

**TÜRKİYE'DE AÇIK VE UZAKTAN
ÖĞRENME SİSTEMLERİNDE
SÜRDÜRÜLEBİLİR RİSK ZEKÂSI
OLUŞTURMA ÖNERİSİ**

Doktora Tezi

Emre DİNÇER

Eskişehir 2023

**TÜRKİYE’DE AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME SİSTEMLERİNDE
SÜRDÜRÜLEBİLİR RİSK ZEKÂSI OLUŞTURMA ÖNERİSİ**

Emre DİNÇER

DOKTORA TEZİ

**Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı
Danışman: Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK
II. Danışman: Doç. Dr. Buket KARATOP**

**Eskişehir
Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Mayıs 2023**

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Emre DİNÇER'in "Türkiye’de Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Sürdürülebilir Risk Zekâsı Oluşturma Önerisi" başlıklı tezi 04/05/2023 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği"nin ilgili maddeleri uyarınca, Uzaktan Eğitim Anabilim dalında Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı) :	Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK	
Üye	: Prof. Dr. Seval SELİMOĞLU	
Üye	: Prof. Dr. Serhat ÇAKIR	
Üye	: Doç. Dr. Buket KİP KAYABAŞ	
Üye	: Doç. Dr. Esra Pınar UÇA GÜNEŞ	

.....
Enstitü Müdürü

ÖZET

TÜRKİYE’DE AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME SİSTEMLERİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR RİSK ZEKÂSI OLUŞTURMA ÖNERİSİ

Emre DİNÇER

Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nisan 2023

Danışman: Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

İkinci Danışman: Doç. Dr. Buket KARATOP

Bu araştırmada Risk Zekâsının Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerinde oluşturulmasına yönelik bir araştırma yapılması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda ise Açık ve Uzaktan Öğrenme Kurumlarında uygulanabilir bir Risk Zekâsı Rehberi oluşturulması amaçlanmıştır. Araştırmada Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin *yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme* boyutlarında bireysel ve kurumsal risk zekâsının oluşturulabilmesi kapsamında bir rehber görevi oluşturulacak bir kontrol listesi oluşturulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda yeterli ve derinlemesine bilgi ve yaşantıya sahip uzmanların görüşleri alınmıştır. Bu nedenle araştırma, nitel bir durum çalışması olarak desenlenmiştir. Araştırmada ilk olarak, kuramsal temel çerçevesinde bir kuramsal düzey (matris) geliştirilmiş ve bu kuramsal düzeyden oluşturulan anket sorularıyla bireysel görüşleri Delphi tekniğiyle alınmıştır. Daha sonra, bireysel görüşmelerden elde edilen veriler BAHP yöntemiyle analiz edilmiş ve bir kontrol listesi geliştirilmiştir. Bu kontrol listesine Risk Zekâsı Küpü Rehberi adı verilmiştir. Ortaya çıkan bu rehberin Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Yönetimi Sürecinin tasarlanmasında ve yürütülmesinde yol gösterici olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Risk zekâsı, Risk zekâsı küpü rehberi, Açık ve uzaktan öğrenme

ABSTRACT

A Proposal for Building Sustainable Risk Intelligence in Open and Distance Learning
Systems in Türkiye

Emre DİNÇER

Department of Distance Education

Anadolu University, Graduate School of Social Sciences, April 2023

Supervisor: Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

Co-Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Buket KARATOP

In this research, it was aimed to conduct research on developing Risk Intelligence in Open and Distance Learning systems. In line with this goal, it was planned to form a Risk Intelligence Guide that can be applied in Open and Distance Learning Institutions. In the research, it was also aimed to create a checklist that will serve as a guide within the scope of creating individual and organisational risk intelligence in the management, communication, learning, technology, and evaluation dimensions of Open and Distance Learning Systems. In this context, the opinions of experts with sufficient and in-depth knowledge and experience were collected. Therefore, the research was designed as a qualitative case study. Firstly, a theoretical matrix was developed within the framework of the theoretical basis and individual opinions were obtained by Delphi technique with the questionnaire questions formed from this theoretical matrix. Then, the data obtained from individual interviews were analysed by FAHP method and a checklist was developed. This checklist was named as Risk Intelligence Cube Guide. This guide is considered to be a guiding tool in the design and execution of the Risk Management Process in Open and Distance Learning Systems.

Keywords: Risk intelligence, Risk intelligence cube guide, Open and distance learning

ÖN SÖZ

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekâsının uygulanması için bir rehberin oluşturulduğu bu çalışma, beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, araştırmaya ilişkin sorun, amaç, sınırlılıklar ve tanımlardan oluşmaktadır. İkinci bölüm, konuya ilişkin alanyazını, üçüncü bölüm ise araştırmanın yöntemini içermektedir. Dördüncü bölümde, araştırmanın bulgu ve yorumlarına; beşinci bölümde ise sonuçlar ve önerilere yer verilmektedir.

Bu araştırmayı mümkün kılan; desteğini hiçbir zaman esirgemeyen bilimsel ve kişisel anlamda gelişimime her zaman katkı sağlayan danışmanım Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Değerli görüş ve önerileriyle çalışmamın her anında beni destekleyen çok değerli ikinci danışmanım Doç. Dr. Buket KARATOP'a ne kadar teşekkür etsem azdır; bu değerli konuyu çalışmama vesile olan, değerli görüşleriyle her zaman yol gösteren olan Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU; yorum ve önerileriyle araştırmama katkı sağlayan Doç. Dr. Buket KİP KAYABAŞ'a, ve Anadolu Üniversitesinde derslerine katılma şerefine ulaştığım bütün değerli hocalarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Erasmus Stajım süresince desteğini esirgemeyen Eötvös Loránd Üniversitesi Açık ve Uzaktan Öğrenme Departmanı Direktörü Sayın Krisztina Lénárt ve değerli ekibine çok çok teşekkür ediyorum. Ayrıca, veri toplama sürecinde kısıtlı zamanlarımı bana ayıran ve çalışmamın tamamlanmasında büyük yardımları olan değerli katılımcılarıma da teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak, hayatımın her aşamasında yanımda olan kuzenim, canım ablam Doç. Dr. Nilüfer Tanç'a; beni her zaman sabır ve özveriyle destekleyen, varlığıyla bana değer katan sevgili eşim Doç. Dr. Beste Dinçer'e minnettarım.

04/05/2023

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

..... (İmza)

Emre DİNÇER

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BAŞLIK SAYFASI	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	x
ŞEKİLLER DİZİNİ	xvii
KISALTMALAR DİZİNİ	xix
1. GİRİŞ	1
1.1. Sorun	1
1.2. Önem	2
1.3. Amaç	4
1.4. Sınırlılıklar	5
2. ALANYAZIN	6
2.1. Risk Nedir?	6
2.2. Risk Yönetimi (Kavramı) Tarihçesi	9
2.3. Risk Yönetimi	12
2.3.1. Risk Yönetiminde Uluslararası ve Ulusal Yasal Düzenlemeler	25
2.3.2. Ulusal ve Uluslararası Boyutta Risk Yönetimi Standartlarını Belirleyen Kuruluşlar	27
2.4. Risk Yönetimi ve Sürdürülebilirlik	29
2.4.1. Risk Yönetimi ve Kalite Güvencesi	33
2.5. Kültür	34
2.5.1. Kurumsal Kültür	37
2.5.2. Risk Kültürü	39
2.5.3. Kültürel Zekâ	42
2.6. Yeni Nesil Okuryazarlık	44
2.6.1. Risk Okuryazarlığı	46

2.6.2. Risk Farkındalığı.....	48
2.6.3. Risk İletişimi	50
2.6.4. Risk Haritaları.....	51
2.7. Risk Zekâsı Kavramı	58
2.7.1. Risk Zekâsı.....	58
2.8. Açık ve Uzaktan Öğrenme.....	62
2.8.1. Açık ve Uzaktan Öğrenme Temel Kavramları.....	62
2.8.2. Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tarihçesi	63
2.8.3. Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Tarihi.....	66
2.9. Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Boyutları ve Bileşenleri.....	67
2.10. Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelleri	70
2.10.1. Hibrit (Melez/Karma)	70
2.10.2. Blended (Harmanlanmış Öğrenme).....	71
2.10.3. Tam Uzaktan Öğrenme.....	72
2.11. Dünyaya Örnek Olan Açık Üniversiteler (Uluslararası ve Ulusal)	74
2.11.1. Anadolu Üniversitesi	74
2.11.2. Athabasca Üniversitesi.....	75
2.11.3. Açık Üniversite (Birleşik Krallık).....	76
2.11.4. Terbuka Üniversitesi.....	76
2.11.5. Indira Gandhi Ulusal Açık Üniversitesi	77
2.12. Çalışmanın Kuramsal Temelleri.....	78
2.12.1. Açık ve Uzaktan Öğrenme ve Risk Zekâsı	80
2.12.2. Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemleri için Taslak Risk Zekâsı Küpü Modeli	80
2.13. Kuramsal Dizey	84
3. YÖNTEM	89
3.1. Araştırma Modeli.....	89
3.2. Araştırma Alanı ve Katılımcılar	90
3.3. Veri Toplama Araçları	90
3.4. Araştırma Süreci.....	94
3.4.1. Delphi Paneli	95
3.4.1.1. Delphi Paneli Veri Toplama Araçları.....	96
3.4.1.1.1. Delphi 1. Turu	92

3.4.1.1.2. Delphi 2. Turu	97
3.4.1.1.3. Delphi 3. Turu	98
3.4.2. İkili Karşılaştırma Matrisi	98
3.5. Verilerin Çözümlemesi	99
3.6. Araştırmanın İnanırlığı	100
3.7. Araştırmacının İnanırlığı	102
3.8. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri.....	102
4. BULGULAR VE YORUM.....	103
4.1. Delphi Paneli 1. Tur Risk Bireysel Risk Zekâsına Yönelik Bulgular.....	103
4.2. Delphi Paneli 2. Tur Risk Bireysel Risk Zekâsına Yönelik Bulgular.....	124
4.3. Delphi Paneli 3. Tur Risk Bireysel Risk Zekâsına Yönelik Bulgular.....	139
4.4. Delphi Paneli 1. Tur Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik Bulgular	151
4.5. Delphi Paneli 2. Tur Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik Bulgular	160
4.6. Delphi Paneli 3. Tur Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik Bulgular	166
4.7. BAHP Analizine Yönelik Bulgular	172
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	175
5.1. RiZKÜR – Risk Zekâsı Küpü Rehberi	176
5.2. Yönetim Birimine Yönelik Sonuçlar	177
5.3. Öğrenme Birimine Yönelik Sonuçlar	179
5.4. Teknoloji Birimine Yönelik Sonuçlar	180
5.5. İletişim Birimine Yönelik Sonuçlar	181
5.6. Değerlendirme Birimine Yönelik Sonuçlar	182
5.7. Öneriler	183
KAYNAKÇA	186
EKLER	
ÖZ GEÇMİŞ	

TABLULAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 4.1. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım ...	104
Tablo 4.2. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım ...	105
Tablo 4.3. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım ...	105
Tablo 4.4. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım ...	106
Tablo 4.5. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım ...	106
Tablo 4.6. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım ...	107
Tablo 4.7. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım ...	108
Tablo 4.8. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	109
Tablo 4.9. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	109
Tablo 4.10. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım...	110
Tablo 4.11. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım...	110
Tablo 4.12. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım...	111
Tablo 4.13. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım...	111
Tablo 4.14. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım...	112
Tablo 4.15. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	112
Tablo 4.16. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	113
Tablo 4.17. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	114
Tablo 4.18. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	114
Tablo 4.19. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	115
Tablo 4.20. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	115
Tablo 4.21. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	116

Tablo 4.22. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	116
Tablo 4.23. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	117
Tablo 4.24. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	118
Tablo 4.25. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	118
Tablo 4.26. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	119
Tablo 4.27. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	119
Tablo 4.28. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	120
Tablo 4.29. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	121
Tablo 4.30. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	121
Tablo 4.31. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	122
Tablo 4.32. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	122
Tablo 4.33. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	123
Tablo 4.34. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	123
Tablo 4.35. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	124
Tablo 4.36. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım .	124
Tablo 4.37. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım .	125
Tablo 4.38. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım .	125
Tablo 4.39. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım .	125
Tablo 4.40. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım .	126

Tablo 4.41. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım .	126
Tablo 4.42. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım .	126
Tablo 4.43. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım...	127
Tablo 4.44. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım...	127
Tablo 4.45. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım...	128
Tablo 4.46. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım...	128
Tablo 4.47. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım...	129
Tablo 4.48. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım...	129
Tablo 4.49. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım...	130
Tablo 4.50. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	130
Tablo 4.51. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	130
Tablo 4.52. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	131
Tablo 4.53. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	131
Tablo 4.54. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	132
Tablo 4.55. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	132
Tablo 4.56. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	132
Tablo 4.57. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	133
Tablo 4.58. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	133
Tablo 4.59. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	133
Tablo 4.60. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	134
Tablo 4.61. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	134

Tablo 4.62. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	135
Tablo 4.63. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	136
Tablo 4.64. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	136
Tablo 4.65. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	137
Tablo 4.66. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	137
Tablo 4.67. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	137
Tablo 4.68. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	138
Tablo 4.69. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	138
Tablo 4.70. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	139
Tablo 4.71. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım .	139
Tablo 4.72. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım .	139
Tablo 4.73. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım .	140
Tablo 4.74. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım .	140
Tablo 4.75. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım .	140
Tablo 4.76. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım .	141
Tablo 4.77. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım .	141
Tablo 4.78. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım...	141
Tablo 4.79. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım...	142
Tablo 4.80. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım...	142
Tablo 4.81. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım...	142
Tablo 4.82. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım...	143
Tablo 4.83. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım...	143
Tablo 4.84. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım...	143

Tablo 4.85. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	144
Tablo 4.86. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	144
Tablo 4.87. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	144
Tablo 4.88. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	145
Tablo 4.89. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	145
Tablo 4.90. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	145
Tablo 4.91. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	145
Tablo 4.92. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	146
Tablo 4.93. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	146
Tablo 4.94. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	147
Tablo 4.95. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	147
Tablo 4.96. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	147
Tablo 4.97. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	148
Tablo 4.98. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	148
Tablo 4.99. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	148
Tablo 4.100. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	149

Tablo 4.101. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	149
Tablo 4.102. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım.....	150
Tablo 4.103. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım.....	150
Tablo 4.104. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım.....	150
Tablo 4.105. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım.....	151
Tablo 4.106. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	151
Tablo 4.107. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	152
Tablo 4.108. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	152
Tablo 4.109. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	153
Tablo 4.110. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	154
Tablo 4.111. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	154
Tablo 4.112. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	155
Tablo 4.113. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	155
Tablo 4.114. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	156
Tablo 4.115. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	156
Tablo 4.116. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	157

Tablo 4.117. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	158
Tablo 4.118. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	158
Tablo 4.119. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	159
Tablo 4.120. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	159
Tablo 4.121. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	160
Tablo 4.122. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	160
Tablo 4.123. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	160
Tablo 4.124. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	161
Tablo 4.125. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	161
Tablo 4.126. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	161
Tablo 4.127. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	162
Tablo 4.128. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	162
Tablo 4.129. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	163
Tablo 4.130. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	163
Tablo 4.131. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	163
Tablo 4.132. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	164

Tablo 4.133. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	164
Tablo 4.134. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	165
Tablo 4.135. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	165
Tablo 4.136. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	166
Tablo 4.137. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	166
Tablo 4.138. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	166
Tablo 4.139. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	167
Tablo 4.140. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	167
Tablo 4.141. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	168
Tablo 4.142. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	168
Tablo 4.143. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	168
Tablo 4.144. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	169
Tablo 4.145. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	169
Tablo 4.146. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım.....	169
Tablo 4.147. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım.....	170
Tablo 4.148. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım.....	170

Tablo 4.149. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi	
2. Kısım.....	171
Tablo 4.150. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi	
3. Kısım.....	171

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Risk Zekâsının oluşumu	62
Şekil 2.2. Uzaktan eğitimin küresel bağlamda dönem ve evreleri	64
Şekil 2.3. Uzaktan eğitimin Türkiye bağlamında dönem ve evreleri	66
Şekil 2.4. Risk Zekâsı Küpü Modeli	83

KISALTMALAR DİZİNİ

- AUÖ** : Açık ve Uzaktan Öğrenme
AHP : Analitik Hiyerarşi Prosesi
BAHP : Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi
ISO : Uluslararası Standartlar Teşkilatı

1. GİRİŞ

1.1. Sorun

Uzman güvenilirliğindeki erozyon yanlış politikalara; yanlış politikalar ise dünyanın herhangi bir yerinde belirsizliğin artmasına yol açabilir (Coen and Roberts, 2012). Yaşadığımız belirsizlikler çağında sadece liyakatten değil aynı zamanda gerçek ve mantıktan bir kaçış olduğunu düşünmek mümkündür. Buna paralel olarak sosyal medya platformlarında, insanların kendi başarıları hakkında "beyaz yalanlar" söylemesinin son derece popüler hale geldiği söylenebilir. Bununla birlikte, insanların seyahat ettikleri yerleri, mali durumlarını ve tabii ki fiziksel görünümelerini abartılı bir şekilde öne çıkarmaya çalıştıkları gözlenmektedir. İnsanlar doğaları gereği hayatlarının olumlu yönlerini abartmayı tercih ederler. Günümüzde herkes hayallerini gerçeğe dönüştürmek istiyor ama bunun ne derece mümkün olduğu tartışmalıdır. Gerçekle yüzleşmek yerine, teknolojiyi kullanarak kolayca erişilebilen bir hayal dünyasına taşınmaya çalışan insanlığın sanki bir çıkmaza sürüklendiği söylenebilir.

Günümüzde kullanılan teknolojinin, insanların entelektüel kapasitelerinin ötesine geçmelerini sağladığı düşünülmektedir ve insanlık bilgiyle kuşatılmış durumdadır. O kadar çok bilgi saldırısı altındayız ki bu durum bazen hayatımızın kontrolünü kaybediyormuşuz gibi hissettirmektedir. Günceli yakalama kaygısıyla en değerli varlığımız olduğu söylenebilecek zamanın bizden kaçıp gittiği iddia edilebilir (Han, 2017).

Bilimsel sınıflandırmada büyük katkıda bulunan 17. yüzyıl İngiliz doğa bilimcisi ve botanikçi John Ray (1627 — 1705) “Öğrenmek, bilge olanı daha akıllı ve aptalı daha aptal yapar” diyerek farkında olmadan günümüze ışık tutmuştur. 7 Ocak 2021 tarihinde ABD başkenti Washington’da meclis binasının ele geçirilmeye çalışılmasının, zamanın ruhunu yansıtması açısından tarihi olduğu düşünülmektedir (NYTimes, 2021). Yaşadığımız kaotik zamanları düşünürken, Ray'in sözleri içinde bulunduğumuz paradoksa ışık tutmaktadır. Sahip olduğumuz teknolojik gelişmelerin, insanları daha akıllı yapmadığı aşikârdır. Bilgi teknolojisinin kolay kullanımı nedeniyle, herkes her şeyi biliyor gibi görünüyor olsa da toplumda cehaletin sona erdiğini iddia etmek oldukça zordur. Buna ek olarak, sahte haberler ve yanlış bilgilerin insanları, korkularını da ele alarak yönetmeye başladığı düşünülmektedir (Avcı, 1999). Bu durum neden riskleri yönetebilen bilge insanlara ihtiyacımız olduğunu açıklamaktadır çünkü bilgelik olmadan insanın aydınlanmaya giden yolu bulamayacağı düşünülebilir. Bilgelerden ve

onların hayatlarından öğrenmek de tek başına yeterli olmayabilir. Bunun yanında toplumun risk yönetimini içselleştirmesi için gerekli risk kültürel ürünleri oluşturacak bir sisteme ihtiyaç olduğu söylenebilir. Popüler kültürün yardımıyla benimsenecek bir kültür politikası sonrası toplum, erdemli olmayı özendirerek, bilgeliği destekleyen kültürel ürünler elde edebilecektir.

Entelektüel yoksulluk tembelliğin oğlu gibidir. Eğer mantığımızı kullanmaz ve günlük hayatımızdaki riskleri yönetmeden, eleştirel düşünme yeteneklerini geliştirmesek, entelektüel yoksulluk içinde kalabiliriz. Yanlış bilginin de toplum için büyük bir tehdit olduğu söylemek mümkündür. İnsanlar nerdeyse sürekli sosyal medya ortamlarında dolaşan birçok haberle karşılaşmaktadır. Bu haberler bir virüs gibi paylaşıp yayılmaktadır. Gerçeği öğrenmek için zaman ayırmaz isek yanıltıcı bilgilerden nasıl kaçınabiliriz? Manipüle edilmemizi nasıl engelleyebiliriz?

Demokrasiler her zaman sağduyuya güvenmişlerdir. 1776'da Thomas Paine hükümetlerin meşruiyetinin tamamen toplumun rızasına bağlı olduğunu ilan etmiştir. Bu fikir demokrasilerin üzerinde durduğu ideolojik temel olarak kabul edilmektedir. Meşru hükümetler bugüne kadar yönetmek istedikleri insanların onayını her zaman istemişlerdi. 2018 yılında Times gazetesinin haberine göre Cambridge Analytica adında bir İngiliz siyasi danışmanlık şirketi, Amerikalı seçmenlerin psikolojik profillerini siyasi hedefler doğrultusunda kullanmaya istekliydi. Bu firma on milyonlarca kullanıcının sosyal medya verilerini elde etti. Bu skandalın ortaya çıkmasından sonra, sadece sosyal medya kullanıcılarının profillerinin değil, tüm demokratik sistemin tehdit altında olduğu ortaya çıkmıştır. Seçimleri manipüle etmek için büyük veriyi kullanabilme gücü, kimsenin beklemediği kadar erken gerçekleşebilecek korkutucu senaryolara akıllara getirmiştir. Bu yüzden insanlık, 5 N ve 1 K sorularını sormaya alışkın, risk yönetimini içselleştirmiş birey ve toplumlara hiç olmadığı kadar ihtiyaç duymaktadır.

Günümüzde dijital dünya sunmuş olduğu bilgi kaynakları ve etkileşim imkanlarıyla bizlere birçok fırsat sağlamaktadır. Ancak bu fırsatların yanı sıra toplumların sahte haberlerle, yanıltıcı reklamlarla manipüle edilme tehlikesi de bulunmaktadır. Bireylerin dolayısıyla da toplumların bu tür manipülasyonlardan korunabilmesi için eleştirel düşünme becerisini geliştirmeleri gerekmektedir.

Eleştirel düşünme günlük ve mesleki hayatta doğru bilgiyi ayırt etme, olaylara ve durumlara farklı perspektiflerden bakabilme, ortaya çıkan sonuçları analiz etme, fikirleri organize edebilme, yanıltıcı bilgiyi tespit etme gibi becerileri içermektedir. Bu

beceriler yanılıcı bilgi karşısında bireyin doğru karar verebilme becerisini arttırmaktadır. Bununla birlikte günümüzdeki belirsizlik ortamını dikkate aldığımızda risk yönetiminin içselleştirilmesinin önemi ve gerekliliği karşımıza çıkmaktadır.

Risk yönetiminden azede yapıların özellikle kalite ve sürdürülebilirlik açısından ne kadar geride kaldıkları özellikle covid-19 pandemisi sürecinde karşımıza çıkmıştır. Süreç boyunca adeta bir can simidi gibi kullanılan uzaktan eğitim uygulamalarındaki yanlışların sorumluluğu uzaktan eğitime mal edilerek; uzaktan eğitim sistemleri adeta bir günah keçisi olarak hedef tahtasına konmuştur.

1.2. Önem

Modern zamanlar, mesleki bilgi geçerlilik süresinin birkaç yılla sınırlı hale geldiğini kanıtlamıştır. Bu da bireylerin aldıkları eğitimin düşünüldüğünden daha erken eskiyeceği anlamına gelmektedir. Bu nedenle, günümüzde yaşam boyu öğrenen bir birey olmak zorunluluk haline gelmiştir. Sürekli değişen, belirsizlik içindeki dünyada yaşamak, teknolojiye yeni trendlere uyum sağlamayı gerektirmektedir. Öte yandan, neredeyse her 18 ayda, bilgisayarların işlem gücü, Moore kanununa göre iki katına çıkmaktadır (Hammond, 2011). Tabii ki insanlar işlemciler (CPU) kadar hızlı gelişemez ama teknolojinin neler yapabileceğinin de farkında olmalıdır.

Buna ek olarak yaşam boyu öğrenen birey olma alışkanlığını edinen insanların teknolojinin sebep olduğu ikilemler ile başa çıkabileceği düşünülmektedir. Yaşam boyu öğrenenler, tutarlı ve verimli bir şekilde öğrenme eylemini devam ettirirler. Öğrenme, yeni ufuklar açmak, beynimizi eğitmek ve hayatımızı yeniden biçimlemek için değerli bir yöntemdir. Okuma yoluyla, geçmişten bilgi ile deneyimler kazanılabilmektedir. Yaşam boyu öğrenenler de okumayı sever ve sürekli olarak kendilerini gerçekleştirirler.

Bireyin günümüzde kendisini geliştirmesinin sınırsız yolları olduğu söylenebilir. İster çevrimiçi ister çevrimdışı olsun, mevcut birçok eğitim öğretim programına bir kuruş harcamadan katılmak günümüzde mümkündür. Bu, benzer amaçlara sahip bireylerle etkileşim için olağanüstü bir fırsattır. Son teknolojik yenilikler sayesinde, çevrimiçi eğitimlerden faydalanmak oldukça kolay hale gelmektedir, hatta artık en iyi üniversitelerden kodlama öğrenmek bile mümkün olmuştur. Yaşam boyu öğrenenlerin ortak noktası, bu fırsatları mümkün olduğunca kendilerini geliştirmek için kullanmalarındır. Yaşam boyu öğrenenler sürekli kişisel gelişimlerini sürdürmekten memnuniyet duymaktadırlar.

Yaşam boyu öğrenmenin en önemli yönlerinden biri de bir amaca sahip olmaktır. Kişinin kendini geliştirmeye devam etmesi için hedeflerini tanımlaması gerekmektedir. Hayat boyu öğrenenler zorlukları sever. Zor hedeflerden korkmadıkları için, bu onları motive etmektedir. Kısacası, iddialı hedefler insanların performansını artırır. Başarılı bir değişim ise anlamlı sonuçlar verebilir, çünkü yaşam boyu öğrenenler değişimi kucaklamaktadırlar. Bu nedenle, yaşam boyu öğrenenler yeni bir şey öğrenmek için asla geç olduğunu düşünmezler. Bu açıdan bakıldığında ise konfor bölgelerini terk edemeyen insanların yaşam boyu öğrenenler olamayacakları iddia edilebilir.

Özellikle günümüzde mesleki değişimler çalışanların aynı zamanda birer yaşam boyu öğrenen olması gerekliliğini ön plana çıkarmaktadırlar. Bu nedenle, öğrenciler de bir yaşam boyu öğrenen olabilme becerilerini geliştirme konusunda desteklenmelidir. Yaşam boyu öğrenme aynı zamanda ekonomik açıdan da anlamlı bir misyon içermektedir: Sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam boyu öğrenme, sürdürülebilir kalkınma ve kaliteli eğitimin başarıya ulaşması için gerekli olarak tanımlanmaktadır. Birleşmiş Milletler (BM), sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında yaşam boyu öğrenmenin rolünü kabul etmektedir (BM 2015a). BM, 2015 yılında yayınladığı raporunda herkes için yaşam boyu öğrenme fırsatlarının teşvik edilmesinin önemini altını çizmektedir. Kaliteli eğitim ve yaşam boyu öğrenme herkes için açık kapılar bırakmaktadır (Funston, 2010). Bu açıdan bakıldığında yaşam boyu öğrenme, üretkenliğe ve sürdürülebilir kalkınmaya destek olmaktadır.

Yaşam boyu öğrenenlerin devamlılığının sağlanması açısından ise Açık ve Uzaktan Öğrenme kurumları kritik bir rol üstlenmektedir. AUÖ sistemleri bu sebeple sürdürülebilir kalite güvencesi için bu alana özel bir risk yönetimi modeline ihtiyaç duymaktadır. AUÖ kurumları risklerini proaktif şekilde yöneterek yüksek kalitede bir eğitim sağlayabilecekleri, öğrenmeyi teşvik edebilecekleri söylenebilir. Bu kurumlarda sürdürülebilirlik ve kalite yönetimin devamlılığı açısından risk okuryazarlığı, risk kültürü ve risk farkındalığını bir araya getiren risk zekâsı üzerine bir çalışma yapılmadığı alan yazın taramasında tespit edilmiştir. Bu açıdan, Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerinde risk zekâsı farkındalığının oluşturulması üzerine yapılacak bu çalışma Türkiye’de ve muhtemelen dünyadaki ilk çalışma örneği olacağı için önem arz etmektedir.

1.3. Amaç

Covid-19 salgını risk yönetiminin önemini bir kez daha öne çıkarmıştır. Tamamen kapanmak zorunda kalan eğitim kurumları, bir can simidi gibi uzaktan eğitim yöntemlerine başvurmuş ve uzun süredir önemsiz ve birçok alanda uygulanamaz denilen uzaktan eğitim tek kurtarıcı haline gelmiştir. Belirsizliklerle dolu kaos ortamında bile eğitimin ve eğitim kalitesinin ne kadar değerli olduğu yadsınamaz şekilde karşımızda durmaktadır. Bu çalışmada kalite ve sürdürülebilirliğin ayrılmaz bir parçası olduğu düşünülen risk zekâsının Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerinde farkındalığının oluşturulmasına yönelik bir araştırma yapılması hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda ise Açık ve Uzaktan Öğrenme Kurumlarında kolaylıkla uygulanabilecek bir Risk Zekâsı Uygulama Rehberi oluşturulması amaçlanmıştır. Bu çerçevede aşağıdaki soruya yanıt aranmaktadır:

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekâsı nasıl oluşturulabilir?

Araştırma sorusunu alt boyutlarıyla değerlendirdiğimizde tam olarak aşağıdaki alt sorulara yanıt aranmaktadır:

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin Yönetim, İletişim, Öğrenme, Teknoloji ve Değerlendirme boyutlarında

- 1- Bireysel risk zekâsının sezgisel risk yönetimi tabanlı olarak geliştirilmesi için risk farkındalığı, risk okuryazarlığını ve risk kültürü nasıl oluşturulmalıdır?
- 2- Kurumsal risk zekâsının geliştirilmesi için risk farkındalığı, risk okuryazarlığını ve risk kültürü nasıl oluşturulmalıdır?

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma aşağıda belirtilen bilgiler doğrultusunda sınırlıdır:

1. 26 Mayıs – 26 Eylül 2022 tarihleri arasında üç Delphi turunda alınan uzman görüşleri ile sınırlıdır.
2. Araştırma, çalışmanın kuramsal temelini oluşturan taslak Risk Zekâsı Küpü modeli çerçevesinde geliştirilen veri toplama aracı ile sınırlıdır.
3. Konuyla ilgili yapılmış olan alanyazın taraması ile sınırlıdır.

2. ALANYAZIN

2.1. Risk Nedir?

Disiplinler arası bir araştırma konusu olan risk kavramı yaşamın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Alanyazın incelendiğinde birçok bilim alanında karşımıza risk kavramı çıkmaktadır.

Risk kelimesi genellikle belirsizlikle ilişkilendirilir. İkisi aynı şeyler olmasa da risk kelimesi bireysel (sağlık, yatırım, evlilik vb.), toplumsal (güvenlik, terörizm, çevre kirliliği, göç vb.) ve iş hayatına ilişkin birçok konuda sıklıkla kullanılmaktadır. (Hillson and Murry-Webster, 2007:4)

Hayattaki her şey kaçınılmaz şekilde belirsizliğe maruz kalır. Her halükârda bu, "belirsizlik" ile "risk" ifadelerinin eşdeğer olduğu anlamına gelmez. Ölçüm uzmanları bu kelimeleri beklenmedik bir şekilde kullansa da şehirdeki birey için çok fazla zıtlık yoktur. Risk kelimesinin hesaplanmış başlangıçlarına bakıldığında, Latince zar atmak anlamına gelen "alea" kelimesinden geldiği söylenmektedir. Bu, bir riskin olası sonuç kümesinin bilindiği bir olay olduğunu ve her bir sonucun elde edilme ihtimalinin ölçülebildiğini veya tahmin edilebileceğini, ancak herhangi bir özel durumda kesin sonucun önceden bilinmediğini gösterir. Belirsizlik kelimesi ise bilinmeyen bir olası sonuç kümesinden bilinmeyen bir olaydır. Risk ölçülebilir belirsizliktir; belirsizlik ise ölçülemez bir risktir (Hillson, 2003).

Risk, sürekli olarak günlük yaşamda mevcut olan bir özellik olarak doğrudan insanları ve kuruluşları etkiler (Fay, 2005). Kişilerin veya kurumların yapacaklarını önceden kestirmek, bundan sonra ne olacağı konusunda somut verilere ulaşmayı beklemek ihtimaller dışında olduğundan zordur. Kesin verilerin olmadığı yerde bir kırılganlık iklimi vardır, bu iklim Riskin temel kaynağıdır. Alışveriş yapmak, eş seçimi, ürün tasarımı, kredi kullanmak vb. gibi farklı konularda verilen kararlar belirsizlikler nedeniyle farklı niteliklerde riskler içermektedir (Fıkrkoca, 2003:13).

Sistem ve risk yönetimi uzmanı Borge'ye (2001:4) göre risk, olumsuz bir anlam içerir. Onun belirttiği gibi, risk, olumsuz bir sonuç yaşama şansıdır. Seyidoğlu (2002) riski, bir eylemdeki talihsizlik olasılığı olarak nitelendirirken, Jeynes (2004) riski, zarar verme olasılığı olan her şey olarak nitelendirmektedir. Hilson (2003) savunmasızlığın önemini ve riskteki önemi vurgulamış ve tehlikenin önemli olan savunmasızlık olduğunu ifade etmiştir. Günün sonunda risk, gerçek sonuçların planlanan veya tahmin

edilenden kesin veya olumsuz olarak sapmasıdır (Bolak, 2014). Buradan hareketle risk, normal değerden olumlu ya da olumsuz bir sapma olarak iki şekilde nitelendirilirken, olumsuz tanım, örneğin şanssızlıktan ya da kazançtan talihsizliğe neden olmak ön plana çıkmaktadır (Aydeniz, 2008). Fıkırkoca'ya (2003) göre, belirlenen bir sonuca, talihsizliğe veya zarara belirli bir zaman diliminde ulaşamama olasılığı ve bu şansın gerçekleşmesi durumunda yaratacağı olumsuz sonucun ciddiyetidir.

Garip bir şekilde, riskşin önemi konusunda geniş bir anlaşma yoktur. Bu tanımlar inceliklerinde zıtlıklar olsa da hemen hemen her birinde iki önemli nokta öne çıkmaktadır:

- 1- Tüm risklerde bir belirsizlik durumu vardır.
- 2- Bu riskler hedefleri etkiler.

Diğer bir ifadeyle her riskin bir sonucu vardır. Belirsizlik ve risk arasındaki temel ayrımı şu şekilde açıklanabilir. Hayattaki tüm belirsizlikler bir önem arz etmeyebilir fakat riskin sonucu kurum veya birey için önem taşımaktadır. Buradan yola çıkarak kısaca risk: "Önem arz eden belirsizlik" şeklinde tanımlanabilir çünkü sonucu olmayan bir belirsizlik, risk olarak tanımlanmamaktadır (Hillson and Murry-Webster, 2007:5). Bozkurt'a (2010) göre de risk hedeflere ulaşmada etki edebilecek bir olayın gerçekleşme ihtimali olarak karşımıza çekmektedir.

Google Akademik veri tabanında 2019 yılı itibariyle risk kelimesi taratıldığında 5.170.000'den fazla sonuç çıkmaktadır. Bu kadar sonucun karşımıza çıkması risk kavramının yeterince çalışıldığı anlamına mı gelmektedir? Yoksa risk yönetimini önemini her geçen yıl daha da mı artırmaktadır? Bu soruların cevabı her ne olursa olsun hem fen bilimlerinde hem de sosyal bilimlerde risk kavramı en çok araştırılan konulardan bir tanesidir.

Peki, riski bu kadar popüler yapan sebep nedir? Bernstein'e göre (1996:2) gelecekte başımıza nelerin gelebileceğini tahmin edebilme becerisi modern toplumların temel hedefleri arasında yer almaktadır. Risk yönetimi, bizlere birçok konuda karar verebilme hususunda ışık tutmaktadır; savaş ilan etmekten aile planlamasına, buğday ekiminden tahıl pazarlamasına kadar birçok konuda rehberlik etmektedir.

Bu yön, gelecekte ne olacağını tam olarak tahmin edemese de doğru seçimi yapmamıza yardımcı olabilir. Herkes geleceği bilmek istese de belirsizliği nedeniyle imkânsızdır. Geleceğe ilişkin öngörülemezliği tahmin etmenin peygamberliği dünya tarihinin en eski mesleklerinden biri haline getirmesi de cazibesini artırıyor. Tıpkı

Osmanlı İmparatorluğu'nda astrologların olduğu gibi, Batı medeniyeti krallıklarında da kâhinlik önemli bir meslek olarak kabul edilmiştir. Delistraty'ye (2016) göre tarih kitapları, kralların kâhinlerine danışmadan savaşa bile gitmediklerini belirtmektedir.

Gelecekle ilgili karar ne olursa olsun, sadece savaş değil, gelecek için sonsuz sayıda olasılığın olması asıl sorundur. Bu olasılıkların sonsuz gibi görünmesi nedeniyle konu oldukça karmaşıktır. Yüzyıllar boyunca filozoflar ve bilim adamları konuya farklı şekillerde yaklaşmışlardır. Kesin öngörülebilirlik arayışının anlamsız olduğu, çünkü evreni tam olarak kavramanın imkânsız olduğu tartışılabilir (Hillson and Murry-Webster, 2007:3)

Kesin tahmin edilebilirliğin olmadığı yerde Kâr elde etmek de kolay değildir. Kar elde etmek için kurulmuş firmalar da doğrudan veya dolaylı kazanımlar üretebilmektedir. Bu süreçte arzu edilen hedeflere ulaşamaması veya elde edilen değer beklenenlerden farklı olması gibi sonuçlarla karşılaşılması mümkündür. Ulaşılan sonucun hedeflerden farklı olması ihtimali de risk olarak ifade edilmektedir (Pritchard, 2005:9).

ISO 31000 Risk Yönetim Rehberine göre (2018) risk, belirsizlik durumunun hedefler üzerindeki etkisidir. Buradan yola çıkarak her risk bir belirsizliktir ve hedeflerimizi etkilemektedir. Etki ise olması beklenenden sapma durumu olarak ifade edilmektedir. Bu durum olumlu, olumsuz veya her ikisi de olabilir ve tehditler veya fırsatlarla sonuçlanabilir. Risk genellikle risk kaynakları, potansiyel olaylar, sonuçları ve olasılıkları açısından tanımlanmaktadır.

Artık riskin hayata ait bir gerçek olduğu, doğası gereği ne iyi ne de kötü olduğu kabul edilmektedir. Bundan tamamen kaçınmak hedeflere ulaşma fırsatından vazgeçme anlamına gelmektedir. Riskleri başarıyla tespit edebilir ve onları anlayabilirsek hedeflerimizi daha iyi sonuçlarla gerçekleştirme ihtimali artmaktadır (Purdy, 2009:10)

Hayatın belirsizliklerle dolu olduğunu söylemek mümkündür. Hilson'ın (2003) aktardığına göre filozof Caius "Hayatta kesin olan tek şey, hiçbir şeyin kesin olmadığıdır." derken; Benjamin Franklin de "Hayatta ölüm ve vergiler dışında hiçbir şey kesin değildir" demiştir. Ünlü yazar Oscar Wilde da "Sadece geçmiş kesindir, gelecek ise sadece olasıdır." diyerek benzer bir görüş ortaya koymuştur.

Küreselleşme, teknolojik ilerlemeler, iklim değişimleri, iletişim olanakları firmaların karşı karşıya olduğu riskleri değiştirmiştir. Bazı riskler ortadan kalkarken bazıları daha karmaşık hale gelmiştir. İşletmelerin karşı karşıya olduğu riskler,

teknolojik gelişmeler, savaşlar, küreselleşme, iklim değişikliği, ekonomik krizler ve ulaşım ve iletişim fırsatları nedeniyle önemli ölçüde değişmiştir. Bazı riskler doğası gereği değişmiş, bazıları ortadan kalkmış ve değişim sonucunda yeni risk faktörleri ortaya çıkmıştır (Holmes, 2002: 2).

Riskin bir veya daha çok hedefi etkileyen belirsizlik olduğu tanımından yola çıkarak tek başına önem arz etmeyen bazı belirsizliklerin belli bağlamlarda bir araya gelerek risk oluşturabileceği düşünülmektedir. (Hillson and Murry-Webster, 2007:5) Örneğin "amiral gemisi" bir cep telefonuna sahip olmak isteyen bir lise öğrencisine gireceği matematik sınavından yüksek not alması karşılığında babası tarafından istediği telefona zam gelmez ise, sahip olabileceği sözü verilmiştir. Normal şartlarda öğrencinin alacağı notun seviyesindeki ve döviz kurundaki belirsizlik öğrenci açısından bir önem arz etmemektedir. Öğrencinin çok istediği cep telefonuna sahip olması sınavdan alacağı yüksek nota ve döviz kurundaki istikrara bağlıdır. Bu bağlamdan birbiriyle alakası olmayan iki belirsiz durum belli bir bağlamda bir araya gelerek öğrenci için risk oluşturmaktadır.

İster küçük ister büyük hedefler olsun; riskler hedeflerle ilişkilendirildiğinde hayatın her yönünde risk olduğu görülmektedir. İster kişisel amaçlar, ister kurumsal hedefler olsun hepsinde riskin varlığından söz etmek mümkündür. Risk ve hedefler arasındaki bu ilişkiyi tanımlamanın risk yönetimi için elzem olduğu düşünülmektedir çünkü bu, riskleri belirleyip önemlerine karar verirken bir ön koşuldur. (Hillson and Murry-Webster, 2007:5).

2.2. Risk Yönetimi (Kavramı) Tarihçesi

Risk tarihi ilk dönemi, zar ile oynanan şans oyunlarından olasılık teorisinin çıkmasına uzanan uzun bir zaman aralığına sahiptir (Bialostok, 2012). Bu zaman aralığı, yazılı tarihin de önemli bir kısmını kaplamaktadır. Gündelik hayatımızı şekillendiren ve tanımlayan teknolojik gelişmelere baktığımızda yaşadığımız modern zaman konforunun 1200'lü yılların başlarında İtalya'da bir Hindu-Arap numaralandırma sisteminin kullanılmasından kaynaklandığı, yadsınamaz tarihi bir gerçektir (Stahel vd.,2017).

Antik Yunanda kumar, yaratılış efsanesinde geçmekteydi. Bu efsaneye göre tanrılar gökleri ve denizleri kimin yöneteceğine dair zar atmıştı. Tanrıların işine karışmak istemedikleri için olsa gerek; antik Yunan filozofları ve bilim insanları olasılık araştırması yapmadılar. Araplar Hindulardan aldıkları rakamların tüm dünyaya

yayılmasına aracılık ettiler (Bernstein, 1998: 11-18). Leonarda Pisano, Abaküs kitabında sayıların gücünü ve olasılığı araştırdı ve çalışmasını 1202 yılında yayınladı (Peters,2018). Yine Pisano gibi tarihi bir figür olan, Leonardo da Vinci'nin de arkadaşı olarak tanınan Paccioli, bahislerin kesintiye uğramış bir oyunda nasıl paylaşılacağı konusunda bir problem ortaya attı. Ona göre kumar çalışması, risk biliminin kreşiydi (Bernstein, 1998:22). O dönemlerde risk yönetimi sadece kumar üzerine değil ticarete de üzerine düşünülen bir kavramdı.

Orta çağın sonlarında deniz ticaretinde risk almayı kolaylaştıran ve tüccarların kendilerini olası kayıplara karşı korumasını sağlayan kurumsal bir form geliştirilmiştir. Tüccarlar, gemilerinden birini veya birkaçını kaybetme riskini yönetmek için birlik olarak dayanışma içine girmişlerdi. Bu dayanışmanın tarihteki ilk sigorta şekillerinden biri olduğu düşünülmektedir (Luhmann, 2017:9).

Bununla birlikte, olasılık biliminin en önemli öncüleri Fransız Blaise Pascal ve Pierre de Fermat'dı. İki bilim insanı Fibonacci problemini çözmek için birlikte çalışmışlardı. Bunun dışında bu ikilinin şans oyunları üzerine yaptığı çalışmalar, permütasyon, kombinasyon, koşullu olasılık gibi yeni kavramlarla olasılık kuramının oluşmasına yol açmıştır (Peters, 2018).

Pascal, olasılık çalışmasını daha da ileri götürdü ve buna felsefi bir boyut ekledi. Ona göre Tanrının varlığına inanan kişi, Tanrının var olma olasılığına bahse girmiş olur; inanmayan kişi ise Tanrının olmadığına bahse girer. Eğer Tanrı var ise buna inanmanın ödülü sonsuz ve inanmayan için de cezası sonsuzdur. Tanrı yok ise inanan kişi için kayıp sonludur, çünkü insan yaşamı sonludur. Pascal'a göre erdemli insan Tanrının varlığına bahse girerek risk alan kişidir (Pascal, 2004).

Rönesans döneminden 2. Dünya savaşı sonrasına kadar saf anlamda risk alanında çalışmalar yapılmamış olsa da insanlığın kumara ve bilinmezliğe olan ilgisi, olasılık üzerine yapılan çalışmaları geliştirmiş; bu çalışmalar da risk yönetimi biliminin temellerini oluşturmuştur (Bernstein, 1998).

Devrim niteliğindeki “risk hareketi” Rönesans döneminde başladı. Fransa, İtalya ve Almanya'da on altıncı ve on yedinci yüzyılda, zamanlarının ve dini sınırların dışında düşünmeye cesaret eden birkaç risk alıcısı sayesinde bu mümkün oldu. Bu düşünürler ve öncüler, tarihsel olarak toplum ve din tarafından tanımlanmış ve uygulanmış kurallara karşı koyma cesaretini göstermişlerdir. İnsanlık tarihinin on binlerce yılını şu anki “modern zamanlarımızdan” ayıran şeyin olasılık teorisi ve risk yönetiminin olduğu

iddia edilebilir (Stahel vd., 2017). Risk bilincinin artması, sonunda onu kontrol etme ihtiyacına ve bilimsel risk değerlendirme olanaklarına neden olduğu söylenebilir (Stahel vd.,2017).

Modern anlamda risk yönetimi 2. Dünya savaşı sonrasında çalışılmaya başlandığı düşünülmektedir. Bu alanda yayınlanan ilk kitaplar olduğu düşünülen; Mehr ve Hedges (1963) ile Williams ve Heins (1964) kitaplarında finansal risk yönetiminden bahsetmeyip sadece saf risk yönetimine değinmişlerdir (Dionne, 2013). 1955'ten sonrası için risk yönetimi çalışmalarının başlangıç olduğu kabul edilmektedir. 1960'larda risk planlama faaliyetleri geliştirildi ve farklı türde risklere karşı çeşitli risk önleme ya da öz koruma eylemleri düzenlenmeye başladı. Bunun yanı sıra şirketler kendi sigorta araçlarını kurdu. Bu yıllarda iş hastalıkları ve iş kazaları için koruma faaliyetleri ortaya çıkmıştır (Dionne, 2013). Risk yönetiminin başarısı, toplumu ilgilendiren alanlarda olasılıksal risk hesaplama tekniklerinin uygulanması ile tırmanışa geçmiştir. Sanayi üretimindeki kazalara karşı sigortalama düşüncesi ve sosyal sigortaların yürürlüğe girmesi, risk yönetiminin toplumsal hadiselerde kullanılması açısından mihenk taşı olmuştur (Zinn, 2009:8-14).

Özellikle 1970'lerin başından sonra mali risk yönetimi kavramı gelişmeye başladı. Özellikle günümüzde, risk yönetimi sadece piyasada ortaya çıkabilecek zararları minimize eden sigorta kapsamının önüne geçmiş daha geniş bir alan kazanmıştır. II. Dünya Savaşı'ndan sonra büyük şirketler servet yönetimini çeşitli araçlarda değerlendirmeye başlamış, bir çeşit kendi kendini sigortalama yöntemi geliştirmişlerdi. Bu durumda, üçüncü parti bir sigorta şirketi kullanmadan olumsuz bir olayın finansal sonuçlarını en aza indirmek mümkün oluyordu (Erllich ve Becker, 1972; Dionne ve Eeckhoudt, 1985).

1980'lerde de şirketler, servet yönetimini risk yönetimi ile ele almaya başlamıştır. Finansal risk yönetimi, toplam risk yönetiminin bir parçası olmuştur. 1980'lerde Finans kurumları piyasa riski ve kredi riski yönetimi faaliyetlerine öncelik vermeye başladılar. Uluslararası risk düzenlemeleri de bu yıllarda ortaya çıkmıştır. Artık finans dünyasında risk yönetimi müdürü adında yeni bir meslek tanımı oluşmuştu. Bankalar risklerden korunmak için şirket içi risk yönetimi modelleri geliştirmişlerdi. 1990'lı yıllarda, Operasyonel risk ve likidite riski yönetimi kavramı ortaya çıkmıştır. 1990'lı yılların sonuna doğru riski yönetimi kurumsal bir prosedür haline gelmiştir.

Operasyonel risk ve likidite riski yönetimi de 1990'lı yıllarda ortaya çıkmıştır. (Dionne, 2013:4-6).

1990'lı yılların sonunda sadece risk yönetimi teknikleri değil risk kavramında da semantik değişiklikler olmuştur. 1997'den önce yayınlanan tüm resmi risk yönetimi standartları, tehlike, kayıp vb. İle eşanlamlı olan, negatif bir risk tanımı kullanılıyordu; 1997'den itibaren farklı tanımlar ortaya çıkmaya başladı. Yapılan çalışmalarda bir ya da daha fazla hedefi etkileyebilecek bir belirsizliği açıklamak amacıyla nötr risk tanımını ortaya çıktı. 2000'den bu yana, risk yönetimi ile ilgili yeni yayınlanan veya güncellenmiş resmi standartların çoğu, riski hem tehditleri hem de fırsatları içeren belirsizlikler olarak tanımlamıştır (Hillson and Murry-Webster, 2007:6)

2000'li yıllarda dünyadaki risk yönetimi uygulamaları etkilerini ülkemizde de göstermeye başlamış ve ilk olarak bankacılık sektöründe kendini göstermiştir. Finans alanında bu dönemde bazı düzenlemeler yapılmış olsa da bu konudaki ilk ve resmi düzenleme 2003 yılında kabul edilen ve 2006 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol kanunu olmuştur. Bu kanunla, çalışmalarını risk esaslı yürüten bir sistemin temel yapı taşlarından olan iç denetim uygulamaları başlatılmıştır (Bozkurt, 2010).

2.3. Risk Yönetimi

Temel düzeyde, "Risk" ifadesinin tehlikelere olduğu kadar açık kapılara da benzer şekilde uygulanabileceği hissedilmektedir (Hillson, 2003:33). En son risk yönetimi standartları ve yönergeleri (ISO 31000, 2009) da bunu kabul etmektedir. Bununla birlikte, Chapman'a (2001) göre, risk yönetiminin geleneksel odak noktası, olumsuz olaylarla başa çıkmaktır. Geleneksel risk yönetimi riski olumsuz bir şekilde ele aldığından, onu tipik olarak bu şekilde yorumlayan kurumlar için bu oldukça normaldir (March ve Shapira, 1987). Risk standartları ise daha geniş bir tanımı kabul eder ve hem fırsatlara hem de tehditlere vurgu yapar. Risk yönetiminin olumsuz yönleri, bu tür tanımlamalarda bile olumlu yönlerinden ağır basmaktadır (Hillson, 2003:34). Ward & Chapman'a (2003) göre "risk" kelimesinin sürekli can sıkıntısı ile ilişkilendirilmesi iş performansını da olumsuz etkiler. Bir şeylerin ters gidebileceği fikri can sıkıntısıdır. Risk yönetimi sürecinde fırsatlar göz ardı edildiğinde işletmenin bir bütün olarak performansı olumsuz etkilenir. Ancak gerçek hayatta fırsatlar ve tehditler iç içedir ve bunların yönetiminin birleştirilmesinin daha etkili olacağına inanılmaktadır. Nadiren de

olsa, tehditlerin ve fırsatların ayrı ayrı değerlendirilmesi gereken durumlar vardır. Fırsatları hesaba katmadan tehditleri azaltmaya çalışmak iyi bir fikir değildir.

Mevcut risk tanımı hem tehditleri hem de fırsatları içermesine rağmen, risk yönetimi süreçleri, belirsizlik için en iyi teori olmadığı için tehditlere odaklanıyor gibi görünmektedir (Baloi ve Price, 2003). Taroun'a (2012) göre, risk yönetiminde herkese uyan tek bir yaklaşım yoktur. Risk yönetiminde bu durum “azaltma”, “kaçınma” ve “azaltma” kavramlarını sıklıkla ortaya koymaktadır (Simon vd., 1997; 2005 Pritchard; Rejda, 2005). Risklerin veya tehditlerin ele alındığını gösterirken fırsatları değerlendirmekten uzak olduğu söylenebilir. Geleneksel risk yönetiminin prosedürü, tehdit yönetimine odaklanır. Bu durumun, potansiyel tehditleri belirlemenin fırsatları belirlemekten daha kolay olduğuna inanan risk yönetimi alanındaki profesyonellerin önceki deneyimlerini yansıttığı iddia edilebilir. Bu nedenle, geleneksel risk yönetimi süreci tipik olarak hedeflerin kendisinden ziyade gerçekleşmesini engelleyebilecek tehditlerle mücadeleye odaklanır (Hillson, 2003:34). Bu prosedürün tipik olarak beş aşaması vardır.

1- Hedef Belirleme: Risk yönetimi sürecinde, bu ilk adımdır. Tüm riskleri bir kerede belirlemek mümkün olmadığından, ulaşılabilecek hedefler risk tanımlamasından önce belirlenmeli ve üzerinde anlaşmaya varılmalıdır. Risk belirleme sürecine başlamadan önce, tüm iş paydaşlarının hedefler üzerinde hemfikir olması esastır. Risk yönetimi sürecine başlamadan önce hedefleri netleştirmek gerekir (Hillson, 2003:35). Baccarini (1999:26–29), bir işin amaçlarına ulaşma derecesinin, o işin başarılı olup olmamasında belirleyici bir faktör olduğunu ileri sürer. İş veya proje kapsamında hedeflerin mantıklı ve yapılabilir olması kritik öneme sahiptir. Başarıyı hedeflere ulaşmak, müşteri ve paydaş memnuniyetini sağlamak olarak tanımlar. Risk yönetimi sürecinin kapsamı, amaçları ve hedefleri belirlendikten sonra, tehdit ve fırsatların aynı anda ele alınması gerektiğini kabul etmek önemlidir; çünkü aksi takdirde risk yönetimi süreci fırsatları dikkate almaz ve yalnızca tehditlerle ilgilenir. Hillson'a (2003:36) göre bu, başarı olasılığını ve hedeflere ulaşma olasılığını azaltır.

2- Risk Tanımlama: Hedefleri belirledikten sonraki adım, onları etkileyebilecek tüm risklerin takibidir. Tüm paydaşların katılımı ile gerçekleşmesi gereken risk tespiti için yaratıcı düşünce gereklidir. Bu adımda, çeşitli yöntemler kullanabilirsiniz: Örnekler arasında bir beyin fırtınası oturumu veya bir risk çalıştayını yer alır. Bu oturumlarda anket, görüşme, kontrol listesi vb. ile veri toplanabilmektedir (Hillson, 2003:36). Risk

belirleme, temel basit sorgulamalarla başlamalıdır: Sahip olunan kaynakları ne tehlikeye atabilir? Hangi olumsuz etki hedeflere ulaşılmasını engelleyebilir? Hangi açık kapılar ortaya çıkabilir? vb. tanımlama döngüsüne bunun gibi basit sorularla başlamak, kumarları yavaş yavaş denetlemek için iyi bir öncül sağlayabilir. Risk yöneticileri, ne yazık ki, bir kişi "peri masalı" gibi görünebilecek bir şekilde davrandığında ne olacağını tahmin edemez. Riskleri belirleme süreci, bir kuruluşa yönelik potansiyel risklerin yanı sıra bu risklere yol açan koşulların ortaya çıkarılmasına yardımcı olur. Risk tanımlanabilir kanıtlarla, dernek alıştırma parçalarını geliştirme ve güçlendirme şansına sahip olabilir ve varlıklar kumara sunulur (Tchankova, 2002:1-3). Tanımlanamayan risklerin yönetilebileceği görülmemektedir. Ayrıca tanımlanamayan riskler belirlenen hedefleri tehdit etmektedir. Bir projeye veya işe başlamadan önce olası tüm riskleri düşünmek önemlidir. Risk ayırt edici kanıt, kumarın yöneticilerin etkileşiminin ana adımı olarak görülebilir, çünkü bir kumar bir kez tanındığında, kumarı ele almak için bir hamle yapmak mümkündür (Chapman, 2001: 2).

Sonuç olarak tipik bir risk tanımlaması yapıldığında karşımıza bir liste çıkmaktadır. Bu listede, gerçekleşmesi durumunda hedeflerimizi genellikle olumsuz etkilemesi beklenen durum ve olaylar yer almaktadır. Risk tanımlama sürecinde sadece tehditlere odaklanması, risk yönetimi sürecini de olumsuz etkilemektedir. Muhtemel fırsatlar bu aşamada genellikle görmezden gelinir, çünkü çalışanların birçoğunun fırsatlar hakkında bir fikri yoktur (Hillson, 2003). Modern risk yönetiminde tehditler ve fırsatlar birlikten ele alınırken; risk tanımlamada kullanılan başlıca yöntemler şu şekildedir:

Beyin Fırtınası: Beyin fırtınası, bireysel olarak veya gruplar halinde yeni fikirler bulmak, yaratıcılığı artırmak veya sorunlara çözüm bulmak için kullanılabilir. Bir dizi yönergeye uygun olarak, katılımcılar belirli bir konu veya konu hakkında fikir üretirler. Wilson (2013), s. Beyin fırtınası süreci, ekip üyelerinin fikir, bilgi ve deneyim paylaşımını kolaylaştırır. İlk kez 1950'lerde reklamcılıkta kullanılan beyin fırtınası, birçok alanda riskleri belirlemek ve sorunları çözmek için etkin bir şekilde kullanılabilir. Bunlar temel yönergelerdir. Temel kuralları şu şekildedir:

- Zaman sınırı koyulması,
- Eldeki sorunun net bir şekilde ifade edilmesi,
- Fikirlerin rahatça ve özgürce ifade edilebilmesi,
- Hiçbir fikrin kötü bir fikir olmadığı ilkesinin benimsenmesi,

- Katılımcıların birbirlerini engellememesi ve problemin hakkında düşünmelerinin teşvik edilmesi gerekmektedir (Merna & Al-Thani 2011).

Wilson da (2013:2) beyin fırtınası temel prensiplerden bahsederken üç temel düşünceyi öne çıkarmıştır:

- Fikir niteliğine değil sayısına odaklanmak: Beyin fırtınasının hedefi kalite değil niceliktir. Beyin fırtınasının başarısı için ana kriter, üretilen fikirlerin sayısıdır.
- Fikir kalitesi hakkındaki önyargıları ertelemek: Başkalarının fikirlerini örtük veya açıkça eleştirmek doğru değildir.
- Yeni ve yenilikçi fikirleri teşvik etmek: Fikirleri bir araya getirerek, fikirleri şekillendirerek veya mevcut fikirleri geliştirerek yeni fikirler üretilebilir. Bir beyin fırtınası sırasında doğrudan uygulanamayan aşırı fikirler, yararlı olabilecek fikirler için tetikleyici olabilir.

Görüşme: Geleneksel olarak, sorgulayıcıların sorgulayıcılardan veri talep ettiği ve daha sonra sorgulayıcıların sorularına yanıt aldığı, basit bir konuşma şekli olarak gördükleri şey. Diğer birimler, gözlemler ve eylemler hakkında bilgi edinebilmek için önce doğru sorular sorulmalıdır (Gubrium vd.: 2012:2). Aslında, durum davranışları kadar açık değildir. Yediler, 1940'larda, özellikle evlilik alanında, diğer alanlardaki öğrencilerin bazı terapötik veya yarı-terapötik ortamlarda uyguladıkları yöntemlerden etkilenmiştir (Lee, 2011:1). Brinkmann'a (2013) göre nitel görüşme, beşeri bilimler, sosyal bilimler, eğitim ve sağlık bilimlerinde önemli bir yöntem olarak ortaya çıkmıştır. Grup kullanımı pratik olmadığı veya bilgi içeriğinin bir grubun sağlayabileceğinden daha ayrıntılı olması gerektiğinde bu yöntem kullanılır. Ailelerden bilgi almanın başka yolu olmadığı, görüşmeler de kullanılabilir. Bu, risk birimleri tarafından belirli bir iş üzerinde çalışan uzmanlardan potansiyel riskler hakkında bilgi almak için kullanılır. (Merna & Al-Thani, 2011:71). Roethlisberger & Dickson'a göre (1939:210) görüşme kuralları şu şekilde özetlenebilir:

1. Görüşmeci, konuşmacıyı sabırlı ve içten ve eleştirel bir şekilde dinlemelidir.
2. Görüşmeci hiçbir şekilde yetki sahibi olduğunu göstermemelidir.
3. Görüşmeci görüşülen kişiye tavsiye vermemelidir.
4. Görüşmeci konuşmacı ile tartışmaktan sakınmalıdır.
5. Görüşmeci aşağıda belirtilen istisnalar dışında konuşmamalı veya soru sormamalıdır:
 - a. Kişinin konuşmasına yardım etmek için,

b. Konuşmacının, konuşmacıyla olan ilişkisini etkileyebilecek herhangi bir korku veya endişesini gidermek için,

c. Görüşmeyi ilgili bir konuya yönlendirmek için,

Varsayım Analizi: Varsayım analizi riskleri tanımlarken sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Mümkün olduğu kadar çok risk tanımlamanın istenen sonuca götürmemesi mümkündür. Kracauer'e (1952:631) göre niceliğe aşırı vurgu, analizin doğruluğunu azaltabilir. Bu durumlarda varsayımsal analiz kullanılır. Merna & Al-Thani (2011:70) tarafından tanımlandığı şekliyle varsayım analizi, bir proje planlanırken yapılması gereken varsayımları tanımlamak için sezgisel bir yöntemdir. Öngörülen risklerin gerçekleşmesi durumunda, proje hedefleri üzerindeki etkileri değerlendirilir. Çok sayıda hedefin olduğu durumlarda tüm risklerin tanımlanmaması tehlikesi bulunmaktadır.

Varsayım analizi, şu anda ne düşündüğümüzü incelemektedir. Belirli bir yönde hareket etmeye karar verdiğimizde, stratejimizi belirlediğimizde ve planımızı oluşturduğumuzda bu yöntem daha faydalı olacaktır. Varsayım analizinde yaptığımız varsayımların doğru olduğunu varsayarak bunları test etmek mümkündür. Bazı hadiseler tam olarak varsayımlara dayanmaktadır. Mesela yarın sabahın geleceği kesin. Yarın hasta mı oluruz yoksa kaza mı geçiririz kesin olarak bilmiyoruz. İlk olarak, bir işletmenin ne kadar kötüye gidebileceğini ve muhtemel sonuçlarının ne olacağını belirlemek için varsayım analizini kullanırız. Bir dişlinin patlak verme olasılığı varsa, ekstra donanım olması gerekir ve bu durumda olumsuz sonuç bizi fazla etkilemez. (Hillson, 2003).

Kontrol Listeleri: Kontrol listeleri, daha önce karşılaşılan risklerden türetilen tündengelim tekniğidir ve olası riskleri hızlı bir şekilde tanımlamak için risk yönetimi birimine hızlı bir yol sunmaktadır. Bu listelerle bir dizi soru veya dikkat edilmesi gereken konuların listesi hazır edilmektedir (Merna & Al-Thani, 2011:71).

Risk tanımlama aracı olarak kullanıldığında kontrol listesi, özellikle geçmişteki projelerde tanımlanmış riskleri ortaya koyarak geçmişten öğrenmeyi sağlamaktadır. Aynı şekilde, geçmiş görevlerde öngörülemeyen, daha ziyade hala meydana gelen tehlikeleri görmemizi sağlar. Bu açılarından bakıldığında güçlü bir risk belirleme aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kontrol listesinin bir risk tanımlama aracı olarak popüleritesi, öncelikle hızlı ve basit işleyişinden kaynaklanmaktadır. Kullanıldığında, paydaşların bir araya gelmesi gerekmez. Ek olarak, kendi başına kullanımı kolaydır. (Hillson, 2003).

Kontrol listesi yürümekte olan bir projenin değerlendirilmesine de oldukça katkı sağlayabilmektedir. Araştırmacılar geçmişe yönelik bir veri tabanı oluşturmayı planlarken de bu aracı kullanabilirler. Kontrol listesi araştırmacıyı risklerle ilgili kilit meselelerde yönlendirirken ona yardımcı olmaktadır (Peterson ve diğerleri 2007).

SWOT: Bir programın veya kuruluşun güçlü, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditlerine bakmak için SWOT analizi adı verilen bir planlama aracı kullanılır. SWOT analizi sırasında hem iç hem de dış faktörler göz önünde bulundurulur. (Nyambi, 2012). SWOT Analizinin, risk süreci sırasındaki fırsatların açıkça tanımlanması için uygun bir yaklaşım olarak sunulan ilk teknik olması hiç de şaşırtıcı değildir.

Sonuçta, “SWOT” kısaltması, bu tekniğin odak noktasının en az dörtte birinin, Güçlü Yönler, Zayıf Yönler ile Tehditler ve Fırsatlarla ilgili olduğunu ortaya koymaktadır. SWOT Analizinin bu dört unsuru şu şekilde tanımlanabilir:

1. Güç, kuruluşun bir özelliği, kaynağı veya kapasitesidir. Amaçlara ulaşmak için etkili bir şekilde kullanılabilir.
2. Zayıflık, organizasyondaki bir sınırlama, hata veya kusurdur. Bu hedeflere ulaşmasını engelleyebilir.
3. Fırsat, potansiyel olarak elverişli bir durumdur. Yürütülen projeyi olumlu yönde etkileyebilecek ortamı bu oluşturmaktadır. Bir eğilim veya değişiklik içerebilir. Göz ardı bir edilen ihtiyaç, ürün veya hizmet için talep oluşturan durumlardır.
4. Tehdit, bir kuruluş tarafından yürütülen projeye zarar verebilecek potansiyel olarak olumsuz bir durumdur. Tehdit bir engel, kısıtlama veya sorunlara, hasara veya yaralanmaya neden olabilecek herhangi bir dışsal etken olabilir. (Hillson, 2003:90).

Bir SWOT analizindeki veriler, programın başarısını destekleyen veya engelleyen iç ve dış faktörleri belirlemek için düzenlenir; Ancak, matristeki verilerin sınıflandırılması bazı açılardan sübjektif olarak yorumlanabilir; Bununla birlikte, SWOT analizinin, özellikle geçmişte ve günümüzde kurumların değerlendirilmesi için yararlı bir araç olduğu kanıtlanmıştır (Waddington, 2017).

Proje yöneticisi hem tehditlerin hem de fırsatların ortaya çıktığını ve bu bölümde açıklanan yöntemleri kullanarak Risk Tanımlama aşamasını tamamladıktan sonra ele alınabileceğini bilerek risk yönetimi sürecinin geri kalanına geçebilir. Kumar Tespitinin sadece tehlikelerle sınırlı olduğunu varsayarsak, daha sonra aynı anda açık kapıları denetleme olasılığı yoktur. Bununla birlikte, tehditleri azaltarak veya ortadan kaldırarak

ve fırsatları en üst düzeye çıkararak, tanımlanmış tehdit ve fırsatların bir listesi, proje hedeflerine ulaşma olasılığını artırabilir. (Hilson, 2003:104).

3- Risk Değerlendirme: Risk değerlendirmesi, tipik risk yönetimi sürecindeki üçüncü adımdır. Amacı, projenin genel risk seviyesini belirlemek ve en önemli bulunduğu riskleri sıralamaktır (Hillson, 2003). Çoğu zaman, risk değerlendirmesi öznel bir süreçtir. Bilimsel bilgi ve bireysel muhakeme ile önemli psikolojik, sosyal, kültürel ve politik faktörlerin kesişimini temsil ettiği düşünülmektedir (Slovic: 1999). Risk değerlendirmesi, yönetim için risklere öncelik vermek ve yönetimin dikkatini en riskli alanlara odaklamak için niteliksel veya niceliksel olabilir.

Değerlendirme Teknikleri Seçimi: Simon ve diğerlerine göre (1997) mevcut analiz tekniklerinden hangisinin belirli bir projeye uygulama için en uygun olduğunun belirlenmesinde, risk yöneticisi aşağıdakileri göz önünde bulundurmalıdır:

- İnsan ve zaman kaynağının miktar ve kalitesi,
- Çalışan deneyimleri,
- Projenin büyüklüğü,
- Eldeki veriler,

Merna & Al-Thani (2011)'ye göre de risk yönetimi değerlendirme sürecinde herhangi bir analizde, eldeki veriler aşağıdaki gibi gözden geçirilmelidir:

- Doğruluk: Mevcut veri doğru mu?
- Yeterlilik: Yeterince veri var mı?
- Alaka düzeyi: Veriler konuyla alakalı mı?
- Tutarlılık: Bilgiler düzenli ve anlamlı bir şekilde sınıflandırılmış mı?
- Tarafsızlık: Uzman kişi tarafsızlığını korudu mu?
- Geçerlilik: Karşılaştırmalar, yorumlar ve uygulamalar geçerli midir?

Nitel Risk Değerlendirmesi: Bu yöntemle her bir risk ayrıntılı bir şekilde tanımlanabilmekte ve kayıt altına alınmaktadır. Böylelikle risklerin yönetilmesi daha kolay hale gelmektedir. Risklere sebebiyet veren sebepler ve koşullar belirlenerek; gerçekleşmesi durumunda yapacağı potansiyel etkiler belirlenmektedir (Hillson, 2003). Kullanılabilir bir risk değerlendirmesinde en önemli unsurlardan bir tanesi de doğru olasılık düzeylerinin tespiti için gerekli prosedürlere sahip olmaktır. Nitel risk değerlendirmesi yaparken açıklamalar net, anlaşılır olmalı, kullanılan ifadeler belirsizlik anlamı içermemelidir (Fletcher, 2005:1577). Bununla birlikte, nitel yöntem aracılığıyla

bir projenin karşılaştığı risklerin proje çıktıları üzerindeki etkilerini karşılaştırabilmek mümkün hale gelir (Merna ve Al-Thani, 2011).

Nitel Risk Değerlendirme Teknikleri: Nitel teknikler bir proje veya işin karşı karşıya kaldığı risklerin proje çıktısı üzerindeki etkilerini karşılaştırmaya çalışmaktadır (Merna & Al-Thani, 2011). Simon ve diğerlerine göre (1997) Nitel analizden elde edilen bilgiler, nicel analizlerden elde edilen veriye göre genellikle daha değerlidir çünkü risk değerlendirmesi için içerik olarak zengin veri setleri sunarlar. Bu da nicel değerlendirmeye olan ihtiyacı çoğunlukla ortadan kaldırır. Nitel risk değerlendirmesi tekniklerini özetlemek gerekirse:

Delphi: Belirli bir konuda deneyime sahip kişiler, uzman görüşmeleri için kilit bir kaynak olmasına rağmen, bu tür görüşmeler için her zaman hazır değildirler ve birçok durumda, veri toplama sürecine katılmak için zaman ayırmak istemeyebilirler. Delphi tekniği, uzmanlardan gelen bilgileri, kendilerini baskı altında bırakmayan veya kendi ortamlarının rahatlığını bırakmaya zorlamayan bir şekilde eğitmek için alternatif bir yöntem sağlayarak bu durumu çözmeye çalışır. (1960'larda Rand Şirketi tarafından oluşturulan) tekniği, adını Delphi'deki kâhinden almaktadır. Yunan mitolojisinde, kehanet, soru sorulduktan sonra, tüm tercümanları kataloglayan ve tercüme eden bir tercümanın tanrılardan aktardığı bir rahibe aracılığıyla haber vermektedir (Loo, 2002). Uzman görüşlerinin ortak terimlere dönüştürülmesi ve gözden geçirilmesine izin verilmesi soru, cevap ve yinelemenin döngüsü uzmanlardan mümkün olan en yüksek kalitede bilgi elde edilmesini sağlamak için birkaç kez tekrarlanır. Bu teknik, proje uzmanları çalışma saatlerine koordine edemediğinde veya coğrafi mesafe onları ayırdığında tavsiye edilir. Aynı zamanda uzmanlar bir araya gelerek ortak bir yere getirildiğinde aşırı bir fikir ayrılığı yaratabilir. Delphi tekniğinin girdileri, sorular veya anketlerdir. Anket, genel mutabakata varılıncaya kadar verilen cevapların aşamalı olarak düzeltilmesine izin vererek, ilgili risk alanlarını ilgilendirir. Anket, uzmanları spesifik cevaplara yönlendirmeden, ilgi alanlarına yeterli derecede odaklanmaya izin vermelidir. Süreçten elde edilen çıktılar aşamalı olarak ayrıntılandırılır çünkü tüm yinelemeler, uzlaşmaya dâhil olan uzmanları çekmelidir (Rauch, 1979). Delphi yönteminde kullanılan ankete verilen ilk cevaplar genellikle en yoğun önyargıları içermektedir. Uzmanlar tekrarlanan anket ve görüşmeler aracılığıyla, verilen cevaplar arasında ortak bir zemin belirlemeye çalışacak ve fikir birliğine varılıncaya kadar verilen yanıtları daraltmaya çalışmaktadır (Pritchard, 2005:109-115).

Kuruluşlar bu tekniği risk yanıtları oluşturmak, riskleri tanımlamak veya bugüne kadar risk performansını değerlendirmek için kullanabilirler. Bununla birlikte, bu yöntemde yapılan işlemin zamanlaması ile ilgili dezavantajlar faydasını sınırlayabilmektedir. Zaman kavramı sorun olmadığı zaman, Delphi tekniği proje yöneticisinin kullanabileceği en kapsamlı nitel analizlerden bir tanesi olduğunu söylemek mümkündür. Delphi tekniği ile elde edilen çıktılar ankete verilen cevapların modifiye olmuş halini yansıtmaktadır. Katılımcılar bu yanıtları üretseler de araştırmacı, konu uzmanlarından gelen her soruya veya sorulara verilen cevapların bir kombinasyonuna dayanarak nihai çıktılar üretmek konusunda sorumluluğa sahiptir (Williams, 2003:47-49). Delphi tekniğinin doğruluğu nitel verilere dayanır, ancak sonuçlarını oluşturmak için birden fazla uzmandan yararlandığından, belki de en hassas nitel araçtır. Detay düzeyi, Delphi tekniğinin gücüdür, çünkü uzmanların paylaşabileceği içgörüler üzerinde nadiren sınırlamalar vardır. Süreç çoklu yinelemelerden geçtikçe, eğer sorular genişletilirse veya takipler özellikle ayrıntılı veya kışkırtıcı olursa, ayrıntı seviyesi artabilir. Delphi tekniği, çıktılar sonuçlandırılmadan önce birkaç kez yenilendiğinden yüksek oranda fayda sağlayacak bilgiler üretme eğilimindedir (Miller, 1993:192-199).

Delphi tekniği zaman alıcıdır. Ancak, projenin bilgi birikimine başka türlü katkıda bulunamayacak olan profesyonellerin fikirlerini ortaya çıkarmak için sağlam ve yapılandırılmış bir uygulamadır. Araştırmacıya Delphi'nin üretme eğiliminde olduğu "orta yol" bakış açısıyla uğraşmadan önce birden fazla bakış açısı gözden geçirme fırsatı verir. Teknik çeşitli durumlarda uygulanabilir, ancak zaman kısıtlamasına ciddi bir önem verilmelidir. (Pritchard, 2005:109-115).

Yönlendirme Listeleri: Bireysel proje risklerine yol açabilecek ve aynı zamanda genel proje riski kaynakları olarak da rol alabilecek önceden belirlenmiş risk kategorileri listesi (Merna & Al-Thani, 2011:71).

Risk Kayıtları: Risk kaydı, bir proje veya belirli bir yatırım veya varlık ile ilgili her bir riski kaydeden bir belge veya veri tabanıdır. Günümüzde bu kayıtlar genellikle bilgisayar destekli olarak tutulmaktadır. Bir tanımlama yardımı olarak, risk kayıtları önceki, benzer projelerdeki kontrol listeleriyle benzer şekilde kullanılabilir (Patterson & Neailey, 2002:366-369). Risk kaydı, risk yönetimi tanımlama işlemi sırasında toplanan verilerin yakalanıp kaydedilmesini, gözden geçirilmesini ve risk seçimi hakkında bir veri seti olarak kaydedilmesini sağlamaktadır (Merna & Al-Thani, 2011:71).

Olasılık-Etki Tablosu: Risklerin gerçekleşmesinin sadece ihtimal boyutuna dayalı olarak değerlendirilmesi mümkün görülmemektedir. Potansiyel etki de önceliklendirme için bir temel olarak kullanılmamaktadır. Her iki boyut da önemlidir ve riskin uygun bir şekilde değerlendirilmesi için ikisini birleştirmenin bir yolu gerekli hale gelmektedir. En yaygın yöntem ise, her risk için olasılık ve etkinin kombinasyonunu temsil eden konumlandırma şeklinde ile risklerin çizildiği bir Olasılık-Etki Izgarası olarak bilinen iki boyutlu bir matris kullanmaktır (Hilson, 2003:117-118). Olasılık – Etki tabloları, risklerin göreceli önemini değerlendirmek için kullanılmaktadır. Risk haritalamasında olduğu gibi, riskin gerçekleşme olasılığı ve riskin potansiyel etkisi, örneğin düşük / orta / yüksek dereceli bir ölçek ile seçim yapılarak belirlenir. Ölçek noktalarının her birinin sayısal anlamı proje kapsamında önceden belirlenmelidir (Merna & Al-Thani, 2011:71).

Olasılık ve etki, ölçekte kullanılan dilsel terimler veya sayısal puanlar ile değerlendirilebilir. Örneğin, oluşma olasılığı 'çok muhtemel'den 'neredeyse kesin'liğe uzanan bir ölçek kullanılarak ölçülebilir. Alternatif olarak,% 15,% 25,% 50 vb. gibi yüzdelik ifadelerle değerlendirilebilir. Etki değerlendirilirken aynı prensip uygulanabilir (Taroun, 2012:37).

Hata Türü ve Etkileri Analizi (FMEA): Alanyazında **Failure Mode and Effect Analysis** kelimelerinin baş harflerini alarak adlandırılan bu metod tasarım veya süreçte oluşabilecek hataların analizi ile değerlendirmesini ve azaltılmasını amaçlayan bir yöntemdir. Bu boyutuyla FMEA bir risk değerlendirme yöntemi olarak kullanılabilir. Ürüne ait sorunların üretim öncesinde veya sürecinde tanımlayıp önlemek amacıyla tasarlanmış bir sistemdir. FMEA'nın odaklandığı ilk hedef kusurları önlemek ve güvenliği artırmaktır. FMEA ilkesel olarak tasarım ve üretim sürecinde uygulanmaktadır. Bu yöntemle aslında müşteri memnuniyeti hedeflenmektedir (Mikulak, McDermott, Beauregard,2017).

FMEA'nın temel hedefi ürüne ve üretim sürecine ait sorunların meydana gelmeden önce tespit ederek önüne geçmektir. Bu yöntemi kılan diğer bir husus ise ürünün tasarımı sırasında yapılacak değişikliklerin, üretim bittikten sonra yapılacak değişikliklere kıyasla oldukça düşük maliyetli olmasıdır. FMEA aracılığı ile elde edilen sonuç daha sağlam olmaktadır çünkü üretim sonrası oluşabilecek değişim zorunlulukları azalacağı için bunun sebep olacağı krizler de engellenmiş olacaktır (Stamatis, 2003).

Etkili bir kalite güvencesi sisteminde FMEA yönteminin bu sistemde bulunması gerektiği düşünülmektedir. Bu düşüncedeki sebep şu şekilde açıklanabilir: Her ne kadar FMEA yöntemini tek başına kullanmak mümkün olsa da FMEA analizlerinin sonucu olarak ortaya çıkacak iyileştirmeleri gerçekleştirecek sistemler olmadan elde edilecek maksimum fayda gerçekleşmeyecektir. Etkili bir kalite güvencesi sisteminde mevcut veri ve bilgilerin etkili bir şekilde kullanılmasıdır. Hayata geçirilmeyecek FMEA verileri de bir tahminden öteye geçmeyecektir (Hrbackova, 2016). Sonuç olarak özellikle iş güvenliğinin ön plana çıktığı sistemlerde FMEA temelli risk değerlendirmesi yapılması tavsiye edilmektedir. Uygulanacak risk değerlendirmesi işletmelerin ortaya çıkması olası problemleri öngörerek çözmelerini mümkün kılmaktadır (Adar ve diğerleri, 2017).

Nicel Risk Değerlendirmesi: Her bir risk ayrı, bağımsız ve birbirinden ayrı olarak ele alınır. Bu, anlayış risklerini geliştirmek için önemli bir adım olsa da durumun gerekli bir basitleştirilmesidir. Risklerden hiçbiri birbirinden bağımsız değildir, çünkü bir riskin ortaya çıkması başka bir riski daha fazla veya daha az muhtemel hale getirebilir ve etkisini artırabilir veya azaltabilir. Bir riskin oluşması bile yeni riskler oluşturabilir veya başkalarını engelleyebilir. (Hilson, 2003:142) Nitel bir analiz yapıldıktan sonra, önceliklendirilen riskler sayısal ve daha detaylı analizlere tabi tutulabilir. Riski nicel olarak değerlendirmek için farklı araçlar kullanılabilir (Taroun, 2012:38). Nicel risk analizinin amacı tanımlanmış risklerin dâhil edildiği bir model oluşturabilmektir. Böylelikle risklerin proje üstündeki sentezlenmiş bir görüntüsü elde etmek mümkün hale gelmektedir. Bu görüntüde fırsatlar ve tehditler bir aradadır (Hilson, 2003:141).

Monte Carlo Simülasyonu: Bu teknik, ismini şans veya belirsiz durumlar ile olan ilişkisinden ve belirsiz durumların sonuçlarını simüle etmesinde kullandığı rastgele sayılardan almaktadır (Merna & Al-Thani, 2011:80-81).Monte Carlo simülasyonu popülerdir çünkü istatistiksel örnekleme kurallarına dayanmaktadır ve uzman olmayı gerektirmez. Monte Carlo risk modeli, tekli tahminlerin ilgili belirsizliği yansıtmak için aralıklar ile değiştirilmesine izin verir. Simülasyon daha sonra risk modeli aracılığıyla çoklu rasgele yinelemeler yapılarak gerçekleştirilmektedir (Hilson, 2003:142).

Oluşturulan bu model, sistemin farklı girdilere nasıl tepki verildiğini belirlemek için kullanılır. Dört önemli adımı bulunmaktadır:

1. Her değişken için bir olasılık dağılımı atanır

2. Her değişken için varyasyon aralığını belirlenir.
3. Belirli bir aralıktaki her değişken için bir değer seçilir. Bu, herhangi bir değerin seçildiği frekansın dağılımdaki olasılığına karşılık geleceği şekilde yapılır.
4. Belirlenen dağılımlarından seçilen girdi değerlerini rastgele kombinasyonlarda belirleyici bir analiz yapılır. Her değişken için yeni bir değer üretildiğinde, yeni bir kombinasyon elde edilmektedir. Tekrarlanır bir sonuç elde etmek için kullanılan olasılık kombinasyonlarının sayısı genellikle 200 ila 1000 arasındadır (Paxton ve diğerleri, 2001).

Duyarlılık Analizi: Duyarlılık analizi, herhangi bir belirsizliği yansıtan ve varsayımların geçerliliğini sağlayan bir dizi olası alternatifle desteklenen gerçeği değerler üretmek için kullanılmaktadır. Duyarlılık analizinin önemli bir avantajı, alternatif durumların sağlamlığını göstermesidir (Merna & Al-Thani, 2011:81).

Karar Ağacı: Karar ağacının amacı, olasılıkların ve bunların ağırlıklı değerlerinin toplamı olan her seçenek için beklenen bir değer üretmektir. Diyagram, yani karar ağacı sayfanın üstündeki bir karar düğümü ile başlar ve sonuç verme şansı olan olayları ve karar alma sürecini yukarıdan aşığı doğru ilerledikçe sırayla göstermektedir (Merna & Al-Thani, 2011:78). Karar Ağacı analizi genellikle, hipotezleri belirleyen ve doğrulayan diğer geleneksel yöntemlerden ziyade, büyük miktarlarda veriye dayalı hedef değişkenlerini tahmin eden en uygun kombinasyonları bulmayı amaçlamaktadır (Bae, 2019).

4- Risk yanıtılama planı: Bir riske yanıt planlamak, muhtemelen risk yönetiminin en önemli yönüdür. Nasıl müdahale edileceğine dair karar, riskler tanımlanıp değerlendirildikten sonra verilmelidir. Hillson'a (2003:165) göre, yanıtın ne ölçüde etkili olduğu, projenin riske maruz kalmasının daha iyi veya daha kötü yönde değişip değişmeyeceğini, bunun sonucunda artan veya azalan tehdit ve fırsatlarla sonuçlanacağını belirleyecektir. Fırsatlar ve tehditler için geliştirme adımlarının tanımlanması, risk yanıtı oluşturmanın bir parçasıdır. Tehditlere verilen yanıtlar genellikle 4 kategoriden oluşmaktadır (IEEE, 1999):

Riskten Kaçınma: Çoğu zaman, tüm riskler ortadan kaldırılamaz. Bu kadar farklı riskli seçenek varken daha az riskli olan tercih edilebilir. Riskten kaçınma kararının yerini en düşük riske sahip seçim alır. Riskin kaynağı tamamen ortadan kaldırılmadan risk ortadan kaldırılamaz. (Pritchard, 2005:42). Riskin yok edilemediği durumlarda kaçınma stratejisi belirsizliği ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Riskten kaçınma ile

risk-etki bağlantısı kopartılarak riskin ortaya çıkması imkânsız hale getirilir ki böylelikle riskin hedefler üzerinde hiçbir etkisi olmamaktadır (Hillson, 2003:168-169).

Risk Transferi: Risk transferi stratejisinin amacı, başka bir tarafa belirli bir tehdit için sahiplik ve/veya sorumluluk vermektir. Özellikle birçok işletme, tehdit edici riskler için sorumluluk devretme olasılığına değer verir ve sıklıkla bunu seçer (Hillson, 2003:171). Sigortacı, alt yüklenici, satıcı, ortak, müşteri ve diğer riskler devredilebilir. Kişi ve kuruluşlara aktarması mümkündür. (Pritchard, 2005:42).

Risk Azaltma: En yaygın risk yönetimi stratejisi risk azaltmadır. Kısaca ifade etmek gerekirse, risk azaltma, risklerin olasılığını ve/veya etkisini azaltmak için özel önlemler alma sürecidir (Pritchard, 2005:42). Risk azaltma, riski "kabul edilebilirlik eşliğinin altına" getirerek, boyutunu küçültmeyi amaçlar. Doğrudan hedefi ilgilendirdiği için, herhangi bir ılımlılığa başlamadan önce bu kenarı karakterize etmek çok önemlidir. (Hillson, 2003:172).

Riski Kabullemek: Proje kapsamında veya kurumun yetenekleri dâhilinde ele alınamayan riskler, risk önleme, transfer veya azaltma müdahaleleri uygulandıktan sonra da var olmaya devam edecektir ve bu riskler artık risk olarak adlandırılmaktadır (Hillson, 2003:172). Risk kabulü iki kategoriye ayrılabilir: Bunlar dinamik ve bağımsız risk kabulüdür. Bir riski pasif olarak kabul etmek, onu ortadan kaldırmak için hiçbir şey yapmadığınız anlamına gelir. Dinamik risk kabulünde, acil eylem planları oluşturulmalıdır (Pritchard, 2005:42).

Yalnızca tehditlere dayandığı için, risk yönetimi prosedürü fırsatların değerlendirilmesini de içerecekse, geleneksel Risk Müdahale Planlaması yaklaşımı yetersiz kabul edilir. Fırsatların kaçırılmaması gerektiği açıktır ve potansiyel avantajları es geçmek aptallık olacaktır. (Hillson, 2003:174). Fırsatlara verilen yaygın yanıtlar dört kategoriye ayrılır:

Riskten Faydalanmak: Fırsat, gerçekleşmesi halinde projenin hedeflerine ulaşmasına yardımcı olacak bir belirsizlik durumudur. Bir riskten yararlanmak, belirsizlikten kurtulmak için bir fırsattan yararlanmaktır. Bu yaklaşım, riskten kaçınma stratejisinin sıfır hedefinin aksine, riskin gerçekleşme olasılığını yüzde 100'e çıkarmayı amaçlamaktadır. (Hillson, 2003:175).

Riski Paylaşmak: Açık kapıların paylaşılması, açık kapının anlaşılması ve potansiyel avantajların genişletilmesi olasılığını artırır. Fırsatlar, onları yönetmek isteyen kişilere de sunulmalıdır (Hillson, 2003:176).

Riski Artırmak: Fırsatları belirleyerek, olasılık ve etki düzeylerini en üst düzeye çıkarmak mümkündür. Fırsatların gerçekleşme olasılığı, onları kolaylaştırabilecek koşulların güçlendirilmesiyle artırılabilir. Bu bağlamda, soruna aktif bir şekilde yaklaşmak en önemli faktördür (Hillson, 2003:177).

Riski Kabullenmek: Özel önlemler alınmadan aktif olarak ele alınamayacak fırsatları kabul etmek de bir başka seçenektir. Sonuç olarak, beklenmedik değişimlerden kaçınmak için, yüksek risk farkındalığına sahip kuruluşlar hem tehditleri hem de fırsatları eş zamanlı olarak ele almalıdır. Böyle bir yaklaşımın başarı ile sonuçlanacağına ve hedeflere ulaşılabileceğine inanılmaktadır (Hillson, 2003:178).

5- Risk gözleme, Kontrolü ve Teftişi: Risk yönetimi sürecinin son aşamasının amacı, bulunan risk yanıtlarının iyi bir şekilde eyleme geçirildiğinden emin olmaktır: Mevcut durumun bir değerlendirmesini şirketteki paydaşlara iletmek; yapılması gerekenlerin bir listesini yapmak; yeni iş risklerini belirlemek için belirlenen risk durumlarını düzenli olarak gözden geçirmek; yeni risk yanıtlarının gerekli olup olmadığını belirlemek ve belirlenen risk durumlarını analiz etmek vb. (Hillson, 2003:40). Ayrıca, devam eden kumar durumunun ortaklara açık ve kolay bir şekilde aktarılması da aynı derecede önemlidir.

Hâlihazırda belirlenmiş olan risklerin en son durumunun yanı sıra yeni yanıtların gerekliliği ve risk yanıtlarının ne ölçüde başarılı olduğu analiz edilerek hedeflere ulaşmak için ideal stratejilerin geliştirilmesi kolaylaşır. Geleneksel risk yönetimi sürecinin diğer aşamalarında olduğu gibi bundan kaçınılması halinde risk raporlaması, proje paydaşlarını uyaran "kötü haber" olarak yorumlanacaktır. (Hillson, 2003:41-42).

2.3.1. Risk Yönetiminde Uluslararası ve Ulusal Yasal Düzenlemeler

Riskin doğası düşünüldüğünde, oldukça bağlamsal bir yapısı olduğu dikkat çekmektedir. Buradan yola çıkarak uluslararası risk düzenlemelerinde mevcut bir çok sorun için risk adına üniter bir yanıt verebilmek oldukça zordur. Ayrıca, uluslararası hukuk sisteminin barındırdığı kısıtlamaların da çok sayıda riske dayalı bakış açısı bulundurma kapasitesini sınırlandırdığı düşünülmektedir (Peel, 2010:11). Bu sebeple risk üzerine uluslararası anlamda genel bir yasal düzenleme olmamakla birlikte belirli alanlarda (finans, çevre, sağlık) düzenlemeler bulunmaktadır.

Basel I: Bankacılık sektöründe standartlaşmayı hedefleyen Basel kriterleri 1974 yılında oluşturulan Basel Bankacılık Denetim Komitesinin üyeleri Belçika, Kanada,

Fransa, Almanya, İtalya, Japonya, Lüksemburg, Hollanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İngiltere ve ABD'nin dâhil olduğu 13 ülkenin merkez bankaları temsilcilerinden oluşturulmuştur. Komite, ulusal sermaye yeterliliği hesaplama yöntemlerini birbirleriyle uyumlu hale getirmek ve bu konuda asgari bir standart oluşturmak amacıyla Basel- 1 olarak bilinen Sermaye Yeterliliği Uzlaşısını 1988 yılında yayımlamıştır (Arslan: 2007:50). Basel-I'in temel amacı; uluslararası bankacılık sisteminin istikrarını, emniyetini ve güvenilirliğini korumak, bankalarda risk kültürünü oluşturmaktır (Erol, 2007: 156).

Basel II: Finansal piyasalarda ve bankacılık sektöründe krizlerin yaşanması ve Basel-I ilkelerinin yetersizliği konusunda eleştirileri beraberinde getirmiştir. Bu eleştiriler Basel-I ilkelerinin sermaye yeterliliğini araştırırken özellikle operasyonel riskleri dikkate almaması üzerinde yoğunlaşmıştır. Bunun üzerine Basel Komitesi 1999 yılında yeni bir çalışma başlatmış ve bu çalışmayı da 2004 yılında Basel-II ilkeleri olarak açıklamıştır (Erol, 2007: 157). Basel-II Etkili bir risk yönetimi ve piyasa disiplini geliştirmek amacıyla oluşturulmuştur (Doyrangöl; Saltoğlu, 2006; 119-120).

Avrupa Komisyonu Sel Risk Yönetimi Planı: Son dönemde gerçekleşen sel olaylarındaki artış nedeniyle, Avrupa Birliği (AB) sel riski yönetim planlarının oluşturulmasını şart koşan Sel Yönergesini 2007 yılında yayınlamıştır. Taşkınlar Direktifi'ne (2007/60 / AT) göre, taşkın risk yönetimi planları “taşkınların insan sağlığı, çevre, kültürel miras ve ekonomik faaliyetler için potansiyel olumsuz sonuçlarını” azaltması planlanmıştır (AB, 2007). Buna göre her üye ülkenin Taşkın (Sel) yönergesini kendi iç yasalarına aktarmak ve iç mevzuatını bununla uyumlu hale getirmek zorundaydı. Her ülkenin aynı yasal çerçeve içinde farklı uygulamalara gitmesi ise uluslararası iş birliğini engelleme potansiyeline sahipti. Özellikle aynı nehir yatağına sahip ülkelerde farklı düzenlemelerin hayat bulması, bu yönergeye dair önemli sorun olarak ne çıkmaktadır (Hartmann & Spit, 2016). Avrupa Komisyonunun belirttiği üzere yönerge bölgesel olarak yorumlanması gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında ise yönerge risk yönetimi süreçlerini açıklamamaktadır (Hartmann & Spit, 2016:372).

Türk Ticaret Kanunu: Risk yönetimi kavramı, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan düzenlemelerle birlikte ticaret hukukumuza ilk kez girmiştir (Köksal, 2013). 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 13 Ocak 2011'de TBMM'nde kabul edilerek 14 Şubat 2011 tarihinde Resmî Gazetede yayınlanmıştır. Buna göre Pay

senetleri borsada işlem gören şirketler, riski yönetecek bir komite kurmak ile yükümlüdür.

Bankacılık Kanunu: Riskin erken teşhisi ve yönetimine ilişkin ilk düzenleme Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 8 Şubat 2001 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan “Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemleri Hakkında Yönetmelik” ve 10 Şubat 2001 tarihli Resmi gazetede yayınlanan “Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik” ile yürürlüğe girdiği söylenebilir. Bu yönetmelikler ile bankalarda risk yönetim sistemlerinin kurulmasına ilişkin alt yapı oluşturulmuş ve sektörün sağlıklı bir yapıya kavuşması için önemli adımlar atılmıştır (Köksal, 2013). 19 Ekim 2005 yılında yürürlüğe giren bankacılık kanuna göre de bankalarda risk yönetimi ve iç denetim sistemlerinin ilgili mevzuata uygun olarak tesis edilmesi gerekliliği, denetim kurulunun risk yönetimi sistemlerini geçerli kanunlara göre yapmak zorunda olduğu, bankaların maruz kaldıkları riskleri izlemek yükümlü olduğu maddeleri dikkat çekmektedir.

2.3.2. Ulusal ve Uluslararası Boyutta Risk Yönetimi Standartlarını Belirleyen Kuruluşlar:

ISO (International Organization for Standardization), Uluslararası Standartlar Teşkilâtı, teknik ve teknik dışı dallardaki standartların belirlenmesi çalışmalarını yürütmek gayesiyle resmi olarak 23 Şubat 1947 tarihinde Cenevre'de kurulan uluslararası teşkilâttir (ISO, 2019). ISO Belgesiye, herhangi bir ISO kalite standardının kurumda hazırlanıp, uygulanmaya başlamasını takiben işletmede akredite belgelendirme kuruluşlarının onaylanmış "Baş Denetçileri" tarafından gerçekleştirilen denetimler neticesinde, uygulanan standardın gerekliliklerini karşılaması durumunda verilmekte olan ISO Sertifikasıdır (Wikipedia,2019). Standardizasyon sağlamakla görevli uluslararası kuruluş olan ISO, her türlü risk türüne uygun standartları oluşturarak risk yönetiminde tutarlılık ve güvenilirlik amacıyla yola çıkmıştır. Bu standartlar şunları içermektedir:

1. Ortak bir jargon;
2. Belirli standart kriterleri;
3. Riskleri tanımlamak, analiz etmek, değerlendirmek ve tedavi etmek için ortak bir süreç;

4. Bu sürecin herhangi bir kuruluşun karar alma süreçlerine nasıl entegre edilmesi gerektiğine dair rehberlik (Purdy, 2010).

Proje Yönetimi Enstitüsü (Project Management Institute): 1969 Yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde kurulan Proje Yönetimi Enstitüsü proje yönetimi profesyonellerini bir araya getirmeyi amaçlayan bir organizasyondur (PMI,2019). Düzenli olarak güncellenen Proje Yönetimi Rehber Kitabında risk yönetimi süreci detaylı olarak anlatılmaktadır.

Uluslararası Risk Yönetimi Enstitüsü (International Risk Management Institute): 30 yılı aşkın süredir faaliyet gösteren organizasyon; 1978 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde kurulmuştur. IRM, seminerler vererek risk yöneticilerini, sigorta acentelerini / brokerlerini, sigorta şirketlerini ve diğer sigorta profesyonellerini eğitmektedir. Bu programlarla birlikte, ihtiyaç duyulan bilgileri sağlamak için risk ve sigorta yayınları da yapılmaktadır.

2005 yılında IRM, daha büyük ölçekte sunulabilecek sektöre özgü risk ve sigorta sürekli eğitim ihtiyacı olduğunu tespit etti. Böylece IRM, Web platformunda sunulan çevrimiçi bir eğitim kursu olan İnşaat Riski ve Sigorta Uzmanı sertifika programını başlattı. Daha sonra IRM, Yönetim Sorumluluk Sigortası Uzmanı programını, Enerji Riski Sigorta Uzmanı programını, Ulaşım Riski ve Sigorta Uzmanı programını oluşturdu (IRM, 2019)

Birleşik Krallık Risk Yönetimi Enstitüsü (UK Institute of Risk Management): Risk Yönetimi Enstitüsü (IRM), Nisan 1986'da risk yönetiminde diploma düzeyi yeterliliği için artan talebi karşılamak üzere kurulmuş bir kuruluştur. AIRMIC (Sigorta ve Risk Yöneticileri Derneği) liderliğinde kurulan IRM'ye en büyük destek Kraliyet Ailesi, Cenevre Derneği, Birleşik Krallık Eğitim ve Bilim Bölümleri ve Ticaret ve Sanayi, İngiltere Sağlık ve Güvenlik Departmanı, Glasgow Kaledonya Üniversitesi tarafından verilmiştir.

Uluslararası Risk Yönetimi Sertifikası programı 2005 yılında başlatılmış olup; 2011 yılında başlayan Uluslararası Finansal Hizmetler Risk Yönetimi Sertifikası, enstitü tarafından verilmektedir. Enstitü hali hazırda risk profesyonellerinin gelişimini desteklemek amacıyla genel ve uzman eğitim kursları, etkinlikler düzenlemektedir (RMI, 2019)

TSE: Türk Standardları Enstitüsü, her türlü madde ve mamuller ile usul ve hizmet standartlarını yapmak amacıyla 18.11.1960 tarih ve 132 sayılı kanunla

kurulmuştur. Enstitünün ilgili olduğu bakanlık Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıdır. Enstitü, tüzel kişiliğı haiz, özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir kamu kurumu olup, kısa adı ve markası TSE'dir. Her türlü standartları hazırlamak ve hazırlatmak, bünyesinde ve hariçte hazırlanan standartları tetkik etmek, kabul edilen standartları yayınlamak gibi görevleri ifa eden TSE'nin kabul ettiği standartlara **Türk Standardı** adı verilir (TSE, 2019). TSE, ISO üyesidir ve risk yönetimi sertifika programını ISO standartlarına göre yürütmektedir.

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK): Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), idari ve mali özerkliğe sahip düzenleyici ve denetleyici bir kamu kurumudur. 1981 yılında 2499 sayılı *Sermaye Piyasası Kanunu* ile kurulmuştur. Sermaye Piyasası Kurulu'nun amacı; Sermaye Piyasası Kanunu'nun 1. maddesinde açıkça belirtilmiş olup; tasarrufların menkul kıymetlere yatırılarak halkın iktisadi kalkınmaya etkin ve yaygın bir şekilde katılmasını sağlamak amacıyla; sermaye piyasasının güven, açıklık ve kararlılık içinde çalışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını, düzenlemek ve denetlemektir (SPK, 2019). SPK, sermaye piyasası kurulu yayınları bünyesinde risk yönetimi ile ilişkili 16 adet yayına sahiptir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) Türkiye'de tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerini korumak, bankalar ve özel finans kurumlarının piyasa disiplini içerisinde sağlıklı, etkin ve dünya ölçeğinde rekabet edebilir bir yapıda işleyişi için uygun ortamı yaratmak bu sayede ülkenin uzun vadeli büyümesine ve istikrarına katkıda bulunmak amacıyla 31 Ağustos 2000 tarihinde kurulmuş özerk bir kurumdur. BDDK, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ve mevzuatla kendisine verilen düzenleme ve denetlemeyle ilgili görev ve yetkileri kendi sorumluluğı altında bağımsız olarak yerine getirir ve kullanır. Kurumun kararları yerindelik denetimine tâbi tutulamaz. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi BDDK kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez (BDDK, 2019). BDDK bankacılık kanunu kapsamında yürürlükte olan mevzuata uygun operasyonel risk yönetimi rehberini 31 Mart 2016 tarihinde yayınlamıştır.

2.4. Risk Yönetimi ve Sürdürülebilirlik

Risk yönetiminin sürdürülebilirlik ile yakından ilişkili olduğu düşünülmektedir. Sağlam bir risk yönetimi kaliteye; kaliteli iş ise sürdürülebilirliğe zemin hazırlamaktır

çünkü risklerin en aza indirildiği kurumlarda maliyetler daha yönetilebilir olmakta bu da sürdürülebilirliğe sebebiyet vermektedir.

Sürdürülebilirliğin amacı kurumsal devamlılığı sağlamak ve kaynakları verimli bir şekilde kullanmak olarak tanımlanmaktadır. Günümüz koşullarından faaliyet gösteren kurumlar da bu sorumlulukla çalışmanın gerekliliğini ve faydalarını anlamaktadırlar. Kurumsal paydaşlar artık çevresel etkileri göz önünde bulundurarak toplumsal refah bağlamında kurumsal performansı önemsemektedirler (Pojasek, 2017).

Sürdürülebilirlik bağlamında kurumsal performans rekabeti, personeli ve müşterileri elde tutmayı, kurumsal aidiyeti, paydaşların kurum hakkındaki görüşlerini doğrudan etkilemektedir. Kurumun toplum nezdinde devamlılığının sağlanabilmesi için de risk yönetimi prensiplerine dayalı bir kurumsal yaklaşımın benimsenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Belirsizliklerin tavan yaptığımız günümüz koşullarında kurumların devamlılığını sağlayabilmesi için maksimum derecede esnek olmaları gerekmektedir. Esnek kurumlar belirsizlikle başa çıkabilirken geçmişe ait deneyimlerinden dersler çıkartır; kurumsal kültürü geliştirerek kurum içi ve kurum dışını kapsayan güçlü ağlar geliştirir. Kurumsal esneklik sadece bir hedef olmamalıdır. Esneklik, risk yönetimi boyunca olması gereken ve sürdürülebilir olmaya götüren bir araçtır.

Günümüzün konvansiyonel düşünceleriyle sürdürülebilir kurumlar inşa etmek mümkün gözükmemektedir. Mekanik örgütlerin organik yapılara kıyasla daha kısa ömürlü olması beklenmelidir. Organik kurumlar iş birliği koordinasyon, beceri ve ağlara ihtiyaç duyarlar. İster geleneksel ister esnek ister sürdürülebilir olsun! Akılda tutulması gereken husus tüm kurumların insanlardan oluştuğudur. Bu yüzden de işleri doğru şekilde yürütmek için kurum içindeki insanları ve kültürleri tanımak önemlidir.

Risk yönetimi oldukça fonksiyonel bir uygulamadır. Bu ve bunun gibi işlevsel uygulamalar bir kurumu sistemsel duruşunu belirleyen bazı prensiplerin temelini oluşturmaktadır. Bu prensipler sayesinde kurumlar belirsizliklerle baş edebilecek sürdürülebilir yapıyı işlevsel hale getirmektedirler. İlkeler hem yönetim çerçevesinin yapılandırılma şekli hem de risk yönetimi sürecinin nasıl uygulandığı konusunda rehberlik sağlar. İlkelerin tüm özellikleri, risk yönetimi ve sürdürülebilirlik yönetimi çerçeveleri uygulamalarının etkililiğini teşhis amaçlı olarak değerlendirmek için kullanılabilir. Bu prensipleri ISO standartlarında da bulmak ve pratiğe dökmek mümkündür.

ISO 31000 Risk Yönetimi Standartları: Risk yönetimi üzerine çalışan bireylerin öncelikli hedefi kabul edilebilir risk hakkında güvenilir bilgi toplamaktır. Toplanan bilgi güvenilir olduğunda karşılaşılan riskle ilgili yönetim süreci unsurları doğru bir şekilde tespit etmek mümkün hale gelmektedir. Görünüşte benzer fakat özünde farklı sorunların çözümü karar vericiler için hep zorlayıcı ola gelmiştir. Bu zorluk risk yönetimiyle ilgili standartların oluşturulması ihtiyacını doğurmuştur. Standardizasyon sağlamakla görevli uluslararası kurum olan ISO, her türlü risk türüne uygulanabilecek bir standart oluşturarak risk yönetiminde tutarlılık ve güvenilirlik elde etmek amacıyla ISO 31000'i geliştirmiştir (Purdy, 2010).

Standartlaşma ile ortak jargon, performans kriterleri, süreç kapsamı ve bu sürecin karar alma mekanizmasına nasıl engetre edileceği ortaya konmuştur. Bu kriterler Dünyadaki pek çok farklı yerden yüzlerce risk yönetim uzmanının bir araya gelmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu uzmanların görüş ve deneyimlerinin bir araya gelmesi ISO 31000'i oluşturmuştur.

ISO 31000'e göre risk hedefler üzerindeki belirsizlikleri ifade etmektedir. Riskin anlaşılır basit bir dille tanımlanması, onun yönetimini de kolaylaştırmaktadır. Riskler, olması durumunda hedefleri olumlu ya da olumsuz şekilde etkileyebileceğini belirten açıklamalardır. Geçmişteki risk yönetiminde riskler kaçınılması gereken sadece olumsuzluğa sebep olan bir kavramdı. Yeni tanımla birlikte bu anlayış tamamen bırakılmıştır. Yeni anlayışa göre riskler yaşamın bir parçasıdır ve hayatı olumlu veya olumsuz şekilde etkileyebilir. Risklerin başarılı bir şekilde tespiti hedeflerimize ulaşma olasılığını arttırmaktadır. Bu süreçte karar vermenin riskleri doğrudan etkilediği unutulmamalıdır. Alınan kararlar riskleri değiştirmekte veya yaratmaktadır. Bu açıdan bakıldığında risk yönetimi karar verme sürecini yönetmenin ayrılmaz bir parçasıdır.

ISO 31000'de bahsi geçen risk yönetimi ilkeleri şunlardır: Değer yaratmak ve onları korumak; kurumsal yönetimin bir parçası olmak; karar veren ekibe katılmak; belirsizliği ele almak; sistematik çalışmak; en doğru veriye ulaşmak; kültürel faktörleri göz önünde bulundurmak; şeffaf olmak; dinamik ve duyarlı olmak, kurumsal işleyişi kolaylaştırmak şeklinde özetlenebilir.

Bahsedilenlere ek olarak şu hususların gelişmiş bir risk yönetiminde bulunması gerektiği düşünülmektedir:

- Kurumda alınan tüm kararlar risklerin değerlendirmesini içermelidir
- Performans hedefleri risk yönetimi kapsamında iyileştirilmelidir

- Risk yönetimi tam olarak onay görmüş bir hesap verilebilirlik içinde yürütülmelidir.
- Risk yönetimi düzenli olarak raporlanmalı; sonuçları iç ve dış paydaşlarla paylaşılmalıdır.

Kurumsal yönetim düşüncesinin merkezinde risklerin hedefleri etkileyeceği düşüncesi var olmalıdır.

Risk yönetimi süresince dinamik olan iki unsur akılda tutulmalıdır:

1- İç ve dış paydaşlarla sürekli görüşme ve istişare: Paydaşların hedefleri anlaması ve sürece katkıda bulunabilmesi için gereklidir.

2- İzleme ve gözden geçirme: Yeni riskler ortaya çıktıkça uygun risk cevaplarının hazır edilmesi için gereklidir.

Risk yönetiminin temelini gerekli olduğu zamanlarda risk çözümlerinin ortaya konması ve bu çözümlerin uygulanmasıdır.

ISO 26000: ISO 26000 kuruluşlara, sosyal sorumluluk hakkında rehberlik etmeyi ve kurumların sürdürülebilir kalkınmaya katılmasını hedeflemektedir. Kurumsal sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluğun neyi kapsadığına dair tutarlı bir anlayış olmadığı için ISO 26000 bu alandaki önemli bir eksikliği gidermiştir. Birçok kurumun sürdürülebilir ve sosyal sorumluluk adına bir stratejisi olduğunu söylemek oldukça zordur. ISO 2010 yılında yayınlamış olduğu bu rehber ile sosyal sorumluluk konusunda rehberlik sağlamayı amaçlamaktadır. ISO 26000 ile, bu standartları takip eden kurumların sosyal sorumluluk davranışını kurumlarına entegre ederek sürdürülebilir kalkınmayı en üst seviyeye çıkarmaları mümkün olacaktır (ISO, 2010).

ISO 26000'e göre öncelikle kurumu ilgilendiren çevresel bir tarama yapılmalıdır. Burada kastedilen kurumun iç ve dış denetçiler tarafından izlenmesidir. Hazırlanan raporlardan sonra sıra strateji oluşturmaya gelecektir. Bu aşamada kuruma ait misyon ve vizyonun belirlenip usun vadeli hedeflerin oluşturulmasından sonra bu hedeflere ulaştıracak stratejilerin formüle edilmektedir. Oluşturulan stratejiler uygulanmaya başlanır ve bu süreç zarfında performans değerlendirilerek gerekli tedbirler hazır edilmektedir.

Sosyal sorumluluğun sürdürülebilirlik (ve dolaylı olarak sürdürülebilir kalkınma) ile ilişkisi önemlidir. En sade ifadeyle bu iki kavram aynı zeminden yeşermektedir. Ancak kimsenin sorumluluk sahibi olmadığı bir sürdürülebilirlik sorunu veya sürdürülebilirlik alanının dışında kalan sosyal sorumluluk sorununun olmadığı düşünülmektedir (Henriques, 2011).

ISO 9001: Birçok kurum riskten kaçınmak veya riskleri azaltmak için stratejiler geliştirmektedir. Günümüz koşulları sektörleri risk temelli düşünmeye zorlamaktadır. Özellikle ISO 9001 sertifikalı kurumlar kalite yönetiminin devamı açısından risk temelli düşünme sergilemeleri gerekmektedir. Risk yönetimini önemseyen ISO 9001 standartları hem risk yönetimi hem de kalite sürekliliği açısından çitayı belirlemektedir. Bu sebeple de ISO 9001 riske dayalı düşünmenin modern bir perspektife kavuşması hakkında önemli rol oynamaktadır (Dellana ve diğerleri, 2019).

Risk temelli düşünme, bir kuruluşun süreçlerinin ve kalite yönetim sisteminin planlanan sonuçlardan sapmasına neden olabilecek faktörleri belirlemesini, olumsuz etkileri en aza indirmek ve ortaya çıkan fırsatları maksimum düzeyde kullanmak için önleyici kontroller koymasını sağlamaktadır. Kalite yönetim sistemi içinde de mevcut şartlar sürekli göz önünde bulundurulmalı; ele alınması gereken tehdit ve fırsatlar belirlenmelidir (ISO, 2015).

ISO 9001 standartlarına uyum için bir kuruluşun tehdit ve fırsatları ele almak için eylemler planlaması ve uygulaması gerekmektedir. Hem tehditleri hem de fırsatları ele almak, kalite yönetim sisteminin etkinliğini artırmak, iyileştirilmiş sonuçlar elde etmek ve olumsuz etkileri önlemek için bir temel oluşturmaktadır. Fırsatları ele almaya yönelik eylemler, alakalı risklerin dikkate alınmasını da içerebilir. Risk, belirsizliğin bir etkisidir ve bu belirsizliklerin olumlu veya olumsuz etkileri olabilir. Bir riskten kaynaklanan olumlu bir sapma bir fırsat sağlayabilir, ancak riskin tüm olumlu etkileri fırsatlara yol açmaz.

2.4.1. Risk Yönetimi ve Kalite Güvencesi

Günümüz kurumları, hem hizmet verdikleri birey ve kurumların ihtiyaçlarını karşılamak hem de sürekli güncellenen mevzuata uyum sağlayabilmek için iş kalitelerini arttırmaya yönelik adımlar atmaktadırlar. İş kalitesinin artırılması risk yönetimini ve dolayısıyla operasyonel mükemmelliği gerekli kılmaktadır. İş kalitesinin sürdürülebilirliği açısından iki şey öne çıkmaktadır: Risk yönetimi ve kalite kontrolü. Kalite yönetimi açısından bu iki unsurun bir arada olmasının elzem olduğu düşünülmektedir.

Kurumlar verdikleri hizmetlerin devamlı şekilde yüksek kalite tutabilmek için kalite yönetimine başvurumaktadırlar. Bu sebeple de kalite yönetimi ürünün kalitesini de belirlemektedir. Modern anlamda risk yönetimi de amaçlar doğrultusunda belirsizlikleri

yönetme sanatıdır. Risk yönetimi sayesinde kurumlar paydaşlar arasındaki ilişkileri güçlendirirken iş kalitesinde devamlılık sağlayabilirler. Sürdürülebilir risk yönetiminin kalite yönetim sisteminin performansını önemli ölçüde arttıracığını düşünmek abartılı olmayacaktır.

Kaliteli risk yönetiminin temeli risk bazlı düşünme fikrinde yatmaktadır. Düşünce sistemini risk temelli yapmadan içselleştirilmiş bir yönetimi sürecinden bahsetmek mümkün değildir. Kişisel bazlı düşünüldüğünde bireyler risklerini doğal şekilde yönetirler. Günlük işlerde örneğin bir ürün satın alırken ürünün güçlü ve zayıflarını istemsiz olarak düşünürüz. Yaptığımız aslında doğal bir risk yönetimi sürecinin bir parçasıdır. Risk dayalı düşünme ISO standartlarının da her zaman bir parçası ola gelmiştir. Özellikle ISO 31000 ile birlikte risk temelli düşünme kalite sürecinde bir zorunluluk haline gelmiştir.

2.5. Kültür

Kültürün anlamı, özellikle psikolojide insan çeşitliliğini inceleme açısından daha önemli hale gelmiştir. Kültür kelimesi Latince yetiştirme kökeninden gelmektedir. Kültür araştırmalarının tarihte ve insan topluluklarında kullanılmaya başlanması 1750’li yıllara dayanmaktadır (Kroeber & Kluckhohn, 1952). Kültürün sosyolojik bir olgu olduğu unutulmamalıdır.

Sosyoloji insan topluluklarının bilimidir. Kültürün de bu toplumlarda oluşan duygu, düşünce ve davranış kalıplarının açıklanmasında kullanılabilecek bir rehber olduğu düşünülebilir. Ortaklaşa bir olgu olan kültür, yaşamda var olan günlük veya önemli birçok eylemi bünyesinde barındırır: Selamlaşmak, yemek pişirmek, duyguları belli etmek, kişisel temizlik bunlardan sadece birkaçıdır. Kültür, sosyal alandaki yazılı olmayan kurallardan oluşmaktadır. Diğer bir açıdan kültür, bir grup insanın diğerlerinden zihinsel olarak farklı şekilde programlanmasıdır (Hofstede ve Minkov; 2010: 7-8).

Kültür doğuştan gelmez; yaşanarak öğrenilir. Kültürün temeli etrafında yaşanan sosyal çevredir. Toplumu bilgisayara benzetirsek; kültür ona ait “işletim sistemi”dir. Bu zihinsel program sayesinde diğer insanlarla iletişim kurmayı öğreniriz (Hofstede ve Minkov; 2010: 7-8).

Bireyin kişiliği ise insanlarla paylaşılması gerekmeyen kişinin kendisine ait eşsiz programlar dizisidir. Kişilik bireyin genlerinden gelen ve kısmen de çevresinden

edindiği özelliklere dayanmaktadır. Kültürel özellikler hem öğrenilen kültür hem de eşsiz kişisel deneyimlerle ortaya çıkmaktadır (Hofstede ve Minkov; 2010: 7-8).

Sosyal bilimlerde kültürü tanımlamak çok kolay değildir. Kültürün, bireyin içinde yaşadığı toplumun bir üyesi olarak edindiği yetenek ve alışkanlıkları içeren bir bütün olduğu düşünülebilir. Bu bütünün içerisinde bilgi, inanç, sanat, hukuk ve gelenek de yer almaktadır. Toplumda yaşayan bireylere ait geçmiş deneyimler, yorumsamalar ve oluşturan kodlar kültürün önemli parçalarındandır

Kültür, detaylı incelendiğinde farklı katmanlarda tezahür eder. Kültüre ait özellikle üç temel seviyenin ortaya çıkması beklenir: Bunlardan birincisi gözlemlenebilir eserlerdir; ikincisi ise topluma ait değerler ve sonuncusu da temel varsayımlardır. Bir kişi, başka bir topluma gittiğinde binalarda, sosyal düzende, giyinme tarzında, insanların birbirine hitap etme şeklinde kültürü gözlemleyebilmektedir (Schein 1990: 111)

Temel varsayımları anladığımızda grup üyelerinin nasıl düşündüğünü, hissettiğini ve temel değerlerini de anlamak mümkün hale gelmektedir. Böylelikle kültür tam anlamıyla anlaşılabilir. Temel varsayımlar ise benimsenen değerler şeklinde kabul edilmektedir. Bu değerler davranışa dönüşür ve bu davranışlarda ortaya çıkan sorunları çözmeye başladığında temel varsayıma dönüşmektedir. Kabul edilen varsayımlar kabul edilen değerlere nazaran daha güçlüdür çünkü kendilerini toplumda kanıtladıkları için daha az tartışılırlar.

Kültür, davranışı ve davranışın yorumlanış biçimlerini etkilemektedir. Hofstede'e göre (1991: 8) kültürün fiziksel olarak görünür kısımları olduğu gibi, anlam gibi görünmez yönleri de bulunmaktadır. Kültürel anlamlar toplumsal uygulamaların yorumlanma biçiminde yatmaktadır.

Kültür biyolojik süreçleri de etkilemektedir. Farkında olarak yaptığımız birçok davranış, aynı kültürü paylaştığımız diğer kişilerle yapılan öğrenme ve etkileşim kurma yoluyla kazanılır. Örneğin yemek yeme, öksürme gibi biyolojik ihtiyaçlar kültürden etkilenmektedir. Ne yediğimiz, hangi sıklıkla yediğimiz, ne kadar yediğimiz kısmen de olsa kültür tarafından etkilenmektedir.

Kültürün sosyal gruplarla doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir çünkü kültür en az iki veya daha fazla kişi tarafından paylaşılmaktadır. Gerçek toplumlar elbette iki kişiden oluşmamaktadır. Bir kişi kendine özgü düşünür ve yaşarsa bu kendine özgüdür, kültüre ait değildir. Bir düşüncenin veya davranışın kültürel kabul edilebilmesi için

toplum tarafından paylaşılması gerekmektedir. Aynı toplumda yaşayan bireyler aynı kültürü paylaşıyorlar da bireyler aynı anda farklı gruplara da ait olduğu için farklı kültür seviyelerini aynı anda barındırmaktadır.

Bu açıdan bakıldığında herkes birkaç farklı kültüre bağlıdır ve çok kültürlü bir yaşama sahiptir. Kültürün sosyal olduğu gibi bireysel bir yanı da vardır. İnsanlar kültürü belli bir dereceye kadar içselleştirirler. Kültürde bulunan bireysel farklılıklar, bireylerin ortak kültürü oluşturan tutum, değer ve davranışları benimseme ve bunlara uyma derecesinde gözlemlenebilir. Ortak değerlere göre hareket edildiğinde o kültürü yaşıyorsunuzdur; aksi hallerde o kültürü paylaşmıyorsunuzdur.

Kültür bir toplulukta hem sosyal hem de psikolojik olarak dağılım göstermektedir. Bu yüzden kültüre ait özellikler net bir şekilde açıklanamamaktadır. Kültür zaten başlı başına bulanık bir kavramdır çünkü grup üyelerinin tamamen aynı tutum, inançları paylaşma olasılığı düşüktür. Kültürel gruplar arasında onları birbirinden tamamen ayıran keskin farklılıklar olmasa da küçük benzerliklerle karşılaşmak mümkündür.

Kültüre ait hem evrensel hem de evrensel olmayan özellikler bulunmaktadır. İnsan biyolojisi büyük ölçüde evrenseldir ve kültürlerin oluşmasında benzerlik yaratacak şekilde birbirine benzer sosyal ve fiziksel ortamlarda yaşarlar fakat bu benzerlikler kapsamında farklılıklar bulunmaktadır.

Kültür etkileşim kurduğumuz kişilerden öğrenilir. Örneğin insanların nasıl tepki verdiğini veya büyüklerin çocuklarla nasıl konuştuğunun izlemek insanlar arasındaki kültür aktarımını görmenin yollarından birer tanesidir. Bir toplumdaki çocuğa yapmak istedikleri şeyler hakkında karar vermesi istenirken bir diğerinde sadece ne yapması gerektiği söylenir.

Kültürde kademeli değişim kaçınılmazdır. Bir topluma ait mevcut kültür, belirli bir zamanın anlık görüntüsüdür. Kültürel bir çalışma tamamlandıktan sonra bir yıl öncesine bakıldığında aynı durumla karşılaşılmaz çünkü hiçbir kültür statik değildir. Kültür, öğrenilen ve aktarılan davranışlardan; kültürün temeli olan geleneksel fikirlerden ve ona bağlı değerlerden oluşmaktadır. Kültür sistemleri ise bir yandan davranış grubu gibi, diğer yandan ise gelecekteki davranışların koşullandırıcı unsuru olarak düşünülebilir.

Kültür eskiden gözlemlenebilir olgu, bir grup insan arasında paylaşılan yaşam biçimi, nesilden nesile aktarılan sosyalleşme şeklinde tanımlanmaktaydı (Segall et al.,

1998). Eskiden statik olduğu düşünölen kültür kavramı artık dinamik ve sürekli değişen bir yapı olduğu düşünölmektedir (Guamaccia & Rodriguez, 1996).

Pek çok farklı tanım olsa da, kültürün dört temel özelliğe sahip olduğu düşünölmektedir Rohner'e göre (1984) İnsanlar kültürel bir bağlamda yetişir. Bu bağlam öğrenme sürecini ve öğrenilenleri etkilemektedir. İkincisi, kültür temelli davranışlar bir nesilden diğerine aktarılır ve yerel ortama uyarlanabilir. Üçüncüsü, kültürün bazı soyuttur ve gelişim sürecinde içselleştirilir. Sonuncu özellik ise, kültürün yapıları bireysel analiz düzeylerinin ötesinde ölçmek ve kavramsallaştırmak gerekmektedir.

2.5.1. Kurumsal Kültür

Kültürün doğasından kaynaklanan sebeplerle kurumsal kültürü de tanımlamanın oldukça zor olduğu düşünölebilir. Bunu zorlu kılan unsurun kültür teriminin kapsamlı ve çok çeşitli kullanımından kaynaklandığı düşünölmektedir. Kültürü bir buz dağına benzetmek mümkündür çünkü bir buz dağı gibi kültürün de oldukça küçük bir kısmı belirgindir (Schabracq, 2007).

Güçlü bir kurumsal kültürün var olması için öncelikle bir kurumun bir var olma nedeni olması gerekmektedir. Bu amaç öncelikle meşru bir amaç olmak zorundadır. Bunun yanında var olma nedeni kurum çalışanlarının hedefleri ile de uyumlu olmalıdır. Bu uyumun beraberinde tüm taraflara fayda getireceğı düşünölmektedir. Kurumsal ve bireysel hedeflerin uyum içinde olması kurum üyelerinin çalışmalarına anlam kazandıracığı için genel başarının artmasını beklemek mümkündür (Wright, 2001).

Kurumsal var olma nedeni hem kuruma hem de kurum üyelerine yön göstermektedir. Bu yön olmadan kurumun hedeflerine ulaşması beklenemez. Hedefi olmayan hiçbir kurum önemli olduğu ve topluma yarar sağladığı düşünölen hiçbir işe imza atamaz. Sonuç olarak var olma nedeni olmayan bir kurumun varlığını devam ettirmesi de düşünölmemektedir.

Her kurumun kendine has bir ortamının olduğu düşünölmektedir. Burada adaptasyonun önemi ortaya çıkmaktadır. Adaptasyon bir kurumun var olduğu çevre ile uyum içinde olmasını anlatmaktadır. Genel olarak çevreden kasıt fiziksel çevre değildir. Çevre ile adaptasyonunu sağlayan şey, bir kurumun belirlediğı hedeflerin kurum dışındaki paydaşlarla uyum içinde olmasıdır (Wright, 2001). Uyum kavramı koordinasyon kavramı ile iç içe geçmiştir.

Kurumsal bir kültürün olmazsa olmazlarından olan koordinasyon kavramı, kurum içindeki bölümlerin kendi içinde ve genel hedeflerle uyum içinde çalışması olduğu şeklinde özetlenebilir. Koordinasyon ihtiyacı farklı departmanların farklı alanlarda uzmanlaşma eğiliminden kaynaklanmaktadır. Bu tür bir eğilimin kurumsal gelişim açısından doğal olduğu varsayılmaktadır. Koordinasyon içinde çalışan kurumların değişimleri sorunsuz bir şekilde uygulayacağı varsayılmaktadır.

Var olma nedeni, adaptosyon ve koordinasyon özelliğine sahip kurumların bu durumları gündelik yaşam olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gerçeklik, kurumun fiziksel düzeni, üyelerin davranışları vb. şeklinde görünür olmaktadır. Görünür haldeki bu günlük gerçeklik kurumsal kültürün özelliklerinden kabul edilmektedir.

Mitoloji benzeri abartılı hikâyeler de kurumsal kültürün bir parçasıdır. Mitolojideki masallar, kavramlar ve imgeler gibi kurumsal geçmişe ait abartılı hikâyeler, kurum üyelerine iyi ve kötü eylemler hakkında bazı prensipler vermektedir. Böylelikle doğru ve yanlış alışkanlıklar tasvir edilir. Kurumsal geçmişe ait örnek hikâyeler bu konuda referans vazifesi görmektedir.

Kurallar ve benimsenmiş ilkeler anlamına gelen normlar de kurumsal kültürün önemli bir parçasıdır. Bu kurallar kurum içindeki eylemlerin standartlaşmasına yardımcı olduğu düşünülmektedir (Schein, 1985).

Varsayımlar da kurumsal kültürün görünen yüzünde olmamasına rağmen nelere uyulması veya uyulmaması hakkında genel çerçeve konusunda oldukça faydalı oldukları düşünülmektedir. Varsayımlar dikkati yönlendirmeye yardımcı olurlar. Her ne kadar kültürler doğası gereği değişime karşı çıksa da kültürlerin değişimden tamamen kaçması mümkün değildir. Çünkü değişime karşı durmak kurumun çevreyle uyumunu bozabilmektedir.

Kurumsal kültür kuruma kimlik, motivasyon ve anlam kazandırmaktadır. Kurum başarılı oldukça kurumsal kültür daha da güçlenir ve kurumsal kimliğin bir parçası haline gelir. Bununla birlikte bir kurumun yaşını, büyüklüğünü ve kullandığı teknolojileri belirtmeden kurumsal kültür hakkında genellemeler yapılmamalıdır.

Kurumlar çok kültürlü hale geldikçe, kurumların kültürel ilişkileri daha karmaşık hale gelecektir. Kurumsal birimler çevrimiçi halde bağlantı kurdukları birbirleriyle yüzyüze hiç tanışmamış insanların ilişkisini bir zemine oturtacak kültürel ortamların icat edilmesi gerekli olacaktır. Bu konuyla ilgili daha fazla diyalog da daha iyi geçinmek için yeni fikirleri teşvik edecektir.

Kurumsal iç denetim ve risk kültürü üzerine yapılan çalışmalarda kamu kuruluşlarının gelişmelerini daha çok kontrol etme eğiliminde oldukları bulunmuştur. Özel kurumlara kıyasla kamu sektöründe otorite yoğunluğunun daha fazla olduğu düşünülmektedir. Meyer (1979) devlet kurumlarının işleyişinde yasal ve politik baskılar sonucu katı bir yönetim sisteminin benimsendiği sonucuna varmıştır. Yapılan çalışmalarda kamu kurum yöneticilerinin artan yasal düzenlemeler nedeniyle yönetimi kontrol altında tutmak adına daha istekli oldukları gözlenmektedir. Bu sebeple de çalışma ortamı resmîleştikçe risk kültürü üzerinde olumsuz etkileri olacağı düşünülmektedir.

Kurum gelişmeleri, bireysel risk algılarını kurum risk kültürüne uyum sağladıkça kurum kültürü açısından geliştirilmeleri oldukça olasıdır. Risk algısı üst düzey yöneticiler tarafından önemli ölçüde etkilenmektedir. Çeşitli pozisyonlardaki yöneticiler, risk algıları ve karar alıcılar üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir (Sitkin ve Pablo, 1992: 22). Bu nedenle, üst düzey yöneticilerin riskle ilgili davranışlarını anlamamızda kurumun risk kültürünü anlamak daha kolay olacaktır.

Kurum gelişmeleri, bireysel risk algılarını kurum risk kültürüne uyum sağladıkça kurum kültürü açısından geliştirilmeleri oldukça olasıdır. Risk algısı üst düzey yöneticiler tarafından önemli ölçüde etkilenmektedir. Çeşitli pozisyonlardaki yöneticiler, risk algıları ve karar alıcılar üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir (Sitkin ve Pablo, 1992: 22). Bu nedenle, üst düzey yöneticilerin riskle ilgili davranışlarını anlamamızda kurumun risk kültürünü anlamak daha kolay olacaktır.

2.5.2. Risk Kültürü

Kurumlar olgunlaştıkça kurumsal kültür daha kalıcı hale gelir ve yeni kurum liderlerinin kültürel değişim aracı olma ihtimali azalmaktadır. Bu nedenle orta yaş grubundaki bir kurum ile yeni kurulum bir kurulumun kültürel dinamikleri birbirinden oldukça farklıdır.

Kurumlar çok kültürlü hale geldikçe ortak dil geliştirirken özel gaba istikrar, anlam ve öngörülebilirlik işlevlerini yerini getirmeye önemli bir yer tuttuğu kültürün nasıl gelişeceğini belirleyen en önemli özelliklerdendir. Kültür günümüzde kurumsal kültürde kurum kurucusunun inançları, değerleri ve eylemleri kurum

Perry ve Porter, (1982) bir çalışanın iyi performansının ödüllendirileceği ve kötü performansının cezalandırılacağı beklentisinin bireysel motivasyonu anlamada çok önemli olduğu fikrini desteklemiştir. Risk alma eyleminin ödüllendirilme beklentisini etkileyen örgütsel davranışlardan biri olduğu düşünüldüğünde çalışanların risk alma algılarının ödüllendirilme beklentisiyle bağlı olduğu fikri ortaya çıkmaktadır. Buradan bakıldığında çalışma performansının ödüllendirilmeyeceği beklentisine sahip bir çalışanın risk alma ihtimali zayıflamaktadır. Bu fikirden yola çıkarak kamu ve özel sektör çalışanları arasında ödül beklentisine dair farklılıklar olduğu düşünülmektedir. Devlet kurumlarında çalışanlar üzerinde yapılan anket çalışmasında bu fikri destekleyici sonuçlar elde edilmiştir. Buna göre kamu çalışanlarının iyi performans karşılığındaki ödül beklentisi düşüktür (Bozeman & Kingsley, 1998).

Kamu kuruluşlarının organizasyon yönünden karmaşık olduğu ve hedeflerin net olmadığı gözlemlenmektedir. Kurumsal risk kültürünün, derneklerin kumarla ilgili eğilimlerini ve tercihlerini yönlendirmede önemli bir rol üstlendiği düşünülebilir. Chen (2013) kültürel mirasın riskli ekonomik tercihlerin belirlenmesinde rol oynadığını iddia etmektedir. Bu bakış açısına göre, üst yönetim tercihlerinin kurumsal risk kültürü üzerinde etkisi olduğu düşünülmektedir. Özellikle kurumsal risk kültüründe, yöneticilerin ve öncülerin risk eğilimleri risk kültürünü karakterize etmektedir.

Araştırmalara göre, kurucu lider ile sonraki nesil yöneticiler arasında risk tercihlerinde bir korelasyon bulunmaktadır. Şeflerin risk eğilimlerinin kurumsal risk kültürünün gelişiminde önemli bir rol üstlenme olasılığı ön plana çıkmaktadır (Bozeman & Kingsley, 1998). Bazı kurumsal firmalarda risk yöneticileri bulunmaktadır. Bu kişiler genel olarak risk politikalarını belirlemek, uygulamak ve firmaya ait risk kültürünü tanıtmakla görevlidirler. Bu görevlerini yerini getirirken üst yönetime yakın şekilde çalıştıkları gözlenmektedir (Lam, 2003)

Risk kültürü, bir kurum içindeki mevcut ve muhtemel riskleri tanımlamak, anlamak ve buna uygun eylemleri belirleyen birey ve gruplar için davranış normları bütünüdür. Risk kültürünün bir kurumda risk kararlarını şekillendiren değerler ve davranışlar sistemi olduğu şeklinde yorumlanabilir. Risk kültürü tehdit ve fırsatları bilinçli olarak değerlendirmese de yönetim ve çalışanların kararları üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's a göre risk kültürü çalışanlar arasındaki iletişim ile yakından ilgilidir. Çalışanlar kuruma ait riskleri sahiplendikçe risk kültürünün güçlendiği düşünülmektedir.

Kurumsal risk kültürünün oluştuğu bir kuruluştaki her bir çalışan risklerin tanımlanması hakkındaki sorumluluklarını bilir ve bunun gerekliliklerini yerine getirir. Risk kültürü bu açıdan bakıldığında risk almaya yönelik tutumları yöneten ve risklerin nasıl raporlanacağını belirleyen bir dizi değer ve inanç bütünü şeklinde de yorumlanabilir. Kısaca risk kültürü, risk içeren kararların sosyal ve örgütsel belirleyicisi olarak düşünülmektedir.

İdeal çalışma şartlarında kurumun her çalışanı bir risk yöneticisi haline gelmektedir. Bu aşamaya gelindiğinde risk kültürü fikrinin iyice anlaşılıp uygulandığından emin olmak mümkün hale gelmektedir.

Risk kültürü soyut bir kavram olarak düşünülebilir. Bu durum özellikle risk yönetimi sürecini yakından takip etmek isteyen kurumlar için zor olabilmektedir. Çünkü risk yönetimi kimi zaman nicel süreçlere ve maliyet analizine ihtiyaç duymaktadır. Bu yüzden ölçülmesi zor öznel risk farkındalığı, risk kültürü benzeri fikirleri benimsemek bazı kurumlar için zor olabilmektedir. Risk kültürünün nicel olmayan nitel yapısı birçok kurum için zorlayıcı olabilir. Risk yönetiminin birçok yönü ölçülüp, izlenebilse de risk kültürü doğrudan ölçmek pek de mümkün değildir.

Risk kültürü değişken bir yapıyı temsil eder. Risk kültürü özünde davranışsal olduğu için doğrudan veya dolaylı olarak insanlar ve çevre koşullarından etkilenmektedir. Risk yönetimi sabit bir süreci takip etse de risk kültürü değişen faktörlere uyum sağlayabilir. Risk kültürünün benimsenmesi ve uygulanması kuruma göre değişmektedir. Bazı kurumlar risk kültürüne önem verip doğru yapı için zaman harcarken kimi kurumlar risk kültürüne önem vermezler. Risk kültürünün faydası iş stratejisini belirlemedeki başarıda kendini açıkça belli etmektedir. Risk kültürünü bir onay kutusuna indirgemek mümkün değildir.

Risk kültürü yöneticilerin ve çalışanların davranışlarına bağlı zaman alıcı, emek isteyen bir faaliyettir. Yöneticilerin çalışanları davranışlarını takip ederek; onlarla doğru iletişim kanallarını kullanmadan; risk kültürünün uygulanmasını istedikleri takdirde çalışanlar bu davranışlara inanmıyorlarsa risk kültürünün başarılı olmasını beklemek mümkün olmayacaktır.

Risk kültürü paydaşların değil kurumun ihtiyaçları etrafında şekillendirilmelidir çünkü her kurum karakter ve işleyiş açısından biriciktir ve yönetici ve çalışan özelliklerinden dolayı benzersizdir. Bu nedenle risk kültürü her kurumda farklı ortaya

çıkılmaktadır. Dolayısıyla risk kültürünün güçlendirilmesine yönelik en etkili yaklaşım kurumun kendisi için en doğru yaklaşımı benimsemesine izin vermektir.

Risk kültürünün temelinde kaliteli bir yönetim anlayışı bulunmaktadır. Risk yönetimi de doğru ve yapı ve kurallara bağlı karmaşık bir iştir.

Risk konusunda esnek ve riske karşı duyarlı olmak güçlü bir risk kültürünün özelliklerindedir. Bu tür yapılar yeni ve beklenmedik tehdit ve fırsatlarla daha başarılı bir şekilde başa çıkacaktır. Uluslararası Finans Enstitüsü de (2008:9) risk kültürünü etkili risk yönetimin temel bileşenlerinden olduğunu kabul etmektedir. Böylelikle risk yönetimi kurumun her faaliyetinde gerçekleşebilmektedir.

Bir kurumun risk yönetimi anlayışı kullanılacak süreçleri, uyulacak kuralları belirlerken, risk kültürü gerçekte risk yönetiminin nasıl olacağını ortaya çıkarmaktadır. Schein'a göre (2010) risk kültürü "örgütsel felsefede somutlaşan bir değerler kümesidir". Ona göre bu kültür kontrol edilmesi zor olaylarda bir rehber hizmeti vermektedir. Sonuç olarak risk kültürü psikolojik, davranışsal ve kurumsal yönlerle ilgili gözükmektedir.

Risk kültürü özet olarak bir grup için zaman içinde hangi davranışların işe yaradığını gösteren kurumsal öğrenmenin bir çıktısıdır. Kurum çalışanları, resmi veya gayri resmi teşvik edilen veya cezalandırılan davranışların gerçekte nasıl işe yaradığını öğrenirler. Risk kültürünün merkezinde grupça, zaman içinde öğrenilmiş olan, paylaşılan temel varsayımlar bulunmaktadır.

2.5.3. Kültürel Zekâ

Çok kültürlü ortamlara ait sorunların çözümünde kullanılacak bir yaklaşım her bir kişiyi ilgili kültür hakkında bilgilendirmek ve eğitmeyi kapsamaktadır. Bu konuda kullanılacak diğer bir yaklaşım da kültürel kapasite ve öğrenme becerisi olarak adlandırılan kültürel zekâyâ odaklanmaktır Schein. Dünyada birçok kültür olduğunu hesaba katarsak öğrenme becerilerini geliştirmek daha ideal bir seçim olarak karşımıza çıkmaktadır (Schein, E. H. (2010)).

Çok kültürlü ortamlardaki en büyük sorun makro kültürlere ait üyelerin diğerleri hakkında önyargıya sahip olabilmeleridir. Bu sebeple çok kültürlü kurum çalışanlarının birlik halinde çalışmalarını temin etmek kültürel bir zorluk olarak karşımıza çıkmaktadır (Schein, E. H. (2010)).

Kültürel zekâ kavramı dört kapasiteyi geliştirmeyi gerektirmektedir: Alakalı diğer kültürler hakkında doğru bilgilere sahip olmak; kültürel farkındalık, diğer kültürleri öğrenme isteği; yeni şeyler yapabilmek için yeni yollar öğrenebilme becerisi (Schein, E. H. (2010).

Earley ve Ang (2003), kültürel zekâyı, bireyin çok kültürlü bir ortamda etkili bir şekilde işlev görebilme kapasitesi olarak kavramsallaştırdılar. Kültürel zekâ kültürel çeşitliliğin baskın olduğu ortamları doğru şekilde kavrayabilme ve bu ortamlarda akıl yürütme becerisine sahip olma şeklinde de tanımlanmaktadır. Earley ve Ang (2003), zekâ çalışmalarının sadece bilişsel becerilere odaklanılmaması konusunda oluşan fikir birliğinden hareketle kültürel zekânın bilişsel, üstbilişsel, motivasyonel ve davranış boyutlarını barındıran çok boyutlu bir kavram olduğu fikrini geliştirmişlerdir.

Üst bilişsel Kültürel zekâ, kültürel bilgi edinebilme ve onu anlayabilme açısından zihinsel kapasiteyi yansıtmaktadır. Bilişsel kültürel zekâ, kültür hakkındaki genel bilgiyi dile getirir. Motivasyonel kültürel zekâ çok kültürlü ortamlarda görev alabilme ve enerjiyi öğrenmeye yönlendirme becerisidir. Davranışsal kültürel zekâ ise kültürel etkileşimde doğru sözel ve sözel olmayan davranışları gösterebilme becerisi olarak özetlenebilir (Ang & Van Dyne, 2015).

Üst bilişsel kültürel zekâ kavramı bireyin kültürler arası etkileşimi sırasında gösterdiği bilinçli kültürel farkındalığı ifade etmektedir. Üst bilişsel kültürel zekâyâ sahip kişiler bilinçli olarak kendi kültürel varsayımlarını sorgular ve farklı kültürden insanlarla iletişim halindeyken kültürel bilgilerini düzenlerler. Üst bilişsel kültürel zekâ yeni kültürel çevrede etkileşim farklı yöntemler geliştirmeye olanak sunan üst düzey bilişsel stratejileri içermektedir (Ang& Van Dyne, 2015). Örneğin üst bilişsel kültürel zekâyâ sahip bir yönetici farklı kültürlerden kişilerle toplantı yaparken konuşacağı zaman ve söyleyeceği şeyler hakkında farkında ve dikkatli olacaktır.

Kültürel zekânın bilişsel kısmı çok önemlidir çünkü kültür bilgisine sahip olmak kişilerin düşüncelerini ve davranışlarını etkiler. Bir kültürü anlamak o kültürü oluşturan sosyal etkileşim kalıplarını içeren sisteme daha çok değer vermelerine yol açmaktadır. Sonuç olarak yüksek bilişsel kültürel zekâyâ sahip kişiler farklı toplumlardan insanlarla daha verimli iletişime girebilirler (Ang& Van Dyne, 2015).

Motivasyonel Kültürel zekâ, kültürel zekânın itici gücüdür. Yeni kültürel ortamlarda çalışmaya dönük çabayı tetikler. Örneğin iyi derecede İtalyanca bilen bir Türk yönetici İtalyan bir meslektaşıyla konuşma başlatmaktan çekinmez. Diğer yandan

kültürlerarası iletişinden hoşlanmayan bir Türk yöneticinin bu tarz bir iletişime girme olasılığı daha düşük olacaktır (Ang& Van Dyne, 2015).

Davranışsal kültürel zekâ, diğer kültürlerle iletişim kurarken duruma uygun sözlü ve sözsüz davranışlarda bulunma becerisini gösterebilmektir. Davranışsal kültürel zekâ çok kültürlü ortamlarda kişinin hangi ölçülerde hareket ettiği anlamına gelmektedir. Bu bileşen önemlidir çünkü sözel ve sözel olmayan tüm davranışlar sosyal etkileşimin en belirgin yüzüdür. İnsanlar yüz yüze iletişim kurduklarında karşıdaki kişinin kafasından geçen düşünceleri bilemezler fakat muhatabın dediklerine ve dış ifadelerine güvenmek zorunda kalırlar (Ang& Van Dyne, 2015).

Çok kültürlü ortamlarda etkili etkileşim yeteneği son zamanlarda kültür zekâsı (CQ) olarak etiketlenmiştir. “Kültürel bilgi, farkındalık pratiği ve davranışsal becerilerin repertuarından oluşan çok yönlü bir yetkinlik” olarak tanımlanır (Crowne, 2008).

2.6. Yeni Nesil Okuryazarlık

Türk Dil Kurumuna göre okuryazar: “Okuması yazması olan, öğrenim görmüş (kimse)” anlamında kullanılmaktadır (TDK,2020). Okuryazarlık kavramı sürekli bir değişim ve gelişim içindedir. Okuryazar olmak bazen sadece okumak, bazen de hem okuyup yazabilmek şeklinde kullanılmaktadır (Inglis and Aers, 2008: 32). Çocuklar kolaylıkla konuşmayı öğrenebilseler de okuma ve yazmayı öğrenmenin zorlu bir süreç gerektirdiği düşünülebilir. Birleşik Krallık okuryazarlık vakfına (The UK Literacy Foundation) göre de okuryazar kişi sadece okuyup yazan değil aynı zamanda etkili iletişim kurabilen kişidir. Genel olarak okuryazarlık tanımı, okuma ve yazma becerisini ağırlık olarak kapsamaktadır. Blake ve Hanley’e göre (1995: 89) okuryazarlık zorunlu eğitimin temel aracıdır ve okuma yazma becerisinin akıcı olması gerekmektedir. Bunun yanı sıra okuryazarlıkta uygun bir seviyenin tanımı yapılmamıştır (Lawton ve Gordon, 1996: 138).

Her ne kadar ideal okur-yazarlık seviyesini belirlemek kolay olmasa da; işlevsel okuryazar eleştirmenlerine göre okuryazarlıkta hedef faydacılık üzerinden belirlenmelidir. Onlara göre önemli olan, bireyleri ekonomik ve sosyal uygulamalara dâhil ederek işlevsel hale getirebilmektir. Bu anlayışta işlevsel okuryazarlık hedefe ulaşmak için bir araçtır (Lankshear, 1993, s.91).

Hoggart da (1998, s.56) benzer bir görüşü savunmaktadır ve tek başına okuryazar olmanın yeterli olmadığını belirterek eleştirel okuryazar olmanın öneminden

bahsetmektedir. Ona göre eleştirel okuyazar olmayan toplumlar boyun eğmeye yatkındırlar. Bununla birlikte literatürde okuyazarlık ile ilgili bir kafa karışıklığı olduğu ileri sürülebilir. Eleştirel okuyazarlık, eleştirel düşünme, eleştirel farkındalık kavramları okuyazarlık tartışmalarında sıklıkla kullanılmaktadır.

Mackey (2004, s.236) okuyazar olmanın sabit bir beceriye sahip olmak anlamına gelmeyeceğini ileri sürerek okuyazarlığın yaşanan zaman dilimine bağlı şekilde tanımlanması gerektiğini savunmuştur. Meek'e göre (1991, s.3) okuyazarlık tanımı, toplumlar değiştikçe değişmektedir. Bailey ise (2004, s.286) okuyazarlığa ait özellikleri şu şekilde özetlemektedir:

1. Okuyazarlık bir eylemdir. Okuyazarlık bir kimsenin sahip olduğu bir yetenek değildir. Okuyazarlık, bireyin kişisel ve sosyal amaçla kullandığı bir dizi eylemdir.
2. Okuyazarlık, söylem pratiği içinde bulunan bir eylemdir. İnsanlar okuyazarlığa dair bir eylem gerçekleştirdiklerinde, metin kodlamaktan veya üretmekten fazlasını yapmaktadırlar.
3. Okuyazar olmak bireysel problem çözme becerisiyle yakından ilgilidir.
4. Okuyazar olmak, kişinin durumları okumak için gerek duyduğu beceridir; planlamak, organize etmek, gözden geçirmek, anlam oluşturmak, müzakere etmek, yeni söylemleri anlamak okuyazar olmanın bir parçasıdır.
5. Sosyal bilişsel bir eylem olan okuyazarlık stratejik düşünme için fırsatlar oluşturur.

Bu özelliklere ek olarak, Meek'in (1998: 123) ileri sürdüğü gibi, "okuyazarlık, tek bir öğretim modeline göre öğretilecek ve öğrenilecek bir dizi temel yeterliliğe indirgenemeyecek kadar önemlidir". Teknolojik gelişmeler okuyazarlık türlerinin artmasına yol açmıştır. Günümüzde genel anlamda okuyazarlık bir şey hakkında makul bilgiye sahip olma veya o bilgiyi makul biçimde kullanabilme anlamında kullanılmaktadır. Örnek olarak, dijital okuyazarlık, kütüphane okuyazarlığı, medya okuyazarlığı verilebilir.

Hegel'in meşhur ettiği "Zeitgeist" zamanın ruhu kavramı, kendini bir kez daha burada da ortaya çıkarmaktadır. Günümüzde modern çağdaki okuyazarlığın medya okuyazarlığından daha fazlası anlamına geldiği kabul edilmektedir. Nate (2011) de dijital okuyazarlığın önemini vurgulayarak; dijital okuyazarlığın daha geniş şekilde literatürde yer alması gerektiğini vurgulamaktadır. Bununla birlikte okuyazarlık kavramının merkezinde hala yazılı metinlerin olması gerektiğini savunlar da bulunmaktadır.

1994'ten bu yana çoklu-okuryazarlık kavramı üzerine çalışmalar yapmış olan "New London Group" adında akademisyenler topluluğu, okuryazarlık kavramını birden çok söylemi tartışabilmeği kapsayacak şekilde genişletmişlerdir. Bu yeni anlam küreselleşen toplumların içinde yaşadıkları bağlamı açıklamak için gerekliydi (New London Group, 1996). Günümüzde görece yeni olan okuryazarlık türü de risk okuryazarlığıdır.

2.6.1. Risk Okuryazarlığı

"Risk okuryazarlığı" bir tanımdır: bireylerin riskleri değerlendirmek için edinmeleri gereken yetenek, bilgi ve kavrayış kombinasyonu ve ek olarak, risk okuryazarlığı aşağıdakilerin bir karışımı olarak tanımlanır: Risk okuryazarlığının sosyal farkındalık, eleştirel düşünme, iş birliği becerileri ve işlevsel becerilerle ilişkili olduğu iddia edilmektedir. (Cokely ve diğerleri, 2012: 26).

Risk okuryazarlığının aynı zamanda tehditleri analiz etme ve değerlendirme becerisi, fırsatları bilmek ve kullanmak için gerekli işlevsel beceriler ve risk yönetimini nasıl, ne zaman ve kiminle kullanacağını bilerek mantıklı, güvenli ve uygun bir şekilde hareket etme becerisi ile ilgili olduğu düşünülmektedir. İletişim teknolojileri özellikle genç nüfusta hayatın merkezine yerleşmiştir. Bu değişiklik okuryazarlık anlamında da değişikliğe sebep olmuştur. İngiltere Okuryazar Vakfının 2012 yılında yaptığı bir araştırmaya göre genç nüfus arasında dijital materyallerin en çok okunan malzeme olduğu göze çarpmaktadır.

10 akademisyen tarafından kurulan "New London Group" inisiyatifi 1994 yılında başladığı okuryazarlık araştırmaları sonucunda geleneksel okuryazarlık kavramının çok sayıda farklı söylemi müzakere edebilecek şekilde yorumlanması gerektiği anlamı ortaya çıkmıştır. Zaten günümüzde ortaya çıkmış olan medya, sağlık risk okuryazarlığı gibi kavramlar yaşamakta olduğumuz bu yeni dönemin birer tezahürüdür.

Lusardi'ye göre (2015) risk okuryazarlığı finansal okuryazarlığın bir bileşenidir. Finansal cehalet yani finansal okuryazarlığın olmaması ise kişinin ciddi maddi kayıplarla karşı karşıya kalmasına sebep olur.

Risk ve risk dağılımı gibi önemli finansal kavramların bilgisini ölçmek için yeni anketler geliştirilmektedir. Riskin önemi riskin finansal araçların ortak bir özelliği olmasından kaynaklanmaktadır. Geleceğe ilişkin finansal kararlar risk içerdiği için risk okuryazarlığının önemli olduğu düşünülmektedir.

2009 yılında ABD ve karşılaştırma yapılan Hollanda, Almanya ve Kanada vb. birkaç ülkede toplam 13853 kişiye finansal okuryazarlık anketi uygulanmıştır. Sonuç olarak küresel anlamda bireylerin yalnızca oldukça küçük bir yüzdesinin finansal okuryazarlık hakkında temel bilgiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu yüzde hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için benzer bir dağılıma sahiptir (Lusardi, 2015)

İncelenen her ülkede bireylerin çok düşük bir risk bilinci sergiledikleri çarpıcı şekilde gözükmektedir. Katılımcıların üçte biri risk anlayışını ölçen soruların cevabını bilememişlerdir. Lusardi'ye göre riskleri okuyabilme becerisi finansal kararlarda yetişkinlerin ne kadar isabetli olduklarının önemli bir göstergesidir (Lusardi, 2015) Yapılan araştırma risk anlayışındaki yoksulluğun küresel anlamda etkili olduğunu göstermektedir. Risk okuryazarlığının olmaması finansal olarak doğru karar almayı zorlaştırdığı düşünülmektedir.

Yapılan araştırmalar görsel destek malzemeleri kullanmanın risk iletişimini geliştirebileceğini göstermektedir. Aritmetik bilgisi daha iyi olan cerrahların risk okuryazarlığı hakkında daha başarılı oldukları görüldü. Görsel destek malzemelerinin kullanılması ise sayılarla arası çok iyi olmayan doktorların risk algılarını geliştirmede yardımcı olduğu gözlenmiştir. Bu yüzden risk okuryazarlığını geliştirmek amacıyla görsel destek malzemeleri önem taşımaktadır (Garcia-Retamero ve diğerleri, 2016) Riechard (1993) risk okuryazarlığını Enerji Verimliliği müfredatına dâhil etmenin gerekliliğini savunan ilk bilim adamlarından biriydi. Risk okuryazar bir topluma ulaşmak için doğru bir risk algılama becerisinin çok önemli olduğunu vurguladı. Zint (2001) , Covitt ve ark. (2005) ve Stevenson ve diğ. (2014) risk yeterliliğinin önemini vurgulayarak ve yeni nesli bilimsel olarak bilgili bireylere dönüştürmek için gençleri eğitmeye odaklanmışlardır. Schenk ve diğ. (2019) de risk değerlendirmesinin fen eğitiminde olması gerektiğini savunmuşlardır.

Cokely (2017) risk okuryazarlığı seviyesini yükseltmek adına görsel yardım kullanmanın bilişsel öz değerlendirmeyi geliştirerek bireylerde risk anlayışını geliştirdiğinden bahsetmektedir. Ona göre risk anlayışındaki gelişmeler tutumlarda, davranışsal niyetlerde olumlu değişimlere yol açmaktadır. Yardım amaçlı kullanılan görsel destek malzemelerinin risk okuryazarlığının görece daha az olduğu kişilerde daha çok fayda sağladığı vurgulanmaktadır.

Bilgiye dayalı karar verme ve riski değerlendirme ve kavrama kapasitesi risk okuryazarlığı olarak adlandırılır. Riski kavrama kapasitemiz, kısmen risk iletişiminin tasarımı gibi dış faktörlerden etkilenir. Örneğin, basit görsel araçlarla riskin anlaşılması kolaylaştırılabilir veya zorlaştırılabilir (Gigerenzer, 2020). Özellikle klinik alanda en iyi dinamik döngü ile çalışmak için risk yeterliliğini geliştirmek çok önemlidir çünkü bu doktorların, potansiyel tedavilerin faydalarının ne olduğunu anlamalarını kolaylaştırmaktadır. Risk içeren kararlarda hastaların karşılatıkları zorluklar hakkında bilgi mevcut olsa da doktorların risk anlayışları üzerine çalışma sayısı oldukça azdır (Petrova ve diğerleri, 2019). Kısaca risk okuryazarlığı, riskle ilgili bilgileri doğru bir şekilde yorumlayıp; bu bilgelere göre hareket edebilme becerisi anlamında kullanılmaktadır.

2.6.2. Risk Farkındalığı

Risk Yönetiminin kurumsal ve geniş kapsamlı olması gerekmektedir. Kapsamın geniş olması ise risk farkındalığını içeren bir risk kültürü ile mümkün olmaktadır. Risk farkındalığının olduğu kurumsal kültürde alınan kararlar katılımcı, kurum aidiyet hissi olan bireylerle uygulanabilmektedir (Hinton, 2012). Bir kurumdaki üst yönetim risk tespiti çalışmalarına değer verdiğinde, her departmanda risk yönetimi uyguladığında o kuruma ait bir risk farkındalığı olduğu düşünülebilir (Abraham, 2013).

Risk farkındalığı, kuruma ait bir politika, strateji veya düzenleme belgesinde yazılı olmayan fakat çalışanların risk yönetimiyle ilişkili düşüncelerinde mevcut olan kültürel bir bileşendir (Lam, 2014). Risk kültürüne sahip çalışanlar inisiyatif alacak şekilde riskleri belirlemektedir. Tespit edilen riskler üzerinde ehemmiyetle durulur ve eylem gerektirenler paydaşlarla paylaşılır. Bu sebeple risk farkındalığı risk yönetiminin önemli bir parçasıdır. Risk farkındalığının varlığı risk yönetiminin başarısını artırmaktadır (Cormican 2014).

Bununla birlikte, risk farkındalığı risk yönetimindeki raporlama süreçlerinin etkisini de olumlu yönde etkilemektedir. Alanyazındaki benzer çalışmalar da risk yönetiminde risk farkındalığının önemini vurgulamaktadır (Elahi 2013; Malik ve Holt 2013; Lam 2014).

Düzgün bir risk yönetimin başarılı olması için risk farkındalığı temel oluşturmaktadır (Lam 2014; Elahi, 2013). Risk farkındalığı teşvik edildiğinde, bir kurumdaki her çalışanın potansiyel riskleri belirlemek için proaktif olarak çalışacağı ve

kendi sorumlulukları dâhilindeki riskler üzerinde düşüneneceği düşünülmektedir. Risk farkındalığı, çalışanların iş geliştirme ve paylaşma biçimine yansır, bu nedenle risk yönetimi süreçleri eylemde görülebilse de, bu risk farkındalığı için geçerli değildir. (Hall, 1993)

Braumann'a (2018) göre, üst yönetim de dâhil olmak üzere tüm çalışanların kurumla ilgili tüm riskleri değerlendirmesi ve sorumluluklarını yerine getirmesi risk farkındalığı ile sonuçlanır. Özetle, riskleri yönetme süreçleri, insanlar bunların farkında olduğunda daha verimli hale gelir. Başarılı bir risk yönetimi, güçlü bir risk farkındalığı gerektirir. Benzer bir şekilde, Kuwic'e (2014) göre, risklerin farkında olan çalışanların uygun eylemleri gerçekleştirme olasılığı daha yüksektir.

Bu nedenle risk farkındalığı, tehlike yöneticilerinin tekniklerle eş zamanlı olarak uzlaştırılması için gerekli görülmektedir. Risk farkındalığı bu açıdan bakıldığında performansı doğrudan iyileştirmeyebilir, ancak strateji belirsizliğini azaltır ve stratejik kararları kolaylaştırır (Beasley vd., 2015). Risk farkındalığının eksik veya yetersiz olduğu durumlarda risk tepkileri uygun olmayabilir; kuruluşların performansları hakkında yeterince geri bildirim almamaları mümkündür (COSO, 2016a).

Kurumsal risk yönetimine öncelik verildiğinde kurum sosyal risklerin daha fazla farkına varır. Bu da sosyal risklerin daha geniş bir perspektiften yönetilmesini kolaylaştırır. Ayrıca, kurumsal risk farkındalığı sayesinde profesyonelleşme ve veriye dayalı karar alma süreçlerinde artış sağlanabilir (Rothstein, 2006).

Kurumsal risk farkındalığı küresel eğitim bağlamında da önem arz etmektedir. Risk farkındalığının özellikle yükseköğretim kurumlarındaki varlığı, o kurumların hemmmisyonundaki hem de vizyonundaki hedeflere ulaşmalarında önemli bir rol üstleneceği düşünülmektedir (Bayaga, 2009).

Stoney (2007) risk farkındalığını, bir kurumun riskleri metodik olarak değerlendirdiği prosedür olarak tanımlar. Yüksek riskli kararların alınması gerektiğinde, risk farkındalığı her zamankinden daha önemlidir. Risk farkındalığı sadece tehlikeleri tanımak ve sınırlandırmakla ilgili değildir. Yönetimde risk duyarlılığı örgütsel düzeyde uygulandığında örgütsel risklere karşı bir duyarlılık yaratılır.

Risklerin öncesinde ya da sonrasında devreye sokulabilecek bir eylem planı ile hazırlıklı olmak da bu duyarlılığın bir parçasıdır. Kurum çalışanlarının etkin iletişim kurabilmesi için bu risk bilincinin yerleşmiş olması gerekir.

Standard & Poor'a (2005) göre kurum genelinde risk farkındalığı oluşturmak, yeni bir birim açmak kadar basit bir iş değildir. Risk farkındalığı oluşturma görevini yönetimin tek başına başarması beklenmemelidir. Bir kurumun başarısı, ancak tüm paydaş ve çalışanların risk farkındalığının önemini kavramasıyla üst düzeye çıkabilmektedir.

2.6.3. Risk İletişimi

Etkileşimli bir süreç olan risk iletişimi literatüre Hindistandaki Bhopal felaketiyle girmiştir. 3 Aralık 1984 günü, ABD kökenli Union Carbide firmasının Hindistan'da Bhopal'de kurduğu böcek ilacı üreten fabrikadan yanlışlıkla 40 ton metil isosiyanat gazını dışarı atması 18.000 kişinin ölümüne, 150.000'den fazla insanın zehirlenmesine neden olmuştur. Bhopal'den sonra kimya şirketleri başta olmak üzere güvenilirlik durumlarını güçlendirmek üzere risk iletişimini üstlendirdiler (Heath & O'Hair, 2009).

Risk iletişimindeki ana hedef paydaşlara ve kamuya risk temelli bir kararın gerekçesini anlamalarına yardımcı olmak ve bu kararın herkesin çıkarına olduğunu açıklayabilmektir. Risk iletişiminin özünde “bilme hakkı” yer almaktadır (Heath & O'Hair, 2009).

Risk iletişimi yalın bir dille yapılmak zorundadır. Bunun amacı bilime dayalı risk içeren kararları konunun uzmanı olmayan kişilere açıklayabilmektir. Böylelikle dinleyiciye riski anlamaları için uygun perspektif sunulmuş olmaktadır. Burada riskin tüm muhatapları tarafından anlaşılması hedeflenmektedir. Risk iletişiminde “yumurta kırılrsa bile” bunun omlet yapmak için yapıldığı basit dille anlatılmalıdır.

Risk iletişimi bileşenleri şu şekilde sıralanabilir:

- Risk iletişimin odağındaki olay gelecek zamanda gerçekleşebilir.
- Riski anlatma ve anlama süreci zaman alıcıdır.
- Güven üzerine kurulacak diyalog, risk iletişimini başarılı kılabilir.
- İletişimin iki yönlü olduğu unutulmamalıdır.
- Risk iletişiminde tehdit ve fırsat arz eden faaliyetler konusunda dinleyicilerle fikir birliği oluşmalıdır (Heath & O'Hair, 2009).

Sonuç olarak, paydaşlarla riskler konusunda etkili iletişim kurmak için zaman ve kaynak ayırmak elzemdir.

Risk iletişimi bir sorunun tanımlanmasına yardımcı olan acil bir durum çıkmadan önce müdahaleyi gerektiren bir süreçtir. Bu sürecin zaman alıcı olmasının sebebi dinleyiciyle bir güven ortamı oluşturup; fikir birliğine varma gerekliliğinden kaynaklanmaktadır. Kısacası risk iletişiminin ortaklık yönü yani “biz aynı gemideyiz” hissiyatını aktarabilme kısmı oldukça önemlidir. Bu süreçte planlama, bir kriz patlak vermeden önce hedef kitle ile güven ortamı oluşturma fikri üzerinden yapılmalıdır (Walaski, 2011).

Lundgren’e göre (2018) Risk İletişim Prensipleri şu şekilde olmalıdır:

- Riski etkili bir şekilde anlatmak için neden iletişim kurulduğu ve riski iletme becerinizle ilgili kısıtlılıklar bilinmelidir.
- Riskin anlatılacağı kitle tanınmalıdır. Risk etkili bir şekilde açıklanmak isteniyorsa, hedef kitlenin okuryazarlık becerisi, konuya hâkimiyeti göz önünde bulundurulmalıdır.
- İletişimin zamanlaması ve sunulacak bilgi miktarı oldukça önemlidir. Risk iletişimi sadece kriz süresince değil tüm proje boyunca devam etmelidir.

Bu nedenle, risk iletişimi bir risk tespit edilir edilmez başlamalı ve sürekli olarak yeni bilgiler sunulmalıdır. Burada unutulmaması gereken şey, günümüzde algı gerçekliğin yerini almıştır. Bu yüzden gerçeklik bilgisiz birinin algıları üzerine değil; test edilmiş bilimsel gerçekler üzerine kurulmalıdır (Lundgren, 2018).

Risk (tehdit içeren) oluşturan teknolojileri üreten kurumlar için risk iletişimi genellikle halkı bir teknolojiden kaynaklanan riskin küçük olduğuna ikna etmek anlamına gelmektedir. Bu bağlamda Jasanoff’a (1989) göre risk iletişimi uzmanlar veya endüstri tarafından beyin yıkama temelli bir araçtır. Bu sebeplerden dolayı kurumsal konular ve risk iletişimi arasındaki bağlantı üzerine daha çok araştırma ihtiyacı bulunmaktadır. Bu tür araştırmaların zorlaşp veya kolaylaşması kurumlara bağlı bir durumdur (Heath & O’Hair, 2009).

Burada kullanılan risk iletişimi aktarılmak istenen mesajı iletmek anlamında kullanılmaktadır. Etkili risk iletişimi ise güvenilir kaynaklar gerektirmektedir. İletişimcilerin bir menfaat göttükleri hissedilirse oluşacak ön yargı iletişimi olumsuz etkileyecek, iletişimin etkisi zayıflayacak ve iletişim süreci daha karmaşık olacaktır (Morgan ve diğerleri, 2002).

2.6.4. Risk Haritaları

21. yy ekonomik koşulları düşünüldüğünde sağlam bir risk yönetimi ihtiyacı daha önce hiç olmadığı kadar gereklidir (Colletaz, Hurlin & Pérignon, 2013). Risk sıcaklık haritası olarak da bilinen risk haritası, bir kurumun karşı karşıya olduğu risk verilerinin görselleştirildiği bir araçtır. Kurumlar risk haritalarını kullanarak riskleri kolaylıkla belirleyip önceliklendirebilmektedir (Rouse, 2018). Bu sebeple, risk haritalarının risklerin belirlenmesinde sıklıkla kullanıldığı görülmektedir (Öner & Adiloğlu, 2019).

Kurumlarda risk haritası genellikle iki boyutlu bir matris şeklinde görselleştirilmektedir. Örneğin x ekseninde riskin çıkma olasılığı gösterilirken, y ekseninde ise riskin etkisi gösterilmektedir. Risk haritaları bir kurumun riske dair anlayışını ilerletmeyi, kuruma ait bir risk modeli geliştirmeyi amaçlamaktadır (Rouse, 2018).

Özellikle önem verilmesi gereken risklerin belirlenmesine yardımcı olduğu düşünüldüğünde risk haritalarının risk yönetiminin önemli bir bileşeni olduğu kabul edilmektedir. Veriler görsel hale geldiği için yüksek sıklık- yüksek etki kısmında yer alan risklerin önceliklendirilmesi kolaylaşmaktadır. Özellikle bir kurum coğrafi olarak farklı bölgelerde faaliyet gösteriyorsa, şubelerin maruz kaldığı risk seviyelerini göstermek için risk haritası doğru bir yöntemdir (Rouse, 2018). Böylelikle de risk haritasında üzerinde tahmin yürütmek kolay hale gelmektedir (Eustace ve diğerleri, 2011).

Risk haritalarını oluştururken yapılması gereken ilk iş, iç risklerin tespit edilmesidir. Geleneksel olarak riskler stratejik, operasyonel, finansal ve itibar riski şeklinde ayrılabilir fakat kurumlar öncelikle kendilerini finansal olarak etkileyecek riskleri belirlemeleri tavsiye edilmektedir. Risklerin belirlenmesinin ardından bu riskleri tetikleyen iç ve dış faktörlerin anlaşılması da önem arz etmektedir (Rouse, 2018).

Riskler belirlendikten sonraki diğer adım ise risklerin değerlendirilmesidir. Bu süreçte risklerin gerçekleşme frekansı ve olası etkisi tahmin edilmektedir. Böylelikle risklerin önceliklendirilebilmesi mümkün hale gelir. Etki gücü en fazla olan tehditler kontrol süreci başlatılarak azaltılabilmektedir. (Rouse, 2018). Huang ve diğerleri (2004:687) risk faktörleri üzerine yaptıkları çalışmada risk faktörleri üzerine sahiplenilen alguların da risk değerlendirilmesinde ve önceliklendirilmesinde yönlendirici olduğunu tespit etmişlerdir.

Risk haritalarının güncel tutulması önem arz etmektedir çünkü tehditler ve güvenlik açıkları sürekli değişebilen dinamik faktörlerdir. Bu nedenle risk haritalarının periyodik olarak güncellenmesi gerekmektedir. Etkili bir risk yönetimi için de risk haritaları düzenli olarak gözden geçirilmelidir. (Coskun, 2010).

Risk haritası bir kuruluşa ait risklerin ihtimal ve etki gücü hakkında detaylı bir görünüm sunmaktadır. Bu durum, risk yönetimi sürecini geliştirmede önemli bir rol oynamaktadır. Riskin önceliklendirilmesi özellikle zaman ve para açısından tehdit gücü yüksek risklerin ele alınmasını sağlamaktadır (Kasurinen ve diğerleri,2010).

Bir risk haritası kurum içindeki bölümler arasındaki iletişimi kuvvetlendirerek risk yönetimini teşvik etmektedir. Risklerle nasıl başa çıkılacağı ve bu risklerin gerçekleşmesi halinde oluşacak sonuçların kontrolü hakkında rehberlik etmektedir (Rouse, 2018).

Özellikle bir risk haritası bir kuruluşun risk değerlendirme stratejisine hassasiyet katmaktadır. Bu hassasiyet bir kuruma ait risk yönetimi süreçlerindeki boşlukları belirlemektedir. Bunda risk haritasının veriyi görselleştirmedeki rolü etkili olmaktadır (Platz ve diğerleri, 2014).

Sağlam bir risk değerlendirmesi, güvenilir bir iç denetim planının oluşturulması sürecinin önemli bir parçasıdır. Ancak kurum genelinde risk verilerinin toplanması personel için korkutucu bir iş yükü olabilmektedir. Bu nedenle risk haritaları bu iş yükünü daha yapılabilir hale getirmektedir (Harrington, 2004). Bu durum yöneticilerin de işini kolaylaştırmaktadır.

Kurumsal risk yönetimi sürecinin bir parçası olarak dar odaklı bir risk değerlendirmesi yapmak, yönetimin kurumu etkileyebilecek temel risklere yönelmesine sebebiyet verecek önemli bir adımdır. Bu açıdan risklerin hızlı bir şekilde organize edilmesini sağlayan görselleştirme aracı olarak risk haritası risk yönetimi açısından vazgeçilmez bir araçtır. Böylelikle kurum içinde risk yönetimi hususunda karmaşıklık azaltılmaktadır (Fraser & Simkins,2010).

Bu çerçeveden bakıldığında risk haritaları kurumsal risk yönetiminde kullanılan önemli bir araçtır. Finansal raporlamanın kalite ve standartlarını geliştirmek amacıyla kurulmuş olan COSO organizasyonunun kurumsal risk yönetimi kılavuzuna göre yönetimin dikkatini tehdit ve fırsatlara odaklamak amacıyla risk matrisi veya diğer adıyla risk haritası kullanılması tavsiye edilmektedir (Iia, 2018).

Riskin olasılığı ve etkisinin çarpımı sonucu elde edilen niceliksel değişkenler bilgi sisteminde meydana gelebilecek kaybın boyutunu ifade etmektedir. Tehditlere karşı alınacak önlemler değerlendirilirken ısı haritalarındaki renkler kullanılır (Selimoğlu & Saldi, 2019). Risk haritasında değerler genellikle renklerle ifade edilmektedir (kırmızı, yeşil, sarı) ve verilerin görselleştirilmesi basit (sadece nitel veriler gösterilir) veya karmaşık (nitel ve nicel veriler birlikte gösterilir) şekilde yapılabilmektedir. Risk değerlendirme sürecinde risklerin iki boyutlu şekilde risk haritasından görsel hale getirilmesi kurumsal risklerin ihtimali ve gücü hakkında karar verilirken risk ortamının genel bir resmini ortaya koymaktadır (Bojko, 2009).

İç denetçi Norman Marksa göre bir risk haritası risk iletişimi için önemli bir araçtır. Risk haritası hangi risklerle ilgili iletişim kurulması gerektiği hakkında etkili olmaktadır. Bu durumda özellikle yüksek etki-yüksek olasılığa sahip riskler dikkat çekmektedir (Marks, 2015).

Bir risk haritasını en verimli şekilde kullanabilmek için kurumun risk hakkında ortak bir anlayış geliştirmesi tavsiye edilmektedir. Tüm personelin risk konusunda fikir birliğinde olabilmesi için potansiyel etki ve ihtimal gibi terimlerin kurum genelinde özümsemesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Risk iştahı konusunda da benzer bir yaklaşımın benimsenmesi beklenmelidir (Iia, 2018)

Kurumlar, tüm kurumu etkileyen riskleri tanımlamak için anket, çalıştay, birim yöneticileri toplantıları, literatür tarama gibi çeşitli yöntemler kullanmaktadırlar. Bu riskler belirlendikten sonra ise potansiyel etki ve gerçekleşme ihtimali değerlendirilmektedir (Reason, 2016)

Risk haritası oluşturulurken karşılaşılan en zor kısım tespit edilen risklerin etki ve olasılık puanların belirlemektir bu yüzden en çok mesai bu kısma harcanmalıdır. İç denetimin risk puanlamasında önemli bir yeri bulunmaktadır. Bununla birlikte birim yöneticilerinin geri bildirimleri de bu hususta değerli olduğu düşünülmektedir (Iia, 2018)

İyi bir risk değerlendirmesinde düzgün bir iç denetim planının oynadığı rol yadsınamaz. Bununla birlikte kurum genelinde risklerin belirlenmesi ve yönetilebilir hale getirilmesi çalışanlar için korkutucu gözükabilir. Bu zorluğun aşılmasında risk haritaları önemli bir yardımcıdır (McCafferty, 2018).

Kurumsal risk yönetimi süreci boyunca dar odaklı bir iç denetimle risk değerlendirmesi yapmak temel riskleri ele almak açısından kritik bir adımdır. Bu

sebeple temel risklerin organize edilip görselleştirilmesi açısından risk haritası elzem bir araçtır (Luyten & Barr,2011).

Buradan incelendiğinde risk haritaları özellikle kurumsal risk yönetimi açısından vazgeçilmezdir. Bu nedenle COSO kurumsal risk yönetimi kılavuzunda risklere odaklanmak ve gerekli yanıtları hazır etmek istendiğinde risk matrislerinin kullanılması önerilmektedir (McCafferty, 2018).

Klasik bir risk haritasında soldaki dikey eksen risklerin potansiyel etkisi ve sağdaki eksen ise gerçekleşme ihtimal derecesi yer almaktadır. Potansiyel etki yüksek orta ve düşük olarak da tanımlanabilmektedir. Buna ek olarak olasılık ise uzak, olası ve makul olarak tanımlanabilir. Her bir risk bu özelliklere uygun şekilde puanlanır ve grafik üzerinde gösterilmektedir. Risk haritaları 3×3 veya 5×5 şeklinde görselleştirilebilir. (Iia, 2018)

Bazı kurumlar risk değerlerinin aralıklarını ifade etmek için farklı yöntemler kullanabilmektedir. Örneğin gerçekleşme ihtimali düşük olan bir risk için yüzde 0-10 arası, daha muhtemel bir risk için yüzde 10-25 aralığı tanımlanabilir. (McCafferty, 2018). Risk haritası hazırlanırken kullanılan değerler genel risk puanını belirlemek içinde kullanılmaktadır. Risk puanı, olasılık ve etki derecelendirme puanlarının çarpılmasıyla ortaya çıkmaktadır (Dickson, 2002).

Risk haritası, kurum içindeki bir bölümü etkileyen risklerin diğer bir bölümün iş akışını nasıl etkileyebileceğini göstermesi açısından da yardımcı olmaktadır. Ayrıca, risk haritasından faydalanan kurumların risk değerlendirme stratejileri daha hassas olmaktadır ve risk yönetimindeki eksik kısımları belirlemeye yardımcı olur. Risk yönetiminde sınırsız kaynak söz konusu olmadığı için risk yanıtının da risk ile orantılı olması beklenmektedir. Bir risk haritası kaynakların tehditler için nerede orantısız kullandığının bulunmasında da yardımcı olabilir (McCafferty, 2018).

Risk haritası oluşturulurken, risk değerlendirmesi, potansiyel risklerin sınıflandırılması ve bu risklerin derecelendirildiği risk kaydı yapılmaktadır. Genellikle süreç aşağıdaki gibi olmaktadır.

1- Kapsamı tanımlamak: Öncelikle oluşturulmak istenen haritanın kapsamına karar verilmelidir. Harita, üç renk içeren yüksek, orta ve düşük riskleri içeren 3×3 şeklinde bir matris veya risk türüne dayalı katmanlar, her eksen farklı kategoriler, risk puanına bağlı birden fazla renk tonu şeklinde hazırlanabilir (Iia, 2018). Bu süreçteki önemli bir ayrıntı da karar sürecini etkileyecek personelin planlama kapsamında da yer

almasıdır. Böylelikle harita tamamlandıktan sonra gelebilecek eleştiriler de azalmış olacaktır. (Smith & Merritt, 2002).

2- Ortak bir dil oluşturmak: Risk yönetimi sürecinde temel kurallardan bir tanesidir. Kurum içinde ortak yerel bir dil kullanılması kafa karışıklığını azaltacaktır. Olasılık, etki, risk gibi temel terimlerin tüm birimlerde aynı şekilde anlaşılıp, kullanılması önem arz etmektedir. Risk haritasında farklı birimlerde farklı risk lehçelerinin kullanılması risk yönetimi sürecini baltalamaktadır. Bu yüzden de ortak bir dil oluşturulması için bilinçli bir çaba harcanması gerekmektedir. (Iia, 2018)

3- Gerekli verileri toplamak: Çeşitli birimlerden gelen veriler fikir birliği içinde bir araya getirilmelidir. Düzgün bir risk değerlendirme süreci geçirilmeden risk haritası oluşturulmamalıdır. Risk haritası oluşturulduktan sonra süreç paydaşlarının risk derecelerine itiraz etmesi tüm süreci tehlikeye sokabilmektedir. (Iia, 2018)

4- Riskleri puanlamak: Fikir birliği içinde olunan kapsama göre riskler olasılık ve etki açısından değerlendirilir. Özellikle birim içindeki süreç yöneticilerinin risk skorlama sürecini yönlendirmeleri önemlidir. Risk skorlamanın mümkün olduğunca basit, anlaşılır bir skalada yapılması, örneğin 1-5 gibi puanlanması, süreci kolaylaştırmaktadır. Sürecin kolaylaştırılması, risklerin çalışanlar arasında anlaşılması ve fikir birliğine varılması açısından göz önünde bulundurulmalıdır (Carbone & Tippett, 2004).

5-Noktaları çizip haritayı oluşturmak: Risk skorları üzerinde fikir birliğine varıp, veriler toplandıktan sonra risk haritasını oluşturmak kolay bir işlemdir. Basit bir risk haritası için excel tarzı bir tablolama programı kullanılabilir. Gerçek koşullarda genellikle tablolama programları yeterli olmaktadır fakat daha çok detay verilmek istenen durumlarda espatial benzeri programlar da kullanılabilir. Geniş kapsamlı kurumsal risk yönetimi yazılımları da eldeki risk değerlendirme verilerine dayanarak risk haritası oluşturabilmektedir. Bu tarz yazılımlara örnek olarak ERM Essentials ve LogicGate gösterilebilir. (Iia, 2018)

7- Geri Bildirim Almak: Risk haritası oluştururken geri bildirim almak harita yapım sürecindeki hataları en aza indirecektir. Geri bildirim yönetici veya çalışan ayrımı gözetilmeden toplanmalıdır (Murthi, 2002).

8- Haritayı güncellemek: Haritada değişiklik yapmak için geri bildirimleri değerlendirmek biçilmiş kaftandır. Günümüz şartlarında iş ve yaşam koşulları çok hızlı değişim göstermektedir; bu da etrafımızdaki belirsizlikleri artırmaktadır. Bu sebeple

risk haritalarının belli periyotlar dâhilinde güncellenmesi yerinde olacaktır. Her harita güncellemesinin haritayı daha kullanışlı yapması beklenir. (Iia, 2018)

Verilen adımlar özellikle küçük ve orta boy kurumlar için yeterli olacak bir risk haritası üretiminde faydalı olacaktır. Bununla birlikte risk haritalarını geliştirip daha komplike yapmak için aşağıdaki önerilerin uygulanması tavsiye edilmektedir (McCafferty, 2019).

- 1- Farklı risk gruplarının etki derecelerini farklı grafiklerde göstermek: Örneğin finansal ve stratejik riskler ayrı ayrı gösterilebilir
- 2- Her risk haritasında olması beklenen etki ve olasılık göstergelerine yeni katmanlar eklenebilir.
- 4- Risk haritasını detaylandırmak için kabul edilebilir ve edilemez risk alanları ayrı ayrı gösterilebilir.
- 5- Zaman için karşı karşıya kalınan risklerdeki değişim gösterilebilir.
- 6- Hedeflenen risk seviyeleri üzerinde anlaşarak harita üzerinde varılmak istenen risk dereceleri işaretlenebilir.
- 7- Kurum genelinde farklı görüşlere yer vermek adına veri filtreleme özelliği eklenebilir.

Risklerin hem olumlu hem de olumsuz iki yüzü olduğu için risk haritalarının da buna uygun şekilde tehdit ve fırsatları bir arada gösterecek şekilde tasarlanması tavsiye edilmektedir. (Rayner, 2004). Elbette risk haritası kullanmak için bazı kısıtlamaların olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bunlardan en önemlisi risk kayıtlarında tutulabilecek detaylı kataloglama benzeri detaylara risk haritası üzerinde yer verilemez. Risk haritası kullanımındaki başlıca amaç bir kurumdaki risk durumunu ilk bakışta ortaya koyabilmektir. (Marks, 2015). Risk Haritaları kullanımında karşılaşılabilecek muhtemel sorunlar aşağıda belirtilmiştir:

- Özellikle büyük kuruluşlarda her karar alındığında risklerin değişme ihtimali yüksektir ve mevcut risk ortamı genellikle iki boyutta (risk haritası) ifade edilemeyecek kadar çok riski barındırdığı için ihtimal dâhilindeki tüm riskleri göstermek mümkün olmayabilir.
- Risk haritaları her zaman ilgi gerektiren riskleri tanımlayamaz. Bazı riskler, sadece iş modelinin doğasından kaynaklıdır veya kurumun hedefleriyle ilgili olduğu için kurumun yapısında sürekli bulunmaktadır. Risk haritaları bu tür riskleri tespit etme ihtimali oldukça azdır.

- Risk haritaları sadece etki ve olasılıkları gösterir. Her ne kadar risk haritalarında komplike durumlar gösterilebilse de geleneksel olarak risk haritaları bir fotoğraf makinesi gibi “ilk bakışta” risk görünümünü vermeyi hedeflemektedir.

-Risk Haritaları kurumsal hedeflerin tehlikede olup olmadığını göstermez. Bir risk kaynağının genel hedefleri üzerindeki etkisini değerlendiren bir rapor hazırlamak önem arz etmektedir. Tek bir hedefte kurum üzerindeki genel etkiye dikkat çekmek yöneticilerin de dikkatini çekecektir. Bu açıdan bakıldığında risk haritası bariz bir dezavantaja sahiptir. (Marks, 2015). Risk haritası tek başına mükemmel bir araç değildir. Bu sebeple de riskle ilgili karar alırken tek araç olmaması tavsiye edilmektedir (McCafferty, 2019).

Bahsedilen dezavantajlarına rağmen risk haritaları, genel risk durumunu özellikle üst yönetime iletmek için ideal bir araçtır. Üst yönetimin risk algısı yükseldikçe kurumu ilgilendiren riskleri detaylı inceleme alışkanlığı kazanılmaktadır (DelZoppo, Brown, Sweeney, 2014). Gelecek konusunda iyimser bir görüşe sahip olunsa bile günümüzde riskler azalmamaktadır. Riskler doğası gereği sistemik oldukları için tüm risklerin kolektif bir irade ile ele alınması gerekmektedir (Ward,1999).

2.7. Risk Zekâsı Kavramı

2.7.1. Risk Zekâsı

Okuryazarlık demokratik bir toplumda ideal vatandaşlığın can damarıdır. Fakat günümüzde sadece okuma-yazma becerisine sahip olmak yeterli değildir. Modern toplumda var olabilmek için gerekli beceri risk okuryazarlığıdır (Gigerenzer,2015). Risk okuryazarlığı artık gündelik hayatta bile karşımıza çıkmaktadır.

Örneğin, yeni hava durumu teknolojileri, hava durumu tahminlerinde sözlü ifadeler yerine sayısal kesinlik bildiren ifadelerin kullanılmasına olanak vermiştir. Bununla birlikte, tahminde sayısal ifadelerin kullanılması mesajın tam olarak anlaşılmasına imkân vermemiştir (Gigerenzer,2015). Hayatı karmaşık hale getirmek, işleri kolaylaştırmamaktadır. Aşırı karmaşık sistemleri anlamak zordur. Bu tür sistemleri kötüye kullanmak ise oldukça kolaydır ve halka güven vermezler. Basit kurallar ise daha güvenli bir dünya oluşturmamıza yardımcı olurlar. Hayatın sadeleşmesi, insanın hayatı anlamlandırıp aydınlanması için elzemdir.

Aydınlanma Kant’a göre hep geleceğe ait bir olgudur. Aydınlanma insanın kendisine dayattığı toyluktan çıkmasıdır. Toyluk bir kişinin kendi aklını başkasının

rehberliği olmadan kullanamamasıdır. Bunun sebebi anlayış eksikliği değil kararsızlık ve cesaret sahibi olmamaktır. İfade özgürlüğü, oy hakkı ve zarardan korunma insanlık tarihi boyunca kazanılmış en büyük haklardır (Kant, 2019). Modern zamanların beraberinde getirdiği belirsizlikler ise bireyler ve kurumlar için bir tehdittir. Bu tehdiye karşı hazırlık olmak adına kişilerin ve kurumların donanımlı olması, yani risk okuryazarı olarak risk zekâsına sahip olmaları gerektiği düşünölmektedir.

Risk zekâsı biraz sezgisel psikoloji, birazda istatikselsel bilgi anlayışı gerektirir. Beceriyle birlikte merak ve cesaretle birlikte hayatımızın kontrolünü ele almak mümkündür (Gigerenzer, 2015).

Risk zekâsı bir bireyin veya kuruluşun riskleri verimli bir şekilde tartabilme becerisinden geçmektedir. Riskleri sınıflandırmayı ve hesaplamayı içerir. İlişkileri anlama alakalı bilgileri saklayabilme ve bunlara göre hareket etme ve yeni koşullara uyma becerisidir (Apgar, 2006)

Ne zaman tedbirli ne zaman cesur olmamız gerektiğine nasıl karar verebiliriz? Kişisel risklerimizi değerlendirirken nasıl daha başarılı olabiliriz (Evans, 2012). Bir riski derinlemesine kavramak için iki şey gereklidir. Birincisi riskin ortaya çıkardığı sorunların olası çözümleri için cevaplara ulaşmak; ikincisi ise çözümlerin doğru, hangi çözümlerin yanlış olduğunu gösterecek deneyimdir. Apgar (2006), risk zekâsının temelinde tecrübeyi yerleştirmektedir. Ona göre deneyim, riskin anlaşılmasını gerektiren sorunları çözmemize yardımcı olabilir.

Risk Zekâsına ait dört kuraldan bahsedilmektedir:

1- Öğrenilmesi mümkün tüm riskleri öğrenmek: Risk yönetimi modern ekonomik yapı içerisinde önemli bir yere sahiptir. İşletmelerin yönetmesi gereken risklerin büyük bir kısmı finansal risk grubu içindedir ve bu risklerin çoğunluğu öğrenilebilir gruptadır. Örneğin Zirai ilaçlama firmasının satmak istediği ekipmanların kaç adet satılacağı bilgisi işletme için oldukça önemlidir. Bu konuda yürütölecek yanlış bir tahmin firmayı zor durumda bırakabilir. Fakat potansiyel müşteri portföyü yeterince incelenirse bu belirsizlik ortadan kaldırılabilir.

2- En hızlı öğrenebileceğiniz riskleri belirleyin: Anne babamızı seçemeyeceğimiz gibi çocuklarımızın da kim olacağını belirleyemeyiz. Ancak taşıdığığımız risklerin seçiminde özgür durumdayızdır. Fark yaratacağımız risklerin en hızlı şekilde öğrenilmesiyle risk zekâsı için gerekli tecrübeyi kazanmak mümkün olmaktadır

3- Riskli işleri sırayla yapın: Riskli işleri aynı anda yürütmek başarılı olma oranını düşürmektedir. Bu sebeple riskli işleri bir sıraya koyup, tamamlamak tavsiye edilmektedir.

4- Tüm riskleri yönetmek için paydaşlardan oluşan bir iş şebekesi tutulmalıdır: Birlikte çalışılan iş ortakları gözden geçirilmelidir. Karşı karşıya kalınan riskler, aynı ortak ağda yapılan görevlere uygun şekilde paylaşılabilir (Apgar:2006).

Risk zekâsı ne doğal bir yetenek ne de öğrenilmiş bir beceridir. Sürekli gözlem, keşif ve öğrenmeye dayalı bir beceri olduğu için onu geliştirmek her zaman mümkündür. Risk zekâsına sahip olanlar sadece bireyler değildir. Bir risk problemini çözmek için kullanabileceğimiz tüm bilgi ve deneyimsel kaynakları içerir. Bu nedenle, risk zekâsı bir bireyin, ekibin veya kuruluşun sürdürülebilirlik için temel yetkinliği olarak adlandırılabilir (Apgar,2006; Funston, 2010).

Risk zekâsının özünde, bilginizin sınırlarını ölçme yeteneği bulunmaktadır. Bunu “çok fazla bilgi sahibi olmadığımızda temkinli olma ve çok şey bildiğinizde ise kendimizden emin olma” şeklinde de açıklamak mümkündür. Yüksek risk zekâsına sahip insanlar tam olarak bunu yapmaktadırlar (Evans, 2012).

Doğru koşullar altında, risk zekâsının önemli ölçüde geliştirilebileceği düşünülmektedir. Olasılıkları doğru tahmin etme kapasitesi risk zekâsıdır. Evans'a (2012) göre risk zekâsı, aşırı güven ile güvensizlik arasında tekil bir orta yoldur. David Apgar'a göre "belirli bir yeni risk hakkında doğru kararlara ulaşma yeteneği" risk zekâsının bir tanımıdır. Apgar, bilişsel ufku daha kısa olan bireylerin, birden fazla kaynaktan bilgi arayanlara kıyasla daha düşük risk zekâsına sahip olduğunu ileri sürmektedir (Apgar, 2006).

Funston'a (2010) göre, risk zekâsı “iki risk türünü etkili bir şekilde ayırt edebilme yeteneğidir: kayıp veya zararı önleyerek hayatta kalmak için kaçınılması gereken riskler ve rekabet avantajı elde ederek yakalanması gereken riskler”. Risk zekâsına bu yaklaşım, işletmeciler arasında riski tamamen olumsuz bir şekilde düşünmeye yönelik ortak bir eğilimi vurgular; bu her zaman kaçınılması veya en azından azaltılması gereken bir şeydir. Funston, bu görüşle ilgili sorunlara dikkat çekmek ve yöneticileri, fırsatları ve tehditleri göz önünde bulundurmaya teşvik etmektedir.

Evans (2012), risk zekâsını bireysel olarak beynin bilişsel kapasitesi olarak görmektedir. Risk zekâsına sahip bir organizasyon oluşturmak için iyi tasarlanmış risk

yönetimi politikalarına ve prosedürlerine sahip olmak yeterli değildir; bu politikaları uygulayan insanlar da bireysel olarak risk zekâsına sahip olmalıdır. Risk zekâsı bilişsel bir kapasite olup, tamamen entelektüel bir beceridir. Bazen risk zekâsı ve risk iştahı birbiriyle karıştırmaktadır. Risk iştahı duygusal bir özelliktir. İnsanların risk alma konusunda ne kadar rahat oldukları ile ilgilidir.

Risk zekâsına sahip kurumlar, insan içgörülerini ile izlenmesi, analiz edilmesi ve zenginleştirilmesi gereken veriler üzerinde çalışır. Ortaya çıkan risk zekâsı olgusu daha sonra doğru zamanda tüm personel tarafından benimsenmelidir. Risk zekâsına sahip kurumlar, risk ortamı değiştikçe gelişmeyi ve buna uyum sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, yöneticiler yeni fırsatlar peşinde koşmalı ve kurumda sürdürülebilirliği sağlayacak şekilde dönüştürmelidir. Kurumsal risk yönetimini değer yaratmanın yanı sıra kayıp önleme olarak gören kuruluşlar, devam eden aksaklıklarda uzun vadeli performansı risk zekâsı sayesinde optimize edebilirler (Deloitte, 2010).

Risk Zekâsının üç sacayağından oluştuğu düşünülmektedir. Buna göre risk zekâsı risk farkındalığının, risk kültürünün ve risk okuryazarlığının bir araya gelerek oluşturduğu bir olgu olduğu söylenebilir. Risk zekâsının bireysel veya kurumsal olarak ele alınabilir. Bireysel risk zekâsı sıradan zekâyâ kıyasla doğuştan değil sonradan edinilen bir beceridir. Bu çalışmada bireysel risk zekâsının oluşmasında sezgisel risk yönetiminin (Hillson, 2003) kazanılması temel hedef olarak alınmış ve bireysel risk zekâsı sezgisel risk yönetimi bazlı olarak kavramsallaştırılmıştır. Kurumsal Risk Zekâsı oluşturmanın temel yolunun bireysel risk zekâsına sahip çalışanlardan geçtiği varsayılmaktadır. Kurumsal Risk Zekâsının oluşumunda kültür, farkındalık ve okur-yazarlık boyutlarını içeren bir yapının yaratılmasının zaman alan, hizmet içi eğitim gerektiren uzun bir süreç olduğu düşünülmektedir.

Şekil 2.1. Risk Zekâsının oluşumu

2.8. Açık ve Uzaktan Öğrenme

Açık ve uzaktan öğrenmede öğrenciler zaman ve mekândan bağımsız olarak öğretici kaynaklar ile teknoloji vasıtasıyla iletişim halinde öğrenmeyi gerçekleştirmektedirler (Moore ve Kearsley, 2012). Açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinin birden fazla boyuta sahip karmaşık bir yapıda oldukları düşünülebilir (Belawati ve Darajat, 2014). Açık ve uzaktan öğrenme, geleneksel eğitime göre öğretim tasarımı, ders yönetimi, destek hizmetleri, değerlendirme süreçleri açısından farklılık göstermektedir (Stella ve Gnanam, 2004:151).

2.8.1. Açık ve Uzaktan Öğrenme Temel Kavramları

Açık ve Uzaktan Öğrenme: Öğrenenlerin birbirlerinden ve öğrenme kaynaklarından (öğreten dâhil) zaman ve/veya mekan bağlamında ayrı olduğu, öğrenenlerin kendi aralarındaki ve öğrenme kaynaklarıyla aralarındaki etkileşimlerin uzaktan iletişim teknolojileri yardımıyla gerçekleştirdiği biçimlendirilmiş, yarı-

biçimlendirilmiş ve biçimlendirilmemiş öğrenme süreci ile ilgilenen bilimsel çalışma alanıdır.

Uzaktan öğretim teknolojileriyle ön-koşul ve kısıtlamaların giderilmesi amacıyla sağlanan esnek öğrenme kaynaklarında gerçekleşen, öğrenene kendi öğrenme sorumluluğu kazandıran yenilikçi bir bilim alanıdır.

İletişim teknolojileri desteği ile zaman ve mekan esnekliği sağlayan, ön-koşul ve sınırlamaları ortadan kaldırmayı amaçlayan, bireyin kendi kendine öğrenmesine dayanan ve kurumsal bir yapıya sahip olan yenilikçi bir eğitim sistemidir.

Yaşamboyu öğrenenlere eğitimde fırsat eşitliği sağlamak için bilgiye erişimde ön koşul ve sınırlamaları bilişim teknoloji desteğiyle gidermeyi amaçlayan yenilikçi bir bilim alanıdır.

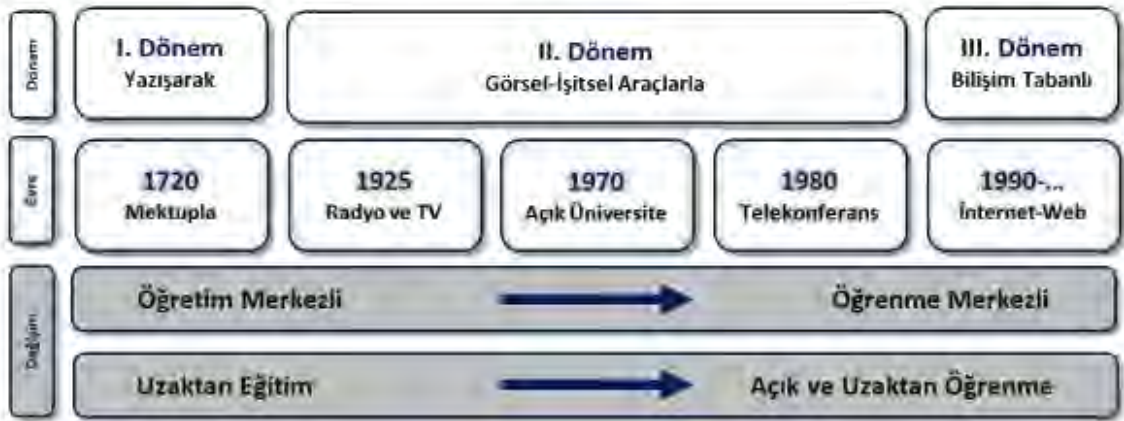
Uzaktan Eğitim: Öğrenenin zaman ve mekan sınırlaması olmadan basılı materyallerin yanında zengin iletişim teknolojilerinden yararlanarak öğretim etkinliklerine katıldığı, eğitsel kaynak ve içeriklere eş zamanlı veya eş zamansız olarak erişebildiği öğretim sistemidir.

Uzaktan Öğrenme: Öğrenenlerin birbirilerinden ve öğrenme kaynaklarından zaman ve/veya mekan bağlamında uzaktan olduğu öğrenen merkezli öğrenmedir. Uzaktan eğitim sisteminin sonucudur.

Açık Öğretim Sistemi: Zaman, mekan ve öğrenme içeriklerine ulaşılması açısından esnek bir yapıya sahip, iletişim teknolojilerini kullanan, öğrenmede fırsat eşitliği yaratan, özgün bir açık ve uzaktan öğrenme sistemidir (AUO Sözlük, 2017).

2.8.2. Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tarihçesi

Uzaktan eğitim alanındaki dönemler gözden geçirildiğinde her dönemde en çok kullanılan bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim süreçlerinde aktif olduğu ve bu teknolojilerin uzaktan eğitimin dönemle birlikte evrelerini de açıkça ortaya çıkardığı düşünülmektedir (Bozkurt, 2017).

Şekil 2.2. Uzaktan eğitimin küresel bağlamda dönem ve evreleri (Bozkurt, 2016).

Dünya üzerinde Açık ve uzaktan öğrenmenin tarihi düşünüldüğünde, eğitim alanında bir devrim olarak düşünülebilecek bu olgunun tarihi 1700'lü yıllara kadar gitmektedir. Yazılı ilk kaynaklarda belirtildiği üzere (kaynak) Caleb Philips'in 20 Mart 1728 tarihinde Amerika'da Boston Gazetesine verdiği ilanla başladığı düşünülmektedir. Uzaktan eğitim alanında önemli bir ülke olan İngilterede de Isaac Pitman tarafından başlatılan mektupla öğrenme 1840 yılında başlamıştır. Pitman, talep eden kişilere mektuplar yazarak din eğitimi vermekteydi. Pitman ayrıca bu eğitimi değerlendirebilmek için bir çerçeve oluşturdu ve bu çalışmaları başarılı oldu.

Almaya, uzaktan eğitim konusunda öncü ülkelerden biri olduğu düşünülebilir. Konuyla ilgili ilk çalışmaların geçmişi 1856 tarihine kadar uzanmaktadır. Uzaktan eğitimde "Tele Colleg", "Schulfernsehen", "Greenery Universitat" ve "Deutsch Institut Fur Fernstudien" gibi önemli kurumları barındırmıştır. Avrupa kıtasının önemli bir diğer ülkesi Fransada da uzaktan eğitim tarihi eskiye dayanmaktadır. 1907 yılında tartışılmaya başlanan uzaktan eğitim 1939 yılında resmi olarak devreye girdi ve ülke geneline hizmet vermeye başladı.

1930'lu yıllarda Fransa'da özel vakıfların başlattığı posta yoluyla uzaktan eğitim uygulamaları, Ulusal Uzaktan Eğitim merkezinin kurulmasıyla farklı bir boyuta taşındı. Özellikle Fransız Ulusal Uzaktan Eğitim merkezinin önemi ikinci dünya savaşı süresince artmış oldu. Savaşın meydana getirmiş olduğu zor ortam, örgün eğitime erişimi engelledi ve halk arasında uzaktan eğitim daha popüler hale geldi. Fransa'da 1963 73bin, 1971'de ise 158 bin kişi orta öğrenime kayıt yaptırdı (Edanich, Papi ve Büyükaslan'da, 2007). 1970'li yıllardaki uydu, 1980'lerde gelişen bilgisayar teknolojileri uzaktan eğitimin yaygınlaşmasına hız kazandırmıştır.

1920'lerde Amerika Birleşik Devletleri'nde radyo istasyonlarının yaygınlaşmasıyla kolejler kendi radyolarını kurmaya başladılar ve eğitim içerikli programlar sundular. 1923 yılında 500'den fazla farklı radyo yayını ile uzaktan eğitim yapılmaktaydı. Telsiz teknolojisinin ise masraflı olması uzaktan eğitimde kullanılması açısından bir engel olarak görülmekteydi.

Japonya, eğitime özel önem atfeden bir ülke olarak, 1948 yılında okula gidemeyen veya okula çok uzak yaşayan kişiler için uzaktan eğitim uygulamaları başlattı. Özellikle İngiltere, Kanada ve ABD'deki uzaktan eğitim uygulamaları benimsenmiştir.

Dünya üzerindeki birçok farklı ülkede uzaktan eğitim uygulamaları belli bir geçmişe sahiptir. Örneğin Ümit Burnu Üniversitesi 1873 yılında Güney Afrika'da kurulmuş ve uzaktan eğitim için farklı projeler yürütmüştür. Avustralya'nın ilk uzaktan eğitim kurumu 1910 yılında faaliyete başladı. Bu örneklerin yanı sıra uzaktan eğitim İtalya, Hindistan, Polonya, İsrail ve İspanya'da da yaygınlaştı

1950 yılında Çin Halk Cumhuriyeti'nde kurulan Yazışma Eğitim Merkezi uzaktan eğitimin yaygınlaşmasına sebep oldu. Zambiya'da 1964 yılında devlet desteğiyle mektupla eğitim veren bir vakıf kuruldu. Polonya'da ise uzaktan eğitim uygulamaları 1966-68 yılları arasında başladı ve birçok kişiye eğitim fırsatı tanınmış oldu. İspanya'da 1972 yılında kurulan Ulusal Uzaktan Eğitim Üniversitesi oldukça geniş halk kitlelerine eğitim verdi.

Tayland'da 1978 yılında kurulan Sukhothai Thammathirat Açık Üniversitesi, kuruluşunda Güneydoğu Asya'da uzaktan eğitim sistemini kullanan ilk üniversiteydi. Bu yeni öğrenim sistemi, daha önce eğitimlerini ilerletme fırsatı bulamamış öğrencileri dâhil ederek Tayland'daki yükseköğretimin rolünü genişletti. Benzer şekilde Hollanda Açık Üniversitesi de 1984'te kuruldu. 1989 yılında Hindistan'da Açık üniversitenin kurulmasıyla, üniversite öğreniminin yaygınlaşması hedeflendi.

İletişim teknolojilerinin gelişmesi neticesi hemen uzaktan eğitime yansımıştı, 1990'larda Amerika Birleşik Devletleri, Kuzey Caroline Eyalet Üniversitesi'nde (NCSU) "Televizyon üzerinden Japon Dili Programı" başlatıldı. Öğretmenler belirli saatlerde öğrencilerden geri bildirim alma imkânına sahipti. Güney Afrika Üniversitesi'nde de "Uzaktan Eğitim Yoluyla Mandarin Çincesi Öğretimi Programı" oluşturulmuştur. Öğrencilere destek olabilmek amacıyla slaytlar, telekonferans hizmetleri de sağlanmıştı (Adıyaman, 2002: 93).

2.8.3. Türkiye’de Uzaktan Eğitimin Tarihi

Türkiye’de uzaktan eğitim alanındaki dönemler gözden geçirildiğinde uzaktan eğitimde sıklıkla kullanılan teknolojiler ve alanda iz bırakmış önemli olaylar incelenmiştir. Buna göre ülkemizde dört dönemin yaşandığını iddia edilmektedir (Bozkurt, 2017).

Şekil 2.3. Uzaktan eğitimin Türkiye bağlamında dönem ve evreleri (Bozkurt, 2017).

Eğitim görmüş vatandaşların sayısını çoğaltmak için 1927 yılında Türkiye’deki eğitim sorunlarının gözden geçirildiği bir toplantıda Millî Eğitim Bakanı Mustafa Necati tarafından uzaktan eğitim yoluyla (Muhabere Yoluyla Tedrisat) eğitim verilebileceği fikri öne sürülmüştür (Alkan, 1981; Arar ve Çakmakçı, 1999).

1951 yılında faaliyete geçen Öğretici Filmler Merkezi (ÖFM) ve uzaktan eğitim fikri daha yoğun bir şekilde gündeme alınmaya başlanmıştır. ÖFM’nin faaliyete geçmesi teknolojinin aktif şekilde kullanılabilmesi açısından önemli bir gelişme olduğu düşünülmektedir (Bozkurt, 2017).

İlk kez 1956 yılında uzaktan eğitim vermeye başlanmıştır. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü tarafından alınan bir kararla banka çalışanları artık uzaktan eğitim yoluyla hizmet içi eğitim alabilmektedir (Bozkurt, 2017). Televizyon ve Eğitim Enstitüsü, 1958 yılında kurulan Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (TBA) bünyesinde 1973 yılında faaliyete

başlamıştır. Demiray ve Adyaman'a (2002) göre, sonraki yıllarda Anadolu Üniversitesi'nde yürütülen uzaktan eğitim çalışmaları, o dönemde bu kurumda yürütülen araştırmalardan etkilenmiştir (Demiray, Centelli ve Candemir, 2008; Özkul, 2001). Beyanname ile 20 Temmuz 1982 tarihinde 41 sayılı yönetmelik çıkarılmış, bilimsel ve teknolojik altyapıya sahip olan Anadolu Üniversitesi'ne Sürekli ve Açıköğretim verme sorumluluğu verilmiştir. 1992 Açıköğretim Lisesi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2 Haziran 1992 tarih ve 12633 sayılı yazısı ile kurulmuştur (Akyüz, 1982).

1996 yılında Bilkent Üniversitesi ülke için büyük bir teknolojik yeniliği faaliyete geçirmiştir. Kurulan video konferans sistemi ile çeşitli derslerin ABD'den verilmesi denenmiştir (Yılmaz ve diğerleri, 2005). 1996 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Enformatik Enstitüsü'nün öncülüğünde Türkiye'de internet üzerinden uzaktan eğitim uygulamaları başlatılmıştır (Bozkurt, 2017). Anadolu Üniversitesi öğrenci sayısını oldukça arttırmış ve uzaktan eğitim alanında Mega *Üniversiteler* listesinde yer almıştır (Daniel, 1996).

2005 yılında YÖK Uzaktan Eğitim Komisyonunun kurulmasıyla YÖK uzaktan eğitim alanında çalışmaya başlamıştır (Bozkurt, 2017). İstanbul Üniversitesi (İÜ) 2011 yılında Açık öğretim programları Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi (AUZEF) aracılığıyla kayıt almaya başlamıştır (Auzef,2020). Atatürk Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (ATAUZEM) 23 Temmuz 2009 tarihinde kurulmuştur. (Ata-Aöf, 2020). Bu gelişmeler akabinde ise Açık ve Uzaktan Öğrenme Üniversitelerarası Kurul tarafından Ekim 2015'te doçentlik alanı olarak kabul edildi (Bozkurt,2017).

2.9. Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Boyutları ve Bileşenleri

Kurubacak (2013) AUÖ ortamlarının boyutlarını makro ve mikro düzeyde incelemiş ve her iki boyuta ait bileşenleri ortaya koymuştur. Buna göre AUÖ ortamlarının boyutlarının Öğrenme ve İletişim Kuramlarına bağlı olarak yapılandırılması gerektiği vurgulanmaktadır. Buna ek olarak AUÖ ortamlarının daha güncel boyutlarıyla (iletişim, eğitim, yönetim ve teknoloji) ele alınması gerektiği de düşünülmektedir (Doğan & Kurubacak, 2013).

Tablo 2. 1. Açık ve uzaktan öğrenmenin boyutları (Kurubacak, 2013).

AUÖ ORTAMLARININ BOYUTLARI	
MAKRO DÜZEY	MIKRO DÜZEY
Yönetim	<ul style="list-style-type: none">• İnsan gücü• İnsan gücü dışı kaynaklar• Yasa, yönetmelik ve tüzükler• Ekonomik kaynaklar
İletişim	<ul style="list-style-type: none">• Eşzamanlı etkileşimler• Eşzamansız etkileşimler• Karma yapıli (eşzamanlı +eşzamansız) etkileşimler
Öğrenme	<ul style="list-style-type: none">• Bireysel öğrenme hızı• Bireysel istek, beklenti ve gereksinimler• Ayrımlı öğrenenler
Teknoloji	<ul style="list-style-type: none">• Altyapı• Yazılım• Donanım• Fiziksel binalar
Değerlendirme	<ul style="list-style-type: none">• İç ve dış değerlendirmeler• Kısa süreli ve uzun süreli değerlendirmeler• Kurum, program ve ders değerlendirme• İş gören değerlendirme• Öğrenen değerlendirme

AUÖ ortamlarının tasarlanmasında göz önünde bulundurulması gereken beş temel özelliği Calder ve McCollum (1998:87-88) şu şekilde sıralamaktadır:

1. Öğrenen gereksinimlerinin karşılanması.
2. Öğrenenlerin, öğrenme sürecinde daha fazla sorumluluk almasının sağlanması.
3. Kaynakların etkili olarak kullanılması.
4. Farklılaştırılmış (bireyselleştirilmiş) öğrenmeye olanak tanınması.
5. Personel gelişiminin ve desteğinin sağlanması.

Buradan yola çıkarak AUÖ ortamlarını oluşturulurken makro ve mikro boyutlara göre yapılandırmanın ve yukarıda bahsedilen özelliklere riayet etmenin faydalı olacağı düşünülmektedir. Khan (2006) hazırladığı AUÖ bileşenleri tablosu da AUÖ

kurumlarında kurumsal iş akışı düzeneklerinin hazırlanması için temel oluşturma potansiyeline sahip olduğu söylenebilir. Bir kurumda hazır edilecek esnek iş akış planı, kurumsal kültürün yaygınlaşması ve risk yönetimi açısından değerli bir araçtır.

Tablo 2.2. AUÖ Ortamları Ana ve Alt Bileşenleri (Khan, 2006:10).

<i>Kurumsal AUÖ Ortamları Ana ve Alt Bileşenleri</i>	
1. PEDAGOJİK	1.1 Amaçlar/Hedefler 1.2 İçerik 1.3 Tasarım Yaklaşımı 1.4 Organizasyon 1.5 Yöntem ve Stratejiler 1.6 Ortam
2. TEKNOLOJİK	2.1 Altyapı Planlaması 2.2 Donanım 2.3 Yazılım
3. ARAYUZ	3.1 Sayfa ve site tasarımı 3.2 İçerik tasarımı 3.3 Aradığını bulma 3.4 Kullanılabilirliğin sınanması
4. DEĞERLENDİRME	4.1 Öğrencilerin değerlendirilmesi 4.2 Eğitimin ve öğrenme ortamının değerlendirilmesi
5. YONETİM	5.1 Öğrenim Ortamının Yönetimi 5.2 Bilginin dağıtımı
6. KAYNAK	6.1 Çevrimiçi destek 6.2 Kaynaklar

<i>Kurumsal AUÖ Ortamları Ana ve Alt Bileşenleri</i>	
7. ETİK	7.1 Sosyal ve kültürel çeşitlilik 7.2 Coğrafi çeşitlilik 7.3 Öğrenci çeşitliliği 7.4 Bilgiye erişilebilirlik 7.5 Görgü kuralları 7.6 Hukuki konular
8. KURUMSAL	8.1 İdari işler 8.2 Eğitim konuları 8.3 Öğrenci hizmetleri

2.10. Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelleri

2.10.1. Hibrit (Melez/Karma)

Hibrit öğrenme, bazı öğrencilerin sınıfa şahsen katıldığı, bazılarının ise sınıfa sanal olarak evden katıldığı bir eğitim modelidir. Eğitimciler uzaktan ve yüz yüze öğrencilere aynı anda video konferans donanımı ve yazılımı gibi araçlar kullanarak eğitim verebilmektedir (Tabor, 2007).

Bazı durumlarda, karma sınıflar, yüz yüze sınıf oturumlarını desteklemek için çevrimiçi alıştırmalar ve önceden kaydedilmiş video eğitimi gibi eşzamansız öğrenme öğeleri içermektedir. İyi planlandığında, karma kurslar yüz yüze ve çevrimiçi öğrenmenin en iyi yönlerini birleştirirken, eğitimi birçok öğrenci için daha erişilebilir hale getirmektedir. Hibrit öğrenmenin başarılı olması için hibrit kursa ait unsurların ister yüz yüze ister çevrimiçi olsun, öğrenme formatına göre kullanı dostu olacak şekilde uyarlanması gerekmektedir (Boyarsky, 2020).

Yukarıdaki açıklamalara ek olarak, yükseköğrenim seviyesinde son zamanlarda ilgi gören iki hibrit özel öğrenme modeli vardır.

Hibrit-Esnek (HyFlex) Kurs Modeli:

HyFlex Kurs Modelinde, öğrenci merkezli, esnek bir deneyim sağlamak için her sınıf yüz yüze, eşzamanlı olarak çevrimiçi ve eşzamansız olarak çevrimiçi olarak sunulur. Hem öğrenciler hem de öğretim üyeleri nasıl katılmak istediklerini seçerler. Örneğin, öğrenciler uzaktan öğrenirken veya sınıfa fiziksel olarak katılırken bir eğitmen uzaktan veya yüz yüze öğretebilir. Teknoloji, bu modelde öğrencilerin video konferans, anlık mesajlaşma veya diğer etkileşim araçları aracılığıyla bağlantıda kalmasını sağlamak için önemli bir rol oynar (Beatty, 2014).

Değiştirilmiş Eğitim Modeli (Modified Tutorial):

Değiştirilmiş Eğitim Modeli, küçük grup toplantıları ve çoğu zaman uzaktan eğitim ile daha kişiselleştirilmiş öğrenmeye yöneliktir. Bu model, ters yüz edilmiş sınıf modeliyle örtüşür ve öğretim kadrosunun ayırabileceği zamana, öğretim maliyetlerine ve teknoloji kullanılabilirliğine göre özelleştirilebilir. Bu modelin bir örneği, didaktik materyali çevrimiçi olarak sunmak ve ardından takip tartışması veya faaliyetler için küçük gruplar halinde buluşmaktır. Uygulanan yaklaşım ne olursa olsun, Değiştirilmiş Eğitim Modeli, öğrencilerin öğrenmeleri için daha fazla sorumluluk almalarını sağlamak için kullanılmaktadır (Reed, 2020).

2.10.2. Blended (Harmanlanmış Öğrenme)

Harmanlanmış öğrenme, çevrimiçi eğitim materyallerini ve çevrimiçi etkileşim fırsatlarını geleneksel mekâna dayalı sınıf yöntemleriyle birleştiren bir eğitim yaklaşımıdır. Zaman, yer, yol veya hız üzerinde öğrenci kontrolünün bazı unsurları ile hem öğretmenin hem de öğrencinin fiziksel varlığını gerektirir. Öğrenciler bir öğretmenin de bulunduğu "geleneksel" okullarına devam ederken, yüz yüze sınıf uygulamaları içerikle ilgili çevrimiçi etkinliklerle birleştirilir. Karma öğrenme, mesleki gelişim ve eğitim ortamlarında da kullanılmaktadır (Reed, 2020)

Harmanlanmış öğrenme, son derece bağlama bağlıdır, bu nedenle evrensel bir anlayış zordur. Harmanlanmış öğrenme **modelleri** şunları içermektedir:

İstasyon Rotasyon Modeli: Öğrenciler, en az bir istasyonun bir uzaktan eğitim istasyonu olduğu sabit bir programa göre istasyonlar arasında dönüşümlü olarak hareket ederler.

Laboratuvar Dönüş Modeli: İstasyon Rotasyon Modeli gibi, ancak uzaktan eğitim istasyonu özel bir bilgisayar laboratuvarında gerçekleşir (Truitt, 2016).

Bireysel Rotasyon Modeli: Öğrenciler, eğitmen veya yazılım algoritması tarafından belirlenen bireysel programlara göre istasyonlar arasında dönüşümlü olarak hareket ederler (Staker& Horn, 2012)

Ters Yüz Edilmiş Sınıf Modeli: Öğrenciler, çevrimiçi kursları ve dersleri sınıf dışında tamamlar, böylece eğitmenler daha derin öğrenmeyi teşvik ederek derinlemesine öğrenme için sınıf zamanını kullanabilir. Ters-yüz öğrenme, öğretmenlerin kurs süresince öğrencilere sınıf dışında görüntülenecek ders materyalleri ve sunumlar göndererek aktif öğrenmeye öncelik vermelerine yardımcı olan bir modeldir (Cabı, 2018).

Öğretmenler, öğrencilere bir kavramı video üzerinden veya seslendirme ile sunum yazılımı aracılığıyla açıklar. Öğrenciler içeriği dersten önce izleyebilir ve günlük aktivitelere hazırlanabilir. Ters-yüz modelde öğrencilere "nasıl, ne zaman ve nerede öğrenecekleri konusunda özgürlük verir ve video içeriğiyle kendilerine en uygun şekilde etkileşim kurmalarına olanak tanınmaktadır" (Enfield, 2013).

Öğrenciler ders başladığında zaten materyale ve konuya aşina oldukları için, zamanlarını öğretmenleri ve diğer öğrencilerle tek tek veya küçük gruplar halinde anlayışlarını pekiştirmek için işbirliği yaparak geçirebilirler. Ters-yüz model çevrilmiş

model, sınıf zamanını öğrenciler ve öğretmenler için daha eğlenceli, üretken ve ilgi çekici hale getirmektedir (Chis ve diğerleri, 2018).

Esnek Model: Öğretmenler, öğrenciler ders içeriği üzerinde akıcı bir şekilde çalışırken gerektiğinde destek sağlar (Acre ve diğerleri, 2017).

Alakart Model: Öğrenciler, programlarında daha fazla esneklik için yüz yüze kursların yanı sıra çevrimiçi kursları da almayı seçerler (Acre ve diğerleri, 2017).

Zenginleştirilmiş Sanal Model: Öğrenciler derslerinin çoğunu çevrimiçi olarak tamamlarlar, ancak genellikle haftada iki kez veya daha az olmak üzere bir eğitmenle gerekli yüz yüze oturumlara katılırlar (Bryan & Volchenkova, 2016). Karma (Hibrit) öğrenme ve harmanlanmış (Blended) öğrenme genellikle birbirinin yerine kullanılır, ancak iki terim arasında ince bir fark vardır. Karma öğrenim, yalnızca uzaktan öğrenimi geleneksel öğretimle birleştirmeye odaklanırken, karma öğrenim, çevrimiçi veya çevrimdışı olursa olsun, içeriği en iyi şekilde öğretmek için olası herhangi bir öğrenme tekniğini birleştirmeye odaklanır. Diğer bir farklılaştırıcı ise, harmanlanmış öğrenmenin eşit bir uzaktan eğitim ve geleneksel öğretim dengesine odaklanmasıdır, melez öğrenmenin ise tipik olarak çevrimiçi veya geleneksel olmayan eğitime daha fazla dayanmasıdır (Reed, 2020).

Boyard'a göre ise (2020) Harmanlanmış öğrenme, yüz yüze öğretimi, öğrencilerin çevrimiçi kaynakları çalıştıkları ve kendi kendilerine eğitim videoları izledikleri eşzamanlı öğrenme yöntemleriyle birleştirir. Karma öğrenme, öğretmenlerin yüz yüze ve uzaktaki öğrencilere aynı anda eğitim verdiği bir öğretim yöntemidir. Karma öğrenme modellerinde, eşzamanlı, yüz yüze öğretimi desteklemek için eşzamanlı öğretim yöntemleri kullanılabilir.

2.10.3. Tam Uzaktan Öğrenme

"Uzaktan eğitim" terimi, kurs sırasında fiziksel olarak bulunmayı gerektirmeyen tüm eğitim türlerini ifade eder. Bu terim daha önce öğrencilerin öğretmenleriyle veya okullarıyla posta yoluyla iletişim kurduğu kursları tanımlamak için kullanılıyordu. Ancak, artık çevrimiçi hale gelmiş ve ilgili araç ve tekniklerin geniş bir yelpazesini sunmaktadır. Uzaktan eğitim, öğrencilerin veya öğretmenlerin fiziksel olarak orada bulunmalarını gerektirmemesi bakımından geleneksel eğitimden farklıdır.

Uzaktan eğitim, öğrencilere ve öğretmenlere kendi programlarına ve kaynaklarına uygun dersleri seçme konusunda daha fazla özgürlük sunar. Dijital

eğitim, öğrencilerin ihtiyaçlarına en uygun yeri ve öğretim yöntemlerini seçmelerine olanak tanır. Bununla birlikte, eğitim kurslarını başarıyla tamamlamak için daha fazla planlama ve disiplin gerektirir. Öğrencilerin belirli bir yerde veya zamanda bulunmalarının gerekmediği sistemlerde, görevlerini tamamlamak için kendilerini motive etmeleri gerekir. Öğretmenlerin, özellikle de canlı ders vermeyenlerin, öğrencilerinin ek açıklamaya ihtiyaç duyduğu beklenmedik durumlar için daha organize olmaları gerekir.

Senkron ve Asenkron Uzaktan Öğrenme: Uzaktan öğrenme sınıflanırken oluşturulan bir diğer sınıf da senkron ve asenkron uzaktan öğrenmedir.

Senkron Öğrenme: Senkron öğrenme, öğrencinin öğrenme aktivitelerinde öğreten ve öğrenenlerle anlık etkileşime girebildiği eş zamanlı uzaktan öğrenme çeşididir (Chen ve diğerleri, 2005). Avantajları:

- Öğrenen ve öğretenlerle eş zamanlı etkileşim.
- Öğretmenlerden anık geri bildirim alabilme.

Dezavantajları:

- Belirlenmiş vakitlerde katılım zorunluluğu olduğu için daha az esneklik.
- Güncel teknolojiye erişim zorunluluğu (maliyet boyutu).
- Yeni teknolojiye aşına olma zorunluluğu.

Asenkron Öğrenme: Asenkron öğrenmede öğreten ve öğrenenlerle eş zamanlı etkileşim bulunmak gereki değildir. Öğrenci kendi temposunda istediği zaman diliminde çalışmak seçeneğine sahiptir. Asenkron öğrenmede kitaplar, e-posta, sanal kütüphane vb kaynaklar öğrenmede önemli bir rol oynamaktadır (Hrastinski, 2008)

Avantajları:

- Kendi çalışma planını düzenleyebilme (eskenlik)
- Kendi öğrenme tempona göre ilerleme. Zorlanılan konuya çok vakit, kolay konuya az vakit ayırabilme

Dezavantajları:

- Hedeften sapmanın kolay olması ve öz disiplin zorunluluğu
- Etkileşim eksikliği nedeniyle akran öğretiminin olmaması
- Öğrenme kaynaklarından gelecek geri bildirim için bekleme süresi.

Açık ve uzaktan öğrenme kurumlarının örgütsel yapı itibariyle ikiye ayrılmaktadır:

Tek Formatlı Kurumlar

Bu kurumlarda sadece uzaktan eğitim faaliyeti yürütülmektedir. Bir kampüs ortamına ihtiyaç duyulmaz. Tüm kurum personeli sadece uzaktan eğitim verebilmek için çalışır. Sorumluluk alanları geleneksel eğitim kurumlarında çalışanlardan farklıdır. Bu tür kurumlar genellikle kâr amaçlı özel sektör tarafından desteklenmektedir.

Çift Formatlı Kurumlar

Bu tür kurumlar genellikle geleneksel eğitim vermek üzerine kurulmuş; kampüsü ve sınıfları olup daha sonra ek olarak uzaktan eğitim hizmeti de vermeye başlamış eğitim kurumlarıdır. Geleneksel eğitimin yanında uzaktan eğitimin verilebilmesi için oluşturulmuş özel birimlere sahiptirler. Bu birimlerde yöneticiler, program tasarımcıları ve teknik uzmanlar görev almaktadır. Bu kişiler sadece uzaktan eğitim birimi için çalışırlar (Moore ve Kearsley, 2012).

Uzaktan eğitim kavramı, uzaktan eğitimin teknolojiyle paralel şekilde evrimleşmesiyle beraber değişime uğramıştır. Başlangıçta coğrafi olarak dezavantajlı konumda bulunan öğrencilere eğitime erişme aracı olarak tasarlanan uzaktan eğitim mektupla öğretime başlamış daha sonra kendi kendine öğren metinlerine evrilmiştir.

2.11. Dünyaya Örnek Olan Açık Üniversiteler (Uluslararası ve Ulusal)

2.11.1. Anadolu Üniversitesi

Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi 1982 yılında kurulmuştur. Hayata geçirdiği Açıköğretim Sistemi ile 2 milyon 820 bin kişi üniversiteden mezun olmuştur. Güncel rakamlarla üniversitenin yaklaşık 1 milyon 400 bin öğrencisi bulunmaktadır. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi 40 yıla yaklaşan geçmişiyle Türkiye'deki tek Dünya'daki sayılı mega üniversiteden biridir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sisteminde hali hazırda 19 lisans, 39 önlisans programı yer almaktadır. Açıköğretim Fakültesi sadece yurt içinde değil aynı zamanda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Kosova, Makedonya, Bulgaristan, Bosna Hersek, Kuzey Amerika, Suudi Arabistan ve çeşitli Batı Avrupa ülkelerinde yaşayan Türk vatandaşlarına da hizmet vermektedir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi örgün eğitime deva etme olanağı olmayan engellilere ve cezaevlerinde bulunan hükümlülere de ulaşarak eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına destek olmaktadır (Özkul, 2009)

1981 yılında üniversite giriş sınavına giren 420 bin öğrenciden sadece 54 bin kişi üniversiteye kayıt yaptırabiliyordu. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin 1982-1983 öğretim yılında hizmete girmesiyle 29.500 öğrenci Açıköğretim Sistemine

kayıt oldu. Bu durum Türkiye’de açık üniversiteye olan ihtiyacı gözler önüne serdi. Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan protokol sonrası 200 bin öğretmen önlisans ve lisans tamamlama imkânına kavuştu. 1987 yılında Batı Avrupa Projesi adıyla Avrupa’da yaşayan Türk vatandaşlarına yönelik lisans ve önlisans programları başlatıldı.

1993 yılında Açıköğretim Sistemi, 496 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden yapılandırıldı ve iktisat ve İşletme programları dört yıllık İşletme ve İktisat Fakültelerine dönüştürüldü. ÖSYM tarafından yapılmakta olan Açıköğretim sınavları 1996 yılından itibaren Anadolu Üniversitesi tarafından yapılmaya başlandı. 1998 yılından itibaren Açıköğretim sistemiyle hizmet sunan İşletme, İktisat ve Açıköğretim Fakülteleri’nin akademik programları yeniden yapılandırıldı 1999 tarihinde ise öğrencilerin sınavlara daha etkin hazırlanmalarını sağlamak amacı ile “İnternet Tabanlı Deneme Sınavları” uygulaması başlatıldı. 2000 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak Açıköğretim Fakültesinde Okul Öncesi ve İngilizce Öğretmenliği Lisans Programları açıldı.

Akademik Danışmanlık Hizmetleri, 2013–2014 öğretim yılı itibariyle tüm iller (Muş İli hariç) ve 9 ilçe merkezinde (Alanya, Bandırma, Biga, Bozüyük, Elbistan, Fethiye, İnegöl, İskenderun, Nazilli) başlatılmıştır (Anadolu, 2020).

2.11.2. Athabasca Üniversitesi

Kanada'nın Açık Üniversitesi olan Athabasca Üniversitesi, üniversite düzeyinde öğrenime erişimi ve başarıyı kısıtlayan engellerin kaldırılması amacıyla ve öğrenciler için eğitim fırsatlarında eşitliğin artırılması amacıyla kurulmuştur. Athabasca Üniversitesi, 25 Haziran 1970'te Kanada'daki Alberta Eyaleti Hükümeti Konseyi direktifi ile kuruldu. Başlangıçta geleneksel bir kampüs temelli kurum olarak tasarlanan AU, 1972'de açık, uzak bir üniversite konseptini test etmek için bir pilot proje geliştirdi. İlk AU kursu olan Dünya Ekolojisi 1973'te erişime sunuldu. Üniversite, 12 Nisan 1978'de Alberta'nın dördüncü devlet üniversitesi olarak kendi kendini yönetme statüsünü elde etti.

1984 yılına gelindiğinde, AU Edmonton'daki ilk yerleştiği binasına sığmadığı için Athabasca kasabasına taşındı. Calgary, Edmonton ve Fort McMurray, Alberta'da, öğrencilerin ilk elden eğitim desteği hizmeti alabilmeleri ve denetimli sınavlara kaydolabilmeleri için uydu kampüsleri kuruldu.

1980'lerde, yetişkinler için yükseköğrenimi her yerde ve her zaman sunmanın yeni yollarını keşfetme amacıyla, AU çevrimiçi kurslar vermek için bilgisayarların kullanımına öncülük etti. AU'nun dünyanın ilk çevrimiçi EMBA'sı olan Executive MBA programı, AU'nun Yenilikçi Yönetim Merkezi tarafından 1994 yılında tanıtıldı. Bugün, AU, dünya çapında 40.000'den fazla öğrenciye hizmet veren, dünyanın en önde gelen çevrimiçi ve uzaktan eğitim kurumlarından biridir.

2.11.3. Açık Üniversite (Birleşik Krallık)

Açık Üniversite, Birleşik Krallık'ın en büyük akademik kurumu ve uzaktan eğitimde bir dünya öncüsüdür. Bugüne kadar dünya çapında iki milyondan fazla öğrenciye eğitim vermiştir.

Açık Üniversite (OU) bir devlet üniversitesidir ve lisans eğitimi için Birleşik Krallık'taki en büyük üniversitedir. OU'nun lisans öğrencilerinin çoğunluğu Birleşik Krallık'ta yerleşiktir ve esas olarak kampüs dışında eğitim görür; derslerinin çoğu (hem lisans hem de lisansüstü) dünyanın herhangi bir yerinde de okunabilmektedir. Ayrıca Milton Keynes'deki üniversite kampüsünde 2500'ün üzerinde idari, operasyonel ve destek personeli 1.000'den fazla akademik personel ve tam zamanlı lisansüstü araştırma öğrencisi bulunmaktadır.

OU 1969'da kuruldu ve ilk olarak BBC tarafından boşaltılan televizyon stüdyoları ve kurgu tesislerini kullanarak kuzey Londra'daki Alexandra Palace'ta faaliyete geçti. Ocak 1971'de ilk öğrenciler kayıtlarını yaptırıldılar. Üniversite yönetimi şu anda Buckinghamshire'daki Walton Hall, Milton Keynes'dedir, fakat Birleşik Krallık'ın diğer bölgelerinde de yönetim merkezleri bulunmaktadır. Üniversite, lisans ve yüksek lisans derecelerinin yanı sıra diploma ve sertifikalar veya sürekli eğitim birimleri gibi lisans dışı etkinlikleri de sürdürmektedir.

2.11.4. Terbuka Üniversitesi

Universitas Terbuka (UT), Endonezya Cumhuriyeti tarafından 4 Eylül 1984'te açılan 45. Endonezya Devlet Üniversitesidir. Endonezya vatandaşlarına ve yabancılara, ikamet ettikleri yer neresi olursa olsun, yükseköğrenim görmeleri için geniş bir fırsat sağlamaktadır. Ulusal kalkınmanın ihtiyaçlarını karşılayan, şimdiye kadar diğer üniversiteler tarafından ele alınmayan akademik ve profesyonel

programlar geliştirmek amacıyla kurulmuştur. TU açık ve uzaktan öğrenme sistemini benimsemiştir.

Mesafe terimi, öğrenmenin yüz yüze yapılmadığı, ancak basılı medya (modüller) veya basılı olmayan (ses / video, bilgisayar / İnternet, radyo ve televizyon yayınları) medyayı kullandığı anlamına gelir. Açık öğrenimden kast edilen ise yaş, mezuniyet yılı, öğrenim süresi, kayıt süresi ve sınavların sıklığı ile ilgili herhangi bir sınırlama olmadığıdır. Uygulanan tek sınırlama, UT ğrencilerinin bir Liseden mezun olması gerektirililiğidir.

2.11.5. Indira Gandhi Ulusal Açık niversitesi

1985 yılında bir Parlamento Yasası ile kurulan Indira Gandhi Ulusal Açık Üniversitesi (IGNOU), kapsayıcı eğitim yoluyla kapsayıcı bir bilgi toplumu inşa etmek amacıyla kurulmuştur. Açık ve Uzaktan Eğitim (ODL) aracılığıyla yüksek kaliteli ğretim sunmaya çalışmaktadır.

Üniversite, 1987 yılında 4.528 ğrencisi akademik eğitmeye başlamıştır. Günümüzde ise 21 Okul ve 67 Bölgesel Merkez, yaklaşık 2.000 ğrenci Destek Merkezi ve 20 denizaşırı kurumdan oluşan bir aė kapsamında Hindistan ve diğer ülkelerde 3 milyondan fazla öğrencinin eğitim hedeflerine hizmet etmektedir. Üniversite, merkez ve bölgesel merkezlerde yaklaşık 250 ğretim yesi ve 230 akademik personel ile yaklaşık 200 sertifika, diploma, derece ve doktora programını yürütmektedir. Ayrıca, geleneksel yükseköğrenim kurumlarından, mesleki kuruluşlardan ve endüstriden 35.000'den fazla akademik danışman hizmet vermektedir.

Indira Gandhi Ulusal Açık niversitesi, uluslararası tanınırlığa ve mevcudiyete sahip Açık ve Uzaktan ğrenim için yenilikçi teknolojiler ve metodolojiler kullanarak sürdürülebilir ve ğrenci merkezli kaliteli eğitime, beceri geliştirmeye ve eğitime kesintisiz erişim sağlayacak ve bütünleşmiş ulusal kalkınma anlayışını teşvik etmek için gerekli olan büyük ölçekli insan kaynakları gelişimi amacıyla mevcut sistemlerin verimli kullanılmasını hedeflemektedir.

Üniversite, yükseköğrenim, toplum eğitimi ve sürekli mesleki gelişim alanlarında önemli bir iz bırakmıştır. Üniversite, sunduğu eğitim fırsatlarını artırmak için tanınmış kamu kurumları ve özel işletmelerle iş birlikleri kurmaktadır. Uzaktan

Eğitim alanında Kanada, Commonwealth of Learning (COL) tarafından mükemmellik ödüllerine layık görölmüştür.

2.12. Çalışmanın Kuramsal Temelleri

Eğitim sektörü açısından için uzaktan eğitim, toplumu gelecek yüzyıla uyacak şekilde dönüştürmek için önemli bir rol oynamaktadır. Uzaktan eğitim, inovasyonu mümkün kılmaktadır ve teknoloji geliştikçe eğitim endüstrisinin her alanında inovasyon meydana gelmektedir. Yenilik, toplum içinde sürdürülebilirlik açısından iyileştirmelere yol açan ilerleme fırsatları yaratmaktadır. Öte yandan, toplumun maruz kaldığı veri yağmuru, kafa karıştııcı zamanlarda yaşamamıza neden olmaktadır. İnovasyonu tetikleyebilecek bir yığın veri seti mevcut iken eksik olan önceliklerini belirliyeabilen risk zekâsına sahip topluluklardır. Riskli zekâsına sahip bir toplulukta, yaşam boyu öğrenenler öğrenme kaynaklarını etkili bir şekilde kullanabilir. Böyle bir durumda ise teknoloji, riskleri yönetmek için inovasyon sağlayabilmektedir.

Risk zekâsına sahip bir topluluk, risk okur-yazarı olan ve risk farkındalığına sahip bireylerden oluşmaktadır. Bu topluluk risk kültürüne dayalı bir meşruiyeti benimsemektedir. Riskli akıllı topluluklar sorumluluk içinde birbirine bağlıdır. Bu sorumluluğa sahip bireyler ise kendi öğrenmelerine dair sorumluluğu üstlenerek yaşam boyu öğrenenler olabilirler. Riskli zekâsına sahip bir toplulukta, her üye birbiriyle dayanışma içindedir. Güvene dayalı topluluklar, hakikat sonrası çağda hayatta kalabilecek kadar güçlü bir ulusun temelini oluşturmaktadırlar.

Risk zekâsına sahip bireyler de riskleri anlar ve onları gerektiği gibi yönetir. Bu kişiler içinde buldukları toplulukları, mevcut riskten haberdar etmeye odaklanmıştır. Hayat boyu öğrenme ortamları, riskli zekâsına sahip topluluklar oluşturmak için uygun yerlerdir. Kendi risklerini yönetebilen bir toplumun, aynı zamanda önemli bir mali güç kaynağı olacağına da akıl tutulması yerinde olacaktır. Bir toplumun risk zekâsına sahip olması insan sermayesine ve teknoloji altyapısına yaptığı yatırımla bağlantılı hale gelecektir.

Yaşanılan Covid-19 salgını tüm toplumlar için zorlayıcı bir dönem olmuştur. Bu durum her ne kadar tüm ülkeler için birçok tehditi barındırsa da toplumlara yaşam boyu öğrenmeyi etkin kullanmak adına birçok fırsatlar yaratmaktadır. Toplum, yaşam boyu öğrenmeye yatırım yapmayı sürdürdükçe, entelektüel olarak hayatta kalma ihtimali artacaktır. Açık ve Uzaktan öğrenme şu anda herkes için bir kapı açmaktadır.

Hesap verebilirlik ve şeffaflığa daha çok ihtiyacımız olacağı yakın gelecekte, hayat boyu öğrenenlerden oluşan riskli zekâsına sahip birey ve kurumlara olan gereksinimin artacağı düşünülmektedir.

Coso Küpü

Treadway Komisyonu Sponsor Kuruluşlar Komitesi (COSO) küpü, bir kuruluşun iç kontrolünü değerlendirmek ve geliştirmek için bir çerçevedir. İç kontrol için yaygın olarak tanınan bir standart olan COSO İç Kontrol - Entegre Çerçeve'ye dayanmaktadır.

COSO küpü, birbiriyle ilişkili sekiz bileşenden oluşan üç boyutlu bir modeldir:

- Kontrol ortamı: Bu, bir kuruluşun iç kontrollerinin etkinliğine katkıda bulunan genel kültürü, değerleri ve davranışı anlamına gelir.
- Risk değerlendirmesi: Bu, bu riskleri azaltmak için uygun kontrolleri tasarlamak amacıyla bir kuruluşun karşı karşıya olduğu risklerin tanımlanmasını, analiz edilmesini ve önceliklendirilmesini içerir.
- Kontrol faaliyetleri: Bunlar, kuruluşun hedeflerine ulaşılmasını sağlamak için uygulamaya konulan politikalar, prosedürler ve süreçlerdir.
- Bilgi ve iletişim: Bu, iç kontrol sistemini desteklemek için gerekli olan bilgilerin elde edilmesini, işlenmesini ve yayılmasını içerir.
- İzleme: Bu, etkili bir şekilde çalıştığından emin olmak ve iyileştirilmesi gereken alanları belirlemek için iç kontrol sisteminin sürekli olarak değerlendirilmesini içerir.
- Kontrol faaliyetleri: Bunlar, kuruluşun hedeflerine ulaşılmasını sağlamak için uygulamaya konulan politikalar, prosedürler ve süreçlerdir.
- Bilgi ve iletişim: Bu, iç kontrol sistemini desteklemek için gerekli olan bilgilerin elde edilmesini, işlenmesini ve yayılmasını içerir.
- İzleme: Bu, etkili bir şekilde çalıştığından emin olmak ve iyileştirilmesi gereken alanları belirlemek için iç kontrol sisteminin sürekli olarak değerlendirilmesini içerir.

COSO küpü, bir organizasyonun iç kontrol sistemini değerlendirmek ve geliştirmek için kullanışlı bir araçtır. Kuruluşların potansiyel riskleri belirlemesine ve bu riskleri azaltmak için kontroller tasarlamasına yardımcı olur ve ayrıca kuruluşların etkin bir şekilde çalıştıklarından emin olmak için iç kontrol sistemlerini izlemelerine olanak tanır. Coso Küpü Risk Yönetimi, Modeli Risk Zekâsı Küpü modeline ilham

vermiş olsa da coso küpü risk yönetimini daha çok kurumsal bazda ele almaktadır. Risk zekâsı küpünün temel farklılığı bireyi öne çıkararak bireysel risk zekâsı olmadan kurumsal risk zekâsının kurulamayacağını iddia etmesidir.

2.12.1. Açık ve Uzaktan Öğrenme ve Risk Zekâsı

Covid-19 süreci Açık ve Uzaktan Öğrenmeye olan talebi en üst noktaya taşımıştır. Mevcut durumda uzaktan eğitim genel olarak eleştirilse de asıl sorunun kalite ve sürdürülebilirlik konusunda olduğu oldukça nettir. Bu süreçte AUÖ Kurumları çalışanları için mevcut zorluklar daha da zorlayıcı hale gelmektedir. Özellikle öğretim elemanlarının verimli çalışmaları için kalite güvencesi ve bununla doğrudan ilişkili olan risk yönetimi alanında eğitim eksikliği göze çarpmaktadır (Jung, Wong & Belawati, 2013).

Kalite güvencesi ve risk yönetiminin ilişkisel durumu göz önüne alındığında, sürdürülebilir kalite güvencesi için risk yönetiminin kültürel bir bilinçle kurumsal olarak yapılması önem arz etmektedir. Risk okur-yazarlığı, risk kültürü ve risk farkındalığını işlevsel hale getiren kurumsal risk zekâsına sahip Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin de orta ve uzun vadede fark yaratacağı düşünülmektedir.

2.12.2. Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemleri için Taslak Risk Zekâsı Küpü Modeli

Bu çalışmada AUÖ sistemlerinde sürdürülebilir kalite güvencesinin temininin sağlanmasında risk yönetimini bireysel ve kurumsal olarak bir arada ele alan taslak bir model tasarlanmış ve taslak Risk Zekâsı Küpü Modeli oluşturulmuştur. Bu taslak modelde bireysel ve kurumsal risk zekâsının birlikte ele alınmaktadır. Kurumsal Risk Zekâsının oluşabilmesi için Bireysel Risk Zekâsı yeniden yorumlanmıştır. Risk farkındalığı, risk okuryazarlığı ve risk kültürüne sahip çalışanların oluşturulabilmesi için öncelikle bireysel risk yönetimi, sezgisel risk yönetimi şeklinde ele alınmış ve bireysel risk zekâsının temeli olarak ele alınmıştır. Buna göre ilk olarak sezgisel risk yönetimi tabanlı alışkanlıklar kazandırılması amaçlanmaktadır. Buna göre:

Sezgisel Risk Yönetimi

Sezgisel risk yönetimi, klasik risk yönetimi sürecinin bireyin gündelik hayatına kolaylıkla uygulayabileceği adımlara indirgenmiş halidir. Sezgisel risk yönetimi ile ilgili olarak dikkat çekmesi gereken en önemli husus, bunun günlük hayatta gerçekleşen

karakteristik bir döngüye dönüşmesi gerektiğidir. Bu nedenle, sezgisel risk yönetimi basit ve teknik jargondan arındırılmış olmalıdır. Teknik terimlerle risk yönetimi sürecini içselleştirmek mümkün olmadığı gibi, teknik dil kullanımı da insanların süreci anlamasını zorlaştıracaktır. Sonuç olarak, soruların cevaplanmasının bireysel risk yönetimi prosedürünün açıklanmasını kolaylaştıracağı öngörülmektedir. Süreç günlük sorular etrafında düzenlenirse, risk yönetimi bireye ek stres katmadan bir alışkanlık haline gelecektir. İş hayatında önemli bir işin sergilenmesi sırasında sorulacak sorular ile sezgisel risk yönetimi günlük varoluşun bir parçası haline gelecektir. Risk yönetimi süreci bu sorgulamalar üzerine kurulur. Risk yönetimi süreci, doğal olarak ortaya çıkan doğrudan soruların sorulmasıyla içselleştirilebilir. Burada soruların kolay anlaşılır olması ve doğal olarak birbirini takip etmesi önemlidir. Bu sorgulamalar aşağıda ayrı ayrı açıklanmıştır (Hillson, 2021).

1- Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi:

Bu ilk sorunun sorulma şekli değişiklik gösterebilir. Bu durumda risklerin hedeflerimize uygun olarak tanımlanması esastır. Diğer hedefler bu birincil hedef bağlamında belirlenmelidir. Eğer hedeflerimizin ne olduğunu bilmiyorsak risk yönetimi sürecine başlamamız mümkün olmayacaktır.

2- Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi:

Bu soruyu sorduğumuzda karşımıza uzun bir risk listesi çıkabilir. Riskler ayırt edildiğinde, tüm risklerin eşdeğer önemde olmadığını hatırlamak çok önemlidir.

3- Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi:

Hedeflerimizi etkileyebilecek tüm riskleri yönetmek mümkün değildir. Bu nedenle riskler önem sırasına göre önceliklendirilmelidir. Riskleri değerlendirip inceledikten sonra, bu risklerin gerçekleşme olasılığını düşünerek beklenen etkilerini hesaplayabiliriz. Büyük riskler, en kötü tehditler ve en iyi fırsatlar bu hesaplama sonucunda ortaya çıkar.

4- Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri:

Hangi risklerin tehdit ya da fırsat olduğu belirlendikten sonra riske karşılık verme yöntemleri (risk yönetim stratejileri) seçilmelidir. Bu yöntemleri kullanarak günlük hayatımızda hem fırsatlara hem de tehditlere karşı kendimizi daha iyi hazırlayabiliriz. Risklerimizi bu şekilde yönetiriz.

5- Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi:

Bu adımda, risk yönetimi stratejilerimizin etkili olup olmadığını belirleriz. Ne kadar riskle karşı karşıyayız ve tehditler azaldı mı? Daha fazla fırsat ortaya çıktı mı? Kontrol etmek gereklidir. Bu şekilde risklerle ilgili olarak hayatımızı nelerin değiştirdiğini tespit etme fırsatımız olur.

6- Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi:

Geleneksel risk yönetiminde, sizinle iş yapan paydaşları risk yönetiminin sonuçları hakkında bilgilendirmeniz gerekir. Bireysel risk yönetiminde bu süreç sürekli dir çünkü tüm paydaşlar günlük hayatımızı paylaştığımız ve sürekli etkileşim halinde olduğumuz kişilerdir. Ayrıca iş hayatında risk kültürünün yerleşmesi için risklerle ilgili düzenli konuşmalar yapılması bütünlüğüne ve sürdürülebilirliğine katkı sağlayacaktır. Risk iletişimi ile yeni risklerin belirlenmesi ve yönetilmesi daha kolay olacaktır.

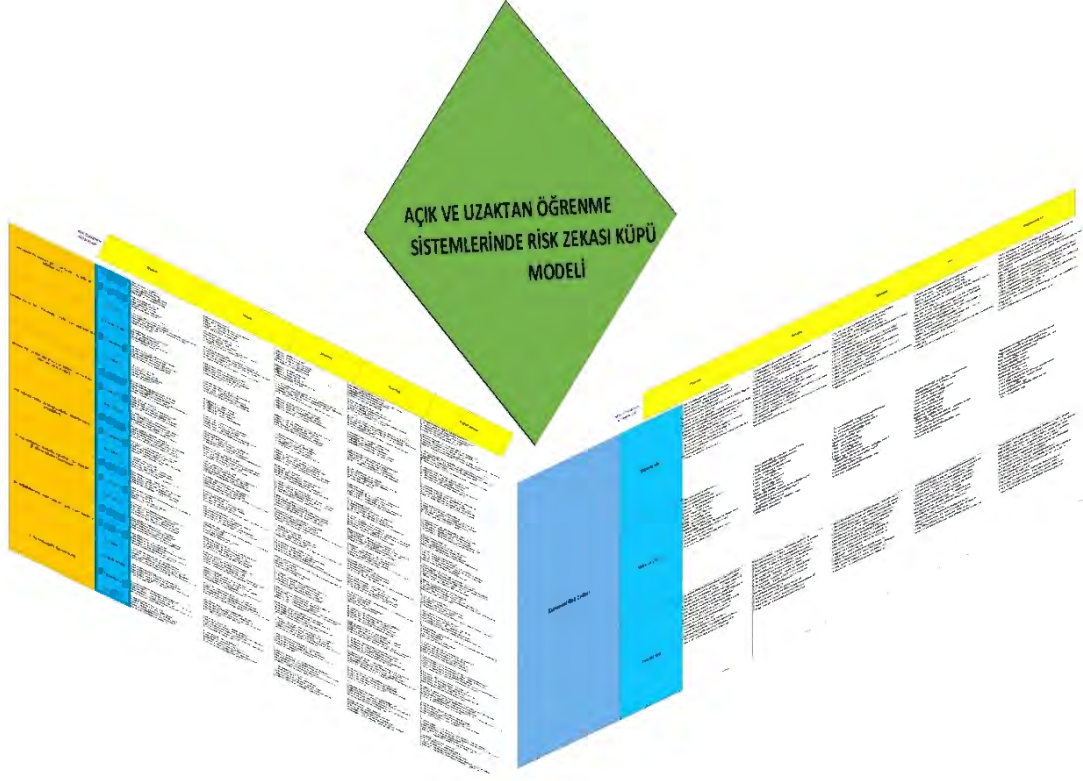
7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Geleneksel risk yönetimine benzer şekilde, sezgisel risk yönetimi de özyinelemeli bir prosedürdür. Bu soruya yanıt vermek, risk yönetiminin günlük yaşamın bir parçası olmaya devam etmesini sağlar ve doğal olarak bizi ilk soruya götürür. Bu yedi basit soru yanıtlandığında risk yönetimi prosedürünün uygulanması kolaylaşır ve teknik bir zorluk olmaktan çıkar.

Sezgisel risk yönetiminde kullanılan soruların doğal yapısı, bireysel risk yönetiminin devam etmesini sağlar. Bu basit soruların günlük varoluşla koordine edilmesi sayesinde, risk yönetimi döngüsünün araçları hayatın ilerleyişine göre yapılabilir. Örneğin yatırımlar hakkında bu tür sorular sormak, kişisel bütçenizi yönetmenize doğrudan yardımcı olacaktır. Geleneksel risk yönetiminin teknik dili, toplumda yaygın olarak kabul görmesinin önünde bir engel olarak görülebilir. Sonuç olarak, yukarıda sıralanan yedi basit soru risk yönetimini herkes için basit hale getirmektedir. Burada önemli olan nokta, doğru sorulara doğru yanıtlar verebilmektir. Örneğin, hedeflerin doğru belirlenmemesi doğal olarak risk yönetiminin başarısız olmasına ve önemsiz risklerin önceliklendirilmesine yol açacaktır.

Sezgisel Risk Yönetimi tabanlı Bireysel Risk Zekâsı ve Kurumsal Risk Yönetimi tabanlı Kurumsal Risk Zekâsı kavramları taslak Risk Zekâsı Küpü Modelini oluşturmaktadır. Bu taslak model AUÖ sistemlerinin “Yönetim, İletişim, Öğrenme,

Teknoloji ve Değerlendirme” boyutlarını taslak model bağlamında 120 alt boyut indirgeyerek detaylı bir şekilde ele almaktadır.

Şekil 2.4. Risk Zekâsı Küpü Modeli

Risk Zekâsının oluşturulmasında birey temelli bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu sebeple çalışmada Açık ve Uzaktan Öğrenme kurumlarında çalışan personelin risk zekâsına sahip olması için gerekli olabilecek adımlar detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Kalite ve sürdürülebilirlik çalışmalarında birey boyutuna yeterli önemin verilmemesinin teoriden uygulamaya geçerken sorun oluşturduğu düşünülmektedir. Alanyazından kavramsal olarak model, araştırılan evren kapsamındaki var olan özneler arasındaki ilişkileri anlayıp çözümleyerek neden sonuç ilişkilerini ortaya çıkaran teorik, nitelikli ilişkiler kümesi olarak açıklanmaktadır (Demir ve Acar, 1997).

Model kavramı, yapıların sembolik veya grafiklerinin tasvirini, olguların davranış biçimlerini ve sistemlerin belirli noktalardan açılarını ifade etmektedir. Bir modelin inşası/yapımı için uygulanan işlem, nesnenin basitleştirilerek ve belirli noktaları izole ederek kolayca analizinin yapılmasının sağlanmasıdır. Model, tek olaydan soyutlanmış, yani genel hatları itibarıyla bir bütünde var olan olguların yapısal

ilişkilerini ve süreçlerinin içindeki ortak yönlerini yansıtmaktadır. Bir modelde değişik şekillerde ve ortamlarda modelin durumuna göre, matematiksel, simülatif tekniklerle elde edilen sonuçlar, analogi yoluyla modelde belirtilen gerçek ortama uyarlanır. Model başka bir anlamda ise imitasyon ile öğrenme şeklinde de ifade edilmektedir. (Heinrichtz/Lautmann& co 1994:446)

2.13. Kuramsal Dizey

Çalışma kapsamında geliştirilen matris iki boyuttan oluşmaktadır. Birinci boyut, kurumsal risk zekâsını; ikinci boyut bireysel risk zekâsını açıklamaktadır. Tablo1’de, çalışmaya ilişkin kuramsal dizey yer almaktadır.

Tablo 2.3. Kuramsal Dizey

AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME SİSTEMLERİNDE TASLAK RISK ZEKASI KUPU MODELİ REHBERİ						
RISK ZEKASININ BOYUTLARI	RISK ZEKASININ BİLEŞENLERİ	YÖNETİM	İLETİŞİM	ÖĞRENME	TEKNOLOJİ	DEĞERLENDİRME
Kurumsal Risk Zekası	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde risk farkındalığı nasıl oluşturulur?	İletişim biriminde risk farkındalığı nasıl oluşturulur?	Öğrenme biriminde risk farkındalığı nasıl oluşturulur?	Teknoloji biriminde risk farkındalığı nasıl oluşturulur?	Değerlendirme biriminde risk farkındalığı nasıl oluşturulur?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturulur?	İletişim biriminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturulur?	Öğrenme biriminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturulur?	Teknoloji biriminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturulur?	Değerlendirme biriminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturulur?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde risk kültürü nasıl oluşturulur?	İletişim biriminde risk kültürü nasıl oluşturulur?	Öğrenme biriminde risk kültürü nasıl oluşturulur?	Teknoloji biriminde risk kültürü nasıl oluşturulur?	Teknoloji biriminde risk kültürü nasıl oluşturulur?
BİREYSEL RİSK ZEKASI (SEZGİSEL RİSK YÖNETİMİ TABANLI)	RİSK ZEKASININ BİLEŞENLERİ	YÖNETİM	İLETİŞİM	ÖĞRENME	TEKNOLOJİ	DEĞERLENDİRME
1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? (Hedeflerin Belirlenmesi)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Yönetim biriminde çalışanlar hedeflerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?

Tablo 2.3. Kuramsal Dizey (Devam)

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? (Risklerin Belirlenmesi)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risklerini belirlerken risk kültürü nasıl oluşturabilir?
3-Hangi Riskler Önemli? (Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risklerini analiz ederken risk kültürü nasıl oluşturabilir?
4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? (Risk Yönetimi Stratejileri)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?

Tablo 2.3. Kuramsal Dizey (Devam)

	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk yönetim stratejileri geliştirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?
5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? (Risklerin Gözden Geçirilmesi)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar riskleri gözden geçirirken risk kültürü nasıl oluşturabilir?
6-Bu Değişiklikler Kiminle Konuşmalıyım? (Risk İletişimi)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk iletişiminde risk kültürü nasıl oluşturabilir?
7- Neler Değişti? (Risk Kontrolü)	Risk Farkındalığı	Yönetim biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk farkındalığı nasıl oluşturabilir?

Tablo 2.3. Kuramsal Dizey (Devam)

	Risk Okuryazarlığı	Yönetim biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk okuryazarlığı nasıl oluşturabilir?
	Risk Kültürü	Yönetim biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	İletişim biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Öğrenme biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Teknoloji biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk kültürü nasıl oluşturabilir?	Değerlendirme biriminde çalışanlar risk kontrolünde risk kültürü nasıl oluşturabilir?

3. YÖNTEM

Uzaktan eğitimde kalite güvencesinin sürdürülebilirliğine ilişkin çalışmalarda da daha çok algılar ve politikalara ilişkin çalışmalar alan yazında yer almaktadır. Bununla birlikte kalite güvencesinin devamlılığı açısından önem arz eden risk yönetimi hakkında yeterli çalışma olmadığı gözlenmektedir. Modern risk yönetimi tehditleri ve fırsatları bir arada değerlendirirken, risk yönetimi süreci sürekli devam eden bir döngü şeklinde devam etmektedir. Bu bölümde araştırma süreci detaylı şekilde açıklanmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde risk zekâsının uygulamaya dönüştürülebilmesi için rehber niteliği taşıyacak bir kontrol listesinin oluşturulması amaçlanmıştır.

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde sürdürülebilir kalite güvencesinin temininin sağlanmasına katkı vermesi planlanan çalışmada Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin *yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme* boyutlarında bireysel ve kurumsal risk zekâsının nasıl oluşturulabileceği araştırılacaktır. Bu bağlamda olgu veya olayları *neden? ne şekilde? ve(ya) nasıl?* sorularına yanıt arayarak derinlemesine incelemeyi amaçlayan nitel bir durum çalışması desenlenmiştir. Nitel araştırmalarda olaylar kendi doğal ortamları içerisinde bütünsel yaklaşımla çok yönlü ve uzun süreli olarak derinlemesine incelenmekte (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 52), inceleme sürecinde öznel görüş, deneyim, algı ve duygular gözlem, bireysel ve grup görüşmeleri ve(ya) anketler yoluyla veriler toplanabilmekte, bu verilerin yorumlanması ile çeşitli örüntüler ortaya çıkmakta ve araştırma sonucunda kavramsal tanımlamalara ve(ya) kuramlara erişilebilmektedir (İslamoğlu, 2009:180).

Çalışmada, uzmanlara bilgisayar ortamında anketler gönderilmiş ve ayrıca açık uçlu sorularla görüşleri alınarak açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde risk zekâsının uygulanabilir olması için her bir boyutta sorulması gereken sorular belirlenmiştir. Bu çalışmanın Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde kurumsal risk zekâsı ile bireysel risk zekâsının birlikte ele alan alanyazındaki ilk çalışma olduğu düşünülmektedir.

3.2. Araştırma Alanı ve Katılımcılar

Bu araştırma Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin *yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme* boyutlarında bireysel ve kurumsal risk zekâsının oluşturulabilmesi kapsamında bir rehber görevi oluşturulacak bir kontrol listesi oluşturulmasına odaklanmaktadır. Bu kapsamda yeterli ve derinlemesine bilgi ve yaşantıya sahip uzmanlar araştırmanın katılımcısı seçilmiştir. Çalışmanın katılımcıları *amaçlı örnekleme* yöntemi ile belirlenmiştir. Amaçlı örneklem, araştırmanın daha derinlemesine yapılmasını sağlayabilmek için bilgi zengini durumların seçilmesini ve araştırmanın amacı açısından mümkün olduğundan daha fazla bilgi elde edilmesini sağlar (Patton, 2002).

Bu doğrultuda, araştırma alanı olarak belirtilen açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde tecrübe sahibi alan uzmanları ile çalışılmıştır. Bu sebeple farklı kurumlarda görev yapmakta olan uzmanlardan bir davet listesi oluşturulmuştur. Bu davet listesi oluşturulurken aşağıda ifade edilen ölçütler dikkate alınmıştır:

- AUÖ alanında en az 5 yıl deneyimi olmak,
- AUÖ alanında en az 5 yıl kuram ve(ya) uygulama deneyimi olmak,
- En az 5 yıldır üniversitede öğretim elemanı olarak çalışıyor olmak,
- AUÖ' nün (en az bir) boyutunda görev almış olmak,

Söz konusu davet listesinde yer alan uzmanlara araştırmanın amacını ve gönüllü katılım çağrısını duyuran bir mesaj e-posta aracılığıyla gönderilmiştir. Katılım çağrısına olumlu yanıt veren yirmi beş (25) uzmana araştırmanın amaç ve süreçlerini ayrıntılı bir biçimde anlatan bir *bilgilendirme formu* e-posta aracılığıyla iletilmiş ve gönüllü katılım çağrısını kabul eden uzmanlarla araştırma verileri elde edilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, açık ve uzaktan öğrenme sistemi uzmanlarına bilgisayar ortamında gönderilen anketlerle açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde bireysel ve kurumsal risk zekâsının uygulanabilmesi amacıyla bir kontrol listesi oluşturulması planlanmıştır. Araştırmada Delphi yöntemi kullanılarak veri toplanması planlanmıştır.

Delphi yöntemi, bir problem durumuna ilişkin uzman görüşlerinin sistematik biçimde elde edilmesi sağlayan bir teknik olarak tanımlanabilir (Sackman, 1975; Patton, 1986). Linstone ve Turoff'e (2002) göre Delphi tekniği, bir grup iletişim sürecinin, bir grup bireyin karmaşık bir sorunu ele almasına etkili bir şekilde izin verecek şekilde

yapılandırılması olarak tanımlanabilir. Bu teknik ile katılımcıların farklı bakış açılarının yanı sıra yaratıcılıklarından da yararlanılması amaçlanmaktadır (Şahin, 2001). Delphi yönteminin başarılı olabilmesi katılımcılara bağlıdır. Bu nedenle katılımcıların niteliği katılımcı sayısından daha önemlidir. Katılımcı uzmanların seçiminde, yaptığı çalışmaların alana özgü olması ve hedef kitleyle olan güvenirliliği önem taşımaktadır (Powell, 2003).

Delphi yöntemi temel olarak şu şekilde uygulanır (Cuhls, 2003):

- Uzmanlara iki veya daha fazla turda anket uygulanır.
- İkinci turdan itibaren önceki turların sonuçları hakkında geribildirim verilir.
- Aynı uzmanlar aynı konuları tekrar değerlendirir.

Gordon'a (2007) göre, Delphi anket yöntemini kullanmanın amacı, belirli bir konuda bir grup uzman arasında fikir birliğine varmaktır. Bu yöntem ilk olarak eğilimleri ve politikaları belirlemek için kullanılmıştır (Howe, Keogh-Brown, Miles, & Bachmann, 2007), buna ek olarak zamanla kullanışlı bir yöntem olarak aynı zamanda eğitim ortamlarında fikir birliğine varmak için ve tıp alanında araştırma önceliklerini ve uygun eylemleri belirlemek için kullanılmıştır (Greenhalgh & Wengraf, 2008). Örneğin, Osborne, Collins, Ratcliffe, Miller, & Duschl (2003), bir okulun fen müfredatına dahil edilecek uygun bileşenlerle ilgili uluslararası uzmanların görüşlerini almak için Delphi anket yöntemini kullanmıştır.

Hung, Altschuld ve Lee'ye (2008) göre, Delphi yöntemi en yaygın olarak üç tur olmak üzere birden fazla anket turundan oluşmaktadır. Delphi yönteminde kullanılan ilk anket genellikle tek bir açık uçlu sorudan oluşmaktadır; böylelikle katılımcıların olabildiğince çok fikir sunması teşvik edilir (Osborne ve diğerleri,2003; Slagter van Tryon & Bishop, 2006 ;Hung ve diğerleri, 2008)

Delphi anket yöntemini kullanırken tam bir fikir birliğine varmak araştırmacı için bir endişe kaynağı olabilmektedir. Çoğu durumda, bir fikir birliğine ulaşmak için kullanılan parametreler, her kategoride aynı değeri veren Likert tipi bir ölçekte katılımcıların yüzdesi ile belirlenebilir. Örneğin, Hsu ve Sandford (2007), bazı araştırmacıların 2. ve 3. Turlarda kullanılan Likert tipi ölçeklerden elde edilen medyan değerleri kullanırken, diğerlerinin fikir birliğini, tüm katılımcıların belirli bir kategori veya soru için aynı sonucu veren %70-%80 değer aralığı olarak tanımladığını belirtmiştir. Osborne ve diğerleri (2003) Delphi anket çalışması için fikir birliğini,

katılımcıların %66'sının 5 puanlık Likert tipi bir ölçekte 4 veya daha yüksek puan vermesi olarak tanımlamaktadır.

Delphi anket yöntemini kullanırken, çalışmaya katılanların sayısı dikkate alınmalıdır. Delphi anket tekniğindeki katılımcı sayısı standartlaştırılmamış olsa da, araştırmacılar, genellikle katılımcıların kendi alanlarında yetkin olarak kabul edilmesi ve bilinçli bir şekilde katkıda bulunabilecekleri konusunda hemfikirdir (Brill, Bishop ve Walker, 2006; Yeates, Stewart ve Barton, 2008). Araştırmacılar potansiyel katılımcıların çalışmaya katılmadan önce zaman sınırlaması ve anket sayısından haberdar olmalarını sağlayabilirler fakat Delphi sürecinin ne kadar ne kaç tur süreceğini belirlemek pek de mümkün olmayabilir. Pollard ve Pollard'a (2005) ve Hung ve diğerlerine göre (2008) katılımcılara anketleri doldurabilmeleri için yeterli sürenin verilmesi, anketlerin tüm katılımcıların anlayabileceği şekilde yalın bir dille yazılması ve anketlerin 30 dakikadan daha kısa sürede tamamlanabilecek şekilde dizayn edilmesi gerekmektedir. Onlara göre anket soruları mümkün olduğu kadar kısa şekilde geliştirilmeli ve katılımcıların dikkatine sunulmalıdır.

Bir fikir birliğine varılması gereken araştırmalarda Delphi anket yöntemini kullanmanın birtakım faydaları bulunmaktadır. Örneğin, Delphi anketleri geleneksel bir grup ortamından ziyade bireysel olarak doldurulur ve böylece anonimliği garanti edecek şekilde düzenlenir (Brill ve diğerleri, 2006; Osborne ve diğerleri, 2003). Katılımcılar arzu ederse bir tur sona ermeden yanıtlarını yeniden gözden geçirebilirler. bu seçenek toplanan verilerin (Pollard & Pollard, 2005). Bu seçenek toplanan veri güvenilirliğini de artırmaktadır. Hsu & Sandford'a (2007) göre de, Delphi anket tekniğini kullanmanın, öncelikler veya önem verme konusunda bir fikir birliğine varmak için çoklu denemelere olanak verme avantajı bulunmaktadır.

Avantajlarının yanı sıra Delphi anket yöntemini araştırma için kullanmanın bazı dezavantajları ve zorlukları da bulunmaktadır. Örneğin, Hsu ve Sandford'a (2007) göre, araştırmacılar son derece organize olmalıdır çünkü anket turları arasında iki haftadan fazla geçmemelidir. Sürenin uzaması konunun dağılmasına ve katılımcıların motivasyonunun düşmesine yol açabilir. Bu durumda bazı katılımcıların turu tamamlayamacağı gerçeği Delphi anket yönteminin bir başka dezavantajıdır, çünkü Delphi turları arasında bazı katılımcıların çalışmadan çekilmesi sıklıkla tecrübe edilen bir olumsuzluktur (Edgren, 2006). Gordon'a (2007) göre, katılımcıların çevrimiçi web tabanlı programlar gibi teknolojiyi kullanan araştırmalarda daha kısa yanıtlar

vermektedirler. Bu da araştırma konusu hakkında derinlemesine veri toplamayı zorlaştırmaktadır. Greenhalgh & Wengraf'a (2008) bahsettiği üzere, elektronik ortamda yürütülen Delphi çalışmaları daha çok yoğun hayatlar yaşayan veya birbirinden uzakta yaşayan farklı coğrafi konumdaki katılımcılardan veri toplamak için daha elverişli olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte, araştırmacıların katılımcılarla profesyonel bir ilişki kurmaları durumunda, katılımcıların Delphi turlarına katılım oranının daha yüksek olacağı belirtilmektedir (Hung ve diğerleri, 2008).

Katılımcıların yoğun bir iş temposuna sahip olduğu, farklı kurumlarda çalıştıkları ve coğrafi olarak birbirlerinden uzak olduğu hesaba katılarak ve alan yazında belirtilen hususlar göz önüne alınarak; araştırmada kullanılmak üzere toplam 750 sorudan oluşan çevrimiçi bir anket oluşturulmuştur. Anket Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde, Yönetim, İletişim, Öğrenme, Teknoloji, Değerlendirme bölümlerini kapsayacak şekilde özelleştirilerek beş bölüme ayrılmış ve 150 soruluk 5 farklı anket hazırlanmıştır. Katılımcılardan Risk Zekâsı Küpü Rehberinde olmasını gerekli gördükleri kontrol sorularını onaylanması istenmiştir. Buna ek olarak her bir alt başlık altında ankette yer almayan fakat katılımcıların olması gerektiğini düşündüğü soruları veya görüşleri yazma seçeneği sunulmuştur.

Araştırmada Eco-Delphi yöntemi benimsendiği için elenen kontrol soruları uzman görüşü alınarak geri dönüşüme alınmış ve tekrar değerlendirilmiştir. Bunun için AUÖ sisteminin alt boyutları, ikili karşılaştırma matrisi hazırlanarak analitik anket haline getirilmiş ve konuyla ilgili uzmanların görüşü alınarak Eco-Delphi prosedürü uygulanmıştır. Klasik Delphi yönteminde araştırmanın amacına hizmet edebilecek veriler atık konumuna gelebilmektedir. Bu tür durumlarda Eco-Delphi yöntemi faydalı olmaktadır. Bu yöntemde atık veriler Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) ve/veya Bulanık Analitik Hiyerarşi Süreci (Fuzzy AHP) ile yeniden analiz edilmektedir. Klasik Delphi sonucunda hangi yöntemin kullanılacağına eldeki veri setine göre karar verilmektedir. Veri setinin kesin yargı ve rakamlardan oluşuyorsa AHP, dilselimsel veya bulanık rakamlar var ise FAHP tercih edilmektedir. Veri setinde her iki türde veri varsa da her iki yöntemin birlikte kullanılması mümkündür.

Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) ve Bulanık Analitik Hiyerarşi Süreci (Fuzzy AHP), çok kriterli karar verme problemlerinde alternatifleri değerlendirmek ve önceliklendirmek için kullanılan yöntemlerdir. AHP yönteminde öncelikle ikili karşılaştırma matrisi oluşturulur. Alternatifler arasında göreceli önemlerini belirlemek

için ikili karşılaştırmalar yapılır. İkili karşılaştırma matrisi, göreceli değerlendirme ölçeği kullanılarak oluşturulur (Sarıçalı ve Kundakcı, 2016). İkili karşılaştırma matrisi oluşturulduktan sonra, ağırlık dizisini elde etmek için normalizasyon yapılır. Normalizasyon, matrisin her sütununu toplamına bölerek bir matris N elde etmek için yapılmaktadır. Normalizasyondan elde edilen öncelik dizisi, her kriter/alternatif için ağırlıkların hesaplanmasında kullanılır. Ağırlıklar, normalleştirilmiş matrisin her satırındaki elemanların ortalamasını alarak belirlenmektedir.

FAHP: Bulanık AHP'de, ikili karşılaştırmalar için net değerler yerine dilsel değişkenler veya bulanık sayılar kullanılır. Bulanık sayılar belirsizliği ve kesin olmayışı temsil eder. İkili karşılaştırma matrisi, net değerler yerine bulanık sayılar kullanılarak oluşturulur. Bulanık normalleştirme ise normalleştirilmiş bir bulanık matris elde etmek için ikili karşılaştırma matrisi üzerinde gerçekleştirilir. Bulanık matrisin her bir elemanı için üyelik derecelerinin hesaplanmasını içerir. Bulanık normalleştirilmiş matris, her bir kriter/alternatif için ağırlıkları hesaplamak için kullanılır. Ağırlıklar, bulanık matrisin her bir elemanı için üyelik derecelerinin toplanmasıyla belirlenmektedir

3.4. Araştırma Süreci

Çalışmanın amacı doğrultusunda farklı kurumlarda çalışmakta olan Açık ve Uzaktan Öğrenme uzmanlarından belirtilmiş olan veri toplama araçlarıyla görüşleri alınmıştır. Çalışmada ilk olarak kuramsal çerçeveyi oluşturan bireysel ve kurumsal risk zekâsını bir araya getiren kuramsal düzey oluşturulmuştur. Oluşturulan düzey sonrasında veri toplama sürecine başlanmıştır. Veri toplama süreci öncesinde açık ve uzaktan öğrenme kurumlarında kurumsal ve sezgisel risk zekâsının uygulanabilmesi adına açık ve uzaktan öğrenme ile risk yönetimi uzmanlarından görüş alınarak 50 alt kategori belirlenmiş ve her bir kategoriye özel 15 kontrol sorusu belirlenmiştir.

Çalışmaya katılmaya gönüllü olan 25 uzman belirlenmiştir. Seçilen uzmanlarda aşağıda ifade edilen ölçütler dikkate alınmıştır:

- AUÖ alanında en az 5 yıl deneyimi olmak,
- AUÖ alanında en az 5 yıl kuram ve(ya) uygulama deneyimi olmak,
- En az 5 yıldır üniversitede öğretim elemanı olarak çalışıyor olmak,
- AUÖ' nün (en az bir) boyutunda görev almış olmak,

Delphi tekniğinin uygulanması sırasında başarı vurgusu nicelikten çok niteliği ön plana çıkarmaktadır. Bu sebeple katılımcı olmayı kabul eden 25 uzman 5'er kişilik gruplara

ayrılmış. Her bir uzman Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde en tecrübeli olduğu alandaki anketlere katılmış ve görüş bildirmiştir.

Delphi turları 26 Mayıs 2022 tarihinde başlamış ve 27 Eylül 2022 tarihinde sona ermiştir. Verilerin toplanmasına başlamadan önce katılımcılara gönüllü katılım formu gönderilmiş ve eposta ile araştırma konusu hakkında bilgilendirilmişlerdir. 3. Turların sonunda katılımcıların uzlaşısı sağladığı gözlemlenmiştir. Delphi turları sonrasında Eco-Delphi tekniği kullanıldığı için Delphi turları sırasında elenmiş kontrol soruları gözden geçirilerek analitik bir anket hazırlanmış; AUÖ ve risk yönetimi uzmanlarının görüşleriyle veriler son haline kavuşmuştur.

3.4.1. Delphi paneli

Çalışmaya katkı verecek katılımcılar belirlenirken amaçlı örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Araştırma sürecinde veri toplamanın kritik bir öneme sahip olduğu söylenebilir (Bernard, 2002). Yapılan analiz ne kadar doğru, varılan sonuç her ne kadar iyi olursa olsun; toplanan veri hatalı olduğu sürece yapılan çalışmanın bilime bir katkısı olacağını söylemek oldukça zordur. Araştırma yapılan konu ile doğru veriyi toplamanın bir yolu da amaçlı örneklem tekniğidir. Bernard'a göre (2002) bu teknikte katılımcılar sahip oldukları niteliklere göre belirlenir; katılımcı sayısına değil katılımcının gönüllü olmasına ve kendisinden elde edilecek bilgi ve tecrübenin kalitesine önem verilir. Özellikle nitel araştırmalar bu teknik sıklıkla tercih edilmektedir. Böylelikle mevcut olan en az kaynakla en çok verinin mevcut olduğu durumlara erişmek mümkün olmaktadır (Patton, 2002).

Delphi turuna katılım için belirlenen katılımcılar öncelikle telefonla bilgilendirilmiş; gönüllü olmayı kabul eden 25 katılımcıya bilgilendirme epostası gönderilmiştir. Aşağıdaki tablolarda sırasıyla katılımcı profilleri ve Delphi turlarındaki katılımcı oranı ve sayısı verilmektedir.

Tablo 3.1 Delphi paneli katılımcı profili

Katılımcı	Ünvan	Cinsiyet
1	Prof. Dr.	Erkek
2	Prof. Dr.	Erkek
3	Prof. Dr.	Erkek
4	Doç Dr.	Kadın
5	Doç Dr.	Erkek
6	Doç Dr.	Kadın

Tablo 3.1 Delphi paneli katılımcı profili (Devam)

7	Doç Dr.	Erkek
8	Doç Dr.	Erkek
9	Doç Dr.	Erkek
10	Doç Dr.	Erkek
11	Doç Dr.	Erkek
12	Doç Dr.	Erkek
13	Dr. Öğr. Üyesi	Erkek
14	Dr. Öğr. Üyesi	Kadın
15	Dr. Öğr. Üyesi	Erkek
16	Dr. Öğr. Üyesi	Erkek
17	Dr. Öğr. Üyesi	Kadın
18	Dr. Öğr. Üyesi	Erkek
19	Öğr. Gör. Dr.	Kadın
20	Öğr. Gör. Dr.	Kadın
21	Ar. Gör. Dr.	Erkek
22	Öğr. Gör	Erkek
23	Öğr. Gör	Erkek
24	Öğr. Gör	Erkek
25	Uzman	Erkek
Toplam	25	

Tablo 3.2. Turlara göre Delphi paneli katılım düzeyleri

Delphi Turları	Katılımcı Sayısı	Katılım Oranı
1	23	%92
2	23	%92
3	23	%92

3.4.1.1. Delphi paneli veri toplama araçları

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde sürdürülebilir kalite güvencesinin pratikte gerçekleştirilebilmesine katkı sağlamak amacıyla Risk Zekâsı Küpü uygulama rehberinin oluşturulabilmesi amacıyla aşağıda belirtilen sebeplerden dolayı veri toplama yöntemi olarak Delphi tekniği tercih edilmiştir.

- Literatürde yer almayan Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekâsı Uygulama Rehberi oluşturulması amaçlanmıştır.
- Risk Zekâsı Küpü uygulama rehberinin oluşturulabilmesi için uzman görüşüne ihtiyaç duyulmuştur.
- Araştırma sürecinde gönüllü olan katılımcıların birbirinden etkilenmeden görüşlerini yansıtılmaları hedeflenmiştir.

Anket Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde, Yönetim, İletişim, Öğrenme, Teknoloji, Değerlendirme bölümlerini kapsayacak şekilde özelleştirilerek beş bölüme ayrılmış ve 150 soruluk 5 farklı anket hazırlanmıştır. Katılımcılardan Risk Zekâsı Küpü Rehberinde olmasını gerekli gördükleri kontrol sorularını onaylanması istenmiştir. Buna ek olarak her bir alt başlık altında ankette yer almayan fakat katılımcıların olması gerektiğini düşündüğü soruları veya görüşleri yazma seçeneği sunulmuştur. Her anket sonrasında üzerinde uzlaşa sağlanan (%75 ve üzeri) kontrol soruları bir sonraki Delphi anketinin sorularını oluşturmuştur.

3.4.1.1.1. Delphi 1. turu

1. Delphi turuna başlamadan önce tez danışmanı katılımcılara telefon ile ulaşmış; sonrasında araştırmacı tarafından 1. Tur anketler 26 Mayıs 2022 tarihinde 25 katılımcıya gönderilmiştir. Anket soruları Ek3 de sunulmuştur. Katılımcılar 5'li gruplara ayrıldıktan AUÖ alanında en çok tecrübeye sahip oldukları alt birime göre hazırlanan anketleri cevaplamaları istenmiştir. Her bir katılımcıya 2'şer anket gönderilmiştir. 1. Anket Bireysel Risk Zekâsı hakkında olup; AUÖ sistemlerinin ilgili alanında (yönetim, iletişim, öğrenme, değerlendirme, teknoloji) 105 sorudan oluşmaktadır. 2. Anket Kurumsal Risk Zekâsı hakkında olup 45 sorudan oluşmaktadır. 1. Tur 26 Mayıs 2022- 15 Haziran 2022 tarihleri arasında devam etmiştir. Bu turu 23 katılımcı tamamlamıştır. 1. Tur boyunca ve sonrasında görüşlerini değiştirmek isteyen katılımcı olmamıştır.

3.4.1.1.2. Delphi 2. turu

Çalışmanın 2. Turu 25 Temmuz 2022 – 26 Ağustos 2022 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. 1. Tur sonunda anket sonuçlarının elde edilip çözümlenmesinden sonra; katılımcıların Risk Zekâsı Küpü rehberinde olması gerektiğini düşündüğünü sorular 2. Tur anketinin içeriğini oluşturmuştur. Katılımcıların %75 ve üzerinde hem fikir olduğu kontrol soruları 2. Tura aktarılmıştır. Her bir katılımcıya Bireysel ve Kurumsal Risk Zekâsını ilgilendiren 2'şer anket gönderilmiştir. Anketler yönetim, iletişim, öğrenme, değerlendirme ve teknoloji boyutları için ayrı ayrı yapıldığı için maddeler üzerindeki uzlaşma oranları ve soru sayıları farklılık göstermiştir (Bkz Ek3). 2. Delphi turunu 23 katılımcı tamamlamıştır. Katılımcılardan bir tanesi, bazı maddeleri yanlış işaretlediğini belirterek yaptığı ankette değişiklik yapmıştır.

3.4.1.1.3. Delphi 3. Turu

Çalışmanın 3. Turu 1 Eylül 2022 – 27 Eylül 2022 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. 2.tur sonunda anket sonuçları çözümlenmiş ve katılımcıların üzerinde anlaşma sağladığı maddeler 3. Tur anket sorularını oluşturmuştur. 3.tur Delphi turuna diğer turlarda olduğu gibi 23 katılımcı katılmıştır. Her ne kadar araştırma başlangıcında gönüllü olan tüm katılımcılar Delphi turlarına katılmasa da her Delphi turunda istikrarlı bir şekilde 23 gönüllünün katılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. 3. Turda sorulan anketler Ek3te yer almaktadır.

3.4.2. İkili Karşılaştırma Matrisi

3. tur Delphi anketi sonunda grupların kendi içinde fikir birliğine vardığı gözlenmiş ve gerekli doyuma ulaşıldığı tespit edilmiştir. Bunun sonucunda anketlerin uygulanması sırasında atık durumdaki maddelerin incelenmesi ve analizi için Eco-Delphi prosedürüne uygun analitik anketi oluşturmuştur. Oluşturulan ikili karşılaştırma matrisiyle, çalışma kapsamında AUÖ sistemi boyutlarının birbirine göre önem dereceleri belirlenmeye çalışılmıştır. Ankete alanda uzman dört öğretim elemanı katılmıştır. İkili karşılaştırma matrisinde her katılımcı için ayrı bir anket oluşturulmuştur. Bu matriste yer alan kategoriler, birbiriyle karşılaştırılacak şekilde sütunlara yerleştirilmiş ve önem dereceleriyle ilgili bir skala oluşturulmuştur. Katılımcılar anket üzerinde her bir AUÖ kategorisinin birbirlerine göre önem derecesini işaretleyerek, görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 3.3. Eco-Delphi prosedürüne uygun analitik anketi

	ÇOK ÖNEMLİ	ÖNEMLİ	ORTA	AZ ÖNEMLİ	EŞİT	AZ ÖNEMLİ	ORTA	ÖNEMLİ	ÇOK ÖNEMLİ
BİREYSEL RİSK DEĞERLENDİRMESİ									KURUMSAL RİSK ZEKÂSI
	ÇOK ÖNEMLİ	ÖNEMLİ	ORTA	AZ ÖNEMLİ	EŞİT	AZ ÖNEMLİ	ORTA	ÖNEMLİ	ÇOK ÖNEMLİ
DEĞERLENDİRME									İLETİŞİM
DEĞERLENDİRME									ÖĞRENME
DEĞERLENDİRME									TEKNOLOJİ
DEĞERLENDİRME									YÖNETİM
İLETİŞİM									ÖĞRENME
İLETİŞİM									TEKNOLOJİ
İLETİŞİM									YÖNETİM
ÖĞRENME									TEKNOLOJİ
ÖĞRENME									YÖNETİM
TEKNOLOJİ									YÖNETİM

3.5. Verilerin Çözümlemesi

1. Delphi turunda Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerinde Risk Zekâsının oluşturulabilmesi için kullanılacak rehberi ortaya çıkarabilmek için çevrimiçi bir anket düzenlenmiştir. Anket, bireysel ve kurumsal risk yönetimini risk zekâsı bağlamında özelleştirerek AUÖ sistemlerinde uygulanabilir kontrol sorularından oluşmaktadır. Kontrol soruları hazırlanırken AUÖ sistemleri ve risk yönetimi uzmanlarından görüş alınmıştır. Bireysel Risk Zekâsı anketi hazırlanırken sezgisel risk zekâsı temel alınmış ve bireysel risk yönetiminin günlük çalışma hayatında kolaylıkla uygulanabilmesi temel süreçler AUÖ sistemlerinin alt boyutlarına (Yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji, değerlendirme) uyacak şekilde özelleştirilerek 5 farklı anket oluşturulmuştur. Her bir anket 105 sorudan oluşmaktadır. Benzer şekilde kurumsal risk yönetiminin temel bileşenleri AUÖ sistemlerinin alt boyutlarına (Yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji, değerlendirme) uyacak şekilde özelleştirilerek 5 farklı anket oluşturulmuştur. Her bir anket 45 kontrol sorusundan oluşmaktadır.

Birinci tur sonunda katılımcılar Risk Zekâsı Küpü Rehberi olarak isimlendirilen rehberde olması gerektiğini düşündükleri kontrol sorularını işaretleyerek anket

sorularını yanıtlamışlardır. Alanyazında belirtildiği üzere (Hsu ve Sandford,2007; Osborne ve diğerleri, 2003; Hung ve diğerleri, 2008; Greenhalgh & Wengraf, 2008) kontrol soruları üzerinde fikir birliği için %70 - %80 aralığı baz olarak kabul edilmiş ve %75 ve üzeri oranda fikir birliği sağlanan maddeler bir sonraki ankete aktarılmıştır. Sonuç olarak her bir alt boyutta erişilen mutabakat oranı farklı olduğu için ikinci turda her bir gruba sorulan anket soru sayısı birbirinden farklılaşmıştır. Yönetim, iletişim öğrenme, teknoloji, değerlendirme boyutunda farklı soru sayısına sahip anketler katılımcılara gönderilmiştir. 2. Tur sonunda, 1 turda olduğu gibi %75 ve üzerinde mutabakat sağlanan kontrol soruları 3. Tura aktarılmıştır. 2. Delphi turunda gruplar arasında büyük oranda mutabakat sağlandığı gözlenmiştir.

2. tur sonunda oluşan anketlerdeki soru sayısı 1. Tur sonunda olduğu gibi birbirinden farklılık göstermiştir. Yönetim, iletişim öğrenme, teknoloji, değerlendirme boyutunda farklı soru sayısına sahip anketler katılımcılara gönderilmiştir. 3. Tur sonunda sonuçların 2. Turla benzer çıkmasından dolayı Delphi turları sonlandırılmıştır. Elde edilen verilerin detaylı incelenebilmesi için analitik Eco-Delphi anketi oluşturulmuş oluşturulan tabloda kontrol sorularının üzerinde varılan mutabakat oranı ile her bir alt boyuta ait lokal ağırlık ve bunu müteakiben global ağırlık hesaplamaları yapılmıştır. Elde edilen veriler AUÖ ile risk yönetimi uzmanlarından oluşan 4 kişilik bir heyete sunularak görüşleri alınmıştır. İkili karşılaştırma matrisinden elde edilen verilerin analizi, Bulanık AHP yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. BAHP analizi sonuçları Ek-1'de detaylı olarak sunulmaktadır. Veri analizi sürecinde öncelikle bireysel ve kurumsal risk zekâsının; sonrasında ise AUÖ sistemlerinin bileşenleri olan yönetim, iletişim, teknoloji, değerlendirme ve iletişim birimlerinin iki karşılaştırma matrisinde BAHP prosedürüne uygun olarak ağırlıkları hesaplanmıştır. BAHP sonucunda ise her bir kontrol sorusunun bulunduğu altboyut ağırlığı ve uzlaşma derecesine göre önem derecesi hesaplanmış RizKür rehberi maddeleri elde edilen sayısal değere yani önem derecesine göre sıralanmıştır.

3.6. Araştırmanın İnanırlığı

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin özellikle Covid-19 salgını sonrasında önemini arttırdığı gözlenmektedir. AUÖ bu süreçte uygulama safhasında birçok sorunla karşılaşmıştır. Karşılaşan sorunların AUÖ sistemlerinin doğasından ziyade kalitesiz organizasyon, yanlış uygulama gerekli eğitim ve bu eğitime ait gerekli kültür

altyapısının gelişmediğinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu çalışmada AUÖ sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğe katkı sağlayacak bir bireysel ve kurumsal bir risk yönetimi rehberi oluşturulması konu edilmiştir.

Bu araştırma AUÖ sistemlerinde risk yönetimini kolaylaştırarak yaygınlaştıracak, uygulanabilir risk yönetimi rehberi oluşturmayı hedeflemiştir. Bu bağlamda yenilikçi bir düzeyde kavramlaştırılan risk zekâsı kavramı çerçevesinde bireysel ve kurumsal risk yönetimi süreçleri AUÖ sistemlerinin alt boyutlarına göre özelleştirilerek kuramsal bir düzey oluşturulmuştur. Bu düzey nitel araştırma sürecinde veriyi çözümlerken yapılması faydalı olduğu düşünülen sağlama işlemini mümkün kılmaktadır (Doğan & Eby, 2014). Bu araştırmanın veri toplama sürecinde AUÖ sistemlerinde yeterli tecrübe, bilgi ve beceriye sahip alan uzmanları ile çalışılmıştır. Veri toplamak için risk yönetimi ve açık ve uzaktan öğrenme uzmanlarından görüş alınarak hazırlanan ve risk yönetimi AUÖ'nin farklı birimlerinde ele alan, kontrol sorularından oluşan 750 soruluk bir anket hazırlanmıştır. Katılımcılardan AUÖ sistemlerinde Risk Zekâsını oluşturulması için hazırlanacak rehberde olması gerektiğini düşündükleri kontrol sorularını seçmesi istenmiş; ayrıca görüş ve önerilerini belirtmeleri için ankette bir bölüm ayrılmıştır. Elde edilen veriler toplam kalite yönetimi, sürdürülebilirlik ve risk zekâsı kavramı kapsamında irdelenmiş ve yorumlanmıştır. Her ne kadar bulguların bir kısmı alan yazın ile uyumlu olsa da, risk zekâsı kavramının görece yeni olmasından dolayı farklı görüngüler içeren bulgulara da rastlanmıştır. Bu açıdan bakıldığında risk zekâsı kavramını daha derin ve farklı sosyal bilim dallarında araştırılmasının gerektiği düşünülmektedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Delphi yöntemi kullanılmıştır. Böylelikle gruplar arasında belli bir iletişim bütünlüğü içerisinde görüş birliğine ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmada AUÖ sistemlerinde bir Risk Zekâsı Rehberi oluşturulması amaçlandığı için, alanlarında deneyim sahibi uzmanların görüş birliğine varmaları, rehberin özellikle uygulanabilir olması açısından değerli olduğu düşünülmektedir. Delphi yöntemi çerçevesinde AUÖ sistemlerinin değerlendirme, iletişim, öğrenme, teknoloji, yönetim boyutlarında uygulama ve teorik açıdan deneyimli alan uzmanlarına başvurulmuştur. Her uzman daha çok deneyim sahibi olduğu boyuttaki guruba dâhil edilmiştir. Katılımcılardan alınan geri bildirimler neticesinde bir sonraki Delphi turuna ait anketler hazırlanmıştır. Her turda katılımcılara fikirlerini değiştirme imkânı tanınmıştır.

3.7. Araştırmacının İnanırlığı

Nitel araştırmalarda araştırmacının belli özelliklere sahip olması beklenmektedir. Araştırmacı öncelikle araştırma konusu hakkında meraklı ve istekli olmalıdır. Konuyla ilgili derinlemesine araştırma yapmaktan çekinmez. Katılımcılarla iletişim kanallarını canlı tutar. Verileri çözebilme becerisine sahip olmalıdır (Patton, 2002). Bu bağlamda araştırmacı araştırma hedefleriyle uyumlu bir veri toplama sürecini araştırma yöntemlerini detaylı bir şekilde inceledikten sonra oluşturmuştur. Veri toplama sürecinde katılımcı olacak 25 uzman tespit edilmiş ve Delphi turuna önce telefonla sonrasında araştırmanın amaçlarını açıklayan bir eposta ile davet edilmiştir. Olumlu yanıt veren davetlilerden uzmanlık alanlarına göre hazırlanan anketleri yanıtlamaları istenmiştir. Araştırma boyunca nitel araştırma alanında tecrübe sahibi alan uzmanlarıyla çalışılmış; araştırma süreci boyunca, veri toplama araçları, veri toplama ve verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması hususunda görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma bilimsel etik ilkeleri doğrultusunda yürütülmüştür.

3.8. Araştırmanın Güçlü ve Sınırlı Yönleri

Araştırmanın *sınırlı* yönleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Araştırma doktora tez çalışması süresi ile kısıtlıdır.
- Araştırmanın kuramsal temelini taslak risk zekâsı küpü modeli oluşturmaktadır.
- Araştırmada Delphi turlarından elde edilen veriler kullanılmıştır.
- Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yoluyla seçilmiştir.

Araştırmanın *güçlü* yönleri aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

- Alanyazında benzer bir çalışma yapılmaması sebebiyle çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
- Elde edilen bulguların alana aktarabilir sonuçlarının olduğu düşünülmektedir.

4. BULGULAR VE YORUM

Bu araştırmada, açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde kalite yönetimi ve sürdürülebilirliğe katkı sağlaması dşnlen bireysel ve kurumsal risk yönetimini bir arada ele alan bir rehber oluşturulması hedeflenmiştir. Delphi tekniğiyle elde edilen bulgular aşağıdaki ana başlıklar altında yorumlanmıştır.

- Bireysel Risk Zekâsına Yönelik
- Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik
- İkili karşılaştırma matrisi

4.1. Delphi Paneli 1. Tur Risk Bireysel Risk Zekâsına Yönelik Bulgular

Delphi panelinin 1. Turunda katılımcılara AU sistemlerinin her bir alt boyutuna dair 105 kontrol sorusu içeren evrimii anketler gönderilmiştir. Buna göre AU sisteminin alt boyutu kabul edilen yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme birimlerinde şu bulgulara ulaşılmıştır:

Yönetim birimi AU sistemlerinde insan gücü, insan gücü dışındaki kaynakların planlandığı; yasa, yönetmelik ve tüzükler gibi mevzuatın ele alındığı birim olarak öne çıkmaktadır. AU alanında yönetim birimlerinde görev almış, tecrübe sahip uzmanlara 105 kontrol sorusu içeren yönetim birimde çalışan personel için tasarlanmış bireysel risk zekâsı anketi gönderilmiştir. Taslak Risk Zekâsı Küpü Modeli oluşturulurken bireysel risk zekâsı kurumsal risk zekâsına göre detaylarda biraz daha ne çıkmaktadır nkn bir kurumda risk zekâsının oluşturulmasının öncelikli şartının bireysel risk zekâsına sahip çalışanlar olduğu düşünülmektedir. Risk Yönetimi her şeyden önce detaylara bakılmasını gerektirmektedir. Bu sebeple risk yönetimi zaman gerektiren ve dolayısıyla masraflı bir süreçtir. Masraflı olmasının temel sebebi hayatta zamandan değerli bir kavramın olmadığı düşüncesidir. Alan yazında incelenen risk yönetim süreçleri temelde aynı ereve üzerinde dursa da belirli bir sektördeki risk yönetimi için o sektör ve kuruma ait detayların incelenmesi gerektiğidir. Bu çalışmayı ne çıkaran en temel özelliklerinden birisi bireysel risk yönetimini ağırlıklı olarak öne çıkarmasından kaynaklanmaktadır. Çalışmada bireysel risk zekâsının oluşturulabilmesi için sezgisel risk yönetimi (Hillson, 2003) temel alınmıştır. Yönetim biriminde çalışan personel için risk farkındalığı, risk okuryazarlığı ve risk kültürünün oluşturulabilmesi için kontrol soruları hazırlanmış ve katılımcılar ile paylaşılmıştır.

Tablo 4.1. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1.Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Politika hedeflerimiz nelerdir?	60
2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?	80
3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?	100
4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?	80
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	80
6. Operasyonel hedefler nelerdir?	60
7. Finansal hedefler nelerdir?	80
8. Eğitimsel hedefler nelerdir?	100
9. Çalışanlarla ilgili hedefler nelerdir?	60
10. Altyapısal hedefler nelerdir?	80
11. Şu tarihte nasıl bir kurum olmak istiyoruz?	60
12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	80
13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?	60
14. Neden bu hedefler önemli?	100
15. Değerlerimiz nelerdir?	80
Toplam Soru	15

Risk yönetiminin temeli hedeflerin doğru bir şekilde belirlenmesinde öne çıkmaktadır. Hedeflerin yanlış belirlendiği durumlarda, tüm risk yönetimi sürecinin tehlikeye girmesi olasıdır. 1. Delphi turunda AUÖ yönetim boyutunda bireysel risk zekâsının uygulanması aşamasında anket sorularının birincisi hedeflerin belirlenmesi şeklinde ortaya çıkmıştır. Bu bölümde yönetim birinde çalışan personelin bireysel hedeflerle ilgili tercihleri ön plana çıkmıştır. Bu turda üzerinde uzlaşma sağlanamayan politika hedefleri, operasyonel hedefler 2. Tur Delphi turu anketi hazırlanırken anketten çıkarılmıştır. Özellikle operasyonel ve politik hedeflerin kurumsal boyutta düşünülebileceği de hesaba katıldığında şaşırtıcı değildir. Buna ek olarak “Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?” kontrol sorusu da yeterli uzlaşma olmadığı için çıkarılmıştır.

Tablo 4.2. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. İç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
4. Riskleri belirlemede kimler görev almalı?	60
5. Yönetimsel riskler nelerdir?	80
6. Yönetim, kuruma ait tüm riskleri belirlemeli mi?	40
7. Yönetim tüm riskleri belirleyebilir mi?	60
8. Yönetimsel riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?	40
9. Ne tür olaylar kurumu olumsuz etkileyebilir	40
10. Ne tür olaylar kurumu olumlu etkileyebilir	40
11. Finansal riskler nelerdir?	60
12. Operasyonel riskler nelerdir?	80
13. Çalışanlarla ilgili riskler nelerdir?	60
14. Regülasyon riskleri nelerdir?	60
15. İtibar riskler nelerdir?	40
Toplam Soru	15

Risk yönetim sürecinde diğer bir önemli aşama da risklerin belirlenmesidir. Risklerin belirlenmesi sürecinde personelin sürece aktif katılımı önem arz etmektedir. Hedeflerden uzak, alakasız risklerin belirlenmesi kaynak israfı ile sonuçlanabilmektedir. Bu tur sonucunda katılımcılar 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 13., 14, kontrol sorularında uzlaşa sağlayamadığı için 2. Delphi turunda bu sorular sorulmamıştır. Bu aşamada uzmanların daha geniş kapsamlı pragmatik kontrol sorularını tercih ettiği gözlenmektedir.

Tablo 4.3. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
2. Yönetimsel riskleri kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?	60
3. Hangi yönetimsel riskler öncelikli olmalıdır?	20
4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	80
5. Riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	60
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	40
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	60
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	80
10. Elde edilen matris tüm yöneticilerle paylaşılmalı?	40
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	80
12. Bu tehditlerin gerçekleşmesi kurumu nasıl etkiler?	40
13. Bu fırsatların yakalanması kurumu nasıl etkiler?	60
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	40
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	40
Toplam Soru	15

Bireysel risk analizi yapılırken risk yönetiminin daha teknik kısmının öne çıktığı gözlenmektedir. Bu soruda katılımcılar 2., 3., 5., 7., 8., 10., 12., 13., 14., 15. soruları elediği gözlenmektedir. Özellikle risk analizi aşamasında sıklıkla ve kolaylıkla kullanılabilir risk haritası kullanımını hakkında tam bir uzlaşma olması dikkat çekicidir.

Tablo 4.4. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?	100
2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	80
3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?	80
4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?	80
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	80
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	80
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
8. Risk yönetimi birimine gerek var mı?	60
9. Risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	60
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	80
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	60
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	80
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	80
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	100
15. Yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	60
Toplam Soru	15

Risk yönetiminde uygulama öncesinde yapılması gereken son adım analiz edilen risklerle ilgili neler yapılması gerektiğine karar vermektir. Buna doğru stratejiyi bulma safhası da denebilir. Katılımcılar bu aşamada pek çok kontrol sorusunda hem fikir olmuştur. Üzerinde uzlaşma sağlanamayan 8., 9., 11., 15. sorular 2. Turda ankette çıkarılmıştır. Bu aşamada uzmanların strateji belirleme konusuna önem verdikleri gözlenmiştir.

Tablo 4.5. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	80
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?	100
3. Risk yanıt planları doğru uygulandı mı?	60
4. Risk yanıt planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	100
5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?	100
6. Risk yönetim planı temel performans göstergelerini nasıl etkiledi?	60
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	80
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	80
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	100
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	80
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	60
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	80
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	100
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	60
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	60
Toplam Soru	15

Risk yönetimi sürecinin yazılı olmayan en önemli aşaması belirlenen stratejilerin uygulanmasıdır. Hedefler iyi belirlenmiş, riskler tespit edilmiş, bu risklere uygun doğru stratejiler saptanmış olsa da risk yanıtı planları devreye alınmadığında tüm süreç kâğıt üzerinde kalmaktadır. İşte bu stratejilerin uygulanması safhası sonrasındaki aşama da risklerin gözden geçirilmesi olarak adlandırılmaktadır. Bu aşamada risk yanıtı planlarının işe yarayıp yaramadığı kontrol edilmektedir. Özellikle bu aşama sonraki risk yönetimi döngüsünde verimlilik açısından önem arz etmektedir. Bu soruda üzerinde uzlaşa sağlanamayan 3., 6., 11., 14. ve 15. sorular 2. Turda anketten çıkarılmıştır. Uzmanların gösterdiği pragmatik yönelimin bu soruda da öne çıktığı söylenebilir. Özellikle anlam bakımından daha geniş bir kapsamı ifade ettiği söylenebilecek 2., 4., 5., 9., 13. Sorular üzerinde tam uzlaşa sağlanması dikkat çekmiştir.

Tablo 4.6. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	60
3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?	80
4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?	100
5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	80
6. Risk iletişimi normal iş yükünün bir parçası mı?	60
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	100
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	60
9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	80
10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?	80
11. Personelle risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	60
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişimde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
14. Her ana birimde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	80
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	40
Toplam Soru	15

Risk iletişimi özellikle risk okuryazarlığı açısından öne çıkmaktadır. Bu aşamada yapılan değişiklikler, alınan kararlar paydaşlarla paylaşılmakta ve medya araçları etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu turda yönetimin biriminde tecrübe sahibi katılımcılar risk iletişimi açısından paydaş seçimi, kurumsal iletişim, prensipler, iletişim yaklaşımları ve iletişim koordinasyonu konusunda tam uzlaşa sağlamışlardır. Üzerinde uzlaşa sağlanamayan 2., 6., 8., 11., 15. sorular 2. Turda anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.7. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	100
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	80
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	40
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	80
6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?	100
7. Yönetim katındaki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	60
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	80
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	60
10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?	100
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	60
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	60
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	80
14. Risk yönetimi politikamız en son zaman değişti?	60
15. Kurum iş verimliliği gözden geçirildi mi?	60
Toplam Soru	15

Risk yönetimi sürecinin özellikle sürdürülebilirlik açısından döngüsel olması gerektiği düşünülmektedir. Sürecin sürdürülebilir olması ise doğrudan risk kontrolü aşamasına doğrudan bağlıdır. Risk kontrolünün yerinde ve zamanında yapılmasının yeni döngüdeki verimliliği ve kaliteyi arttıracakı düşünülmektedir. Bu kontrol sorusu özelinde yönetimsel varsayımlar, risklerin olasılık-etki değerleri, risk yönetim süreci kazanımları ve risk yönetim planlarının güncelleme aralıkları üzerinde tam uzlaşma sağlanmıştır. Üzerinde uzlaşa sağlanamayan 3., 7., 9., 11., 12. 14., 15. sorular 2. Turda ankette çıkarılmıştır.

İletişim birimi AUÖ sistemlerinde öğrenenler ile öğrenme kaynakları arasındaki etkileşimin tasarlandığı ve sürdürüldüğü kısım olarak öne çıkmaktadır. Etkili bir iletişim ortamı AUÖ sistemleri açısından bir zorunluluktur. Eşzamanlı ve eş zamansız öğrenme ortamlarında etkili iletişim için birçok yöntem bulunmaktadır. Tartışma grupları, sohbet odacıkları, etkileşimli haber bültenleri bunlardan bazılarıdır. Hangi yöntem kullanılırsa kullanılsın hedef kitlenin tanınması, öğrenenlere uygun iletişim unsurlarının mevcut olması kalite güvencesi açısından önem arz etmektedir.

Tablo 4.8. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim hedeflerimiz nelerdir?	80
2. Öğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?	100
3. İletişimsel amaçları kimler belirlemeli?	40
4. İletişimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?	60
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	60
6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?	80
7. Etkili iletişim hedefleri nelerdir?	60
8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?	80
9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?	80
10. İletişim Altyapısına dair hedefler nelerdir	80
11. Şu tarihte iletişim açısından nasıl bir kurum olmak istiyoruz?	60
12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	80
13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?	40
14. Neden bu hedefler önemli?	80
15. İletişim süresince gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?	80
Toplam Soru	15

İletişim boyutunda bireysel risk zekâsının oluşturulması safhasında elde edilen sonuçlar yukarıdaki tablo 4.8'de gösterilmektedir. İletişim hedeflerinin belirlenmesinde öğrenenlerle gerçekleştirilecek iletişimin hangi amaçlarla yapılacağını sorgulayan kontrol sorusu üzerinde tam uzlaşma olması dikkat çekmektedir. Buna ek olarak senkron ve asenkron iletişime dair kontrol sorusunda aynı oranda uzlaşma olması AUÖ sistemlerinde senkron ve asenkron iletişim verilen önemi öne çıkarmaktadır.

Tablo 4.9. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
4. Riskleri belirlemede kimler görev almalı?	60
5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?	80
6. İletişimle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?	40
7. İletişimle ilgili riskleri kim belirleyebilir?	60
8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?	80
10. Ne tür olaylar iletişimi sürecini olumlu etkileyebilir?	40
11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?	80
12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?	100
13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?	100
14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?	100
15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?	80
Toplam Soru	15

Bireysel risklerin belirlenmesi aşamasında uzmanların net ifadeler üzerinde uzlaşma sağlarken, muğlaklık belirten kontrol sorularını elediği gözlenmektedir. Örneğin

iletişimde alıcı, iletişim kanalı, mesaj riskleri üzerinde uzlaşa sağlanıyorken. Tüm risklerin belirlenmesini içeren kontrol sorusu elenmiştir.

Tablo 4.10. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
2. İletişim riskleri kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?	60
3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?	100
4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	100
5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	80
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	80
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	40
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	60
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	80
10. Elde edilen matris tüm iletişim sorumlularıyla paylaşılmalı mı?	60
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	60
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?	80
13. Mevcut fırsatların yakalanması iletişim sürecini nasıl etkiler?	60
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	80
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	80
Toplam Soru	15

İletişim boyutunda bireylerin risk analizi yaparken öncelik sırasının belirlenmesinde belirli kriterler olması gerektiğini sorgulayan kontrol sorusu üzerinde tam uzlaşa sağlanmıştır. Belli birimlerde çalışan tüm personelin birer risk yönetim uzmanı olmasını beklemek mümkün değildir. Bu turda öne çıktığı üzere risklerin önceliklendirilmesinde birime veya boyuta uygun kriterlerin belirlenmesi bireylerin analiz yapmalarını kolaylaştıracak ve zaman kazanmalarına olanak sağlayacaktır. Bu aynı zamanda risk yönetiminin doğal bir sonucu olan verimliliği de arttıracaktır düşünölmektedir.

Tablo 4.11. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?	100
2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	60
3. Risk yönetim planlarında iletişimcilerin rolü nedir?	60
4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	80
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	80
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
8. Risk yönetimi iletişim süreci için gerekli midir?	40
9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	80
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	60
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	60
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	60
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	80
15. İletişim sürecinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	80
Toplam Soru	15

Risk yönetimi sürecinde risk yönetim stratejileri tespit edilen risklerle ilgili yapılması gereken eylemleri karşımıza çıkarmaktadır. Bu turda tehditler ve fırsatların birlikte değerlendirilmesi gerektiği öne çıkmaktadır. Alanyazında belirtildiği üzere risk yönetimi geleneksel olarak tehditler üzerinden kurgulansa da günümüzde risk çeşitleri olarak tehdit ve fırsatların birlikte değerlendirilmesi gerektiği öne çıkmaktadır.

Tablo 4.12. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	80
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	80
3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?	100
4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	80
5. Risk yönetim süreci, iletişim süreci iş akışının neresindeydi?"	60
6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	80
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	80
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	80
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	60
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	80
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	100
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	80
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	60
Toplam Soru	15

İletişim birimi uzmanlarının risk kontrolünde zamanlama ve sonuç odaklı oldukları gözlenmektedir. Buna ek olarak tehditlerin nasıl azaltıldığı ve fırsatların nasıl artırıldığı üzerinde uzlaşma sağlanmış olması risk kontrolünün verimlilik açısından iyi değerlendirilmesi gerektiği fikrini öne çıkartmaktadır.

Tablo 4.13. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	80
3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?	80
4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	100
5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	80
6. Risk iletişimi iletişim süreci iş yükünün bir parçası mı?	40
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	80
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	100
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	100
10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?	60
11. Personelle risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	60
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	80
14. İletişim biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	60
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	40
Toplam Soru	15

Risk iletişimi, risk yönetimi sürecinde özellikle verimlilik açısından öne çıkmaktadır. Risk yönetimi sonucunda ortaya çıkan değişikliklerin tüm paydaşlarla paylaşılması aynı hataların yapılmasını önlerken, doğru işlemlerin yürürlüğe konması açısından da örnek oluşturacağı düşünülmektedir.

Tablo 4.14. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	80
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	80
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	80
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	80
7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	80
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	60
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	80
10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?	60
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	80
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	80
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	80
14. İletişim süreci risk yönetimi planları en son zaman değişti?	60
15. İletişim süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?	60
Toplam Soru	15

Delphi turuna katılan iletişim birimi uzmanlarının risk kontrolü kapsamında risk yönetimi sürecinde neler öğrenildiği konusunda tam uzlaşa sağlanması öne çıkmaktadır. AUÖ sistemlerinin temel amacının öğrenme olduğunu düşünürsek, varılan bu sonuç AUÖ ortamlarının doğasıyla uyumlu olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte risk yönetiminin sürecinin döngüsel doğal bir süreç olduğu göz önüne alındığında; “yeni riskler nelerdir?” kontrol sorusu üzerinde tam uzlaşa sağlanmasının anlamlı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.15. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1.Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Kurumsal öğrenme amaçlarımız nelerdir?	60
3. Öğrenme amaçlarını kimler belirlemeli?	40
4. Öğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?	100
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	20
6. Öğrenme süreci demokratik mi?	100
7. Öğrenme süreci esnek mi?	80
8. Öğrenme süreci etkileşimli mi?	40
9. Öğretim elemanlarıyla ilgili hedefler nelerdir?	40
10. Altyapısal hedefler nelerdir?	80
11. Şu tarihte öğrenme süreci açısından nasıl bir kurum olmak istiyoruz?	20
12. Bu hedeflere ulaşmak için öğrenmede sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	60
13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?	40
14. Neden bu hedefler önemli?	20
15. Öğrenme süresince gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?	60
Toplam Soru	15

Öğrenme birimi bağlamında bireysel risk zekâsı oluşturulurken öğrenme hedeflerinin belirlenmesinde demokratik öğrenme kavramı ön plana çıkmaktadır. AUÖ ortamları esnek ve özgürlükçü yapısıyla demokratik öğrenme ortamları kapsamında ideal öğrenme ortamını oluşturabilecek bileşenlere sahiptir. AUÖ sistemleri bireyi ve özgür öğrenmeyi önceliklendiren şekilde dizayn edildiğinde bireyin değişen ihtiyaçlarına cevap verebileceği düşünülmektedir.

Tablo 4.16. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. Öğrenme sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
3. Öğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
4. Öğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?	80
5. Öğrenme sürecindeki riskler nelerdir?	100
6. Öğrenme süreciyle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?	0
7. Öğrenme süreciyle ilgili riskleri kim belirleyebilir?	20
8. Öğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	80
9. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumsuz etkileyebilir	80
10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir	80
11. Öğrenme yaklaşımlarının riskleri nelerdir?	100
12. Öğrenme ortamlarıyla ilgili riskleri nelerdir?	60
13. Davranışçı yaklaşım ilgili riskler nelerdir?	20
14. Bilişsel yaklaşım ile ilgili riskler nelerdir?	20
15. Yapılandırmacı yaklaşım ile ilgili riskler nelerdir?	20
Toplam Soru	15

Öğrenme süreciyle ilgili risklerin belirlenmesinde temel soru sayılabilecek “Öğrenme sürecindeki riskler nelerdir?” sorusuna ek olarak iç ve dış risklere aynı derecede önem verilmiş olması dikkat çekmektedir. Ayrıca öğrenme yaklaşımları risklerini tespit etme çabası da AUÖ sistemlerinin öne çıkan özelliklerinden olan kişiye özel olabilme çabasının bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Hedef öğrenen kitleyi tanımak, hedeflerini, motivasyonlarını ve kaygılarını bilmek onlara uygun öğrenme yaklaşımlarının benimsenmesine yol açacağı düşünülmektedir.

Tablo 4.17. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
2. Öğrenme süreci risklerini kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?	60
3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?	100
4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	80
5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	100
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	80
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	100
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	80
10. Elde edilen matris tüm öğretim elemanlarıyla paylaşılmalı mı ?	20
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	80
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?	80
13. Mevcut fırsatların yakalanması öğrenme sürecini nasıl etkiler?	60
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	40
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	60
Toplam Soru	15

Bireysel risk analizi yapılırken, biraz daha teknik bilgi gerektiren hususların öne çıktığı gözlenmektedir. Doğru analizlerin yapılabilmesi için gerekli kriter ve tekniklerin belirlenmiş olması düşüncesinin öne çıktığı söylenebilir. Bununla birlikte, risk analizinde basit ve etkili bir yöntem olan risk haritalarının kullanımını üzerinde tam bir uzlaşa olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.18. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4.

Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?	100
2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	60
3. Risk yönetim planlarında içerik hazırlayıcılarının rolü nedir?	80
4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	80
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	80
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	80
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
8. Risk yönetimi iletişim süreci için gerekli midir?	60
9. Öğrenme sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	80
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	40
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	60
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	60
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	40
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	60
15. Öğrenme sürecinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	60
Toplam Soru	15

Öğrenme birimi uzmanları arasında öğrenme risk stratejilerinin belirlenmesi hususunda tam uzlaşa sağlanmıştır. Ayrıca risk stratejileri açısından tehditlerin ve fırsatların birlikte ele alınması gerektiği görüşü öne çıkmaktadır. Uzmanların tehdit ve fırsatlara eşit derecede önem atfetmesinin bireysel risk yönetiminin içselleştirilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.19. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	80
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	80
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	80
4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	40
5. Risk yönetim süreci, öğrenme materyali hazırlama iş akışının neresindeydi?	40
6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	40
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	80
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	80
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	60
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	100
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	40
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	80
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	60
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	60
Toplam Soru	15

Bireysel risklerin öğrenme biriminde çalışan uzmanlar açısından gözden geçirilmesi aşamasında zamanlama ve değişim kavramının öne çıktığı gözlenmektedir. Bu bağlamda “Risk yönetim planları zamanında uygulanmadı mı” ve “Risk yönetim planları değiştirilmeli mi?” kontrol soruları üzerinde tam uzlaşa sağlandığı gözlenmektedir.

Tablo 4.20. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6.Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	80
3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?	100
4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	80
5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	80
6. Risk iletişimi, öğrenme süreci iş yükünün bir parçası mı?	40
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	40
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	80
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	80
10. Risk iletişiminde sosyal medya kullanılmalı mı?	40
11. Öğretim personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	60
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	80
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	80
14. Öğretim biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	60
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	60
Toplam Soru	15

Bireysel risk iletişiminde paydaş kavramının öne çıktığı söylenebilir. Uzmanlar bu bağlamda sonuçların kimlerle paylaşılması ve risk planlarını kimlerin incelemesi gerektiği hususunda tam uzlaşa sağlamıştır. Buna ek olarak, iletişim bağlamında koordinasyon, iletişim yaklaşımları, iletişim teknolojileri, sürdürülebilirlik kavramlarının öne çıktığı görülmektedir.

Tablo 4.21. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	100
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	60
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	60
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	80
7. Öğrenme sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	60
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	40
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	80
10. Öğrenmeyle ilgili varsayımlar değişti mi?	80
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	60
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	60
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	60
14. Öğrenme süreci risk yönetimi planları en son zaman değişti?	60
15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?	80
Toplam Soru	15

Bireysel risk kontrolü göz önüne alındığında döngüsellik, kontrol sıklığı ve süreçten öğrenilenler üzerine hazırlanan kontrol soruları üzerinde tam uzlaşa sağlanmıştır.

AUÖ sistemleri doğal yapısı itibariyle teknolojiye doğrudan bağımlıdır. Teknoloji olmadan uzaktan eğitim olmayacağı gibi, teknolojinin doğru kullanımı da bir o kadar öne çıkmaktadır. Teknoloji birimi elektronik cihazlardan çok daha fazlasıdır. Teknoloji birimi altyapı, yazılım, donanım ve her türlü sanal ve fiziksel ortamla doğrudan ilgilidir.

Tablo 4.22. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Kurumsal olarak teknolojideki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?	100
3. Teknolojiyle ilgili hedefleri kimler belirlemeli?	25
4. Teknolojik hedefler nasıl belirlenmeli?	50
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	50
6. Kullanılan teknoloji AUÖ için kullanışlı mı?	75
7. Mevcut teknoloji etik değerlerimize uygun mu?	50
8. Kullanılan teknoloji etkileşimli mi?	25
9. Öğretim elemanlarının teknoloji kullanımı ilgili hedefler nelerdir?	100

Tablo 4.22. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım (Devam)

10. Teknolojik altyapısal hedefler nelerdir?	50
11. Şu tarihte teknolojik ar-ge açısından nasıl bir kurum olmak istiyoruz?	25
12. Bu hedeflere ulaşmak için teknolojiye sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	50
13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?	25
14. Neden bu hedefler önemli?	50
15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?	75
Toplam Soru	15

Temel sorular bazında teknoloji birimi uzmanlarının tercihlerinin diğer boyuttakilere benzer olduğu söylenebilir. Fakat teknoloji kendi özelinde sürekli gelişmeyi ve değişmeyi amaçladığı için teknoloji boyutunun diğer boyutlardan farklılaştığı gözlenmektedir. Bu sebeple bireysel teknoloji kullanımı ve teknolojik ilerlemelerin takibi hakkında tam uzlaşa sağlanmış olması şaşırtıcı değildir.

Tablo 4.23. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	75
2. Teknolojiye iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
3. Teknolojiye dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
4. Teknolojik riskleri belirlemede kimler görev almalı?	25
5. Teknolojinin hızlı gelişmesiyle ilgili riskler nelerdir?	100
6. Teknolojiyle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?	75
7. Teknolojiyle ilgili riskleri kim belirleyebilir?	50
8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumsuz etkileyebilir?	75
10. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumlu etkileyebilir?	75
11. Yıkıcı teknolojilerin riskleri nelerdir?	75
12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?	75
13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?	75
14. Donanımsal riskler nelerdir?	100
15. Yazılımsal riskler nelerdir?	100
Toplam Soru	15

Bireysel risk yönetiminde risklerin belirlenme sürecinde “Hangi risklere odaklanmalıyız?” sorusunun temel olduğu düşünüldüğünde üzerinde uzlaşa sağlanmış olması şaşırtıcı değildir. Bununla birlikte iç ve dış riskler tespit edilirken her ikisinde de tam uzlaşa sağlanması dikkat çekicidir çünkü geleneksel risk yönetiminde iç risklere dış risklerden daha çok önem verilmektedir. Bu husus izaha muhtaçtır çünkü teknoloji baş döndürücü hızda gelişirken teknoloji birimi için bu gelişimin kontrol dışı olduğu söylenebilir bununla birlikte bu hızlı gelişimden kaynaklanan dış riskleri belirlemek diğer birimlere göre daha anlamlı hale gelmektedir.

Tablo 4.24. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
2. Teknolojik riskleri kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?	50
3. Hangi teknoloji riskleri öncelikli olmalıdır?	75
4. Teknoloji riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	75
5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	100
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	75
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	50
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	75
10. Elde edilen matris tüm bilgi işlem personeli ile paylaşılmalı mı?	75
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	75
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	75
13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	50
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	100
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	75
Toplam Soru	15

Diğer gruplarda olduğu gibi risk haritalandırması risk analizinde önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, dış risklerin daha çok tehdit olarak algılanması dikkat çekicidir. Risklerin analizinde doğru tekniklerin masada olmasına da önem verildiği gözlenmektedir. Risk analizinden önce bireylerin risk analizi teknikleri hakkında yeterli bilgiye sahip olması önem arz etmekle birlikte bu konunun başka çalışmalarda irdelenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Tablo 4.25. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4.

Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	100
2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	75
3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?	75
4. Teknoloji kullanımını risk yönetim planını etkiler mi?	75
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	75
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	50
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	75
8. Risk yönetimi iletişim süreci için gerekli midir?	50
9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	75
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	50
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	25
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	50
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	25
15. Teknolojik risklerde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	100
Toplam Soru	15

Özellikle teknoloji biriminde kullanılan cihazların maddi değeri diğer birimlerle kıyaslanmayacak derecede yüksek olmaktadır. Bu sebeple teknolojik risklerle ilgili sigorta seçeneğini üzerinde tam uzlaşa sağlanmış olmasının not edilmeye değer bir durum olduğu söylenebilir. Teknoloji biriminde kullanılan cihazların maddi değeri ve AUÖ sistemleri açısından önemi göz önüne alındığından birim uzmanlarının dış tehdit konusunda neden hassas olduğu anlaşılabilir. Birimler arasındaki tercih farklarının olması ise çalışmanın önemini daha belirgin hale getirmektedir.

Tablo 4.26. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	100
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	75
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	75
4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	75
5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?	75
6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	75
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	75
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	100
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	75
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	75
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	75
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	75
Toplam Soru	15

Teknoloji biriminde risklerin gözden geçirilmesi aşamasında tehdit ve fırsatlara eşit derecede önem verilirken, risk yönetim planlarının zamanında uygulanıp uygulanmadığı sorgulanmaktadır. Genel olarak bu bölüme özel olarak tüm kontrol sorularında uzlaşa sağlanmış olması da dikkat çekici bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Tablo 4.27. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Teknoloji risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	75
2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?	75
4. Teknoloji risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	100
5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	100
6. Risk iletişimi bilgi-işlem birimi iş yükünün bir parçası mı?	50
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	100
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	100

Tablo 4.27. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6.

Kısım (Devam)

9. Risk iletişimi için güncel teknolojilerinden nasıl faydalaniyoruz?	75
10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?	50
11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	100
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	75
13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	100
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	50
Toplam Soru	15

Risk iletişimde seçilen kontrol soruları beklendiği üzere diğer birimlerle benzerlik içindedir. Tahmin edileceği üzere, teknoloji biriminde makine-insan etkileşimi ön planda olduğu için yalan haberle ilgili kontrol sorusunda uzlaşma sağlanamamış ve diğer Delphi turu için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.28. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7.

Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	100
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	25
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. Teknolojik risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	50
7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	100
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	75
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	75
10. Teknolojiyle ilgili varsayımlar değişti mi?	100
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	75
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	75
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	100
14. Bilgi-işlem birimi risk yönetimi planları en son zaman değişti?	100
15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?	100
Toplam Soru	15

Risk kontrolü safhasında 3 nolu “Sürecin yeniden başlamasına kim karar vermeli?” kontrol sorusunda uzlaşma sağlanamamış ve soru çıkarılmıştır. Buna ek olarak “olasılık-etki” değerlerini irdeleyen kontrol sorusu da bir sonraki tur için anketten çıkarılmıştır.

Açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinin bir diğer önemli unsuru ölçme ve değerlendirme birimleridir. Öğrenme etkinlikleri sırasında öğrenen ve öğreten farklı mekanlarda bulunduğu için yazılı ödevler ve sınavların değerlendirme sürecinde belirleyici olduğu söylenebilir (Baran, 2020). Diğer birimlerde olduğu ölçme ve değerlendirme biriminin de kendine has özellikleri bulunmaktadır.

Tablo 4.29. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öz-değerlendirmeye ilgili hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyoruz mu?	100
3. Değerlendirmeye ilgili hedefleri kimler belirlemeli?	50
4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?	100
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	100
6. Kullanılan teknoloji ölçme ve değerlendirme için kullanışlı mı?	75
7. Ölçme ve değerlendirme sürecinde etik değerler gözetiliyor mu?	75
8. Kullanılan değerlendirme tekniği kişiye özel mi?	25
9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken ölçme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?	75
10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde yapay zekâ kullanılıyor mu?	75
11. Hangi durumlarda öğrenmenin değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaz?	25
12. Bu hedeflere ulaşmak için değerlendirmede sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	75
13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?	75
14. Neden bu hedefler önemli?	50
15. Öğrenenleri değerlendirirken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?	50
Toplam Soru	15

Diğer birimlerde gözlemlendiği üzere, bu birimde de kişilerden çok prensiplere gösterilen önemin bu turda da kendini belli etmesi öne çıkmaktadır. Sorumlulukların belli kişilerle ilgili olmasını öne çıkaran kontrol sorularında uzlaşma olmadığı için bir sonraki tur için bu sorular elenmiştir. Buna ek olarak kişiye özel değerlendirmeyi soran kontrol sorusu ile 11., 14. ve 15. kontrol soruları da uzlaşma sağlanamadığı için ankettten çıkarılmıştır.

Tablo 4.30. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirmeye ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	75
2. Değerlendirmede iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
4. Değerlendirmeye ilgili riskleri belirlemede kimler görev almalı?	50
5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?	100
6. Değerlendirmeye ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?	0
7. Değerlendirmeye ilgili riskleri kim belirleyebilir?	50
8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir?	100
10. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumlu etkileyebilir?	50
11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?	100
12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?	75
13. Değerlendirme geçerlik ve güvenilirlikle ilgili riskler nelerdir?	100
14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?	100
15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?	100
Toplam Soru	15

Bireysel riskleri belirlerken değerlendirme birimi uzmanlarının genel olarak uzlaşısı içinde oldukları gözlenmektedir. Tüm kontrol soruları değerlendirildiğinde sadece 6., 10., ve 12. sorular üzerinde uzlaşısı sağlanmamış ve bu sorular kontrol listesinden çıkarılmıştır.

Tablo 4.31. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirmeyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
2. Değerlendirme risklerini kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?	50
3. Hangi değerlendirme (süreci) riskleri öncelikli olmalıdır?	50
4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	100
5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	75
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	50
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	75
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	100
10. Elde edilen matris tüm bilgi işlem personeli ile paylaşılmalı mı?	25
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	100
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	75
13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	75
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	75
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	100
Toplam Soru	15

Bireysel risk analizi “Kim?” sorusundan ziyade “Ne?” sorusunun öne çıktığı gözlenmektedir. Bu durum diğer bölümlerde ortaya çıkan pragmatik, sonuç odaklı yaklaşımın değerlendirme birimi için de geçerli olduğu izlenimini yaratmaktadır.

Tablo 4.32. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4.

Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	75
2. Değerlendirme risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	50
3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?	75
4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	100
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	75
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	100
8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?	75
9. Ölçme ve değerlendirme risklerinin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	50
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	50
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	50
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	50
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	100
15. Değerlendirme risklerinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	75
Toplam Soru	15

Risk yönetimi stratejileri hakkında büyük risklerden sakınmanın mümkün olmadığı fikir dikkat çekmektedir. Bununla birlikte tehditlerin transfer edilmesiyle ilgili kontrol sorusu üzerinde uzlaşma sağlanmamış olması izaha muhtaçtır. Risk transferi tekniğinin özellikle kamu sektöründe çok sıklıkla uygulanmadığı göz önüne alındığında bu sonucun kabul edilebilir olduğu düşünülebilir.

Tablo 4.33. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	75
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	100
3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?	75
4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	50
5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?	75
6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?	75
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	75
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	75
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	50
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	75
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	100
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	50
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	100
Toplam Soru	15

Üzerinde uzlaşma sağlanmamış olan 4. ve 11. sorular anketten çıkarılmıştır. Sigorta opsiyon sorusu da bir sonraki tur için elenmiştir.

Tablo 4.34. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	50
2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	75
3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?	75
4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	75
5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	75
6. Risk iletişimi ölçme birimi iş yükünün bir parçası mı?	50
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	75
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	100
9. Risk iletişimi için güncel teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	50
10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?	50
11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	75
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	75
13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	75
14. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	50
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	75
Toplam Soru	15

Değerlendirme biriminde sistematik çalışma ön planda olduğu için risk iletişiminde gerçek zamanlı bilgi alışverişi önemlidir. Bu açıdan bakıldığında tehdit ve fırsatların ne zaman ve kiminle paylaşıldığı risk yönetim döngüsü açısından önem arz etmektedir.

Tablo 4.35. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7.

Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	75
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	50
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	75
5. Yeni riskler nelerdir?	50
6. Ölçme ve değerlendirme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	50
7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	75
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	50
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	100
10. Ölçme ve değerlendirmeye ilgili varsayımlar değişti mi?	50
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	75
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	100
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	75
14. Ölçme ve değerlendirme birimi risk yönetimi planları en son zaman değişti?	50
15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?	75
Toplam Soru	15

Risk kontrolü safhasında diğer birimlerle benzer şekilde kişilerden çok süreç ve süreç boyunca yapılacak eylemlerin öne çıktığı görülmektedir. Bunun destekleyici biçimde 3.kontrol sorusu bir sonraki tur için anketten çıkarılmıştır.

4.1. Delphi Paneli 2. Tur Risk Bireysel Risk Zekâsına Yönelik Bulgular

Delphi 2. Turunda, 1. Turda elenen kontrol soruları anketlerden çıkarılmış ve yeni oluşturulan anketler katılımcılara eposta yoluyla gönderilmiştir.

Tablo 4.36. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

Yönetim

1. Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?	100
3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?	75
4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?	100
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	75
7. Finansal hedefler nelerdir?	50
8. Eğitimsel hedefler nelerdir?	75
10. Altyapısal hedefler nelerdir?	75
12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	75
14. Neden bu hedefler önemli?	75
15. Değerlerimiz nelerdir?	75
Toplam Soru	10

Yönetim birimi bireysel risk zekâsının oluşturulmasıyla ilgili kontrol sorularında hedeflerin belirlenmesiyle ilgili sadece finansal hedeflerle ilgili kontrol sorusu üzerinde uzlaşa sağlanmamıştır. Katılımcıların kâr amacı gütmeyen kamu kurumlarında çalışması bu tercihi izah edebilir.

Tablo 4.37. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. İç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	75
3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
5. Yönetimsel riskler nelerdir?	75
12. Operasyonel riskler nelerdir?	100
Toplam Soru	5

Risklerin belirlenmesi hakkında bu turda kalan tüm kontrol soruları üzerinde uzlaşa sağlandığı görülmektedir.

Tablo 4.38. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	75
4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	75
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	75
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	100
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	75
Toplam Soru	5

Yönetim birimi uzmanları risk analizi kontrol sorularında tüm sorularda uzlaşa sağlamıştır. Risk derecelendirmesi aşamasında belirli ölçütlerin kullanılması hakkında tam uzlaşa sağlanmıştır. Bu sonuç birim uzmanlarının Delphi turları boyunca gösterdiği pragmatik yaklaşımla uyumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 4.39. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?	75
2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	50
3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?	75
4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?	75
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	75
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	100
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	75
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	75
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	100
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	50
Toplam Soru	15

Risk yönetim stratejileri bireysel kontrol sorularından sadece 2. Soru üzerinde uzlaşa sağlanmamıştır ve bu soru diğer tur için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.40. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	100
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	100
4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	50
5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?	100
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	50
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	50
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	50
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	75
Toplam Soru	10

Risklerin gözden geçirilmesi hakkında 3., 9., 10. ve 12. sorular üzerinde uzlaşa sağlanamadığı görülmüş ve bu sorular sonraki tur için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.41. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?	75
4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?	75
5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	75
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	100
9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	75
10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?	50
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişimde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?	75
14. Her ana birimde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	50
Toplam Soru	10

Risk iletişimi konusunda sosyal medyanın kullanımını sorgulayan kontrol sorusu uzlaşa sağlanamadığı için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.42. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	75
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	75
5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?	75
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	100
10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?	75
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	100
Toplam Soru	8

2. Delphi panelinde risk kontrolü hakkındaki kontrol soruları üzerinde uzlaşma sağlandığı gözlenmiştir.

Tablo 4.43. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim hedeflerimiz nelerdir	80
2. Öğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?	80
6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?	80
8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?	80
9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?	80
10. İletişim Altyapısına dair hedefler nelerdir	60
12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	80
14. Neden bu hedefler önemli?	100
15. İletişim süresince gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?	60
Toplam Soru	9

İletişim biriminde bireysel risk zekâsının oluşturulmasını sağlamak için hazırlanan kontrol sorularının birincisi olan Hedeflerin Belirlenmesi kısmında 15. soru, üzerinde uzlaşma sağlanmadığı için anketten çıkarılmıştır. Uzmanlar “İletişim süresince gözetilmesi gereken değerler nelerdir?”

Tablo 4.44. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	80
2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?	100
8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?	100
11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?	80
12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?	100
13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?	100
14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?	100
15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?	80
Toplam Soru	11

Risklerin belirlenmesi aşamasında uzmanların kontrol soruları üzerinde uzlaşma sağlandığı gözlenmiştir.

Tablo 4.45. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?	80
4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	80
5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	80
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	80
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	100
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?	80
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	80
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	100
Toplam Soru	9

Risk analizini ilgilendiren kısımda da kontrol soruları üzerinde uzlaşa sağlandığı gözlenmiştir. Bu süreçte kontrol soruları üzerinde artan miktarda uzlaşa yönünde değişim olduğu tespit edilmiştir. Bu durum Delphi turlarında doyum noktasına yaklaşıldığının bir göstergesi olarak ele alınmıştır.

Tablo 4.46. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?	100
4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	80
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	40
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	100
9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	80
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	100
15. İletişim sürecinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	40
Toplam Soru	9

Risk yönetim stratejileri kısmında sigorta seçeneğini sorgulayan kontrol sorusu üzerinde uzlaşa sağlanamamıştır. Daha önce belirtildiği üzere çalışmada gönüllü olan katılımcıların tümü kamu kurumlarında görevli olduğu için sigorta seçeneği üzerinde durulmamış olmasının kabul edilebilir olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.47. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	100
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	80
3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?	100
4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	100
6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	80
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	80
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	60
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	100
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	20
Toplam Soru	12

Risklerin gözden geçirilmesi bölümünde 1. Turdan aktarılan 12 sorudan 2'si üzerinde uzlaşma sağlanamamıştır. Bu sorular ortadan tamamen kaldırılamayan risklerin etkisinin azaltılıp azaltılmadığını sorgulayan 11. ve yönetilmez riskler için sigorta seçeneğini irdeleyen 14. Sorulardır.

Tablo 4.48. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?	100
4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	80
5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	80
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	100
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	100
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	80
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir	100
Toplam Soru	10

Risk iletişimi kısmında ilk turdan seçilen 10 soru üzerinde uzlaşma sağlandığı gözlemlenmiştir.

Tablo 4.49. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	80
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	80
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	80
5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	80
7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	80
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	100
10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?	80
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	80
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	80
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	100
Toplam Soru	12

Risk kontrol safhasında da 1. Delphi turundan aktarılan tüm sorular üzerinde uzlaşa sağlanmıştır.

Öğrenme biriminde bireysel risk zekâsının oluşturulması amacıyla gerçekleştirilen Delphi turunun 2. Turuna ait grafik sonuçlar aşağıda yorumlanmıştır.

Tablo 4.50. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme hedeflerimiz nelerdir?	80
4. Öğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?	100
6. Öğrenme süreci demokratik mi?	60
7. Öğrenme süreci esnek mi?	60
10. Altyapısal hedefler nelerdir?	60
Toplam Soru	5

Öğrenme biriminde hedef belirleme safhasında sadece temel kontrol soruları olarak kabul edilebilecek 1. ve 4. Sorular üzerinde uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.51. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	80
2. Öğrenme sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
3. Öğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
4. Öğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?	80
5. Öğrenme sürecindeki riskler nelerdir?	60
8. Öğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	80
9. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumsuz etkileyebilir	60
10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir	80
11. Öğrenme yaklaşımlarının riskleri nelerdir?	60
Toplam Soru	9

Risklerin belirlenmesi aşamasında 5., 9. ve 11. Sorular üzerinde uzlaşma olmadığı için bu turda anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.52. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	80
3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?	100
4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	80
5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	80
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	40
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	60
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	40
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	60
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	80
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?	80
Toplam Soru	10

Risk analizi kontrol sorularında “Risk haritası çıkarılmalı mı?” kontrol sorusu üzerinde uzlaşma sağlanamamış ve anketten çıkarılmıştır. Risk haritalarının kullanışlı bir risk analiz yönteminin olması tercihi daha dikkat çekici hale getirmektedir. Bununla birlikte risk haritalarının bireysel risk zekâsının oluşturulmasından ziyade kurumsal risk zekâsında uygulanması da tercih ediliyor olabilir.

Tablo 4.53. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?	80
3. Risk yönetim planlarında içerik hazırlayıcılarının rolü nedir?	60
4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	80
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	40
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
9. Öğrenme sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	60
Toplam Soru	7

Risk yönetimi stratejileri kısmında “tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?” kontrol sorusunun elenmesi dikkat çekicidir. Modern risk yönetiminde tehditler ve fırsatlar birlikte değerlendirildiği için bu soru gereksiz görülerek kaldırılmış olabilir.

Tablo 4.54. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	80
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	80
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	80
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	80
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	80
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	80
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	60
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	60
Toplam Soru	8

Risklerin gözden geçirilmesi hususunda risk yönetim planları zamanında uygulanmadı mı? Ve Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi? Kontrol soruları uzlaşa sağlanamadığı için ankette çıkarılmıştır.

Tablo 4.55. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?	80
4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	80
5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	80
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	80
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	80
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	80
13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	40
Toplam Soru	9

Risk iletişimiyle ilgili birim içinde koordinasyonu sorgulayan kontrol sorusu bu turda elenmiştir. Kontrol sorusunun bireysel risk zekâsını doğrudan ilgilendirmediği düşünüldüğünde elenmiş olması şaşırtıcı değildir.

Tablo 4.56. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	80
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	80
5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	100
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	80
10. Öğrenmeyle ilgili varsayımlar değişti mi?	60
15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?	80
Toplam Soru	7

Risk kontrolü hakkında bu turda sadece öğrenme varsayımları hakkındaki kontrol sorusu bu turda uzlaşa sağlanamadığı için elenmiştir.

Tablo 4.57. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Kurumsal olarak teknolojiye ilerlemeyi takip ediyor muyuz?	80
6. Kullanılan teknoloji AUÖ için kullanışlı mı?	80
9. Öğretim elemanlarının teknoloji kullanımı ilgili hedefler nelerdir?	60
15. Teknolojiyi kullanırken gözlememiz gereken değerlerimiz nelerdir?	100
Toplam Soru	5

Teknoloji biriminde bireysel risk zekâsının oluşturulması amacıyla hedeflerin belirlenmesi aşaması için hazırlanan kontrol sorularının tamamında uzlaşa sağlandığı gözlenmektedir.

Tablo 4.58. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	80
2. Teknolojide iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
5. Teknolojinin hızlı gelişmesiyle ilgili riskler nelerdir?	40
6. Teknolojiyle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?	20
8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumsuz etkileyebilir?	60
10. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumlu etkileyebilir?	40
11. Yıkıcı teknolojilerin riskleri nelerdir?	20
12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?	80
13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?	80
14. Donanımsal riskler nelerdir?	80
15. Yazılımsal riskler nelerdir?	100
Toplam Soru	13

Risklerin belirlenmesinin aşamasında 5., 6. ve 11. sorular üzerinde uzlaşa sağlanmadığı için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.59. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	80
3. Hangi teknoloji riskleri öncelikli olmalıdır?	60
4. Teknoloji riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	60
5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	100

Tablo 4.59. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım (Devam)

6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	60
7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?	40
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	60
10. Elde edilen matris tüm bilgi işlem personeli ile paylaşılmalı mı?	40
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	80
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	80
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	60
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	60
Toplam Soru	12

Risk analizinde 3., 4., 6., 7., 9., 10., 14. ve 15. sorularda uzlaşa sağlanmadığı için anketten çıkarılmıştır. Diğer gruplarda olduğu gibi teknoloji birimi uzmanlarının da pragmatik şekilde hedefe uygun net soruları tercih ettiği gözlenmektedir. Özellikle hangi tekniklerin kullanılması gerektiğini irdeleyen 5. Kontrol sorusu üzerinde tam uzlaşa sağlanmış olması bu açıdan önemli gözükmektedir.

Tablo 4.60. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4.

Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	100
2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	80
3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?	80
4. Teknoloji kullanımını risk yönetim planını etkiler mi?	80
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	80
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	80
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	80
15. Teknolojik risklerde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	60
Toplam Soru	9

Risk yönetim stratejilerinde sadece 15. Soru üzerinde uzlaşa sağlanamamıştır. Diğer gruplarda olduğu gibi bu birimde de sigorta seçeneği anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.61. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5.

Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	80
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	100
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	80
4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	80
5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?	80
6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	60
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	80
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	60

Tablo 4.61. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5.

Kısım (Devam)

10. Risk planları değiştirilmeli mi?	80
11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?	60
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	60
14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?	40
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	80
Toplam Soru	15

Risklerin gözden geçirilmesi aşamasında kontrol soruları içinde özellikle muğlak ifade içeren sorularının elendiği; iş yükünü artırmayacak yönetmesi görece olarak daha kolay kontrol sorularının saklanmış olması dikkat çekmektedir.

Tablo 4.62. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6.

Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Teknoloji risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	60
2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?	80
4. Teknoloji risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	60
5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	80
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	80
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	100
9. Risk iletişimi için güncel teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	60
11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	80
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	100
Toplam Soru	12

Risk iletişiminde 1., 4., 9. Soruların elendiği gözlenmektedir. 1. Kontrol sorusundaki sonuçların kiminle paylaşılması gerekliliği ilk etapta şaşırtıcı görülse de kurumsal risk yönetimi açısından daha kullanıma uygun olduğu düşünüldüğünde kontrol sorusunun elenmiş olması şaşırtıcı değildir.

Tablo 4.63. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	80
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	80
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	100
7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	80
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	60
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	100
10. Teknolojiyle ilgili varsayımlar değişti mi?	60
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	60
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	100
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	80
14. Bilgi-işlem birimi risk yönetimi planları en son zaman değişti?	40
15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?	100
Toplam Soru	13

Risk kontrolü aşamasında 8., 10., 11. Ve 14. sorular üzerinde uzlaşma sağlanamamış ve 3. Tur Delphi turu için anketten çıkarılmıştır.

Değerlendirme birimi özelinde yapılan bireysel risk zekâsının oluşturulmasıyla ilgili kontrol sorularına ait 2. Tur Delphi grafikleri ve bunlara ait yorumlar aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 4.64. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öz-değerlendirmeye ilgili hedeflerimiz nelerdir?	75
2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?	75
4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?	100
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	50
6. Kullanılan teknoloji ölçme ve değerlendirme için kullanışlı mı?	100
7. Ölçme ve değerlendirme sürecinde etik değerler gözetiliyor mu?	50
9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken ölçme ve değerlendirme yöntemler nelerdir?	100
10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde yapay zekâ kullanılıyor mu?	100
12. Bu hedeflere ulaşmak için değerlendirmede sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	50
13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?	50
Toplam Soru	15

Değerlendirme biriminde hedeflerin belirlenmesinde 5., 7. 12. Ve 13. Sorular üzerinde uzlaşma sağlanamamıştır.

Tablo 4.65. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2.

Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirmeye ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	75
2. Değerlendirmede iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?	75
8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	75
9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir	100
11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?	50
12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?	100
13. Değerlendirme geçerlik ve güvenilirlikle ilgili riskler nelerdir?	100
14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?	100
15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?	75
Toplam Soru	15

Bu sayfada sadece süreç değerlendirmesiyle ilgili 11. Soru üzerinde uzlaşma sağlanmamıştır.

Tablo 4.66. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirmeye ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	75
4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	75
5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	75
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	100
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	50
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	100
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	100
13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	75
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	100
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	50
Toplam Soru	15

Risk analizi kısmında 9. Sorunun elelenmiş olması dikkat çekmekle beraber içerik olarak 8. Kontrol sorusuyla benzerlik gösterdiği düşünülmektedir.

Tablo 4.67. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4.

Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Ölçme ve değerlendirmeye ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	75
3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?	100
4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	100
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	25
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	75

Tablo 4.67. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4.

Kısım (Devam)

7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	50
8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?	100
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	100
15. Değerlendirme risklerinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?	50
Toplam Soru	10

Risk yönetim stratejileri açısından sonuçlar genel olarak normal kabul edilmekle fırsatların değerlendirilmesinde neler yapılması gerektiğinin öne çıkması dikkat çekicidir.

Tablo 4.68. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5.

Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	75
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	75
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	50
5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?	75
6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?	100
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	50
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	100
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	100
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	100
Toplam Soru	12

Risklerin gözden geçirilmesinde 3. ve 9. Soruların elendiği gözlenmiştir

Tablo 4.69. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6.

Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyız? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	75
3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?	100
4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	100
5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	100
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	50
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	100
11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	100
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	75
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	75
Toplam Soru	10

Risk iletişiminde sadece gerekli prensipleri irdeleyen kontrol sorusunun elenmesi dikkat çekmektedir.

Tablo 4.70. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7.

Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	75
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	75
7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	75
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	75
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	75
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	75
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	75
15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?"	75
Toplam Soru	9

Risk kontrolünde tüm kontrol sorularında uzlaşa sağlandığı gözlenmektedir. Bu turda "Risk yönetim planları hangi durumlarda değiştirilmeli?" kontrol sorusu üzerinde tam uzlaşa sağlanması risk yönetimi sürecinin esnek olma gerekliliğini öne çıkardığı düşünülmektedir.

4.3. Delphi Paneli 3. Tur Risk Bireysel Risk Zekâsına Yönelik Bulgular

Tablo 4.71. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1. Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?	100
3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?	75
4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?	75
5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	50
8. Eğitimsel hedefler nelerdir?	100
10. Altyapısal hedefler nelerdir?	75
12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	50
14. Neden bu hedefler önemli?	75
15. Değerlerimiz nelerdir?	75
Toplam Soru	9

Delphi paneli 3. Turunda yönetim biriminde hedeflerin belirlenmesi hususunda 5. ve 12. Kontrol soruları dışında uzlaşa sağlandığı gözlenmektedir.

Tablo 4.72. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. İç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	75
3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
5. Yönetimsel riskler nelerdir?	75
12. Operasyonel riskler nelerdir?	100
Toplam Soru	5

Risklerin belirlenmesinde tüm sorularda uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.73. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	75
4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	100
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	75
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	100
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	75
Toplam Soru	5

Risk analizi kontrol sorularının hepsinde uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.74. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?	100
3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?	100
4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?	50
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	75
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	100
10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	50
12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	75
13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	75
Toplam Soru	9

Risk yönetim stratejilerinde 4. ve 10. Sorular dışında uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.75. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	100
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?	100
5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?	75
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	75
Toplam Soru	6

Risklerin gözden geçirilmesi hakkındaki kontrol sorularının tamamında uzlaşa elde edilmiştir.

Tablo 4.76. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?	100
4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?	75
5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	100
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	25
9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	75
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişiminde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
Toplam Soru	8

Risk iletişimiyle ilgili kontrol sorularında 7. soru dışındaki tüm sorularda uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.77. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	50
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	75
6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?	75
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	100
10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?	50
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	75
Toplam Soru	7

1. ve 10. Sorular dışındaki tüm sorularda uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.78. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Öğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?	100
6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?	60
8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?	60
9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?	100
12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	100
14. Neden bu hedefler önemli?	100
Toplam Soru	7

6. ve 8. Sorular dışında tüm sorularda uzlaşma bulunmaktadır. Asenkron ve senkron iletişim açısından belirlenecek hedeflerin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu tura katılan uzmanların çoğunluğu bu hedeflerden yana olsa da istenilen uzlaşma oranına erişilemediği için uzlaşma yok gibi gözükmektedir.

Tablo 4.79. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?	100
8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?	100
11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?	80
12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?	80
13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?	80
14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?	80
15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?	80
Toplam Soru	11

Risklerin belirlenmesi aşamasında tüm sorularda uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.80. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?	100
4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	100
5. İletişim riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	60
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	80
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?	100
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	80
15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	60
Toplam Soru	9

Risk analizinde 5. ve 15. Sorular haricindeki kontrol sorularında uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.81. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?	100
4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	80
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	100
9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	80
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	80
Toplam Soru	7

İletişim biriminde risk yönetimi stratejileri kontrol sorularında uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.82. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	100
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	80
3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?	100
4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	100
6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	60
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	80
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	80
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	80
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	80
Toplam Soru	10

Risklerin gözden geçirilmesi safhasında 6. Soru haricinde tüm kontrol sorularında uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.83. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	100
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	80
3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?	100
4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	80
5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	100
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	60
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	80
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	80
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
Toplam Soru	10

7. kontrol sorusu dışında tüm sorular üzerinde uzlaşma gözlemlenmiştir.

Tablo 4.84. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	100
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	60
5. Yeni riskler nelerdir?	80
6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	100
7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	80
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	80
10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?	60
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	60
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	80
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	100
Toplam Soru	12

Risk kontrolü safhasında 4, 11, ve 12. Sorular dışında uzlaşa gözlenmektedir.

Tablo 4.85. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme hedeflerimiz nelerdir?	100
4. Öğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?	80
Toplam Soru	2

Öğrenme biriminde 3. Delphi panelinde hedeflerin belirlenmesi aşamasındaki kalan kontrol sorularında uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.86. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2.

Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. Öğrenme sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. Öğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
4. Öğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?	100
8. Öğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	60
10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir?	60
Toplam Soru	6

8 ve 10. Sorular dışında uzlaşa sağlandığı görülmektedir. Özellikle 8. Soru üzerinde yeterli uzlaşa sağlanmamış olması dikkat çekicidir çünkü risklerin belirlenmesinde belirli yöntemlerin kullanılması doğru risk tespitinde yardımcı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.87. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?	80
4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	80
5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	80
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	80
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?	100
Toplam Soru	6

Risk analizinde tüm kontrol sorularında uzlaşa sağlandığı gözlenmektedir.

Tablo 4.88. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?	100
4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	60
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
Toplam Soru	4

Risk yönetim stratejileri aşamasında öğrenme yöntemleriyle risk yönetim planlarını ilişkilendiren kontrol sorusu dışındaki tüm sorularda uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.89. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	100
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	80
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	100
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	80
Toplam Soru	6

Risklerin gözden geçirilmesinde tüm kontrol sorularında uzlaşma elde edilmiştir.

Tablo 4.90. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	80
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?	60
4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	80
5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	60
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	100
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	80
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	80
Toplam Soru	8

Risk iletişiminde 3 ve 5. Sorular dışında uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.91. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100

Tablo 4.91. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7.

Kısım (Devam)

5. Yeni riskler nelerdir?	100
6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	40
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	100
15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?	80
Toplam Soru	6

Risk kontrolü safhasında sadece olasılık - etki değerini sorgulayan kontrol sorusu üzerinde uzlaşa sağlanmamıştır.

Tablo 4.92. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Kurumsal olarak teknolojideki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?	80
6. Kullanılan teknoloji AUÖ için kullanışlı mı?	100
15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?	80
Toplam Soru	4

Teknoloji biriminde bireysel risk zekâsı kapsamında hedeflerin belirlenmesi aşamasında kontrol soruları üzerinde uzlaşma sağlandığı görülmektedir.

Tablo 4.93. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 2.

Kısım

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. Teknolojide iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	80
3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	60
8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?	80
12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?	40
13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?	100
14. Donanımsal riskler nelerdir?	100
15. Yazılımsal riskler nelerdir?	100
Toplam Soru	8

Risklerin belirlenmesinde 3 ve 12. Sorularda uzlaşa sağlanamamıştır.

Tablo 4.94. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	100
5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	100
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	60
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	60
Toplam Soru	4

Risk analizinde 11 ve 12. Sorular üzerinde uzlaşma bulunmamaktadır. **Tablo 4.95.**

Tablo 4.95. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	100
2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	100
3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?	60
4. Teknoloji kullanımını risk yönetim planını etkiler mi?	40
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	40
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	80
9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	80
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	100
Toplam Soru	8

3, 4 ve 5. Sorular üzerinde uzlaşma sağlanmamıştır.

Tablo 4.96. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	80
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	100
3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	60
4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	60
5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?	80
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	80
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	60
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	60
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	60
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	80
Toplam Soru	10

Uzmanların çoğunluğu hem fikir olsa da, risklerin gözden geçirilmesi hususunda 3,4,8,10 ve 12. Sorularda uzlaşma sağlanamamıştır. Risk planlarının uygulanmasında yaşanan zorlukları irdeleyen kontrol sorusuyla ilgili tam uzlaşma sağlanmış olması

dikkat çekicidir. Karşılaşın zorlukların not edilmesinin, yapılan hatalardan ders çıkarılmasının risk yönetimi verimliliğinde önemli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.97. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?	80
5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	60
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	80
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	100
11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	80
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	60
13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	60
Toplam Soru	9

Teknoloji birimi uzmanlarının risk iletişimi hususunda bir strateji olması gerektiğini düşündükleri 8. sorudaki tam uzlaşma üzerinde gözlemlenmektedir.

Tablo 4.98. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	80
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	100
5. Yeni riskler nelerdir?	40
7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	40
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	100
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	80
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	60
15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?	80
Toplam Soru	9

Risk kontrolü hakkındaki 5, 7 ve 13. Sorular üzerinde uzlaşma meydana gelmediği gözlenmektedir.

Tablo 4.99. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Öz-değerlendirmeye ilgili hedeflerimiz nelerdir?	100
2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?	67
4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?	100
6. Kullanılan teknoloji ölçme ve değerlendirme için kullanışlı mı?	100
9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken ölçme ve değerlendirme yöntemlerinedir?	100
10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde yapay zekâ kullanılıyor mu?	67
Toplam Soru	6

Değerlendirme biriminde son Delphi turunda 3 uzman katıldığı için uzlaşma oranında düşüş gözlenmiştir. Osborne ve diğerleri (2003) de Delphi araştırmalarında %66 ve üzerindeki bir uzlaşımın norm kabul edilebileceğini belirtmektedir. Elde edilen sonuçlara göre değerlendirme biriminde bireysel risk zekâsının oluşturulması sürecinde hedeflerin belirlenmesi safhasındaki kontrol sorularında uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.100. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi

2. KISIM

2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirmeyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	100
2. Değerlendirmede iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	100
5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?	67
8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	100
9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir	100
11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?	67
12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?	100
13. Değerlendirme geçerlik ve güvenilirlikle ilgili riskler nelerdir?	67
14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?	100
15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?	67
Toplam Soru	11

Risklerin belirlenmesi aşamasında kontrol soruları üzerinde uzlaşma tespit edilmiştir.

Tablo 4.101. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi

3. KISIM

3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirmeyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	33
4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	100
5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	100
6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	100
8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	67
11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	100
12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	100
13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	67
14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	100
Toplam Soru	9

Risk analizi hakkında riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır diye sorgulayan kontrol sorusu üzerinde uzlaşma sağlanamamıştır.

Tablo 4.102. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi

4. Kısım

4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	Mutabakat Oranı %
1. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	67
3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?	100
4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	100
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	100
8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?	100
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	67
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	67
Toplam Soru	7

Risk yönetimi stratejileri açısından tüm kontrol soruları üzerinde uzlaşma sağlandığı gözlenmektedir.

Tablo 4.103. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi

5. Kısım

5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	67
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	100
5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?	67
6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?	67
7. Tehditler nasıl azaltıldı?	100
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	100
10. Risk planları değiştirilmeli mi?	100
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	67
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	100
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?	100
Toplam Soru	10

Risklerin gözden geçirilmesi hususunda da tüm sorularda uzlaşma gözlenmektedir.

Tablo 4.104. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi

6. Kısım

6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	Mutabakat Oranı %
2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	100
3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?	67
4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	100
5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	67
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	67
11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	100
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	100
13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	100
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?	100
Toplam Soru	9

Risk iletişimi aşamasında tüm sorularda uzlaşa sağlanmıştır. Diğer birimlerle beraber birçok aşamada uzlaşa oranının süreç genelinde baskın hale gelmiş olması araştırmanın belli bir sonuca ulaştığının göstergesi olarak kabul edilmiştir.

Tablo 4.105. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Bireysel Risk Zekâsı Anketi 7. Kısım

7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	Mutabakat Oranı %
1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	100
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	100
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	67
7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	100
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	67
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	67
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	100
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	67
15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?	100
Toplam Soru	9

Risk kontrolünde de diğer aşamalarda olduğu gibi kontrol sorularında uzlaşa sağlanmıştır.

4.4. Delphi Paneli 1. Tur Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik Bulgular

Delphi panelinin 1. Turunda katılımcılara AUÖ sistemlerinin her bir alt boyutuna dair 45 kontrol sorusu içeren çevrimiçi anketler gönderilmiştir. Buna göre AUÖ sisteminin alt boyutu kabul edilen yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme birimlerinde şu bulgulara ulaşılmıştır:

Tablo 4.106. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?	80
2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	80
3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	100
4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	80
6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	80
7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	80
8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?	80
9. Yönetim risk farkındalığının oluşması için yeterli zamanı veriyor mu?	60
10. Yönetim yasal sorumluluklarının farkında mı?	60
11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
12. Kurum içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	60
13. Kuruma ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	60
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk yönetiminde mi?	60
15. Tüm kurum için geçerli etik kodlar var mı?	40
Toplam Soru	15

Yönetim biriminde kurumsal risk zekâsının oluşturulabilmesi için ilk aşama risk farkındalığının kurum içinden tesis edilmesinden geçtiği düşünülmektedir. Risk farkındalığının oluşturulması için hazırlanacak rehberde olması düşünülen kontrol soruları katılımcı uzmanlarla paylaşılmış ve sonuç olarak 9, 10, 12, 13,14 ve 15. Sorular üzerinde uzlaşma olmadığı için bir sonraki Delphi turu için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.107. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	80
2. Risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	60
3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	20
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	60
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	80
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	40
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	60
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	80
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	60
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	80
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	60
Toplam Soru	15

Risk okuryazarlığında aritmetik bilgisinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte 3. soruda belirtilen temel aritmetik bilgisini sorgulayan kontrol sorusu üzerinde uzlaşma sağlanmadığı gözlenmiştir. Bu durum ilk bakışta ilginç gözükse de bir yükseköğretim kurumunda görevli akademik personelin temel aritmetik bilgisine sahip olduğu düşünüldüğünde; bu kontrol sorusunun çıkarılmış olmasının normal olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4.108. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetimsel davranışlar nelerdir?	80
2. Risk kültürünün oluşması için yönetimsel kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için yönetim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	60
4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	80
6. Risk kültürü için yönetimsel proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	80

Tablo 4.108. Delphi Paneli 1. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım (Devam)

7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	80
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	100
9. Her yönetici risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?	60
10. Yönetim beklentilerini tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	60
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	60
12. Yönetim Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	40
13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?	100
14. Kurumun doğru insanları işe almak için bir politikası var mı?	60
15. Kurum için sürdürülebilirlik çalışmaları yapıyor mu?	40
Toplam Soru	15

Kurumsal risk kültürü bir kurumda gerçekleşmesi en uzun süren olgulardan biri olduğu söylenebilir. Kurumsal risk kültürünün oluşturulması aşamasında gerekli olabilecek rehberde kullanılması düşünülen kontrol sorularından 3, 9,10,11, 12, 14 ve 15. Sorularda uzlaşma olmadığı içi anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.109. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	100
2. Her bir iletişimci farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	20
3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	60
4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	60
6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	100
7. İletişim birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	80
8. Medya uzmanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?	60
9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?	80
10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	100
11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	60
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	100
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınmıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	60
15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?	80
Toplam Soru	15

İletişim biriminde kurumsal risk farkındalığı hakkında yapılan ankette 2, 3, 5, 8, 12 ve 14. Sorularda uzlaşma sağlanamamıştır.

Tablo 4.110. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	80
2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	100
3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	20
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	40
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	80
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	40
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	100
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	80
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	80
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	80
Toplam Soru	15

Risk okuryazarlığı konusunda 3, 4, 11. Sorular üzerinde uzlaşa sağlanamadığı için anketten çıkarılmıştır. Göreceli risklerin mutlak risklerden ayırt edilmesi kurumsal risk yönetiminde gerekli olduğu düşünüldüğünde bu madde üzerinde uzlaşa olmaması dikkat çekicidir. Bununla birlikte

Tablo 4.111. Delphi Paneli 1. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?	100
2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	100
4. İletişim birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	80
6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	60
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	80
9. Her iletişim yetkilisi risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?	60
10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	80
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	80
12. İletişim birimi Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	60
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	60
14. Yetkin iletişim uzmanlarını işe almak için bir politika var mı?	40
15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	80
Toplam Soru	15

Kurumsal risk kültürü kurumsal risk zekâsının oluşturulması sürecinde en çok zaman alan kısımdır. Oluşturulmaya çalışılan risk zekâsı küpü rehberinin ortaya çıkmasına görüşleriyle katkı sağlayan uzmanların araştırma boyunca gösterdikleri

tutumlarıyla uyumlu olarak 6. soru üzerinde uzlaşa sağlanamamıştır çünkü katılımcıların araştırma boyunca pragmatik bir şekilde kolaylıkla uygulanabilecek kontrol sorularına yoğunlaştığı gözlenmektedir. Buna ek olarak 9 ve 14. sorular da anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.112. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	80
2. Her bir öğretim elemanı farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	40
3. Öğretim biriminin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	80
4. Öğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	60
6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	100
7. Öğretim birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	60
8. Öğretim elemanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?	60
9. Öğretim biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	80
10. Öğretim elemanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	80
11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	80
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	80
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	80
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	60
15. Öğrenme süreci için geçerli etik kodlar var mı?	80
Toplam Soru	15

Öğrenme biriminde kurumsal risk zekâsının oluşturulması sürecinde hazırlanan anketten 2, 5, 7,8 ve 14. sorular çıkarılmıştır. Bu arada çalışanların risk farkındalığı hakkında motive edilmesini irdeleyen kontrol sorusu üzerinde tam uzlaşa sağlanmış olması dikkat çekicidir.

Tablo 4.113. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	80
2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?	80
3. Öğretim elemanları temel aritmetik bilgisine sahip mi?	80
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	40
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	80
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	60
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	80
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	60
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	80
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	100
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	60
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	100
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	80
Toplam Soru	15

Risk okuryazarlığı hakkındaki 4, 7, ve 13. sorular üzerinde uzlaşa sağlanamamıştır. Risk haritaları üzerinde tam uzlaşa sağlanmış olup; bununla ilişkili olduğu ileri sürülebilecek 10 ve 14. sorular üzerinde de tam uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.114. Delphi Paneli 1. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?	80
2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	80
3. Risk kültürü için öğrenme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	100
4. Öğretim elemanları, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	40
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	80
6. Risk kültürü için öğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmalıdır?	80
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	80
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	100
9. Her öğretim elemanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?	20
10. Öğrenme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	100
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	100
12. Öğretim elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	60
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	80
14. Yetkin öğretim elemanlarını işe almak için bir politika var mı?	60
15. Öğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	100
Toplam Soru	15

Risk kültürüyle alakalı 4, 9,12 ve 14. sorular anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.115. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	100
2. Her bir bilişim uzmanı farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	50
3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	75
4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	75
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	100
6. Bilgi-işlem personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	25
7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	75
8. Bilişim uzmanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?	50
9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	75
10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	75
11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	75
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	50
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	100
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	50
15. Teknoloji kullanımı için geçerli etik kodlar var mı?	50
Toplam Soru	15

Teknoloji biriminde kurumsal risk zekâsının oluşturulmasıyla ilgili oluşturulan kontrol sorularından 2, 6, 8, 12, 14 ve 15. sorular bir sonraki Delphi turunda anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.116. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	100
2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	75
3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	0
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	50
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	75
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	50
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	50
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	75
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	75
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	75
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	75
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	50
Toplam Soru	15

Diğer birimlerde gözlemlendiği üzere “Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?” kontrol sorusu, üzerinde uzlaşa sağlanmadığı için elenmiştir. Bununla birlikte 4, 7, 10 ve 15. kontrol soruları da anketten çıkarılmıştır. Elenen sorulardan risklere değer biçmeyi irdeleyen 10. soru üzerinde uzlaşa sağlanmamış olması dikkat çekicidir çünkü risk haritaları oluşturulurken risklere bir değer verilmesi gerekmektedir. Bu durum her ne kadar şaşırtıcı olsa da risk haritalarının kullanımını ve risklere değer biçmeyi tek bir paket olarak düşünürsek 10. sorunun gerekliliği tartışma konusu olabilecektir.

Tablo 4.117. Delphi Paneli 1. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?	100
2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	75
4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	75
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	100
6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	100
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	75
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	25
9. Her bilgi-işlem elemanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?	50
10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	75
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	75
12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	75
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	75
14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?	75
15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımını için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	75
Toplam Soru	15

Risk kültürünün oluşturulmasıyla ilgili kontrol sorularından 8. ve 9. sorular anketten çıkarılmıştır. 8. sorunun elenmiş olması dikkat çekse de risk yönetimi kültür olarak kurumsal hale geldikten sonra hiçbir çalışanın fazladan sorumluluk almasına gerek olmadığı düşünülmüş olabileceği için bu sorunun elenmesi normal karşılanabilir.

Tablo 4.118. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	50
2. Her bir ölçme uzmanı farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	25
3. Ölçme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	75
4. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	75
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	75
6. Ölçme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	75
7. Ölçme ve değerlendirme birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	50
8. Ölçme ve değerlendirme uzmanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?	50
9. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	75
10. Ölçme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	75
11. Ölçme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	75
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	75
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	75
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	75
15. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?	75
Toplam Soru	15

Değerlendirme biriminde kurumsal risk farkındalığı için hazırlanan 1, 2, 7 ve 8. sorular üzerinde uzlaşa sağlanamadığı için 2. tur Delphi panelinden çıkarılmıştır.

Tablo 4.119. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi

2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Değerlendirme riskleri için risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	50
2. Değerlendirme sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	50
3. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	75
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	75
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	75
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	75
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	50
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	75
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	75
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	75
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	100
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	100
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	100
Toplam Soru	15

Risk okuryazarlığıyla ilgili 1,2 ve 9. sorular anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.120. Delphi Paneli 1. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi

3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?	75
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	75
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	75
4. Ölçme ve değerlendirme birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	50
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	100
6. Risk kültürü için ölçme ve değerlendirme biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	50
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	100
9. Her ölçme ve değerlendirme birimi çalışanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?	50
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	75
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	100
12. Ölçme ve değerlendirme birimi Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	75
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	100
14. Yetkin ölçme ve değerlendirme uzmanlarını işe almak için bir politika var mı?	50
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	75
Toplam Soru	15

Risk kültürü hakkındaki 4, 6 ve 9. sorular üzerinde uzlaşma sağlanamadığı için bir sonraki turda kullanılacak olan anketten çıkarılmıştır.

4.5. Delphi Paneli 2. Tur Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik Bulgular

Tablo 4.121. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?	75
2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	100
3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	50
4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	75
6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	75
7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	75
8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?	100
11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
Toplam Soru	9

Yönetim birimi uzmanları için hazırlanan risk farkındalığı anketindeki tüm sorularda uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.122. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2.

Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	75
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	50
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	100
Toplam Soru	8

Risk okuryazarlığı kontrol sorularından sadece 12. soru üzerinde uzlaşa bulunmamıştır.

Tablo 4.123. Delphi Paneli 2. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetimsel davranışlar nelerdir?	100
2. Risk kültürünün oluşması için yönetimsel kararlar nasıl alınmalıdır?	75
4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	100
6. Risk kültürü için yönetimsel proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	75
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	75
13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?	100
Toplam Soru	8

Risk kültürüyle alakalı tüm maddelerde uzlaşa bulunduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.124. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	100
3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	80
4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	80
6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	100
9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?	80
10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	80
11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	80
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	100
15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?	100
Toplam Soru	10

İletişim birimde risk farkındalığı anketinin 2. Delphi turunda tüm kontrol soruları üzerinde uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.125. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	80
2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	100
3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	60
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	100
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	100
Toplam Soru	8

Risk okuryazarlığı kontrol soruları içinden sadece temel aritmetik bilgisini sorgulayan 3. Madde anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.126. Delphi Paneli 2. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?	80
2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	80
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	60
6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	100
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	80
10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?	100
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	100
15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	80
Toplam Soru	10

Risk kültürüyle ilgili 5. Kontrol sorusu bir sonraki Delphi turu için anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.127. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	100
3. Öğretim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	60
4. Öğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	80
6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	100
9. Öğretim biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	60
10. Öğretim elemanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	60
11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	80
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	40
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	80
15. Öğrenme süreci için geçerli etik kodlar var mı?	60
Toplam Soru	10

Öğrenme biriminde uygulanan Delphi 2. Turu risk farkındalığı anketinde 3, 9, 10, 12 ve 15. Sorular üzerinde uzlaşma sağlanamamıştır.

Tablo 4.128. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	60
2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?	80
3. Öğretim elemanları temel aritmetik bilgisine sahip mi?	60
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	80
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	80
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	80
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	80
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	60
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	60
Toplam Soru	11

Öğrenme biriminde kurumsal risk zekâsının risk okuryazarlığı boyutu hakkındaki kontrol sorularından 1,3, 14 ve 15. sorular anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.129. Delphi Paneli 2. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?	80
2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	80
3. Risk kültürü için öğrenme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	60
6. Risk kültürü için öğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmalıdır?	80
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	80
10. Öğrenme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	60
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	100
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	80
15. Öğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	100
Toplam Soru	11

Kurumsal risk kültürü oluşturmak için hazırlanan ankette yer alan kontrol sorularından 5 ve 10. sorular üzerinde uzlaşa sağlanmadığı için çıkarılmıştır.

Tablo 4.130. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	80
3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	60
4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	80
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	60
7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	60
9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	100
10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	80
11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	80
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	80
Toplam Soru	9

Teknoloji biriminde risk farkındalığı hakkındaki 3, 5 ve 7. sorular anketten çıkarılmıştır.

Tablo 4.131. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2.

Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	80
2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	100
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	80
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	80
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	80
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	100
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	80
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	80
Toplam Soru	10

Risk okuryazarlığı hakkındaki tüm kontrol sorularında uzlaşısı sağlanmıştır.

Tablo 4.132. Delphi Paneli 2. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?	80
2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	80
3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	80
4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	60
6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	60
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	60
10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	80
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	80
12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	40
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	60
14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?	40
15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	60
Toplam Soru	13

Risk kültürüyle ilgili 5, 6, 12,13, 14 ve 15. sorular uzlaşısı olmadığı için elenmiştir.

Tablo 4.133. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi

1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
3. Ölçme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	100
4. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	75
6. Ölçme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	100
9. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	100
10. Ölçme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	100
11. Ölçme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	75
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	75
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	100
15. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?	75
Toplam Soru	11

Değerlendirme biriminde risk farkındalığı kontrol sorularının tamamında uzlaşısı sağlanmıştır.

Tablo 4.134. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi

2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
3. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	100
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	100
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	100
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	100
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	75
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	100
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	100
Toplam Soru	12

Risk okuryazarlığı kontrol sorularının tamamında uzlaşısı sağlanmıştır.

Tablo 4.135. Delphi Paneli 2. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi

3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?	75
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	100
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	75
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	100
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	100
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	75
12. Ölçme ve değerlendirme birimi Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	75
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	100
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	75
Toplam Soru	11

Risk kültürü kontrol sorularının tamamında uzlaşısı sağlanmıştır.

4.6. Delphi Paneli 3. Tur Kurumsal Risk Zekâsına Yönelik Bulgular

Tablo 4.136. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?	100
2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	50
3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	50
4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	50
6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	75
7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	100
8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?	100
11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	75
Toplam Soru	9

Yönetim birimi uzmanlarının katılımının sağlandığı 3. Delphi turunda 2,3 ve 5. sorular üzerinde uzlaşma tespit edilememiştir.

Tablo 4.137. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	100
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	75
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	75
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	75
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	75
Toplam Soru	8

Risk okuryazarlığı kontrol sorularının tamamında uzlaşma sağlanmıştır.

Tablo 4.138. Delphi Paneli 3. Tur Yönetim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetsel davranışlar nelerdir?	75
2. Risk kültürünün oluşması için yönetsel kararlar nasıl alınmalıdır?	100
4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	75
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	100
6. Risk kültürü için yönetsel proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	75
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	100
13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?	100
Toplam Soru	8

Yönetim birimi risk kültürü kontrol sorularının tamamında uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.139. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1.

Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	100
3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	80
4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	80
9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?	60
10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	100
11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	100
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	100
15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?	100
Toplam Soru	10

Risk farkındalığı kontrol sorularından 9. soru hariç tüm sorularda uzlaşa bulunmaktadır.

Tablo 4.140. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2.

Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	100
2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	80
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	40
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	80
Toplam Soru	7

Risk okuryazarlığı kontrol sorularından 11. soru haricinde tüm sorularda uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.141. Delphi Paneli 3. Tur İletişim Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?	100
2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	80
6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	100
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	60
10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	80
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	100
15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	100
Toplam Soru	9

Risk kültürü kontrol sorularının tamamında uzlaşa sağlandığı görülmektedir.

Tablo 4.142. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Öğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	100
4. Öğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	60
6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	80
11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	40
Toplam Soru	5

Öğrenme birimi uzmanlarınca yanıtlanan 3. tur Delphi sorularından 2 ve 13. sorularda uzlaşa tespit edilememiştir.

Tablo 4.143. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?	100
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	60
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	80
Toplam Soru	7

Risk okuryazarlığı kontrol sorularından 11. soru hariç tüm sorularda uzlaşa sağlanmıştır.

Tablo 4.144. Delphi Paneli 3. Tur Öğrenme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?	100
2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için öğrenme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	100
6. Risk kültürü için öğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmalıdır?	80
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	100
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	100
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	100
15. Öğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	80
Toplam Soru	9

Risk kültürü kontrol sorularının tamamında uzlaşa sağlanmış olması dikkat çekicidir.

Tablo 4.145. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	80
3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	60
4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	80
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	100
7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	40
9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	60
10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	100
11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	60
Toplam Soru	9

Teknoloji birimi 3. Delphi turunda 3, 7 ve 9. sorularda uzlaşa bulunmamaktadır.

Tablo 4.146. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	100
2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	100
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	60
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	100
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	100
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	80
Toplam Soru	10

11. soru dışındaki tüm sorularda uzlaşısı mevcuttur.

Tablo 4.147. Delphi Paneli 3. Tur Teknoloji Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi 3.

Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?	80
2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	80
4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	100
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	80
6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	60
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	80
10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	60
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	60
12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	100
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	100
14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?	80
15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	80
Toplam Soru	13

Risk kültürü kontrol sorularından 6, 10 ve 11. sorularda uzlaşısı sağlanamamıştır.

Değerlendirme

Tablo 4.148. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi

1. Kısım

1- Risk Farkındalığı	Mutabakat Oranı %
3. Ölçme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	67
4. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	100
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	100
6. Ölçme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	67
9. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	100
10. Ölçme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	100
11. Ölçme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	100
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	67
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	100
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	67
15. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?	67
Toplam Soru	11

Değerlendirme birimi 3. Delphi turu risk farkındalığı anket sorularının tamamında uzlaşısı bulunmamaktadır.

Tablo 4.149. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi
2. Kısım

2- Risk Okur-Yazarlığı	Mutabakat Oranı %
3. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	100
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	100
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	100
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	100
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	100
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	100
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	100
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	100
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	67
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	100
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	67
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	100
Toplam Soru	12

Risk okuryazarlığı kontrol sorularının tamamında uzlaşa sağlandığı tespit edilmiştir.

Tablo 4.150. Delphi Paneli 3. Tur Değerlendirme Boyutu Kurumsal Risk Zekâsı Anketi
3. Kısım

3- Risk Kültürü	Mutabakat Oranı %
1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?	67
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	100
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	67
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	100
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	100
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	67
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?	67
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	67
12. Ölçme ve değerlendirme birimi Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	100
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	100
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	100
Toplam Soru	11

Risk kültürüyle ilgili tüm kontrol sorularında uzlaşa sağlanmıştır.

3. tur Delphi paneli sonunda araştırmacı kontrol sorularıyla ilgili ekseriyetle uzlaşa sağlanmış olduğunu tespit etmiş bu sebeple de Eco-Delphi tekniğine uygun olarak kalan kontrol sorularının alan uzmanları tarafından oluşturulan 2'li karşılaştırma matrisi aracılığıyla incelenerek değerlendirilmesine karar verilmiştir. Delphi turları sonunda atık olması gereken 181 madde, Eco-Delphi prosedürüne uygun şekilde Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi yöntemi ile analiz edildikten sonra değerlendirme sürecine dâhil edilmiştir.

4.7. BAHP analizine yönelik bulgular

Analitik hiyerarşi süreci (AHP) yönteminde nitel değerlendirmeler, nicel ölçeklerle yapılır; ayrıca farklı alternatifler ve ölçütler arasında en iyi alternatif tespit edilebilir (Güler, 2021). Sözel verilerin sayısallaştırılarak ölçütler arasından en iyi olanın belirlenebilmesi mümkün olduğu için bu çalışma kapsamında Bulanık AHP (BAHP) yöntemi kullanılmıştır.

Analitik hiyerarşi süreci (AHP), karmaşık sorunları daha küçük, daha yönetilebilir parçalara ayırarak değerlendirmek için kullanılan bir karar verme metodolojisidir. Problemi bir kriterler, alt kriterler ve alternatifler hiyerarşisinde düzenlemeyi ve ardından hiyerarşideki her bir ögenin göreceli önemini karşılaştırmayı içermektedir.

Bulanık AHP, AHP'nin karar verme sürecindeki özneliği ve belirsizliği hesaba katan bir uzantısıdır. Hiyerarşideki farklı ögelerin göreceli önemini açıklamak için "çok önemli" veya "biraz önemli" gibi dilsel ifadelerin kullanılmasına izin verir. Bu dilsel ifadeler daha sonra, karar verme sürecinin subjektif ve belirsiz doğasının daha doğru bir şekilde temsil edilmesini sağlayan bulanık mantık kullanılarak sayısal değerlere çevrilir.

Bulanık AHP süreci aşağıdaki adımları içermektedir:

- Problemi ve hedefleri tanımlamak: Çözülmesi gereken problem ve ulaşılmaması gereken hedefleri tanımlanır.
- Karar kriterlerini belirlemek: Alternatifleri değerlendirmek için kullanılacak temel karar kriterlerini belirlenir.
- Hiyerarşiyi oluşturmak: Karar kriterleri, en yüksek seviye genel hedefi ve daha düşük seviyeler alt kriterleri ve alternatifleri temsil edecek şekilde bir hiyerarşi içinde düzenlenir.
- Dilsel değerler atamak: "Çok önemli", "önemli", "biraz önemli" ve "önemli değil" gibi ifadeler kullanarak hiyerarşideki her ögenin göreceli önemine göre dilsel değerler atanır.
- Dilsel değerleri sayısal değerlere dönüştürmek: Dilsel değerleri sayısal değerlere dönüştürmek için bulanık mantık kullanılır.
- Sonuçları analiz etmek: Alternatifleri değerlendirmek ve bir karar vermek için sayısal değerler kullanılır.

Bulanık AHP, kaynak tahsisi, risk değerlendirmesi ve proje seçimi dâhil olmak üzere çok çeşitli kararlar almak için kullanılabilir. Yüksek düzeyde öznellik veya belirsizliğin söz konusu olduğu durumlarda özellikle yararlıdır.

İkili Karşılaştırma matrisi sonucunda ortaya çıkan veri BAHP yöntemiyle analiz edilmiş ve öncelik sırasına göre ortaya çıkan 405 maddelik tablo ek1’de ayrıntılı olarak verilmiştir. Eco-Delphi prosedürü sayesinde, Delphi turları sonucunda atık olması gereken 181 madde atık olmaktan kurtarılmış böylelikle 224 maddelik kontrol sorusu sayısı 405 maddeye çıkmıştır. Tablo Ek1’de görüleceği üzere araştırma sonucu için önem arz ettiği düşünölen maddelerin Rizkür Rehberinde üst sıralarda yer alması oldukça dikkat çekicidir.

Kişisel risk yönetimi, bir bireyin karşılaşılabileceği potansiyel riskleri belirleme, değerlendirme ve azaltmak için adımlar atma sürecidir. Önemlidir çünkü bireylerin kendilerini ve varlıklarını olası tehditlerden ve olumsuz sonuçlardan korumalarına yardımcı olur. Finansal riskler, sağlık riskleri, güvenlik riskleri ve sosyal riskler dâhil olmak üzere bireylerin karşılaşılabileceği birçok farklı risk türü vardır. Bu riskleri tanımlayarak ve yöneterek, bireyler yaşamları hakkında bilinçli kararlar alabilir ve olumsuz sonuçların olasılığını azaltmak için adımlar atabilir. Etkili kişisel risk yönetimi, bireylerin hedeflerine ulaşmalarına ve daha istikrarlı ve güvenli bir yaşam sürmelerine yardımcı olabilir. Ayrıca, bireylerin kişisel ve profesyonel yaşamlarında karşılaştıkları riskleri daha iyi anlamalarına ve yönetmelerine yardımcı olabilir, bu da onların daha iyi kararlar almalarına ve uygun olduğunda daha hesaplı riskler almalarına yardımcı olabilir. Genel olarak, kişisel risk yönetimi, kişisel ve finansal planlamanın önemli bir yönüdür ve bireylerin hayatlarında karşılaştıkları riskleri daha iyi anlamalarına ve yönetmelerine yardımcı olabilir.

Kurumsal risk yönetimi ise bir kurum veya kuruluşun karşı karşıya kalabileceği potansiyel riskleri belirleme, değerlendirme ve azaltmak için adımlar atma sürecidir. Bu, finansal istikrar, yasal sorumluluk, çalışan güvenliği ve diğer birçok risk türüyle ilgili riskleri içerebilir. Kişisel risk yönetimi ile kurumsal risk yönetimi arasında, hem risklerin tanımlanmasını hem de yönetilmesini içeren bir ilişki vardır. Ancak her birinin odak noktası farklıdır. Kişisel risk yönetimi, bireyin karşılaşılabileceği risklere odaklanırken, kurumsal risk yönetimi, bir kurum veya kuruluşun karşılaşılabileceği risklere odaklanır. Örneğin, bir birey, bir hastalık veya yaralanma nedeniyle gelir kaybı gibi mali risklere karşı kendini korumak için sigorta satın alarak kişisel risk yönetimine

girebilir. Öte yandan bir kurum, çalışanların kaza ve yaralanma riskini azaltmak için güvenlik protokolleri uygulayarak kurumsal risk yönetimine dâhil olabilir. Genel olarak, kişisel risk yönetimi ve kurumsal risk yönetimi, potansiyel riskleri yönetmek ve azaltmak ve bireylerin ve kuruluşların hedeflerine ulaşmalarına ve daha verimli ve etkili bir şekilde çalışmalarına yardımcı olmak için önemlidir. Araştırma bulgularına göre katılımcılar bireysel risk zekâsının, kurumsal risk zekâsından önce geldiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Ek 1’de belirtildiği gibi BAHP sonuçlarına göre öncelik sırasına göre sıralanmış kontrol sorularının öncelikli olarak bireysel risk zekâsıyla ilgili olduğu görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada taslak Risk Zekâsı Küpü Modeli çerçevesinde Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerinde risk zekâsının uygulamaya dönüştürülebilmesi için rehber niteliği taşıyacak bir kontrol listesinin oluşturulması amaçlanmıştır.

Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde sürdürülebilir kalite güvencesinin temininin sağlanmasına katkı vermesi planlanan çalışmada Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin *yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme* boyutlarında bireysel ve kurumsal risk zekâsının nasıl oluşturulabileceği araştırılmış; ilk olarak taslak model çerçevesinde kuramsal düzey oluşturulmuş ve aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinin Yönetim, İletişim, Öğrenme, Teknoloji ve Değerlendirme boyutlarında

- 1- Bireysel risk zekâsının sezgisel risk yönetimi tabanlı olarak geliştirilmesi için risk farkındalığı, risk okuryazarlığını ve risk kültürü nasıl oluşturulmalıdır?
- 2- Kurumsal risk zekâsının geliştirilmesi için risk farkındalığı, risk okuryazarlığını ve risk kültürü nasıl oluşturulmalıdır?

Kuramsal düzeyden geliştirilen anket sorularıyla AUÖ sistemlerinin *yönetim, iletişim, öğrenme, teknoloji ve değerlendirme* boyutlarında tecrübe sahibi uzmanlardan alınan görüşlerle AUÖ sistemlerinde Risk zekâsının oluşturulması için kolaylıkla uygulanabilir bir rehber niteliği taşıyan bir kontrol listesi oluşturulmaya çalışılmıştır. Toplam 750 kontrol sorusundan oluşan bir anket oluşturulmuş ve 3 Delphi turu sonucunda 224 kontrol sorusu kalmıştır. Bu sorular Eco Delphi yöntemi kapsamında hazırlanan ikili karşılaştırma matrisiyle 4 alan uzmanı tarafından değerlendirilmiş ve sonuçlar Eco-Delphi prosedürüne uygun olarak BAHF yöntemi ile analiz edilmiştir. Buna göre atık durumdaki 181 kontrol sorusu yeniden değerlendirilmiştir. Bu çalışmada AUÖ sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğe katkı sağlayacağı düşünülen bir risk yönetimi rehberi oluşturulmuş ve *RİZKÜR- Risk Zekâsı Küpü Rehberi* adı verilmiştir.

- Araştırma sonucunda en dikkat çeken sonuç, Ek 2’de yer alan RizKür rehberinde görüldüğü üzere Açık ve Uzaktan öğrenme sistemlerinde öncelikli olarak bireysel risk zekâsına sahip tecrübeli ve bu alanda uzmanlaşmış yöneticilerin çalışması gerekliliğidir. Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerine yönelik yapılan bu çalışmada risk zekâsının oluşturulmasında üst yöneticilerin liyakat sahibi alan uzmanlarından oluşması önem arz etmektedir. Yapısı

itibariyle uzaktan eğitim alanı örgün eğitimden farklıdır ve ayrı bir alan uzmanlığı gerektirmektedir bu sebeple de yöneticilerin alan uzmanı olması sistemin risk zekâsına katkıda bulunmaktadır. Riskler doğası gereği tamamen elimine etmek mümkün değildir. Bununla birlikte risklerin başarılı bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla bu tür kişilerin Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde yönetici pozisyonunda olması elzemdir.

- Buna ek olarak öne çıkan diğer bir sonuç da Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde risk zekâsı oluşturulurken öncelik bireysel risk zekâsına verilmelidir. Bireysel risk zekâsına sahip olmayan bireylerin çalıştığı bir kurumda kurumsal risk zekâsının oluşturulmasında zorluk yaşanacağı düşünülmektedir. Risk Zekâsı Küpü Rehberinde görüleceği üzere bireysel risk zekâsı için gerekli maddeler kurumsal risk zekâsı kontrol sorularından çoğunlukla önce gelmektedir (bkz Ek 2).

5.1. RiZKüR – Risk Zekâsı Küpü Rehberi

Uzaktan eğitimde risk yönetimi, genel olarak öğrenenlere uzaktan eğitim içeriği ve hizmetleri sağlamaya ilişkin potansiyel riskleri belirleme, değerlendirme ve öncelik sırasına koyma sürecini ifade etmektedir. Bunun, diğerlerinin yanı sıra teknoloji, öğrenci desteği ve akademik dürüstlikle ilgili riskleri de içerdiği söylenebilir. Uzaktan eğitimle ilişkili bazı yaygın riskleri hatırlatmakta fayda olduğu düşünülmektedir:

- Teknik sorunlar: Uzaktan eğitim büyük ölçüde teknolojiye dayalıdır, bu nedenle içeriğin teslimini veya kaynaklara erişimi kesintiye uğratan teknik sorunlar riski bulunmaktadır.
- Öğrenci desteği: Geleneksel bir sınıf ortamında öğrenciler, öğretmenlerden ve diğer destek personelinin yüz yüze desteğe erişebilir. Uzaktan eğitimde öğrenciler, başarılı olma yeteneklerini etkileyebilecek aynı düzeyde desteğe sahip olmayabilir.
- Akademik dürüstlük: Öğrencilerin yetkisiz kaynakları kullanma veya başkalarıyla uygunsuz bir şekilde iş birliği yapma olasılığı daha yüksek olabileceğinden, uzaktan eğitimde kopya çekme veya intihal riski vardır. Bu riskleri yönetmek için kurumlar aşağıdakiler gibi çeşitli stratejiler uygulayabilir: Öğrencilerin ihtiyaç duydukları kaynaklara erişmelerini sağlamak için sağlam teknik destek sağlamak. Öğrencilerin başarılı olmasına yardımcı olmak için

çevrimiçi ders verme, içeriği oluşturma merkezleri ve diğer öğrenci desteği biçimleri sunmak bunlardan bazılarıdır. İntihal tespit yazılımı ve iş birliğine ilişkin katı politikalar gibi akademik bütünlüğü sağlamaya yönelik önlemlerin uygulanması da bunlara eklenebilir. Genel olarak, uzaktan eğitimde risk yönetimi, potansiyel risklerin belirlenmesini ve öğrenciler ve kurum üzerindeki etkilerini en aza indirecek stratejilerin uygulanmasını içermektedir.

Yukarıda bahsedilen ve benzer durumdaki belirsizliklerle birlikte covid-19 salgını, AUÖ sistemlerinde risk yönetimini daha elzem hale getirmiştir.

AUÖ sistemlerinde sezgisel risk yönetimi tabanlı bireysel risk zekâsı ile kurumsal risk zekâsını bir araya getiren taslak Risk Zekâsı Küpü Modeli çerçevesinde risk yönetimini uygulanabilir hale getirmek için oluşturulan rehber *RİZKÜR - Risk Zekâsı Küpü Rehberi* adı verilmiştir.

Rehber toplam 405 kontrol sorusundan oluşmaktadır. Her bir kurum içinde uygulamada farklılıklar olabileceği hesaba katılarak bireysel ve kurumsal risk yönetimi için toplam 750 sorudan oluşan ve risk yönetim sürecini AUÖ sistemlerinin yönetim, teknoloji, öğrenme, iletişim, değerlendirme birimlerine göre özelleştirilmiş bir anket hazırlanmış ve 23 uzmanın katıldığı 3 tur Delphi paneli sonunda oluşan veri BAHP yöntemi ile analiz edilmiştir. BAHP sonucuna göre AUÖ sistemlerinde risk zekâsının oluşturulması sürecinde öncelik verilmesi gereken birim yönetim birimi olup yönetim biriminde görevli çalışanların bireysel risk zekâsı geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Birim özelinde çalışma sonuçları aşağıda açıklanmaktadır.

5.2.Yönetim Birimine Yönelik Sonuçlar

Yönetim birimleri, finansal yönetim, insan kaynakları ve bilgi teknolojisi gibi bir dizi hizmet sağlayarak bir kuruluşun operasyonlarını desteklemekten sorumludur. Yönetim birimlerinde karşılaşılabilecek risklerden bazıları şunlardır:

- Finansal risk: İdari departmanlar, kuruluşun finansal kaynaklarının yönetiminden sorumludur. Buna bütçeleme, tahmin ve gider yönetimi dâhildir. Bu sorumluluklar şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde yerine getirilmezse, finansal kötü yönetim veya dolandırıcılık riski bulunmaktadır.
- Veri güvenliği riski: Yönetim birimleri genellikle çalışanların ve müşterilerin kişisel bilgileri gibi hassas verilerin yönetilmesinden ve korunmasından

sorumludur. Uygun güvenlik önlemlerinin alınmaması durumunda veri ihlali veya siber saldırı riski vardır.

- Yasal risk: İdari departmanlar, sözleşmeler, uyum ve düzenleyici konular dâhil olmak üzere kuruluşun yasal işlerinin yönetiminden de sorumlu olabilir. Bu sorumluluklar düzgün bir şekilde yönetilmezse, yasal anlaşmazlıklar veya uyumsuzluk riski mevcuttur.
- İnsan kaynakları riski: İdari departmanlar, işe alım, eğitim ve çalışan gelişimi dâhil olmak üzere kuruluşun insan kaynaklarının yönetiminden sorumludur. Bu sorumluluklar etkili bir şekilde yerine getirilmezse, işyeri çatışmaları veya adil muamele ve çeşitlilikle ilgili sorunlar ortaya çıkabilmektedir.
- Operasyonel risk: İdari departmanlar, organizasyonun genel operasyonlarını destekler. İdari departman tarafından verilen hizmetlerin verimli ve etkin bir şekilde yürütülmemesi durumunda operasyonel aksama riski bulunmaktadır.

Açık ve uzaktan eğitim sistem yöneticileri, çevrimiçi ve uzaktan eğitim programlarını destekleyen teknoloji ve sistemlerin sürdürülmesinden ve yönetilmesinden sorumludur. Belirli sorumlulukları, kuruluşun boyutuna ve karmaşıklığına bağlı olarak değişebilir, ancak açık ve uzaktan eğitim sistemi yöneticilerinin ortak görevleri şunları içerir:

- Çevrimiçi ve uzaktan eğitim programlarını desteklemek için donanım ve yazılım sistemlerinin kurulması ve yapılandırılması
- Öğrenim yönetim sistemi (LMS) ve diğer eğitim teknolojisi araçlarının bakımı ve güncellenmesi
- Donanım, yazılım ve LMS ile ilgili sorun giderme ve sorun çözme sorunları dâhil olmak üzere öğretim üyelerine, personele ve öğrencilere teknik destek sağlanması
- Çevrimiçi ve uzaktan eğitim programları için teknik çözümler geliştirmek ve uygulamak üzere öğretim tasarımcıları ve diğer ekip üyeleriyle işbirliği yapmak
- Sistemlerin güvenli olduğundan ve verilerin korunduğundan emin olmak
- Sistem performansını izleme ve iyileştirmeler için önerilerde bulunma
- Sistem yedeklemelerini ve felaket kurtarma süreçlerini yönetme
- Çevrimiçi ve uzaktan eğitimde ortaya çıkan teknolojiler ve en iyi uygulamalarla güncel kalmak

Bu teknik sorumluluklara ek olarak, açık ve uzaktan eğitim sistemi yöneticileri, çevrimiçi ve uzaktan eğitim programlarının sorunsuz çalışmasını sağlamak için bütçeleri yönetmekten, satıcılar ve yüklenicilerle koordinasyon sağlamaktan ve diğer paydaşlarla iş birliği yapmaktan da sorumlu olabilir.

Yürütülen araştırma sonucunda risk zekâsının öncelikle yönetim biriminde birey bazında oluşturulması gerektiği ortaya çıkmıştır (bkz Ek2). Açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde yönetim biriminde çalışan personelin kurumsal hedeflerin neler olduğunu belirlemeli, eğitimsel hedefleri ortaya koymalı, yönetimsel amaçların birinin sorumlu olacağını tespit etmeli bunun yanında altyapısal hedefler ortaya konmalıdır. Belirlenen hedeflerin neden önemli olduğu not edilmelidir. Kurumsal risk yönetimi açısından ise hizmet içi eğitimin nasıl yapılması gerektiğinin kararlaştırılması; risk haritalarının kullanılması ve yönetimsel kararların nasıl alınacağına dair sürecin yönetilmesi gerekliliği ön plana çıkmaktadır (bkz Ek2).

5.3. Öğrenme Birimine Yönelik Sonuçlar

Öğrenme birimleri, genel anlamda bir kuruluş içindeki çalışanlara eğitim ve gelişim fırsatları sağlamaktan sorumludur. Öğrenim birimlerinde karşılaşılabilecek risklerden bazıları şunlardır:

- İş hedefleriyle uyumsuzluk: Öğrenme departmanı tarafından sunulan öğrenme ve gelişim programları, organizasyonun iş hedefleriyle uyumlu değilse, eğitimin çalışanların performansı veya genel başarı üzerinde somut bir etkisinin olmaması riski olduğu söylenebilir.
- Sınırlı bütçe: Öğrenim departmanları, çalışanlar için çok çeşitli eğitim ve gelişim fırsatları sunma yeteneklerini etkileyebilecek sınırlı mali kaynaklar açısından zorluklarla karşılaşabilir.
- Sınırlı katılım: Çalışanlar, öğrenme departmanı tarafından sunulan eğitim ve gelişim programlarının değerini görmezlerse, programlara tam olarak katılamayabilir veya katılamayabilirler. Bu, eğitimin etkinliğini ve çalışan performansı üzerindeki etkisini sınırlayabilir.
- Ölçüm eksikliği: Eğitim ve gelişim programlarının etkinliğini değerlendirmek için uygun önlemler alınmadan, etkilerini belirlemek ve iyileştirmeler yapmak zor olabilir.

- Teknoloji zorlukları: Öğrenim departmanı eğitim vermek için teknolojiye güveniyorsa, eğitimin kalitesini etkileyebilecek teknik zorluklar veya kesintiler riski bulunmaktadır.

AUÖ sistemleri öğrenme biriminde ise sorumluluk alanı çok daha geniştir. Öğrenme biriminde öncelikle bireysel risk zekâsının oluşturulması gerektiği araştırma sonuçlarında gözükmemektedir. Buna göre açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinin öğrenme biriminde çalışanlar öncelikle öğrenme hedeflerinin ne olacağını ve hedeflerin nasıl seçileceğini belirlemeli, iç ve dış risk risklere karşı hazırlıklı olmalı, risklerini sıralarken kriterler kullanılmalı, tehditleri azaltıp fırsatları arttırmalıdır. Kurumsal risk yönetimi açısından ise hizmet içi farkındalık eğitimleri düzenlenmeli, kurumsal risklerin belirlenmesinde risk haritası kullanılmalı ve risk kültürünün nasıl oluşturulacağına dair kararlar alınmalıdır (bkz Ek2).

5.4. Teknoloji Birimine Yönelik Sonuçlar

Teknoloji birimleri, bir organizasyon içindeki teknoloji altyapısının ve sistemlerinin yönetilmesinden ve sürdürülmesinden sorumludur. Teknoloji birimlerinde karşılaşılabilecek risklerden bazıları şunlardır:

- Siber güvenlik riski: Teknoloji departmanları, kuruluşun bilgi ve sistemlerini siber saldırılara ve veri ihlallerine karşı korumaktan sorumludur. Uygun siber güvenlik önlemleri alınmazsa, yetkisiz erişim veya veri kaybı riski vardır.
- Sistem arızası riski: Teknoloji departmanları, kuruluşun sistem ve teknoloji altyapısının güvenilir ve verimli olmasını sağlamaktan sorumludur. Teknolojinin bakımı uygun şekilde yapılmazsa veya donanım veya yazılımla ilgili sorunlar varsa, sistem arızası veya kesinti riski vardır.
- Veri kalitesi riski: Teknoloji departmanları, kuruluşun verilerinin yönetilmesinden ve korunmasından sorumludur. Veriler uygun şekilde yedeklenmezse veya veri yönetim sistemlerinde sorunlar varsa, veri kaybı veya bozulması riski vardır.
- Satıcı riski: Teknoloji departmanları, donanım, yazılım ve teknolojiyle ilgili diğer hizmetler için üçüncü taraf satıcılara güvenebilir. Satıcılar dikkatli bir şekilde seçilmez ve yönetilmezse, satıcı başarısızlığı veya kuruluşun hedefleriyle uyumsuzluk riski vardır.

- Kaynak kısıtlamaları: Teknoloji departmanları, kuruluşun teknoloji altyapısını etkin bir şekilde yönetme ve sürdürme becerilerini etkileyebilecek sınırlı finansal ve personel kaynakları açısından zorluklarla karşılaşabilir.

Teknoloji biriminde öncelikle bireysel risk zekâsının oluşturulması gerektiği araştırma sonuçlarında gözükmemektedir. Buna göre açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinin teknoloji biriminde çalışanlar öncelikle teknoloji birimine dair hedeflerinin neler olacağını belirlemeli, donanımsal ve yazılımsal riskleri ortaya koymalı, bu riskleri hangi tekniklerle belirleyeceğine karar vermeli, risk puanlarını hesaplamalı, tehditlerin nasıl azaltılıp fırsatların nasıl arttırılacağına karar vermelidir. Kurumsal risk yönetimi açısından ise yasal sorumluluklarının bilincinde olup, hizmet içi eğitime önem verilmeli, risk haritaları kullanılabilir ve birim çalışanlarının birlikte nasıl karar alınacağını belirlenmesi ön plana çıkmaktadır (bkz Ek 2).

5.5. İletişim Birimine Yönelik Sonuçlar

Halkla ilişkiler (PR) veya kurumsal iletişim departmanları olarak da bilinen iletişim departmanları, bir kuruluş ile paydaşları arasındaki bilgi akışını yönetmekten sorumludur. İletişim departmanlarında karşılaşılabilecek risklerden bazıları şunlardır:

- İtibar riski: Kurumun itibarının yönetilmesinden iletişim departmanları sorumludur. İletişim stratejileri dikkatli bir şekilde planlanmaz ve uygulanmaz ise kurumun itibarının zedelenme riski bulunmaktadır.
- Yanlış iletişim riski: Kuruluş tarafından iletilen mesajlar net değilse veya uygun bir şekilde iletilmemişse, yanlış anlama, anlaşılma veya yanlış iletişim gerçekleşebilir
- Medya riski: İletişim departmanları, kuruluşun medya ile olan ilişkilerini yönetmekten sorumludur. Kuruluşun net ve etkili bir medya stratejisi yoksa medyada olumsuz yer alma veya yanlış raporlama riski vardır.
- Sosyal medya riski: İletişim departmanları, kuruluşun sosyal medya varlığını yönetmekten de sorumlu olabilmektedir. Kuruluş, sosyal medya hesaplarını etkin bir şekilde yönetemezse veya olumsuz geri bildirimlere uygun olmayan şekilde yanıt verirse, olumsuz yorum veya tepki alma vakaları gerçekleşebilir.

- Yasal risk: İletişim departmanları, kuruluşun iletişim çabalarının ilgili yasa ve yönetmeliklere uygun olmasını sağlamaktan sorumludur. İletişim departmanı bu sorumlulukları etkin bir şekilde yönetemezse, yasal anlaşmazlıklar veya düzenleyici para cezaları ortaya çıkabilir.

İletişim biriminde öncelikle bireysel risk zekâsının oluşturulması gerektiği araştırma sonuçlarında gözükmemektedir. Buna göre açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinin iletişim biriminde çalışanlar öncelikle iletişim birimine dair hedeflerinin ne olacağını ve hedeflerin nasıl seçileceğini belirlemeli, çalışanlar için gerekli iletişim becerileri ortaya konmalı, iç ve dış risklere karşı stratejiler geliştirmeli ve tehditleri azaltıp fırsatları arttırmalıdır. Kurumsal risk yönetimi açısından ise hizmet içi farkındalık eğitimleri düzenlenmeli, iletişim sürecini kapsayan etik kodlar ortaya konmalı, kurumsal risk kültürü açısından proaktivite özendirilmelidir (bkz Ek2).

5.6. Değerlendirme Birimine Yönelik Sonuçlar

Değerlendirme birimleri veya değerlendirme merkezleri olarak da bilinen değerlendirme departmanları, etkinliklerini, verimliliklerini ve etkilerini değerlendirmek için programların, projelerin ve politikaların bağımsız değerlendirmelerini yapmaktan sorumludur. Bu değerlendirmeler, karar vermeyi bilgilendirmek, program tasarımını ve uygulamasını iyileştirmek ve kaynakları daha etkin bir şekilde tahsis etmek için kullanılacak değerli bilgiler sağlar. AUÖ sistemlerinde ise bu birime ait görev kapsamı daha geniştir çünkü öğrenme sürecinin değerlendirmesi AUÖ sistemlerinin sürdürülebilirliği açısından oldukça kritiktir. Genel olarak bakıldığında değerlendirme birimlerinde karşılaşılabilecek çeşitli riskler vardır:

- Önyargı: Değerlendirmeler, titiz ve şeffaf bir şekilde yürütülmezlerse önyargıya tabi olabilir. Bu, değerlendiricilerin değerlendirilmekte olan program hakkında önyargılı fikirleri varsa veya değerlendirme nesnel veya tarafsız olmayan bir şekilde tasarlanmışsa meydana gelebilir.
- Sahiplenme eksikliği: Değerlendirilmekte olan programın paydaşları değerlendirme sürecini desteklemezlerse veya içindeki değeri görmezlerse, değerlendirmeye katılmaya karşı dirençli olabilirler veya değerlendiricilerle tam işbirliği yapmayabilirler. Bu, doğru ve güvenilir verilerin elde edilmesini zorlaştırabilir.

- Sınırlı kaynaklar: Değerlendirme departmanları, kapsamlı ve yüksek kaliteli değerlendirmeler yapma yeteneklerini etkileyebilecek sınırlı finansal ve personel kaynakları açısından zorluklarla karşılaşabilir.
- Sınırlı etki: Değerlendirmelerin bulguları ve tavsiyeleri, ilgili görülmezlerse veya paydaşlar sonuçlarla aynı fikirde değilse, bunlara göre hareket edilmeyebilir. Bu, değerlendirmenin etkisini ve değerlendirme departmanının değişimi etkileme yeteneğini sınırlayabilir.
- Veri kalitesi: Değerlendirme sürecinde toplanan verilerin kalitesi, bulguların güvenilirliğini ve geçerliliğini önemli ölçüde etkileyebilir. Verilerin doğru veya eksiksiz olmaması, yanlış veya yanıltıcı sonuçlara yol açabilir.

Değerlendirme biriminde öncelikle bireysel risk zekâsının oluşturulması gerektiği araştırma sonuçlarında gözükmektedir. Buna göre açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinin değerlendirme biriminde çalışanlar öncelikle öz-değerlendirme hedeflerinin ne olacağını belirlemeli, gerekli ölçme ve değerlendirme yöntemleri tespit edilmeli ve gerekiyorsa yapay zekâdan faydalanmalı, iç ve dış risk risklere karşı hazırlıklı olmalı, risklerini sıralarken kriterler kullanılmalı, tehditleri azaltıp fırsatları arttırmalıdır. Kurumsal risk yönetimi açısından ise paydaşların risk yönetimiyle ilgili hem fikir olmasına çalışılmalı, kurumsal risklerin belirlenmesinde risk haritası kullanılmalı ve risk yönetiminin sürdürülebilir hale getirilmesi fikirleri öne çıkmaktadır (bkz Ek2).

5.7. Öneriler

Yaşam boyu öğrenme, kişinin yaşamı boyunca sürekli olarak yeni bilgi, beceri ve tutumlar edinme sürecidir. Örgün eğitim veya diğer öğrenme deneyimleri aracılığıyla, öğrenmek ve büyümek için aktif olarak fırsat aramayı içerir. Öte yandan bir risk kültürü, bir kuruluşun risk yönetimi yaklaşımını şekillendiren tutum, davranış ve değerleri ifade eder.

Yaşam boyu öğrenme ile risk kültürü arasındaki ilişki ele alındığında, yaşam boyu öğrenme kültürü, risk yönetimine yönelik proaktif bir yaklaşımı teşvik ederek bir kuruluşun riski daha etkin bir şekilde yönetmesine yardımcı olabilir. Çalışanlar sürekli olarak öğrenmeye ve becerilerini geliştirmeye teşvik edildiğinde, potansiyel riskleri belirlemek ve değerlendirmek ve ayrıca bu riskleri azaltmak veya yönetmek için

stratejiler geliştirmek için daha donanımlı hale gelirler. Bu, kuruluşların daha bilinçli kararlar almasına ve olumsuz sonuç olasılığını azaltmasına yardımcı olabilir.

Ek olarak, yaşam boyu öğrenme kültürü, kuruluşların değişime uyum sağlmasına ve yeni zorluklara daha etkin bir şekilde yanıt vermesine yardımcı olabilir. İş ortamı geliştikçe, kuruluşların sektörlerindeki en son trendler ve en iyi uygulamalarla güncel kalmaları önemlidir. Kuruluşlar, yaşam boyu öğrenmeyi teşvik ederek, çalışanlarının sürekli değişen bir ortamda gezinmek için gereken beceri ve bilgilerle donatılmasını sağlayabilir. Bu, kuruluşların rekabet avantajını korumalarına ve beklenmedik olaylara hazırlıksız yakalanma riskini azaltmalarına yardımcı olabilir.

Özetle, yaşam boyu öğrenme ve risk kültürü birbiriyle yakından bağlantılıdır ve bir kuruluşun riski yönetme ve değişime uyum sağlama becerisi üzerinde olumlu bir etkiye sahip olabilir. Buradan hareketle araştırma sonuçlarına göre ortaya çıkan öneriler aşağıda sıralanmaktadır:

- Türkiye’de hali hazırda risk yönetimi daha çok finans ve sigorta sektöründe kullanılmaktadır. Buna örnek olarak Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi Başkanlığı bulunmaktadır. Ülkemizde risk yönetimi kültürü tabana yayılmadığı içinde kriz yönetimi daha öne çıkmaktadır. Bu duruma örnek olarak İç İşleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi Başkanlığı gösterilebilir. Risk yönetimi kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla ilgili kurumlar (İç İşleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Savunma Bakanlığı, YÖK vb.) nezdinde Milli Risk Yönetimi Başkanlığı kurulabilir. Taslak risk zekâsı küpü modeli diğer kurumlara uyarlanıp kullanılabilir.
- Risk zekâsına yönelik oluşturulan taslak modelin geçerli bir model haline getirilmesine ilişkin ulusal ve uluslararası projeler tasarlanabilir ve daha geniş kapsamlı ve karşılaştırmalı çalışmalar yapılabilir.
- Rizkür Rehberinde yer alan öğrenme boyutunda eğitimsel hedeflerin, öğrenme sürecindeki iç ve dış risklerin belirlenebilmesi için kurumlarda farkındalık oluşturulması gerekmektedir. Bu düşünceden hareketle Risk Yönetiminin seçmeli ders olarak üniversitelerde her bölümde okutulması özellikle Risk Zekâsının nasıl oluşturulacağının bu ders kapsamında yer alması, önerilebilir.

- Açık ve Uzaktan Öğrenme sistemlerine kalite güvencesi ve sürdürülebilirlik kapsamında katkı sağlayacağı düşünülen RiZKüR, farklı açık ve uzaktan öğrenme kurumları için özelleştirilerek, kullanılabilir.

KAYNAKÇA

- Açık ve Uzaktan Öğrenme Sözlüğü. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemi. İnternet erişim tarihi 10.10.2020 <http://auosozluk.anadolu.edu.tr/>
- A Guide to Hybrid and Blended Learning in Higher Education. (2020). Retrieved 10 October 2020, from <https://www.wwt.com/article/guide-to-hybrid-blended-learning-higher-ed>
- Acree, L., Gibson, T., Mangum, N., Wolf, M. A., Kellogg, S., & Branon, S. (2017). Supporting school leaders in blended learning with blended learning. *Journal of Online Learning Research*, 3(2), 105-143.
- Adar, E., Ince, M., Karatop, B., & Bilgili, M. S. (2017). The risk analysis by failure mode and effect analysis (FMEA) and fuzzy-FMEA of supercritical water gasification system used in the sewage sludge treatment. *Journal of Environmental Chemical Engineering*, 5(1), 1261-1268.
- Andrew Holmes, Risk Management, Oxford: Capstone Publishing, 2002
- Ang, S., & Van Dyne, L. (2015). *Handbook of cultural intelligence: Theory, measurement, and applications*. Routledge.
- Apgar, D. (2006). *Risk intelligence: Learning to manage what we don't know*. Harvard Business Press.
- Arslan, İ. (2007). Basel Kriterlerine Türk Bankacılık Sektörüne Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (18), 49-66.
- Aydeniz, E. Ş. (2008). *İşletmelerde gelecek (futures) ve opsiyon sözleşmeleri ile risk yönetimi*. Arıkan Basım Yayım Dağıtım.
- Aydın, H., & Koçdar, S. (2013). Açık ve uzaktan öğrenme araştırmalarında Delphi tekniğinin kullanımı.
- Avcı, N. (1999). Enformatik cehalet. Timaş Kitabevi.
- Baccarini, D. (1999). The logical framework method for defining project success. *Project management journal*, 30(4), 25-32.

- Bae, S. M. (2019). The prediction model of suicidal thoughts in Korean adults using Decision Tree Analysis: A nationwide cross-sectional study. *PloS one*, 14(10), e0223220.
- Baloi, D., & Price, A. D. (2003). Modelling global risk factors affecting construction cost performance. *International journal of project management*, 21(4), 261-269.
- Banks, E. (2012). *Risk culture: A practical guide to building and strengthening the fabric of risk management*. Palgrave Macmillan
- Banks, E. (2012). *Risk culture: A practical guide to building and strengthening the fabric of risk management*. Palgrave Macmillan.
- BARAN, H. (2020). Açık ve uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 28-40.
- Bashah, K. b. (1989). *Organizational culture: Organizational adaptability and change, a study of PETRONAS* (Order No. DP31233). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1652846539). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1652846539?accountid=7181>
- Bayaga, A., & Moyo, G. (2009). An Investigation into the Relevance and Applicability of University-wide Risk Awareness: Effect of Risk Policies and Procedures. *Journal of International Social Research*, 2(9).
- BDDK. (2019). Retrieved 31 December 2019, from <https://www.bddk.org.tr/Hakkimizda/Kurulus/9>
- Beatty, B. (2014). Hybrid courses with flexible participation: The HyFlex course design. In *Practical applications and experiences in K-20 blended learning environments* (pp. 153-177). IGI Global.
- Bernard, H. R. (2002). *Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative approaches* (3rd ed.). Walnut Creek, CA: Alta Mira Press.
- Bernstein, P. L. (1998). *Against the Gods: the remarkable story of Risk*. John Wiley & Sons. Inc. New York.
- Bialostok, S., Whitman, R., & Bradley, W. (Eds.). (2012). *Education and the risk society: Theories, discourse and risk identities in education contexts* (Vol. 5). Springer Science & Business Media.

- Bojko, A. A. (2009, July). Informative or misleading? Heatmaps deconstructed. In *International conference on human-computer interaction* (pp. 30-39). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Borge, D. (2002). *The book of risk*. John Wiley & Sons.
- Boyarsky, K. (2020). What Is Hybrid Learning? Here's Everything You Need to Know. Retrieved 6 November 2020, from <https://www.owllabs.com/blog/hybrid-learning#:~:text=Hybrid%20learning%20is%20an%20educational,video%20conferencing%20hardware%20and%20software>.
- Bozeman, B., & Kingsley, G. (1998). Risk culture in public and private organizations. *Public administration review*, 109-118.
- Bozkurt, C. (2010). Risk, Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Denetim. *Denetişim*, (4), 17-30.
- Braumann, E. C. (2018). Analyzing the role of risk awareness in enterprise risk management. *Journal of Management Accounting Research*, 30(2), 241-268.
- Brill, J., Bishop, M., & Walker, A. (2006). The competencies and characteristics required of an effective project manager: A web-based Delphi study. *Educational Technology Research and Development*, 54(2), 115-140. Retrieved from <http://www.springerlink.com/content/y64v58216307q885>
- Brinkmann, S. (2013). *Qualitative interviewing*. Oxford university press.
- Bryan, A., & Volchenkova, K. N. (2016). Blended learning: definition, models, implications for higher education. *Вестник Южно-Уральского государственного университета. Серия: Образование. Педагогические науки*, 8(2).
- Cabi, E. (2018). The impact of the flipped classroom model on students' academic achievement. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 19(3).
- Caldwell, F. (2008). Risk intelligence: applying KM to information risk management. *Vine*.
- Carbone, T. A., & Tippett, D. D. (2004). Project risk management using the project risk FMEA. *Engineering management journal*, 16(4), 28-35.

- Carl L. Pritchard, Risk Management Concepts and Guidance, Third Edition, Virginia: ESI International, 2005, s.9.
- Carmi, N., & Alkaher, I. (2019). Risk Literacy and Environmental Education: Does Exposure to Academic Environmental Education Make a Difference in How Students Perceive Ecological Risks and Evaluate Their Risk Severity?. *Sustainability*, 11(22), 6350.
- Chapman, R. J. (2001). The controlling influences on effective risk identification and assessment for construction design management. *International Journal of Project Management*, 19(3), 147-160.
- Chen, N. S., Ko, H. C., Kinshuk*, & Lin, T. (2005). A model for synchronous learning using the Internet. *Innovations in Education and Teaching International*, 42(2), 181-194.
- Chis, A. E., Moldovan, A. N., Murphy, L., Pathak, P., & Muntean, C. H. (2018). Investigating flipped classroom and problem-based learning in a programming module for computing conversion course. *Journal of Educational Technology & Society*, 21(4), 232-247.
- Cody Delistraty October 26, 2016 erişim tarihi 7/8/2019
<https://daily.jstor.org/surprising-historical-significance-fortune-telling/>
- Coen, D. and Roberts, A. (2012), A New Age of Uncertainty. *Governance*, 25: 5-9.
- Colin Raban & Liz Turner (2006) Quality risk management. Modernising the architecture of quality assurance, *Perspectives*, 10:02, 39-44, DOI: 10.1080/13603100600644522
- Colletaz, G., Hurlin, C., & Pérignon, C. (2013). The Risk Map: A new tool for validating risk models. *Journal of Banking & Finance*, 37(10), 3843-3854.
- Coskun, Y. (2010). Risk Maps of Securities Firms (Aracı Kurumların Risk Haritası). *Sermaye Piyasası Dergisi*, 1(3), 52-74.
- Crowne, K. A. (2008). What leads to cultural intelligence?. *Business horizons*, 51(5), 391-399.
- Darojat, O. (2013). *Quality assurance in distance teaching universities: A comparative study in thailand, malaysia, and indonesia* (Order No. NS23939). Available from

- ProQuest Dissertations & Theses Global. (1519404774). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1519404774?accountid=7181>
- Dellana, S., Kros, J. F., Falasca, M., & Rowe, W. J. (2019). Risk management integration and supply chain performance in ISO 9001-certified and non-certified firms. *International Journal of Productivity and Performance Management*.
- DelZoppo, R. J., Brown, E., & Sweeney, M. (2014). *U.S. Patent No. 8,793,151*. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.
- Dickson, T. J. (2002). Calculating risks: Fine's mathematical formula 30 years later. *Journal of Outdoor and Environmental Education*, 6(1), 31-39.
- Dickson, W. J., & Roethlisberger, F. J. (2004). *Management and the Worker*. Routledge.
- Dionne, G. (2013). Risk management: History, definition, and critique. *Risk Management and Insurance Review*, 16(2), 147-166.
- Dionne, G., & Eeckhoudt, L. (1985). Self-insurance, self-protection and increased risk aversion. *Economics Letters*, 17(1-2), 39-42.
- Doğan, T. G., & Gülsün, EBY. (2014) Türkiye'de Uzaktan Bilgisayar Mühendisliği Lisans Eğitimine İlişkin Bir Model. *Gümüşhane Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 4(1), 64-74.
- Downes, S. (2005). E-learning 2.0. *ELearn*, 2005(10), 1.
- Edgren, G. (2006). Developing a competence-based core curriculum in biomedical laboratory science: A Delphi study. *Medical Teacher*, 28(5), 409-417. doi: 10.1080/01421590600711146
- Ehrlich, I., & Becker, G. S. (1972). Market insurance, self-insurance, and self-protection. *Journal of political Economy*, 80(4), 623-648.
- Enfield, J. (2013). Looking at the impact of the flipped classroom model of instruction on undergraduate multimedia students at CSUN. *TechTrends*, 57(6), 14-27.
- Erol, M. (2007). BASEL-I ve BASEL-II Uzlaşısı'nın Bankalar Tarafından İşletmelere Verilen Kredilerde Risk Yönetimi Aracı Olarak Kullanılması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (36), 155-160.

- EU (European Union). (2007). Directive 2007/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2007 on the assessment and management of flood risks. *Official Journal of the European Union*, 288, 27-34.
- Eustace, A. H., Pringle, M. J., & Denham, R. J. (2011). A risk map for gully locations in central Queensland, Australia. *European journal of soil science*, 62(3), 431-441.
- Evans, D. (2015). *Risk intelligence: How to live with uncertainty*. Simon and Schuster.
- Fletcher, W. J. (2005). The application of qualitative risk assessment methodology to prioritize issues for fisheries management. *ICES Journal of Marine Science*, 62(8), 1576-1587.
- Fraser, J., & Simkins, B. (Eds.). (2010). *Enterprise risk management: Today's leading research and best practices for tomorrow's executives* (Vol. 3). John Wiley & Sons.
- Garcia-Retamero, R., Cokely, E. T., Wicki, B., & Joeris, A. (2016). Improving risk literacy in surgeons. *Patient education and counseling*, 99(7), 1156-1161.
- Geneva: International Standards Organisation, 2009.
- Gigerenzer, G. (2015). *Risk savvy: How to make good decisions*. Penguin.
- Gregersen, N. H. (2003). Risk and religion: Toward a theology of risk taking. *Zygon®*, 38(2), 355-376.
- Greenhalgh, T., & Wengraf, T. (2008). Collecting stories: Is it research? Is it good research? Preliminary guidance based on a Delphi study. *Medical Education*, 42(3), 242-247. doi: 10.1111/j.1365/2923.2007.02956.x
- Gordon, T. (2007). Energy forecasts using a “roundless” approach to running a Delphi study. *Foresight*, 9(2), 27-35. doi: 10.1108/14636680710737731
- Hahn, R. (2013). ISO 26000 and the standardization of strategic management processes for sustainability and corporate social responsibility. *Business Strategy and the Environment*, 22(7), 442-455.
- Hahn, R. (2013). ISO 26000 and the standardization of strategic management processes for sustainability and corporate social responsibility. *Business Strategy and the Environment*, 22(7), 442-455.

- Hallikas, J., Karvonen, I., Pulkkinen, U., Virolainen, V. M., & Tuominen, M. (2004). Risk management processes in supplier networks. *International Journal of Production Economics*, 90(1), 47-58.
- Han, B. C. (2017). *The scent of time: A philosophical essay on the art of lingering*. John Wiley & Sons.
- Hanks, D. J. (2008). *Measuring relative risk intelligence: Model development using an Analytic Hierarchy Process approach* (Doctoral dissertation, Walden University).
- Harrington, C. (2004). Internal audit's new role. *Journal of Accountancy*, 198(3), 65.
- Hartmann, T., & Spit, T. (2016). Implementing the European flood risk management plan. *Journal of Environmental Planning and Management*, 59(2), 360-377.
- Heath, R. L., & O'Hair, D. (Eds.). (2009). *Handbook of risk and crisis communication*. New York, NY: Routledge.
- Henriques, A. (Ed.). (2011). *Understanding ISO 26000: A practical approach to social responsibility*. BSI.
- Hillson, D. (2003). *Effective opportunity management for projects: Exploiting positive risk*. Crc Press.
- Hillson, D., & Murray-Webster, R. (2017). *Understanding and managing risk attitude*. Routledge.
- Hillson, D. (2021, 10 Aralık). *Risk Doctor [Video]*. Youtube. <https://tinyurl.com/jbnj5r8n>
- Hofstede, G., Hofstede, G. J., & Minkov, M. (2010). *Cultures and Organizations: Software of the Mind*. Revised and expanded 3rd Edition. N.-Y.: McGraw-Hill.
- Hoggart, R. (1998). Critical literacy and creative reading. *Literacy is not enough: Essays on the importance of reading*, 56-72.
- Howe, A., Keogh-Brown, M., Miles, S., & Bachmann, M. (2007). Expert consensus on contamination in educational trials elicited by a Delphi exercise. *Medical Education*, 41(2), 196-204. doi: 10.1111/j.1365-2929.2006.02674.x
- Hrastinski, S. (2008). Asynchronous and synchronous e-learning. *Educause quarterly*, 31(4), 51-55.

Hrbackova, L. (2016). Risk-based thinking in the production process using the methods of quality assurance matrix and the FMEA Process. *Journal of Systems Integration*, 7(1), 21-28.

<https://www.cambridgeassessment.org.uk/Images/130433-what-is-literacy-an-investigation-into-definitions-of-english-as-a-subject-and-the-relationship-between-english-literacy-and-being-literate-.pdf>

Hsu, C., & Sandford, B. (2007). The Delphi technique: Making sense of consensus. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 12(10), 1-8. Retrieved from <http://pareonline.net/getvn.asp?v=12&n=10>

Huang, S. M., Chang, I. C., Li, S. H., & Lin, M. T. (2004). Assessing risk in ERP projects: identify and prioritize the factors. *Industrial management & data systems*.

Hung, H., Altschuld, J., & Lee, Y. (2008). Methodological and conceptual issues confronting a cross-country Delphi study of educational program evaluation. *Evaluation and Program Planning*, 31(2), 191-198. doi: 10.1016/j.evalprogplan.2008.02.005

IEEE Guide - Adoption of PMI Standard, A Guide to the Project Management Body of Knowledge," in IEEE Std 1490-1998 , vol., no., pp.1-198, 22 March 1999 doi: 10.1109/IEEESTD.1999.89431

International Organization for Standardization. (2009). ISO 31000: 2009: Risk Management: Principles and Guidelines. International Organization for Standardization.

IRMI Our Story. (2019). Retrieved 31 December 2019, from <https://www.irmi.com/about/our-story>

ISO (2015) ISO 9001, Quality management systems, Geneva: ISO.

ISO 31000:2009, Risk Management—Principles and Guidelines.

Jeynes, J. (2012). *Risk management: 10 principles*. Routledge.

Jung, I., Wong, T., & Belawati, T. (2013). Quality Assurance in Distance Education and E-learning. Retrieved 14 September 2020, from

https://www.idrc.ca/sites/default/files/openebooks/quality_assurance_in_distance_education_and_e-learning_0.html

- Kant, I. (2019). *Answering the question: What is enlightenment?*. Strelbyskyy Multimedia Publishing.
- Kasurinen, J., Taipale, O., & Smolander, K. (2010, September). Test case selection and prioritization: risk-based or design-based?. In *Proceedings of the 2010 ACM-IEEE International Symposium on Empirical Software Engineering and Measurement* (pp. 1-10).
- Kenwood, P. A. (2016). *Enterprise risk management and a risk-aware culture: Perspectives of faculty members at one institution*. Saint Joseph's University.
- Köksal, A. (2013). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu Kapsamında Risklerin Tespiti Ve Yönetilmesine İlişkin Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 14(2), 307-325.
- Kracauer, S. (1952). The challenge of qualitative content analysis. *Public opinion quarterly*, 631-642.
- KurubacaK, G. (2011). eLearning for pluralism: The culture of eLearning in building a knowledge society. *International Journal on E-Learning*, 10(2), 145-167.
- Lam, J. (2003). *Enterprise risk management: from incentives to controls* (Vol. 181). John Wiley & Sons.
- Lee, F. (2008). Technopedagogies of mass-individualization: Correspondence education in the mid twentieth century. *History and Technology*, 24(3), 239-253.
- Lee, R. M. (2011). “The most important technique...”: Carl Rogers, Hawthorne, and the rise and fall of nondirective interviewing in sociology. *Journal of the History of the Behavioral Sciences*, 47(2), 123-146.
- Loo, R. (2002). The Delphi method: a powerful tool for strategic management. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, 25(4), 762-769.
- Luhmann, N. (2017). *Risk: a sociological theory*. Routledge.
- Lundgren, R. E., & McMakin, A. H. (2018). *Risk communication: A handbook for communicating environmental, safety, and health risks*. John Wiley & Sons.

- Lusardi, A. (2015). Risk literacy. *Italian Economic Journal*, 1(1), 5-23.
- Luyten, D., & Barr, L. (2011). Conducting risk analysis in public transport networks—guidelines for users. *Proceedings of the Institution of Mechanical Engineers, Part F: Journal of Rail and Rapid Transit*, 225(4), 425-430.
- March, J. G., & Shapira, Z. (1987). Managerial perspectives on risk and risk taking. *Management science*, 33(11), 1404-1418.
- Marks, N. (2015). *World-Class Risk Management*. CreateSpace.
- Mehmet, B. (2004). Risk ve Yönetimi. *Birsen Yayınevi, İstanbul*, 3.
- Meraner, M., Musshoff, O., & Finger, R. (2018). Data on risk preferences and risk literacy for a sample of German agricultural sciences students. *Data in brief*, 18, 1267-1271.
- Merna, T., & Al-Thani, F. F. (2011). *Corporate risk management*. John Wiley & Sons.
- Meryem Fıkrkoca, *Bütünsel Risk Yönetimi*, Ankara: Kalder Yayınları, 2003
- Mikulak, R. J., McDermott, R., & Beauregard, M. (2017). *The basics of FMEA*. CRC Press.
- Miller, M. M. (1993). Enhancing regional analysis with the Delphi method. *Review of regional studies*, 23(2), 191-212.
- Moore, M. G., & Kearsley, G. (2012). *Distance education: A systematic view of online learning*. United Kingdom: Wadsworth Cengage Learning.
- Moore, T. D. (2017). *Health numeracy and communicating risk to patients: Medical students' risk literacy and attitudes toward statistics* (Order No. 10257906). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1881849619). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1881849619?accountid=7181>
- Morgan, M. G., Fischhoff, B., Bostrom, A., & Atman, C. J. (2002). *Risk communication: A mental models approach*. Cambridge University Press.
- Murff, H. J., Byrne, D., & Syngal, S. (2004). Cancer risk assessment: quality and impact of the family history interview. *American journal of preventive medicine*, 27(3), 239-245.

- Murthi, S. (2002). Preventive risk management software for software projects. *IT professional*, 4(5), 9-15.
- Natarajan, D. (2017). *ISO 9001 Quality management systems*. Springer International Publishing.
- Nyambi, G. N. (2012). A comparative SWOT analysis of the national agricultural extension program organization to determine best-fit program model: A case study of the north west and south west regions of cameroon (Order No. 3524922). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1037381150). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1037381150?accountid=7181Olsson>, A., &
- Skjöldebrand, C. (2008). Risk management and quality assurance through the food supply chain—case studies in the Swedish food industry. *The Open Food Science Journal*, 2(1).
- Osborne, J., Collins, S., Ratcliffe, M., Millar, R., & Duschl, R. (2003). What “ideasabout- science” should be taught in school science? A Delphi study of the expert community. *Journal of Research in Science Teaching*, 40(7), 692-720. doi: 10.1002/tea.10105
- Öner, S., & Adiloğlu, B. İşletmelerde Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Denetime Farklı Bir Bakış Açısı 5S Uygulaması. *Muhasebe Enstitüsü Dergisi*, (61), 67-82.
- Özkul, A. E. (2009). Türkiye’de Açık Ve Uzaktan Yükseköğretim, Tarık Çelik, İlhan Tekeli,(Editör). *Türkiye’de Üniversite Anlayışının Gelişimi II (1961-2007)*, Ankara, TÜBA Yayınları, 677-720.
- Pan, Y., Siegel, S., & Wang, T. Y. (2017). Corporate risk culture. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 52(6), 2327-2367.
- Pascal, B. (2004). *Blaise Pascal Thoughts, Letters and Minor Works: Harvard Classics 1910* (Vol. 48). Kessinger Publishing.
- Patterson, F. D., & Neailey, K. (2002). A risk register database system to aid the management of project risk. *International Journal of Project Management*, 20(5), 365-374.

- Paxton, P., Curran, P. J., Bollen, K. A., Kirby, J., & Chen, F. (2001). Monte Carlo experiments: Design and implementation. *Structural Equation Modeling*, 8(2), 287-312.
- Peel, J. (2010). *Science and risk regulation in international law* (Vol. 72). Cambridge University Press.
- Peters G. (2018) Fibonacci, Leonardo. In: Sgarbi M. (eds) *Encyclopedia of Renaissance Philosophy*. Springer, Cham
- Peterson, A. M., Nau, D. P., Cramer, J. A., Benner, J., Gwadry-Sridhar, F., & Nichol, M. (2007). A checklist for medication compliance and persistence studies using retrospective databases. *Value in Health*, 10(1), 3-12.
- Petrova, D., Mas, G., Navarrete, G., Rodriguez, T. T., Ortiz, P. J., & Garcia-Retamero, R. (2019). Cancer screening risk literacy of physicians in training: An experimental study. *PloS one*, 14(7).
- Platz, M., Rapp, J., Groessler, M., Niehaus, E., Babu, A., & Soman, B. (2014). Mathematical modeling of spatial disease variables by spatial fuzzy logic for spatial decision support systems. *The International Archives of Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*, 40(8), 213.
- Pojasek, R. B. (2017). *Organizational Risk Management and Sustainability: A practical step-by-step guide*. CRC Press
- Purdy, G. (2009). Raising the Standard—the new ISO Risk Management Standard. In *Society for Risk Analysis, Wellington Meeting*.
- Purdy, G. (2010). ISO 31000: 2009—setting a new standard for risk management. *Risk Analysis: An International Journal*, 30(6), 881-886.
- Purdy, G. (2010). ISO 31000: 2009—setting a new standard for risk management. *Risk Analysis: An International Journal*, 30(6), 881-886.
- Raban, C., & Turner, L. (2006). Quality risk management. Modernising the architecture of quality assurance. *Perspectives*, 10(02), 39-44.
- Rauch, W. (1979). The decision Delphi. *Technological forecasting and social change*, 15(3), 159-169.

- Reason, J. (2016). *Managing the risks of organizational accidents*. Routledge.
- Reed, M. (2020). A Guide to Hybrid and Blended Learning in Higher Education. Retrieved 10 December 2020, from <https://www.wwt.com/article/guide-to-hybrid-blended-learning-higher-ed>
- Rejda, G. E. (2005). Risk management and insurance. *Person Education Inc.*
- Relative Risk Intelligence (RRI)*: “The relative ability to solve problems and reduce the risk of error in one’s decision model solutions” (Firestone, 2006, p. x).
- Roberts, B.W. *Synthese* (2011) 180: 337. <https://doi.org/10.1007/s11229-009-9705-7> --fermat
- Roeschmann, A. Z. (2014). Risk culture: What it is and how it affects an insurer's risk management. *Risk Management and Insurance Review*, 17(2), 277-296.
- Rothstein, H., Huber, M., & Gaskell, G. (2006). A theory of risk colonization: The spiralling regulatory logics of societal and institutional risk. *Economy and society*, 35(1), 91-112.
- Sarıçalı, G., & Kundakcı, N. (2016). AHP ve COPRAS yöntemleri ile otel alternatiflerinin değerlendirilmesi. *International Review of Economics and Management*, 4(1), 45-66.
- Schabracq, M. J. (2007). *Changing organizational culture: The change agent's guidebook*. John Wiley & Sons.
- Schein, E. H. (2010). *Organizational culture and leadership* (Vol. 2). John Wiley & Sons.
- Schils R. (2012) Daniel Bernoulli. In: How James Watt Invented the Copier. Springer, New York, NY --bernoilli
- Schulte, J., & Hallstedt, S. (2017). Challenges for integrating sustainability in risk management-current state of research. In *21st International Conference on Engineering Design, ICED, Vancouver* (No. DS87-2, pp. 327-336). The Design Society.

- Selimoğlu, S. K., & Saldi, M. H. (2019). İşletmelerde Siber Risklerin Analizinde, Haritalanmasında Ve Değerlendirilmesinde İ Denetimin Rolü. *Muhasebe ve Denetime Bakis= Accounting & Auditing Review*, 19(57), 1-18.
- Sermaye Piyasası Kurulu. (2019). Retrieved 31 December 2019, from <https://www.spk.gov.tr/Sayfa/Index/0/0/1>
- Seyidoğlu, H. (1992). *Ekonomik terimler: Ansiklopedik szlük*. Güzem yayınları.
- Simon Smith & Malcolm Horner (2008) Tools for selecting appropriate risk management techniques in the built environment, *Construction Management and Economics*, 26:11, 1241-1250, DOI: 10.1080/01446190802468487
- Simon, P. et al. (1997). *Project Risk Analysis and Management Guide: PRAM*. APM, Norwich
- Slagter van Tryon, P., & Bishop, M. (2006). Identifying “e-mmediacy” strategies for web-based instruction: A Delphi study. *The Quarterly Review of Distance Education*, 7(1), 49-62. Retrieved from ERIC.
- Slovic, P. (1999). Trust, emotion, sex, politics, and science: Surveying the risk-assessment battlefield. *Risk analysis*, 19(4), 689-701.
- Smith, P. G., & Merritt, G. M. (2002). *Proactive risk management*. New York: Productivity press.
- Spencer-Oatey, H. (2012) What is culture? A compilation of quotations. GlobalPAD Core Concepts. Available at GlobalPAD Open House <http://www2.warwick.ac.uk/fac/soc/al/globalpad/interculturalskills/>
- Stahel, P. F., Douglas, I. S., VanderHeiden, T. F., & Weckbach, S. (2017). The history of risk: a review. *World Journal of Emergency Surgery*, 12(1), 15.
- Staker, H., & Horn, M. B. (2012). Classifying K-12 blended learning. *Innosight Institute*.
- Stamatis, D. H. (2003). *Failure mode and effect analysis: FMEA from theory to execution*. Quality Press.
- Stella, A., & Gnanam, A. (2004). Quality assurance in distance education: The challenges to be addressed. *Higher education*, 47(2), 143-160.

- Tabor, S. W. (2007). Narrowing the distance: Implementing a hybrid learning model for information security education. *Quarterly Review of Distance Education*, 8(1), 47.
- Taroun, A. (2012). Decision support system (DSS) for construction project risk analysis and evaluation via evidential reasoning (ER) (Order No. 10034088). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1775453736). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1775453736?accountid=7181>
- Tchankova, L. (2002). Risk identification–basic stage in risk management. *Environmental management and health*, 13(3), 290-297.
- Thai, N. D. (2007). *What is culture? shared meaning among diverse ethnic adolescent groups* (Order No. 3288136). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (304847240). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/304847240?accountid=7181>
- The National Association for the Teaching of English (2011) *The Future of English: One subject many voices*, English / Media / Drama Magazine
- Truitt, A. A. (2016). A case study of the Station Rotation blended learning model in a third grade classroom.
- TSE. (2019). Retrieved 31 December 2019, from <https://www.tse.org.tr/>
- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve TBMM Adalet Komisyonu Raporu, Adalet Bakanlığı Yayınları, Ankara 2007.
- Vilko, J. P., & Hallikas, J. M. (2012). Risk assessment in multimodal supply chains. *International Journal of Production Economics*, 140(2), 586-595.
- Waddington, D. (2017). A swot analysis of community policing as a reform schema for the egyptian national police to counter violent extremism (Order No. 10271004). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1904515334). Retrieved from <https://search.proquest.com/docview/1904515334?accountid=7181>
- Walaski, P. F. (2011). *Risk and crisis communications: Methods and messages*. John Wiley & Sons.
- Ward, S., & Chapman, C. (2003). Transforming project risk management into project uncertainty management. *International journal of project management*, 21(2), 97-105.

- Williams, P. E. (2003). Roles and competencies for distance education programs in higher education institutions. *The American Journal of Distance Education*, 17(1), 45-57.
- Wilson, C. (2013). *Brainstorming and beyond: a user-centered design method*. Newnes.
- Wu, D., & Birge, J. R. (2016). Risk intelligence in big data era: A review and introduction to special issue. *IEEE Transactions on Cybernetics*, 46(8), 1718-1720.
- Yilmaz, A. K., & Flouris, T. (2010). Managing corporate sustainability: Risk management process based perspective. *African journal of business management*, 4(2), 162-171.
- Zinn, J. O. (Ed.). (2009). *Social theories of risk and uncertainty: an introduction*. John Wiley & Sons.

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu

						ONCELİK				
						Mutabakat	GREEN	DELFIHİ	Global	Ağırlık
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?	4	0,024242424	0,006416781	1		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Eğitimsel hedefler nelerdir?	4	0,024242424	0,006416781	2		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?	4	0,024242424	0,006416781	3		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,024242424	0,006416781	4		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Operasyonel riskler nelerdir?	4	0,024242424	0,006416781	5		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	4	0,024242424	0,006416781	6		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	4	0,024242424	0,006416781	7		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?	4	0,024242424	0,006416781	8		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?	4	0,024242424	0,006416781	9		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	4	0,024242424	0,006416781	10		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	4	0,024242424	0,006416781	11		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	4	0,024242424	0,006416781	12		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	4	0,024242424	0,006416781	13		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	4	0,024242424	0,006416781	14		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	4	0,024242424	0,006416781	15		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	4	0,024242424	0,006416781	16		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?	4	0,024242424	0,006416781	17		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	4	0,024242424	0,006416781	18		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsemeli?	4	0,024242424	0,006416781	19		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişimde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?	4	0,024242424	0,006416781	20		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	4	0,024242424	0,006416781	21		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	4	0,024242424	0,006416781	22		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	4	0,024242424	0,006416781	23		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme hedefleri nelerdir?	5	0,030864198	0,00486928	24		
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	5	0,030864198	0,00486928	25		

EK- 1 BAHF Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	4. Öğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?	5	0,030864198	0,00486928	26
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	5	0,030864198	0,00486928	27
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?	5	0,030864198	0,00486928	28
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?	5	0,030864198	0,00486928	29
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	5	0,030864198	0,00486928	30
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	5	0,030864198	0,00486928	31
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?	5	0,030864198	0,00486928	32
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	5	0,030864198	0,00486928	33
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	5	0,030864198	0,00486928	34
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	5	0,030864198	0,00486928	35
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	5	0,030864198	0,00486928	36
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	5	0,030864198	0,00486928	37
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	5	0,030864198	0,00486928	38
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	5	0,030864198	0,00486928	39
BİREYSEL RİSK ZEKASI	ÖĞRENME-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	5	0,030864198	0,00486928	40
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?	3	0,018181818	0,004812586	41
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?	3	0,018181818	0,004812586	42
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Altyapısal hedefler nelerdir	3	0,018181818	0,004812586	43
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Neden bu hedefler önemli?	3	0,018181818	0,004812586	44
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Değerlerimiz nelerdir?"	3	0,018181818	0,004812586	45
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. İç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,018181818	0,004812586	46
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yönetimsel riskler nelerdir?	3	0,018181818	0,004812586	47
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	3	0,018181818	0,004812586	48
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	3	0,018181818	0,004812586	49
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	3	0,018181818	0,004812586	50
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	3	0,018181818	0,004812586	51
BİREYSEL RİSK ZEKASI	YÖNETİM-4-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	3	0,018181818	0,004812586	52

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	3	0,018181818	0,004812586	53
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?	3	0,018181818	0,004812586	54
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	3	0,018181818	0,004812586	55
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?	3	0,018181818	0,004812586	56
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	3	0,018181818	0,004812586	57
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	3	0,018181818	0,004812586	58
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?	3	0,018181818	0,004812586	59
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	3	0,018181818	0,004812586	60
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Öğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?	4	0,024691358	0,003895424	61
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. Öğrenme sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,024691358	0,003895424	62
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Öğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,024691358	0,003895424	63
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?	4	0,024691358	0,003895424	64
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	4	0,024691358	0,003895424	65
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	4	0,024691358	0,003895424	66
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	4	0,024691358	0,003895424	67
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	4	0,024691358	0,003895424	68
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	4	0,024691358	0,003895424	69
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	10. Risk planları değiştirilmeli mi?	4	0,024691358	0,003895424	70
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	4	0,024691358	0,003895424	71
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	4	0,024691358	0,003895424	72
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	4	0,024691358	0,003895424	73
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsemelidir?	4	0,024691358	0,003895424	74
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?	4	0,024691358	0,003895424	75
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Bu hedefi ne zaman güncellenmeli?	2	0,012121212	0,00320839	76
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Bu hedefi ere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	2	0,012121212	0,00320839	77
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?	2	0,012121212	0,00320839	78

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?	2	0,012121212	0,00320839	79
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	2	0,012121212	0,00320839	80
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM-4-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?	2	0,012121212	0,00320839	81
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojiyle ilgili hedefler nelerdir?	5	0,024630542	0,00294225	82
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Kullanılan teknoloji AUÖ için kullanışlı mı?	5	0,024630542	0,00294225	83
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	5	0,024630542	0,00294225	84
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?	5	0,024630542	0,00294225	85
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Donanımsal riskler nelerdir?	5	0,024630542	0,00294225	86
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Yazılımsal riskler nelerdir?"	5	0,024630542	0,00294225	87
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	5	0,024630542	0,00294225	88
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	5	0,024630542	0,00294225	89
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	5	0,024630542	0,00294225	90
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	5	0,024630542	0,00294225	91
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	5	0,024630542	0,00294225	92
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	5	0,024630542	0,00294225	93
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	5	0,024630542	0,00294225	94
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	5	0,024630542	0,00294225	95
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	5	0,024630542	0,00294225	96
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	5	0,024630542	0,00294225	97
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	5	0,024630542	0,00294225	98
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	5	0,024630542	0,00294225	99
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	8. Öğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	3	0,018518519	0,002921568	100
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir	3	0,018518519	0,002921568	101
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	3	0,018518519	0,002921568	102
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?	3	0,018518519	0,002921568	103
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	3	0,018518519	0,002921568	104
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?	4	0,047058824	0,002890806	105
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		4. Alınan her kararda riskler gözüteliyor mu?	4	0,047058824	0,002890806	106

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	4	0,047058824	0,002890806	107
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?	4	0,047058824	0,002890806	108
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	109
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	110
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	111
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	112
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için yönetsel kararlar nasıl alınmalıdır?	4	0,047058824	0,002890806	113
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	4	0,047058824	0,002890806	114
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	4	0,047058824	0,002890806	115
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	4	0,047058824	0,002890806	116
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?	4	0,047058824	0,002890806	117
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim hedeflerimiz nelerdir	5	0,017421603	0,002885324	118
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Öğrenenlerle iletişim kuma amaçlarımız nelerdir?	5	0,017421603	0,002885324	119
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?	5	0,017421603	0,002885324	120
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	5	0,017421603	0,002885324	121
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Neden bu hedefler önemli?	5	0,017421603	0,002885324	122
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	5	0,017421603	0,002885324	123
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?	5	0,017421603	0,002885324	124
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	5	0,017421603	0,002885324	125
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?	5	0,017421603	0,002885324	126
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	5	0,017421603	0,002885324	127
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?	5	0,017421603	0,002885324	128
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	5	0,017421603	0,002885324	129
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	5	0,017421603	0,002885324	130
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?	5	0,017421603	0,002885324	131
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?	5	0,017421603	0,002885324	132
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	5	0,017421603	0,002885324	133
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirirken için neler yapılabilir?	5	0,017421603	0,002885324	134

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	5	0,017421603	0,002885324	135
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	5	0,017421603	0,002885324	136
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?	5	0,017421603	0,002885324	137
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	5	0,017421603	0,002885324	138
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	5	0,017421603	0,002885324	139
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	5	0,017421603	0,002885324	140
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?	5	0,017421603	0,002885324	141
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	5	0,017421603	0,002885324	142
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	5	0,017421603	0,002885324	143
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	5	0,017421603	0,002885324	144
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	5	0,017421603	0,002885324	145
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	5	0,017421603	0,002885324	146
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	5	0,017421603	0,002885324	147
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	5	0,017421603	0,002885324	148
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	5	0,017421603	0,002885324	149
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Kurumsal olarak teknolojideki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?	4	0,019704433	0,0023538	150
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?"	4	0,019704433	0,0023538	151
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. Teknolojide iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,019704433	0,0023538	152
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?	4	0,019704433	0,0023538	153
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirirken için neler yapılabilir?	4	0,019704433	0,0023538	154
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	4	0,019704433	0,0023538	155
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	4	0,019704433	0,0023538	156
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?	4	0,019704433	0,0023538	157
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	4	0,019704433	0,0023538	158
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?"	4	0,019704433	0,0023538	159
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?	4	0,019704433	0,0023538	160
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	4	0,019704433	0,0023538	161
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	4	0,019704433	0,0023538	162

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	4	0,019704433	0,0023538	163
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	4	0,019704433	0,0023538	164
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?"	4	0,019704433	0,0023538	165
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,013937282	0,002308259	166
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,013937282	0,002308259	167
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	168
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	169
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	170
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	171
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	172
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanmas	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	4	0,013937282	0,002308259	173
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanmas	3- Risk Kültürü	14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	4	0,013937282	0,002308259	174
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	4	0,013937282	0,002308259	175
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	4	0,013937282	0,002308259	176
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	4	0,013937282	0,002308259	177
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	4	0,013937282	0,002308259	178
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	4	0,013937282	0,002308259	179
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	4	0,013937282	0,002308259	180
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	4	0,013937282	0,002308259	181
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	4	0,013937282	0,002308259	182
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşuldu? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	4	0,013937282	0,002308259	183
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşuldu? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapılmalı?	4	0,013937282	0,002308259	184
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşuldu? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	4	0,013937282	0,002308259	185
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşuldu? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	4	0,013937282	0,002308259	186
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	187
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	4	0,013937282	0,002308259	188
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	4	0,013937282	0,002308259	189
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	4	0,013937282	0,002308259	190

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	3	0,035294118	0,002168104	191
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	3	0,035294118	0,002168104	192
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	193
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	194
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	195
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	196
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetsel davranışlar nelerdir?	3	0,035294118	0,002168104	197
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	3	0,035294118	0,002168104	198
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		6. Risk kültürü için yönetsel proaktivite nasıl kullanılmaktadır?	3	0,035294118	0,002168104	199
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Öz-değerlendimle ilgili hedefleriniz nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	200
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	201
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Kullanılan teknoloji ölçme ve değerlendirme için kullanışlı mı?	3	0,018867925	0,001964267	202
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken ölçme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	203
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Değerlendimle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	3	0,018867925	0,001964267	204
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Değerlendimde iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,018867925	0,001964267	205
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	3. Değerlendimde dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,018867925	0,001964267	206
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	207
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir?	3	0,018867925	0,001964267	208
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	209
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	210
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	3	0,018867925	0,001964267	211
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	3	0,018867925	0,001964267	212
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	3	0,018867925	0,001964267	213
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	3	0,018867925	0,001964267	214
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	3	0,018867925	0,001964267	215
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	3	0,018867925	0,001964267	216
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?	3	0,018867925	0,001964267	217
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	3	0,018867925	0,001964267	218
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	3	0,018867925	0,001964267	219
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?	3	0,018867925	0,001964267	220

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?	3	0,018867925	0,001964267	221
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	3	0,018867925	0,001964267	222
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	3	0,018867925	0,001964267	223
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Risk planları değiştirilmeli mi?	3	0,018867925	0,001964267	224
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	3	0,018867925	0,001964267	225
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?"	3	0,018867925	0,001964267	226
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	3	0,018867925	0,001964267	227
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	3	0,018867925	0,001964267	228
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	3	0,018867925	0,001964267	229
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsemelidir?	3	0,018867925	0,001964267	230
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	3	0,018867925	0,001964267	231
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?"	3	0,018867925	0,001964267	232
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	233
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetim planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	3	0,018867925	0,001964267	234
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	3	0,018867925	0,001964267	235
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	3	0,018867925	0,001964267	236
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?"	3	0,018867925	0,001964267	237
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	2	0,012345679	0,001947712	238
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı		1. Öğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	5	0,053191489	0,00194755	239
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı		11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	5	0,053191489	0,00194755	240
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?	5	0,053191489	0,00194755	241
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	242
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	243
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	244
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	245
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?	5	0,053191489	0,00194755	246
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	5	0,053191489	0,00194755	247
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		3. Risk kültürü için öğrenme süreci bağlamında tartışılması gereken konular nelerdir?	5	0,053191489	0,00194755	248
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	5	0,053191489	0,00194755	249
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	5	0,053191489	0,00194755	250

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	5	0,053191489	0,00194755	251
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	5	0,053191489	0,00194755	252
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,014778325	0,00176535	253
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	3	0,014778325	0,00176535	254
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	3	0,014778325	0,00176535	255
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?	3	0,014778325	0,00176535	256
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	3	0,014778325	0,00176535	257
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	3	0,014778325	0,00176535	258
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	3	0,014778325	0,00176535	259
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	10. Risk planları değiştirilmeli mi?	3	0,014778325	0,00176535	260
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	3	0,014778325	0,00176535	261
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	3	0,014778325	0,00176535	262
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	3	0,014778325	0,00176535	263
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	3	0,014778325	0,00176535	264
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	3	0,014778325	0,00176535	265
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?	3	0,010452962	0,001731194	266
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?	3	0,010452962	0,001731194	267
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	3	0,010452962	0,001731194	268
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	3	0,010452962	0,001731194	269
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	3	0,010452962	0,001731194	270
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	3	0,010452962	0,001731194	271
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	3	0,010452962	0,001731194	272
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?	3	0,010452962	0,001731194	273
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	3	0,010452962	0,001731194	274
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	5	0,042735043	0,001642583	275
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözütülüyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	276
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	5	0,042735043	0,001642583	277
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartıştığını mu?	5	0,042735043	0,001642583	278
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	279
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	5	0,042735043	0,001642583	280

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?	5	0,042735043	0,001642583	281
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırılması yapılıyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	282
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanılıyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	283
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	5	0,042735043	0,001642583	284
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	5	0,042735043	0,001642583	285
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?	5	0,042735043	0,001642583	286
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	5	0,042735043	0,001642583	287
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmaktadır?	5	0,042735043	0,001642583	288
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	5	0,042735043	0,001642583	289
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	290
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	291
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	YÖNETİM-4-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	1	0,006060606	0,001604195	292
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı		6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	4	0,042553191	0,00155804	293
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapılıyor mu?	4	0,042553191	0,00155804	294
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		6. Risk kültürü için öğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmaktadır?	4	0,042553191	0,00155804	295
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü		15. Öğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	4	0,042553191	0,00155804	296
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	2	0,023529412	0,001445403	297
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	2	0,023529412	0,001445403	298
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tar	2	0,023529412	0,001445403	299
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	4	0,034188034	0,001314066	300
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	4	0,034188034	0,001314066	301
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	4	0,034188034	0,001314066	302
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	4	0,034188034	0,001314066	303
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	4	0,034188034	0,001314066	304
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	4	0,034188034	0,001314066	305
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?	2	0,012578616	0,001309511	306
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde yapay zekâ kullanılıyor mu?	2	0,012578616	0,001309511	307
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	308
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	309
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	13. Değerlendirme geçerlik ve güvenirlikle ilgili riskler nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	310

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	311
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	2	0,012578616	0,001309511	312
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	2	0,012578616	0,001309511	313
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	2	0,012578616	0,001309511	314
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	2	0,012578616	0,001309511	315
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	2	0,012578616	0,001309511	316
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	2	0,012578616	0,001309511	317
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?	2	0,012578616	0,001309511	318
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	1- Risk Farkındalığı	6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasiletiledi?	2	0,012578616	0,001309511	319
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	3- Risk Kültürü	12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	2	0,012578616	0,001309511	320
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?	2	0,012578616	0,001309511	321
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	2	0,012578616	0,001309511	322
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	2	0,012578616	0,001309511	323
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	2	0,012578616	0,001309511	324
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	2	0,012578616	0,001309511	325
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	2	0,012578616	0,001309511	326
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME-3-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	2	0,012578616	0,001309511	327
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?	2	0,009852217	0,0011769	328
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Teknoloji kullanımı risk yönetim planını etkiler mi?	2	0,009852217	0,0011769	329
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	2	0,009852217	0,0011769	330
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	2	0,009852217	0,0011769	331
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ-5-	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	2	0,009852217	0,0011769	332
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı		4. Öğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	3	0,031914894	0,00116853	333
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı		11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliriz mi?	3	0,031914894	0,00116853	334
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tümleşiklikler tar	5	0,037313433	0,001034445	335
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	5	0,037313433	0,001034445	336
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	5	0,037313433	0,001034445	337
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	338
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	339
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	340

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	341
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	342
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	343
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	344
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	345
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	5	0,037313433	0,001034445	346
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	5	0,037313433	0,001034445	347
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	5	0,037313433	0,001034445	348
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	5	0,037313433	0,001034445	349
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı		9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?	3	0,025641026	0,000985555	350
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	3	0,025641026	0,000985555	351
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	4	0,029850746	0,000827556	352
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	4	0,029850746	0,000827556	353
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	4	0,029850746	0,000827556	354
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?	4	0,029850746	0,000827556	355
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	4	0,029850746	0,000827556	356
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	4	0,029850746	0,000827556	357
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	4	0,029850746	0,000827556	358
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?	4	0,029850746	0,000827556	359
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?"	4	0,029850746	0,000827556	360
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		4. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	3	0,033333333	0,000805363	361
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tar	3	0,033333333	0,000805363	362
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		9. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu	3	0,033333333	0,000805363	363
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		10. Ölçme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	3	0,033333333	0,000805363	364
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		11. Ölçme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu	3	0,033333333	0,000805363	365
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	3	0,033333333	0,000805363	366
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		3. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	3	0,033333333	0,000805363	367
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	368
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	369
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	370

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	371	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	372	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	373	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	374	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	375	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz"	3	0,033333333	0,000805363	376	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	3	0,033333333	0,000805363	377	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	3	0,033333333	0,000805363	378	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	3	0,033333333	0,000805363	379	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		12. Ölçme ve değerlendirme birimi Kurumsal hedefi er üzerinde hemfikir mi?	3	0,033333333	0,000805363	380	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	3	0,033333333	0,000805363	381	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		15. ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?"	3	0,033333333	0,000805363	382	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı		13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	2	0,021276596	0,00077902	383	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	2	0,017094017	0,000657033	384	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Hangi Riskler Sıralanmas	3- Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanmas	1- Risk Farkındalığı	1. Değerlendirmeye ilişkin riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	1	0,006289308	0,000634736	385
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		3. Bilgi-işlem biriminin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	3	0,02238806	0,000620667	386	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	3	0,02238806	0,000620667	387	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	3	0,02238806	0,000620667	388	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	3	0,02238806	0,000620667	389	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	3	0,02238806	0,000620667	390	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?	3	0,02238806	0,000620667	391	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	3	0,02238806	0,000620667	392	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		3. Ölçme ve değerlendirme biriminin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	2	0,022222222	0,000536909	393	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		6. Ölçme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	2	0,022222222	0,000536909	394	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	2	0,022222222	0,000536909	395	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alıyor mu yoksa tümsorumluluk birim	2	0,022222222	0,000536909	396	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı		15. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?"	2	0,022222222	0,000536909	397	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	2	0,022222222	0,000536909	398	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı		14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	2	0,022222222	0,000536909	399	
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlamelerdir?	2	0,022222222	0,000536909	400	

EK- 1 BAHP Analizi Sonuç Tablosu (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	2	0,022222222	0,000536909	401
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	2	0,022222222	0,000536909	402
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	2	0,022222222	0,000536909	403
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	2	0,022222222	0,000536909	404
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı	7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	2	0,014925373	0,000413778	405
					10		1

Ek 2 RiZKür Tablo 1 Yönetim birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları

					Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?	4	0,024242424	0,006416781	1
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Eğitimsel hedefler nelerdir?	4	0,024242424	0,006416781	2
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?	3	0,018181818	0,004812586	41
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?	3	0,018181818	0,004812586	42
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Altyapısal hedefler nelerdir	3	0,018181818	0,004812586	43
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Neden bu hedefler önemli?	3	0,018181818	0,004812586	44
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Değerlerimiz nelerdir?"	3	0,018181818	0,004812586	45
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?	2	0,012121212	0,00320839	76
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	2	0,012121212	0,00320839	77
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?	4	0,024242424	0,006416781	3
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,024242424	0,006416781	4
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Operasyonel riskler nelerdir?	4	0,024242424	0,006416781	5
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. İç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,018181818	0,004812586	46
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yönetimsel riskler nelerdir?	3	0,018181818	0,004812586	47
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Sıralanması: Büyüklüklerine Göre	1- Risk Farkındalığı	4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	4	0,024242424	0,006416781	6
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Sıralanması: Büyüklüklerine Göre	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	4	0,024242424	0,006416781	7
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Sıralanması: Büyüklüklerine Göre	1- Risk Farkındalığı	1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	3	0,018181818	0,004812586	48
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Sıralanması: Büyüklüklerine Göre	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	3	0,018181818	0,004812586	49
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Sıralanması: Büyüklüklerine Göre	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	3	0,018181818	0,004812586	50
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?	4	0,024242424	0,006416781	8

Ek 2 RiZKür Tablo 1 Yönetim birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?	4	0,024242424	0,006416781	9
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	4	0,024242424	0,006416781	10
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	4	0,024242424	0,006416781	11
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	3	0,018181818	0,004812586	51
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?	3	0,018181818	0,004812586	52
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?	3	0,018181818	0,004812586	53
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?	2	0,012121212	0,00320839	78
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Büyük tehditler sakınabilir miyiz?	2	0,012121212	0,00320839	79
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden	G1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	4	0,024242424	0,006416781	12
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden	G1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?	4	0,024242424	0,006416781	13
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden	G2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaldı?	4	0,024242424	0,006416781	14
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden	G2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	4	0,024242424	0,006416781	15
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden	G1- Risk Farkındalığı	5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?	3	0,018181818	0,004812586	54
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden	G3- Risk Kültürü	13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	3	0,018181818	0,004812586	55
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	4	0,024242424	0,006416781	16
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?	4	0,024242424	0,006416781	17
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	4	0,024242424	0,006416781	18
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	4	0,024242424	0,006416781	19
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişiminde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?	4	0,024242424	0,006416781	20
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapılmalı?	3	0,018181818	0,004812586	56
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	3	0,018181818	0,004812586	57
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	YÖNETİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	1	0,006060606	0,001604195	292

Ek 2 RiZKüR Tablo 1 Yönetim birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	4	0,024242424	0,006416781	21
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	4	0,024242424	0,006416781	22
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?	4	0,024242424	0,006416781	23
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	3	0,018181818	0,004812586	58
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?	3	0,018181818	0,004812586	59
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	3	0,018181818	0,004812586	60
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	2	0,012121212	0,00320839	80
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?	2	0,012121212	0,00320839	81

Ek 2 RiZKür Tablo 2 Yönetim birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları

					Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?	4	0,047058824	0,002890806	105
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	4	0,047058824	0,002890806	106
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	4	0,047058824	0,002890806	107
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?	4	0,047058824	0,002890806	108
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	3	0,035294118	0,002168104	191
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	3	0,035294118	0,002168104	192
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?	2	0,023529412	0,001445403	297
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	2	0,023529412	0,001445403	298
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	1- Risk Farkındalığı		5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	2	0,023529412	0,001445403	299
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	109
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	110
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	111
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	4	0,047058824	0,002890806	112
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	193
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	194
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	195
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	3	0,035294118	0,002168104	196
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için yönetsel kararlar nasıl alınmalıdır?	4	0,047058824	0,002890806	113
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	4	0,047058824	0,002890806	114
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	4	0,047058824	0,002890806	115

Ek 2 RiZKüR Tablo 2 Yönetim birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	4	0,047058824	0,002890806	116
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?	4	0,047058824	0,002890806	117
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetsel davranışlar nelerdir?	3	0,035294118	0,002168104	197
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	3	0,035294118	0,002168104	198
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	YÖNETİM	3- Risk Kültürü		6. Risk kültürü için yönetsel proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	3	0,035294118	0,002168104	199

Ek 2 RiZKüR Tablo 3 Öğrenme birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları

						Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir?	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme hedeflerimiz nelerdir?	5	0,030864198	0,00486928	24	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir?	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Öğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?	4	0,024691358	0,003895424	61	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerini Belirle	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	5	0,030864198	0,00486928	25	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerini Belirle	3- Risk Kültürü	4. Öğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?	5	0,030864198	0,00486928	26	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerini Belirle	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. Öğrenme sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,024691358	0,003895424	62	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerini Belirle	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Öğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,024691358	0,003895424	63	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerini Belirle	3- Risk Kültürü	8. Öğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	3	0,018518519	0,002921568	100	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerini Belirle	3- Risk Kültürü	10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir?	3	0,018518519	0,002921568	101	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerini Gö	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	5	0,030864198	0,00486928	27	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerini Gö	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?	5	0,030864198	0,00486928	28	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerini Gö	1- Risk Farkındalığı	3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?	4	0,024691358	0,003895424	64	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerini Gö	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	4	0,024691358	0,003895424	65	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerini Gö	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	4	0,024691358	0,003895424	66	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerini Gö	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	4	0,024691358	0,003895424	67	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?	5	0,030864198	0,00486928	29	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	5	0,030864198	0,00486928	30	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	4	0,024691358	0,003895424	68	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi	1- Risk Farkındalığı	4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	3	0,018518519	0,002921568	102	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değiştirdi?	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	5	0,030864198	0,00486928	31	
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değiştirdi?	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?	5	0,030864198	0,00486928	32	

Ek 2 RiZKüR Tablo 3 Öğrenme birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti?	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	5	0,030864198	0,00486928	33
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti?	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	5	0,030864198	0,00486928	34
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti?	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı	4	0,024691358	0,003895424	69
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti?	3- Risk Kültürü	10. Risk planları değiştirilmeli mi?	4	0,024691358	0,003895424	70
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	5	0,030864198	0,00486928	35
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	5	0,030864198	0,00486928	36
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	4	0,024691358	0,003895424	71
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	4	0,024691358	0,003895424	72
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	3- Risk Kültürü	9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	4	0,024691358	0,003895424	73
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	4	0,024691358	0,003895424	74
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	1- Risk Farkındalığı	3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?	3	0,018518519	0,002921568	103
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletiş	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	3	0,018518519	0,002921568	104
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	5	0,030864198	0,00486928	37
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	5	0,030864198	0,00486928	38
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	5	0,030864198	0,00486928	39
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	5	0,030864198	0,00486928	40
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?	4	0,024691358	0,003895424	75
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	ÖĞRENME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?	2	0,012345679	0,001947712	238

Ek 2 RiZKür Tablo 4 Öğrenme birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları

				Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı	1. Öğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	5	0,053191489	0,00194755	239
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı	11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	5	0,053191489	0,00194755	240
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı	6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	4	0,042553191	0,00155804	293
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı	4. Öğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	3	0,031914894	0,00116853	333
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	1- Risk Farkındalığı	13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	2	0,021276596	0,00077902	383
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?	5	0,053191489	0,00194755	241
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	242
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	243
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	244
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	5	0,053191489	0,00194755	245
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	4	0,042553191	0,00155804	294
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	3	0,031914894	0,00116853	334
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?	5	0,053191489	0,00194755	246
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	5	0,053191489	0,00194755	247
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	3. Risk kültürü için öğrenme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	5	0,053191489	0,00194755	248
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	5	0,053191489	0,00194755	249

Ek 2 RiZKür Tablo 4 Öğrenme birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	5	0,053191489	0,00194755	250
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	5	0,053191489	0,00194755	251
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	5	0,053191489	0,00194755	252
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	6. Risk kültürü için öğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmalıdır?	4	0,042553191	0,00155804	295
KURUMSAL RİSK ZEKÂSI	ÖĞRENME	3- Risk Kültürü	15. Öğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?"	4	0,042553191	0,00155804	296

Ek 2 RiZKür Tablo 5 Teknoloji birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları

					Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?	5	0,024630542	0,00294225	82
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Kullanılan teknoloji AUÖ için kullanışlı mı?	5	0,024630542	0,00294225	83
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Kurumsal olarak teknolojiadaki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?	4	0,019704433	0,0023538	150
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?"	4	0,019704433	0,0023538	151
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	5	0,024630542	0,00294225	84
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?	5	0,024630542	0,00294225	85
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Donanımsal riskler nelerdir?	5	0,024630542	0,00294225	86
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Yazılımsal riskler nelerdir?"	5	0,024630542	0,00294225	87
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. Teknolojide iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,019704433	0,0023538	152
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?	4	0,019704433	0,0023538	153
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,014778325	0,00176535	253
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?	2	0,009852217	0,0011769	328
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması Risk A	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	5	0,024630542	0,00294225	88
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması Risk A	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	5	0,024630542	0,00294225	89
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması Risk A	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	3	0,014778325	0,00176535	254
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması Risk A	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	3	0,014778325	0,00176535	255
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	5	0,024630542	0,00294225	90
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?	5	0,024630542	0,00294225	91
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	5	0,024630542	0,00294225	92
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	4	0,019704433	0,0023538	154

Ek 2 RiZKür Tablo 5 Teknoloji birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	4	0,019704433	0,0023538	155
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?	3	0,014778325	0,00176535	256
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Teknoloji kullanımı risk yönetim planını etkiler mi?	2	0,009852217	0,0011769	329
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?	2	0,009852217	0,0011769	330
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı	5	0,024630542	0,00294225	93
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	4	0,019704433	0,0023538	156
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?	4	0,019704433	0,0023538	157
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	4	0,019704433	0,0023538	158
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	3- Risk Kültürü	15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?"	4	0,019704433	0,0023538	159
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yanıtama planları doğru uygulandı mı?	3	0,014778325	0,00176535	257
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Risk yanıtama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	3	0,014778325	0,00176535	258
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	3	0,014778325	0,00176535	259
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	3- Risk Kültürü	10. Risk planları değiştirilmeli mi?	3	0,014778325	0,00176535	260
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin GözdenGeçiri	3- Risk Kültürü	12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	3	0,014778325	0,00176535	261
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	5	0,024630542	0,00294225	94
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	5	0,024630542	0,00294225	95
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	5	0,024630542	0,00294225	96
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?	4	0,019704433	0,0023538	160
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	4	0,019704433	0,0023538	161
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	4	0,019704433	0,0023538	162
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	3	0,014778325	0,00176535	262
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	3	0,014778325	0,00176535	263
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?	3	0,014778325	0,00176535	264

Ek 2 RiZKüR Tablo 5 Teknoloji birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	5	0,024630542	0,00294225	97
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	5	0,024630542	0,00294225	98
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	5	0,024630542	0,00294225	99
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	4	0,019704433	0,0023538	163
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	4	0,019704433	0,0023538	164
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?"	4	0,019704433	0,0023538	165
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	3	0,014778325	0,00176535	265
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	2	0,009852217	0,0011769	331
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	2	0,009852217	0,0011769	332

Ek 2 RiZKür Tablo 6 Teknoloji birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları

					Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tümçalışanlar tarafından kabul ediliyor mu ?	5	0,037313433	0,001034445	335
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	5	0,037313433	0,001034445	336
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	5	0,037313433	0,001034445	337
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	4	0,029850746	0,000827556	352
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?	4	0,029850746	0,000827556	353
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	3	0,02238806	0,000620667	386
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	3	0,02238806	0,000620667	387
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	3	0,02238806	0,000620667	388
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	1- Risk Farkındalığı		7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?	2	0,014925373	0,000413778	405
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	338
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	339
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	340
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	341
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	342
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	343
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	344
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	5	0,037313433	0,001034445	345
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	4	0,029850746	0,000827556	354
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	2- Risk Okur-Yazarlığı		11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	3	0,02238806	0,000620667	389
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	5	0,037313433	0,001034445	346

Ek 2 RiZKür Tablo 6 Teknoloji birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?	5	0,037313433	0,001034445	347
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	5	0,037313433	0,001034445	348
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	5	0,037313433	0,001034445	349
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?	4	0,029850746	0,000827556	355
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	4	0,029850746	0,000827556	356
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	4	0,029850746	0,000827556	357
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	4	0,029850746	0,000827556	358
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?	4	0,029850746	0,000827556	359
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapıyor mu?"	4	0,029850746	0,000827556	360
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	3	0,02238806	0,000620667	390
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	3	0,02238806	0,000620667	391
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	TEKNOLOJİ	3- Risk Kültürü	11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	3	0,02238806	0,000620667	392

Ek 2 RiZKür Tablo 7 İletişim birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları

					Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim hedeflerimiz nelerdir	5	0,017421603	0,002885324	118
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Öğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?	5	0,017421603	0,002885324	119
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?	5	0,017421603	0,002885324	120
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?	5	0,017421603	0,002885324	121
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Neden bu hedefler önemli?	5	0,017421603	0,002885324	122
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?	3	0,010452962	0,001731194	266
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?	3	0,010452962	0,001731194	267
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?	5	0,017421603	0,002885324	123
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?	5	0,017421603	0,002885324	124
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	5	0,017421603	0,002885324	125
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?	5	0,017421603	0,002885324	126
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,013937282	0,002308259	166
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	4	0,013937282	0,002308259	167
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	168
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	169
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	170
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	171
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	172
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?	5	0,017421603	0,002885324	127
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?	5	0,017421603	0,002885324	128

Ek 2 RiZKür Tablo 7 İletişim birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	1- Risk Farkındalığı	4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	5	0,017421603	0,002885324	129
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	5	0,017421603	0,002885324	130
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?	5	0,017421603	0,002885324	131
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?	4	0,013937282	0,002308259	173
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	3- Risk Kültürü	14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	4	0,013937282	0,002308259	174
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	3	0,010452962	0,001731194	268
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3-Hangi Riskler Sıralanması	Riskler Önemli?	Risklerin Büyüklüklerine Göre	3- Risk Kültürü	15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?	3	0,010452962	0,001731194	269
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			1- Risk Farkındalığı	1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?	5	0,017421603	0,002885324	132
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	5	0,017421603	0,002885324	133
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?	5	0,017421603	0,002885324	134
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			3- Risk Kültürü	11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	5	0,017421603	0,002885324	135
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			1- Risk Farkındalığı	4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	4	0,013937282	0,002308259	175
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			3- Risk Kültürü	9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?	4	0,013937282	0,002308259	176
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri			3- Risk Kültürü	14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	4	0,013937282	0,002308259	177
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	5	0,017421603	0,002885324	136
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			1- Risk Farkındalığı	3. Risk yanıtama planları doğru uygulandı mı?	5	0,017421603	0,002885324	137
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			1- Risk Farkındalığı	4. Risk yanıtama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?	5	0,017421603	0,002885324	138
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	5	0,017421603	0,002885324	139
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?	4	0,013937282	0,002308259	178
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	4	0,013937282	0,002308259	179
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?	4	0,013937282	0,002308259	180
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			3- Risk Kültürü	12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	4	0,013937282	0,002308259	181
BİREYSEL RISK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde			3- Risk Kültürü	13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	4	0,013937282	0,002308259	182

Ek 2 RiZKüR Tablo 7 İletişim birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözde	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?	3	0,010452962	0,001731194	270
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?	5	0,017421603	0,002885324	140
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?	5	0,017421603	0,002885324	141
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	5	0,017421603	0,002885324	142
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	5	0,017421603	0,002885324	143
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	5	0,017421603	0,002885324	144
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	4	0,013937282	0,002308259	183
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	4	0,013937282	0,002308259	184
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?	4	0,013937282	0,002308259	185
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?	4	0,013937282	0,002308259	186
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?	3	0,010452962	0,001731194	271
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	5	0,017421603	0,002885324	145
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	5	0,017421603	0,002885324	146
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?	5	0,017421603	0,002885324	147
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. İletişim risklerinin olası etkileri değışti mi?	5	0,017421603	0,002885324	148
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	5	0,017421603	0,002885324	149
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Yeni riskler nelerdir?	4	0,013937282	0,002308259	187
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	4	0,013937282	0,002308259	188
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	4	0,013937282	0,002308259	189
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	4	0,013937282	0,002308259	190
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	3	0,010452962	0,001731194	272
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	10. İletişimle ilgili varsayımlar değışti mi?	3	0,010452962	0,001731194	273
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	3	0,010452962	0,001731194	274

Ek 2 RiZKür Tablo 8 İletişim birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları

				Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?	5	0,042735043	0,001642583	275
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözütılıyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	276
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	5	0,042735043	0,001642583	277
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	278
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	279
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	5	0,042735043	0,001642583	280
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?	5	0,042735043	0,001642583	281
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	4	0,034188034	0,001314066	300
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	4	0,034188034	0,001314066	301
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	1- Risk Farkındalığı	9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?	3	0,025641026	0,00098555	350
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı	1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?	5	0,042735043	0,001642583	282
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	5	0,042735043	0,001642583	283
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	5	0,042735043	0,001642583	284
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	5	0,042735043	0,001642583	285
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı	2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?	4	0,034188034	0,001314066	302
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı	15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?	4	0,034188034	0,001314066	303

Ek 2 RiZKüR Tablo 8 İletişim birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	2- Risk Okur-Yazarlığı		11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	2	0,017094017	0,000657033	384
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?	5	0,042735043	0,001642583	286
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	5	0,042735043	0,001642583	287
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?	5	0,042735043	0,001642583	288
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	5	0,042735043	0,001642583	289
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	290
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?	5	0,042735043	0,001642583	291
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?	4	0,034188034	0,001314066	304
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	4	0,034188034	0,001314066	305
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	İLETİŞİM	3- Risk Kültürü		8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	3	0,025641026	0,00098555	351

Ek 2 RiZKür Tablo 9 Değerlendirme birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları

					Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Öz-değerlendirmeyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	200
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	201
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Kullanılan teknoloji ölçme ve değerlendirme için kullanışlı mı?	3	0,018867925	0,001964267	202
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken ölçme ve değerlendirme yöntemlerinizdir?	3	0,018867925	0,001964267	203
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?	2	0,012578616	0,001309511	306
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde yapay zekâ kullanılıyor mu?	2	0,012578616	0,001309511	307
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Değerlendirmeyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?	3	0,018867925	0,001964267	204
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Değerlendirmede iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,018867925	0,001964267	205
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?	3	0,018867925	0,001964267	206
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	207
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir?	3	0,018867925	0,001964267	208
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	209
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?	3	0,018867925	0,001964267	210
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	1- Risk Farkındalığı	5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	308
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	309
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	13. Değerlendirme geçerlik ve güvenilirlikle ilgili riskler nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	310
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi	3- Risk Kültürü	15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?	2	0,012578616	0,001309511	311
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?	3	0,018867925	0,001964267	211
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	1- Risk Farkındalığı	5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?	3	0,018867925	0,001964267	212
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Risk haritası çıkarılmalı mı?	3	0,018867925	0,001964267	213
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?	3	0,018867925	0,001964267	214
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	3	0,018867925	0,001964267	215
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması	3- Risk Kültürü	14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?	3	0,018867925	0,001964267	216

Ek 2 RiZKür Tablo 9 Değerlendirme birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması? Risk A	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?	2	0,012578616	0,001309511	312
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması? Risk A	3- Risk Kültürü	13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?	2	0,012578616	0,001309511	313
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması? Risk A	1- Risk Farkındalığı	1. Değerlendirmeyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?	1	0,006289308	0,000654756	385
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?	3	0,018867925	0,001964267	217
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?	3	0,018867925	0,001964267	218
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?	3	0,018867925	0,001964267	219
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?	3	0,018867925	0,001964267	220
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	1- Risk Farkındalığı	1. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?	2	0,012578616	0,001309511	314
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	11. Tehditler nasıl azaltılabilir?	2	0,012578616	0,001309511	315
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri	3- Risk Kültürü	14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?	2	0,012578616	0,001309511	316
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	1- Risk Farkındalığı	2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?	3	0,018867925	0,001964267	221
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Tehditler nasıl azaltıldı?	3	0,018867925	0,001964267	222
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Fırsatlar nasıl artırıldı?	3	0,018867925	0,001964267	223
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Risk planları değiştirilmeli mi?	3	0,018867925	0,001964267	224
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?	3	0,018867925	0,001964267	225
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	3- Risk Kültürü	15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?"	3	0,018867925	0,001964267	226
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?	2	0,012578616	0,001309511	317
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	1- Risk Farkındalığı	5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?	2	0,012578616	0,001309511	318
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	1- Risk Farkındalığı	6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?	2	0,012578616	0,001309511	319
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi	3- Risk Kültürü	12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?	2	0,012578616	0,001309511	320
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?	3	0,018867925	0,001964267	227
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?	3	0,018867925	0,001964267	228
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?	3	0,018867925	0,001964267	229
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	230

Ek 2 RiZKür Tablo 9 Değerlendirme birimi Bireysel Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?	3	0,018867925	0,001964267	231
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	3- Risk Kültürü	15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?"	3	0,018867925	0,001964267	232
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	1- Risk Farkındalığı	3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?	2	0,012578616	0,001309511	321
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?	2	0,012578616	0,001309511	322
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?	2	0,012578616	0,001309511	323
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?	3	0,018867925	0,001964267	233
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?	3	0,018867925	0,001964267	234
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?	3	0,018867925	0,001964267	235
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?	3	0,018867925	0,001964267	236
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?"	3	0,018867925	0,001964267	237
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	1- Risk Farkındalığı	4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?	2	0,012578616	0,001309511	324
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?	2	0,012578616	0,001309511	325
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?	2	0,012578616	0,001309511	326
BİREYSEL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	7- Neler Değişti? Risk Kontrolü	3- Risk Kültürü	13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?	2	0,012578616	0,001309511	327

Ek 2 RiZKüR Tablo 10 Değerlendirme birimi Krumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları

				Mutabakat	GREEN DELFİHİ	Global Ağırlık	ÖNCELİK
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	4. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözletiliyor mu?	3	0,033333333	0,000805363	361
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?	3	0,033333333	0,000805363	362
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	9. Ölçme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?	3	0,033333333	0,000805363	363
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	10. Ölçme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?	3	0,033333333	0,000805363	364
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	11. Ölçme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarlatartıyor mu?	3	0,033333333	0,000805363	365
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	13. Birime ait esnek bir risk yönetimi çerçevesi var mı?	3	0,033333333	0,000805363	366
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	3. Ölçme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?	2	0,022222222	0,000536909	393
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	6. Ölçme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?	2	0,022222222	0,000536909	394
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?	2	0,022222222	0,000536909	395
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?	2	0,022222222	0,000536909	396
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	1- Risk Farkındalığı	15. Ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?"	2	0,022222222	0,000536909	397
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	3. Ölçme ve değerlendirmeye ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?	3	0,033333333	0,000805363	367
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	368
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	369
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	370
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	371
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	372
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	373
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	374
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?	3	0,033333333	0,000805363	375

Ek 2 RiZKüR Tablo 10 Değerlendirme birimi Kurumsal Risk Zekâsı Kontrol Soruları (Devam)

KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz"	3	0,033333333	0,000805363	376
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?	2	0,022222222	0,000536909	398
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	2- Risk Okur-Yazarlığı	14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?	2	0,022222222	0,000536909	399
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?	3	0,033333333	0,000805363	377
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?	3	0,033333333	0,000805363	378
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?	3	0,033333333	0,000805363	379
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	12. Ölçme ve değerlendirme birimi Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?	3	0,033333333	0,000805363	380
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?	3	0,033333333	0,000805363	381
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	15. ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?"	3	0,033333333	0,000805363	382
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlarnelerdir?	2	0,022222222	0,000536909	400
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konularnelerdir?	2	0,022222222	0,000536909	401
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?	2	0,022222222	0,000536909	402
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?	2	0,022222222	0,000536909	403
KURUMSAL RİSK ZEKÂSİ	DEĞERLENDİRME	3- Risk Kültürü	11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?	2	0,022222222	0,000536909	404

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Bireysel Risk Zekası- Yönetim Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Politika hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?
- 3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?
- 4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 6. Operasyonel hedefler nelerdir?
- 7. Finansal hedefler nelerdir?
- 8. Eğitimsel hedefler nelerdir?
- 9. alışanlarla ilgili hedefler nelerdir?
- 10. Altyapısal hedefler nelerdir
- 11. şu tarihte nasıl bir kurum olmak istiyoruz?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15. Değerlerimiz nelerdir?*
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. İ risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 4. Riskleri belirlemede kimler görev almalı?
- 5. Yönetimsel riskler nelerdir?
- 6. Yönetim, kuruma ait tüm riskleri belirlemeli mi?
- 7. Yönetim tüm riskleri belirleyebilir mi?
- 8. Yönetimsel riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar kurumu olumsuz etkileyebilir
- 10. Ne tür olaylar kurumu olumlu etkileyebilir
- 11. Finansal riskler nelerdir?
- 12. Operasyonel riskler nelerdir?
- 13. alışanlarla ilgili riskler nelerdir?
- 14. Regülasyon riskleri nelerdir?
- 15. İtibar risklerinedir?*
- Diğer:

3. 3-Hangi Riskler  nemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 2. Yönetimsel riskleri kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?
- 3. Hangi yönetimsel riskler öncelikli olmalıdır?
- 4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 10. Elde edilen matris tüm yöneticilerle paylaşılmalı ?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Bu tehditlerin gerçekleşmesi kurumu nasıl etkiler?
- 13. Bu fırsatların yakalanması kurumu nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?*
- Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?
- 4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 8. Risk yönetimi birimine gerek var mı?
- 9. Risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
- 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- 15. Yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?
- 3. Risk yanıtama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?
- 6. Risk yönetim planı temel performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?
- Diğer:

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
- 2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
- 3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?
- 4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?
- 5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 6. Risk iletişim normal iş yükünün bir parçası mı?
- 7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
- 8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
- 9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?
- 11. Personelle risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
- 13. Risk iletişimde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- 14. Her ana birimde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?
- 15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?
- Diğer:

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
- 2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
- 3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?
- 4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
- 5. Yeni riskler nelerdir?
- 6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?
- 7. Yönetim katındaki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
- 8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
- 9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
- 10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?
- 11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
- 12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
- 13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
- 14. Risk yönetimi politikamız en son zaman değişti?
- 15. Kurum iş verimliliği gözden geçirildi mi?
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz. Bireysel Risk Zekası - Değerlendirme Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  z-değerlendirmeye ilgili hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?
- 3. Değerlendirmeye ilgili hedefleri kimler belirlemeli?
- 4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 6. Kullanılan teknoloji  lme ve değerlendirme için kullanışlı mı?
- 7.  lme ve değerlendirme sürecinde etik değerler gözetiliyor mu?
- 8. Kullanılan değerlendirme tekniği kişiye özel mi??
- 9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken  lme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?
- 10.  lme ve değerlendirme sürecinde yapay zeka kullanılıyor mu?
- 11. Hangi durumlarda öğrenmenin değerlendirilmesine ihtiyaç duyulmaz?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için değerlendirmede sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15.  ğrenenleri değerlendirirken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir? -*
- Diğer:

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirmeye ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Değerlendirmede i risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 4. Değerlendirmeye ilgili riskleri belirlemede kimler görev almalı?
- 5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?
- 6. Değerlendirmeye ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?
- 7. Değerlendirmeye ilgili riskleri kim belirleyebilir ?
- 8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir
- 10. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumlu etkileyebilir
- 11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?
- 12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?
- 13. Değerlendirme geçerlik ve güvenirlikle ilgili riskler nelerdir?
- 14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?
- 15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?*
- Diğer:

3. 3-Hangi Riskler  nemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirmeye ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 2. Değerlendirme risklerini kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?
- 3. Hangi değerlendirme (süreci) riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 10. Elde edilen matris tüm bilgi işlem personeli ile paylaşılmalı mı ?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?*
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  lme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Değerlendirme risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında  lme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?
- 4.  lme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 8. Risk yönetimi  lme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?
- 9.  lme ve değerlendirme risklerinin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
- 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- 15. Değerlendirme risklerinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?*
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?
- 3. Risk yanıtama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci,  lme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?
- 6. Risk yönetim planı  lme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değerlendirilmeli mi?
- 11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?*
- Diğer: _____

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalym? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  lme ve değerlendirme risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalym?
- 2.  lme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli Şekilde nasıl raporlanır?
- 3.  lme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?
- 4.  lme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalym?
- 5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 6. Risk iletişimi  lme birimi iş yükünün bir parçası mı?
- 7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
- 8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?
- 9. Risk iletişimi için güncel teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 10. Risk iletişiminde sosyal medya kullanılmalı mı?
- 11.  lme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
- 13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- 14.  lme ve değerlendirme biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?
- 15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?*
- Diğer:

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun alanları doldurarak değerlendirin

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermelidir?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
6. Ölçme ve değerlendirme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
10. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili varsayımlar değişti mi?
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
14. Ölçme ve değerlendirme birimi risk yönetimi planları en son zaman değişti?
15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?

Diğer: _____

24 Eylül 2023, Perşembe, 17:09

Google Formları

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası - İletişim Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim hedeflerimiz nelerdir
- 2.  ğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?
- 3. İletişimsel amaçları kimler belirlemeli?
- 4. İletişimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?
- 7. Etkili iletişim hedefleri nelerdir?
- 8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?
- 9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?
- 10. İletişim Altyapısına dair hedefler nelerdir
- 11. şu tarihte iletişim açısından nasıl bir kurum olmak istiyoruz?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15. İletişim süresince gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 4. Riskleri belirlemede kimler görev almalı?
- 5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?
- 6. İletişimle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?
- 7. İletişimle ilgili riskleri kim belirleyebilir ?
- 8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?
- 10. Ne tür olaylar iletişimi sürecini olumlu etkileyebilir?
- 11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?
- 12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?
- 13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?
- 14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?
- 15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?
- Diğer:

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 2. İletişim riskleri kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?
- 3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 10. Elde edilen matris tüm iletişim sorumlularıyla paylaşılmalı mı ?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?
- 13. Mevcut fırsatların yakalanması iletişim sürecini nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında iletişimcilerin rolü nedir?
- 4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 8. Risk yönetimi iletişim süreci için gerekli midir?
- 9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
- 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- 15. İletişim sürecinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?
- 3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci, iletişim süreci iş akışının neresindeydi?*
- *6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?*
- *11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?*
- Diğer:

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
- 2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
- 3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?
- 4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
- 5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 6. Risk iletişimi iletişim süreci iş yükünün bir parçası mı?
- 7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
- 8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
- 9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 10. Risk iletişiminde sosyal medya kullanılmalı mı?
- 11. Personelle risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
- 13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- 14. İletişim biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?
- 15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?
- Diğer:

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
- 2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
- 3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?
- 4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
- 5. Yeni riskler nelerdir?
- 6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
- 7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
- 8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
- 9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
- 10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?
- 11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
- 12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
- 13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
- 14. İletişim süreci risk yönetimi planları en son zaman değişti?
- 15. İletişim süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz. Bireysel Risk Zekası -  ğrenme Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  ğrenme hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal  ğrenme amaçlarımız nelerdir?
- 3.  ğrenme amaçlarını kimler belirlemeli?
- 4.  ğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 6.  ğrenme süreci demokratik mi?
- 7.  ğrenme süreci esnek mi?
- 8.  ğrenme süreci etkileşimli mi?
- 9. Öğretim elemanlarıyla ilgili hedefler nelerdir?
- 10. Altyapısal hedefler nelerdir?
- 11. şu tarihte öğrenme süreci açısından nasıl bir kurum olmak istiyoruz?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için öğrenmede sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15.  ğrenme süresince gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Öğrenme sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabilirsiniz?
- 3. Öğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabilirsiniz?
- 4. Öğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?
- 5. Öğrenme sürecindeki riskler nelerdir?
- 6. Öğrenme süreciyle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?
- 7. Öğrenme süreciyle ilgili riskleri kim belirleyebilir ?
- 8. Öğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumsuz etkileyebilir
- 10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir
- 11. Öğrenme yaklaşımlarının riskleri nelerdir?
- 12. Öğrenme ortamlarıyla ilgili riskleri nelerdir?
- 13. Davranışçı yaklaşım ilgili riskler nelerdir?
- 14. Bilişsel yaklaşımla ilgili riskler nelerdir?
- 15. Yapılandırmacı yaklaşımla ilgili riskler nelerdir?
- Diğer:

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 2. Öğrenme süreci risklerini kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?
- 3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 10. Elde edilen matris tüm öğretim elemanlarıyla paylaşılmalı mı ?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?
- 13. Mevcut fırsatların yakalanması öğrenme sürecini nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında içerik hazırlayıcılarının rolü nedir?
- 4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 8. Risk yönetimi iletişim süreci için gerekli midir?
- 9. Öğrenme sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
- 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- 15. Öğrenme sürecinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci, öğrenme materyali hazırlama iş akışının neresindeydi?
- 6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?
- Diğer.

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
- 2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
- 3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?
- 4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
- 5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 6. Risk iletişimi, öğrenme süreci iş yükünün bir parçası mı?
- 7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
- 8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
- 9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 10. Risk iletişimde sosyal medya kullanılmalı mı?
- 11. Öğretim personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
- 13. Risk iletişimde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- 14. Öğretim biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?
- 15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?
- Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
- 2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
- 3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?
- 4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
- 5. Yeni riskler nelerdir?
- 6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
- 7. Öğrenme sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
- 8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
- 9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
- 10. Öğrenmeyle ilgili varsayımlar değişti mi?
- 11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
- 12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
- 13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
- 14. Öğrenme süreci risk yönetimi planları en son zaman değişti?
- 15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası - Teknoloji Boyutu

* Gereklisi

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal olarak teknolojideki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?
- 3. Teknolojiyle ilgili hedefleri kimler belirlemeli?
- 4. Teknolojik hedefler nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 6. Kullanılan teknoloji AU  için kullanışlı mı?
- 7. Mevcut teknoloji etik değerlerimize uygun mu?
- 8. Kullanılan teknoloji etkileşimli mi?
- 9. Öğretim elemanlarının teknoloji kullanımı ilgili hedefler nelerdir?
- 10. Teknolojik altyapısal hedefler nelerdir?
- 11. şu tarihte teknolojik ar-ge açısından nasıl bir kurum olmak istiyoruz?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için teknolojide sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?*
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Teknolojide iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 4. Teknolojik riskleri belirlemede kimler görev almalı?
- 5. Teknolojinin hızlı gelişmesiyle ilgili riskler nelerdir?
- 6. Teknolojiyle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?
- 7. Teknolojiyle ilgili riskleri kim belirleyebilir ?
- 8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumsuz etkileyebilir?
- 10. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumlu etkileyebilir?
- 11. Yıkıcı teknolojilerin riskleri nelerdir?
- 12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?
- 13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?
- 14. Donanımsal riskler nelerdir?
- 15. Yazılımsal riskler nelerdir?*
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 2. Teknolojik riskleri kim(ler) sıralar? /sıralamalıdır?
- 3. Hangi teknoloji riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. Teknoloji riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 10. Elde edilen matris tüm bilgi işlem personeli ile paylaşılmalı mı ?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?*
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?
- 4. Teknoloji kullanımı risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 8. Risk yönetimi iletişim süreci için gerekli midir?
- 9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
- 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- 15. Teknolojik risklerde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtı planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtı planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?
- 6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?
- Diğer.

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknoloji risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
- 2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
- 3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?
- 4. Teknoloji risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
- 5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 6. Risk iletişimi bilgi-işlem birimi iş yükünün bir parçası mı?
- 7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
- 8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?
- 9. Risk iletişimi için güncel teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 10. Risk iletişiminde sosyal medya kullanılmalı mı?
- 11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
- 13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- 14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?
- 15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?*
- Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
- 2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
- 3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?
- 4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
- 5. Yeni riskler nelerdir?
- 6. Teknolojik risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
- 7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
- 8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
- 9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
- 10. Teknolojiyle ilgili varsayımlar değişti mi?
- 11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
- 12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
- 13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
- 14. Bilgi-işlem birimi risk yönetimi planları en son zaman değişti?
- 15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?*
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi

alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Kurumsal Risk Zekası - Değerlendirme Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  lme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 2. Her bir  lme uzmanı farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
- 3.  lme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4.  lme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6.  lme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 7.  lme ve değerlendirme birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 8.  lme ve değerlendirme uzmanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?
- 9.  lme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10.  lme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11.  lme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?
- 15.  lme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?*
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirme riskleri için risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
- 2. Değerlendirme sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
- 3.  lme ve değerlendirmeye ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
- 4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
- 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
- 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
- 7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
- 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
- 9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
- 10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?
- 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
- 12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
- 13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
- 14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
- 15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz*
- Diğer:

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun ölçme ve değerlendirme biriminde

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
4. Ölçme ve değerlendirme birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
6. Risk kültürü için ölçme ve değerlendirme biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
9. Her ölçme ve değerlendirme birimi çalışanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
12. Ölçme ve değerlendirme birimi kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
14. Yetkin ölçme ve değerlendirme uzmanlarını işe almak için bir politika var mı?
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?

Diğer:

Scanned with CamScanner

Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - İletişim Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
2. Her bir iletişimci farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
7. İletişim birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
8. Medya uzmanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?
9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?
10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?
15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
- 2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
- 3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
- 4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
- 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
- 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
- 7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
- 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
- 9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
- 10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?
- 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
- 12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
- 13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
- 14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
- 15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?
- Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?
- 2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
- 3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
- 4. İletişim birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
- 5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
- 6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
- 7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
- 8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl  d lendirilebilir?
- 9. Her iletişim yetkilisi risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?
- 10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?
- 11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
- 12. İletişim birimi Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
- 13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
- 14. Yetkin iletişim uzmanlarını işe almak için bir politika var mı?
- 15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?
- Diğer: _____

19.10.2022 17:10

Risk Zekası KİPÜ Olupurma Renben Çalısması

By email: Google (classroom) (classroom) (classroom)

Google Formlar

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Kurumsal Risk Zekası -  ğrenme Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  ğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 2. Her bir  ğretim elemanı farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
- 3. Öğretim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4.  ğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 7. Öğretim birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 8. Öğretim elemanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?
- 9. Öğretim biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Öğretim elemanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?
- 15.  ğrenme süreci için geçerli etik kodlar var mı?*
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  ğrenme süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
- 2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?
- 3. Öğretim elemanları temel aritmetik bilgisine sahip mi?
- 4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
- 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
- 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
- 7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
- 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
- 9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
- 10. Risklere değer b cebiliyor muyuz?
- 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
- 12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
- 13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
- 14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
- 15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz*
- Diğer:

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?
- 2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
- 3. Risk kültürü için öğrenme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
- 4. Öğretim elemanları, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
- 5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
- 6. Risk kültürü için  ğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmalıdır?
- 7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
- 8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
- 9. Her  ğretim elemanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?
- 10.  ğrenme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?
- 11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
- 12. Öğretim elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
- 13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
- 14. Yetkin  ğretim elemanlarını işe almak için bir politika var mı?
- 15.  ğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?*
- Diğer: _____

19.10.2022 (7:11)

Risk, Dekasi Küprü Oluşturma Rehberi Çalışması

Bu e-posta Google Formlar'da oluşturulmuş bir formun yanıtıdır.

Google Formlar

<https://docs.google.com/forms/d/1dzR55qUJcczDIZsmnEkFDn-6DH3zS358G0RwcnTOQoQ/edit>

5/5

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - Teknoloji Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 2. Her bir bilişim uzmanı farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
- 3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6. Bilgi-işlem personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 8. Bilişim uzmanlarının sorumluluk alması teşvik ediliyor mu?
- 9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?
- 15. Teknoloji kullanımı için geçerli etik kodlar var mı?*
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
- 2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
- 3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
- 4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
- 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
- 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
- 7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
- 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
- 9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
- 10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?
- 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
- 12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
- 13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
- 14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
- 15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz*
- Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?
- 2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
- 3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
- 4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
- 5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
- 6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
- 7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
- 8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
- 9. Her bilgi-işlem elemanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?
- 10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
- 11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
- 12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
- 13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
- 14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?
- 15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?*
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Kurumsal Risk Zekası - Yönetim Boyutu

* Gerekli

Adsız Başlık

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?
- 2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
- 3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?
- 9. Yönetim risk farkındalığının oluşması için yeterli zamanı veriyor mu?
- 10. Yönetim yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Kurum içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Kuruma ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk yönetimde mi?
- 15. Tüm kurum için geçerli etik kodlar var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
- 2. Risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
- 3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
- 4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
- 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
- 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
- 7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
- 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
- 9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
- 10. Risklere değer b cebiliyor muyuz?
- 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
- 12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
- 13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
- 14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
- 15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz*
- Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetimsel davranışlar nelerdir?
- 2. Risk kültürünün oluşması için yönetimsel kararlar nasıl alınmalıdır?
- 3. Risk kültürü için yönetim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
- 4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
- 5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
- 6. Risk kültürü için yönetimsel proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
- 7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
- 8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl  d lendirilebilir?
- 9. Her yönetici risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?
- 10. Yönetim beklentilerini tüm çalışanlarla paylaşıyor mu?
- 11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
- 12. Yönetim Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
- 13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?
- 14. Kurumun doğru insanları işe almak için bir politikası var mı?
- 15. Kurum için sürdürülebilirlik çalışmaları yapıyor mu?*
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi Çalışması

Mega Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Bireysel Risk Zekası - Değerlendirme Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öz-değerlendirmeyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?
- 4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 6. Kullanılan teknoloji ölçme ve değerlendirme için kullanışlı mı?
- 7. Ölçme ve değerlendirme sürecinde etik değerler gözetiliyor mu?
- 9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken ölçme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?
- 10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde yapay zeka kullanılıyor mu?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için değerlendirmede sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 13. Hedeflerimize ulaştığımızda aslında neyi başarmış olacağız?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirmeye ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Değerlendirmede iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?
- 8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir?
- 11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?
- 12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?
- 13. Değerlendirme geçerlik ve güvenilirlikle ilgili riskler nelerdir?
- 14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?
- 15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?*
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirmeye ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?*
- Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?
3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?
4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?
11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
15. Değerlendirme risklerinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?*
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne Değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?
5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?
6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?
7. Tehditler nasıl azaltıldı?
8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
10. Risk planları değiştirilmeli mi?
12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?*
- Diğer: _____

6- 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi

Uygun alanlara (örneğin) işaretleyin

2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?
4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?
11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?*

Diğer:

7- 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun alanlara (örneğin) işaretleyin

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açıyor mu?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?*

Diğer:

**Risk değerlendirme sürecinde ve yönetiminde kullanılan*

Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası - İletişim Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim hedeflerimiz nelerdir
- 2.  ğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?
- 6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?
- 8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?
- 9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?
- 10. İletişim Altyapısına dair hedefler nelerdir
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15. İletişim süresince gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?
- Diğer:

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?
- 8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?
- 11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?
- 12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?
- 13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?
- 14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?
- 15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?
- 4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- 15. İletişim sürecinde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- *6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- *11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- Diğer: _____

6. 6-Bu Değişiklikler Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi

Uygun olanları'nın tümünü işaretleyin

1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?
4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?

Diğer:

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun olanların tümünü işaretleyin

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?

Diğer:

Link: <https://forms.gle/9388888888888888>

Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası -  ğrenme Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  ğrenme hedeflerimiz nelerdir?
- 4.  ğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?
- 6.  ğrenme süreci demokratik mi?
- 7.  ğrenme süreci esnek mi?
- 10. Altyapısal hedefler nelerdir?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  ğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2.  ğrenme sürecindeki i risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3.  ğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 4.  ğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?
- 5.  ğrenme sürecindeki riskler nelerdir?
- 8.  ğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar i ğrenme sürecini olumsuz etkileyebilir
- 10. Ne tür olaylar i ğrenme sürecini olumlu etkileyebilir
- 11.  ğrenme yaklaşımlarının riskleri nelerdir?
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler  nemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  ğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 3. Hangi  ğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4.  ğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5.  ğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  ğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında içerik hazırlayıcılarının rolü nedir?
- 4.  ğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 9.  ğrenme sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?
- 3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- Diğer: _____

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1.  ğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
- 2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
- 3.  ğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?
- 4.  ğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
- 5.  ğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
- 9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsemeli?
- 13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun alanları giriniz ve işaretleyin.

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
 4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
 5. Yeni riskler nelerdir?
 6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
 9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
 10. Öğrenmeyle ilgili varsayımlar değişti mi?
 15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?
- Diğer:

© 2022 Google LLC. Tüm hakları saklıdır. [Gizlilik Politikası](#)

Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası - Teknoloji Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal olarak teknolojiadaki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?
- 6. Kullanılan teknoloji AU  için kullanışlı mı?
- 9. Öğretim elemanlarının teknoloji kullanımı ilgili hedefler nelerdir?
- 15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Teknolojide iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. Teknolojinin hızlı gelişmesiyle ilgili riskler nelerdir?
- 6. Teknolojiyle ilgili kuruma ait tüm riskler belirlemeli mi?
- 8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumsuz etkileyebilir?
- 10. Ne tür olaylar teknoloji kullanımını olumlu etkileyebilir?
- 11. Yıkıcı teknolojilerin riskleri nelerdir?
- 12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?
- 13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?
- 14. Donanımsal riskler nelerdir?
- 15. Yazılımsal riskler nelerdir?*
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 3. Hangi teknoloji riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. Teknoloji riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 7. Risklerin gerçekleşme ihtimali nasıl hesaplanmalı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 10. Elde edilen matris tüm bilgi işlem personeli ile paylaşılmalı mı ?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?*
- Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri*

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?
- 4. Teknoloji kullanımı risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 15. Teknolojik risklerde yönetilemez riskler için sigorta seçeneği mevcut mu?*
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?
- 6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 11. Tamamen elimine edilemeyen risklerin etkisi azaltıldı mı?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 14. Yönetilemez riskler için sigorta devreye sokuldu mu?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?*
- Diğer: _____

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi

Uygun aralıklarla soruları/soruları sorunuz

1. Teknoloji risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?
4. Teknoloji risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapılmalıyız?
5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?
9. Risk iletişimi için güncel teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?

Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun aralıklarla soruları/soruları sorunuz

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
10. Teknolojiyle ilgili varsayımlar değişti mi?
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
14. Bilgi-işlem birimi risk yönetimi planları en son zaman değişti?
15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası- Yönetim Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?
- 3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?
- 4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 7. Finansal hedefler nelerdir?
- 8. Eğitimsel hedefler nelerdir?
- 10. Altyapısal hedefler nelerdir
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15. Değerlerimiz nelerdir?*
- Diğer:

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. İç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. Yönetimsel riskler nelerdir?
- 12. Operasyonel riskler nelerdir?
- Diğer:

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabilirsiniz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Risk stratejilerini uygulama da kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?
- 4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
- 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
- 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- Diğer: _____

5. 5-Uyguladığımız Planlar işe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaşıldı?
- 4. Risk yanıtı lama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- Diğer:

6. 6-Bu Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
- 3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?
- 4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?
- 5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
- 7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
- 9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
- 10. Risk iletişiminde sosyal medya kullanılmalı mı?
- 12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
- 13. Risk iletişiminde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?
- 14. Her ana birimde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?
- Diğer:

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun alanları işaretleyiniz / yazınız

- 1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
- 2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
- 4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
- 5. Yeni riskler nelerdir?
- 6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?
- 8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
- 10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?
- 13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
- Diğer:

İşletmenizin Risk Zekası F İpu Oluşturma Prenbet Çalışması

Google Formları

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - Değerlendirme Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 3.  lme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4.  lme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6.  lme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 9.  lme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10.  lme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11.  lme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?
- 15.  lme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?*
- Diğer:

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun alanların/maddeyi işaretleyin

3. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?

Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun alanların tümünü işaretleyin

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
12. Ölçme ve değerlendirme birimi kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?

Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun ölçme ve değerlendirme biriminde

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
4. Ölçme ve değerlendirme birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
6. Risk kültürü için ölçme ve değerlendirme biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
9. Her ölçme ve değerlendirme birimi çalışanı risk kültürü hakkında bir fark yaratabilir mi?
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
12. Ölçme ve değerlendirme birimi kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
14. Yetkin ölçme ve değerlendirme uzmanlarını işe almak için bir politika var mı?
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?

Diğer:

Scanned with CamScanner

Digitized by Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - İletişim Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun alanları (Nöruv) işaretleyin

1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
3. Temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?

Diğer:

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun alanları (Nöruv) işaretleyin

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?

Diğer:

Scanned with CamScanner

Digitized by Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası -  ğrenme Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  ğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 3. Öğretim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4.  ğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 9. Öğretim biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Öğretim elemanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 15.  ğrenme süreci için geçerli etik kodlar var mı?*
- Diğer:

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - Teknoloji Boyutu

* Gereklisi

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl  nek olabilir?
- 9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Biilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin

1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?

Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?
15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?*

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - Yönetim Boyutu

* Gerekli

Adsız Başlık

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?
- 2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
- 3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?
- 11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası - Değerlendirme Boyutu

* Gereklisi

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleysin.

- 1.  z-değerlendirmeyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal olarak sürekli değerlendirmeyi amaçlıyor muyuz?
- 4. Değerlendirme hedefleri nasıl belirlenmeli?
- 6. Kullanılan teknoloji  lme ve değerlendirme için kullanışlı mı?
- 9. Öğretim elemanlarının kullanması gereken  lme ve değerlendirme yöntemleri nelerdir?
- 10.  lme ve değerlendirme sürecinde yapay zeka kullanılıyor mu?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirmeyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Değerlendirmede iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Değerlendirmede dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. Değerlendirme teknikleriyle ilgili riskler nelerdir?
- 8. Değerlendirme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar değerlendirme sürecini olumsuz etkileyebilir?
- 11. Süreç değerlendirmenin riskleri nelerdir?
- 12. Değerlendirme sürecinde insan kaynaklı riskler nelerdir?
- 13. Değerlendirme geçerlik ve güvenilirlikle ilgili riskler nelerdir?
- 14. Sonuç değerlendirme yaklaşımının riskleri nelerdir?
- 15. Sürekli değerlendirmenin riskleri nelerdir?
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Değerlendirmeyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 4. Değerlendirme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Değerlendirme riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 8. Risklerin etki büyüklüğü nasıl hesaplanmalı?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 13. Mevcut fırsatların yakalanması teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında ölçme ve değerlendirme personelinin rolü nedir?
- 4. Ölçme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 8. Risk yönetimi ölçme ve değerlendirme süreci için gerekli midir?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 5. Risk yönetim süreci, ölçme ve değerlendirme iş akışının neresindeydi?
- 6. Risk yönetim planı ölçme ve değerlendirme performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?*
- Diğer:

6. 6-Bu Değişiklikler Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

2. Ölçme ve değerlendirme risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. Ölçme ve değerlendirme risk planlarını kimler incelemeli?
4. Ölçme ve değerlendirme risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
5. Ölçmede risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?
11. Ölçme ve değerlendirme personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
15. Kurum içi yalan haberle nasıl başa çıkabiliriz?*

Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
7. Ölçme ve değerlendirme birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açtı mı?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
15. Ölçme ve değerlendirme birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?*

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz. Bireysel Risk Zekası - İletişim Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim hedeflerimiz nelerdir
- 2.  ğrenenlerle iletişim kurma amaçlarımız nelerdir?
- 6. Asenkron iletişimde hedefler nelerdir?
- 8. Senkron iletişimde hedefler nelerdir?
- 9. Çalışanların sahip olması gereken iletişim becerileri nelerdir?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için iletişimde sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- Diğer:

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. İletişim sürecindeki iç risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. İletişim sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. İletişim sürecindeki riskler nelerdir?
- 8. İletişim riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 9. Ne tür olaylar iletişim sürecini olumsuz etkileyebilir?
- 11. İletişimde kaynak riskleri nelerdir?
- 12. İletişimde mesaj riskleri nelerdir?
- 13. İletişimde kanalla ilgili riskler nelerdir?
- 14. İletişimde alıcı riskleri nelerdir?
- 15. İletişimde geri bildirim riskleri nelerdir?
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 3. Hangi iletişim riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. İletişim riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. İletişim riskler hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
- 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi iletişim sürecini nasıl etkiler?
- 14. Dış risklerin yarattığı tehditler ne boyutta?
- 15. Muhtemel risklerin ilk bariz etkileri neler olabilir?
- Diğer: _____

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim risk stratejileri ne olmalıdır?
- 4. İletişim yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 9. İletişim sürecinde risk yönetimi birimi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- 14. Fırsatların etkisi nasıl artırılabilir?
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtlama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtlama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- *6. Risk yönetim planı iletişim süreci performans göstergelerini nasıl etkiledi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 9. Mevcut risk planları ne kadar etkiliydi?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
- Diğer:

6. 6-Bü Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi

Uygun alanları (örneğin) işaretleyin.

1. İletişim risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. İletişim süreci risk planlarını kimler incelemeli?
4. İletişim risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
5. İletişim risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?

Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun alanları (örneğin) işaretleyin.

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
3. Risk yönetim sürecinin yeniden başlamasına kim karar vermeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
6. İletişim risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
7. İletişim sürecindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
10. İletişimle ilgili varsayımlar değişti mi?
11. Geçici çözümler arttı mı azaldı mı?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Bireysel Risk Zekası -  ğrenme Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

1.  ğrenme hedeflerimiz nelerdir?
4.  ğrenme amaçları nasıl belirlenmeli?
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

1.  ğrenme sürecinde hangi risklere odaklanmalıyız?
2.  ğrenme sürecindeki i risklerle ilgili ne yapabiliriz?
3.  ğrenme sürecindeki dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
4.  ğrenme süreci risklerini belirlemede kimler görev almalı?
8.  ğrenme riskleri hangi yöntemlerle belirlenmeli?
10. Ne tür olaylar öğrenme sürecini olumlu etkileyebilir
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öğrenme risklerini sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 3. Hangi öğrenme süreci riskleri öncelikli olmalıdır?
- 4. Öğrenme riskleri hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
- 5. Öğrenme süreci riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi öğrenme sürecini nasıl etkiler?
- Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Öğrenme risk stratejileri ne olmalıdır?
- 4. Öğrenme yöntemleri risk yönetim planını etkiler mi?
- 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtama planları doğru uygulandı mı?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artındı?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- Diğer:

6. 6-BÜ Değişiklikleri Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi *

Uygun olanlara (0-10) kadar işaretleyin.

1. Öğrenme süreci risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
2. Risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. Öğrenme süreci risk planlarını kimler incelemeli?
4. Öğrenme süreci risk yönetiminin sürdürülebilir olması için neler yapmalıyız?
5. Öğrenme süreci risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
8. Risk iletişimi için bir stratejimiz var mı?
9. Risk iletişimi için iletişim teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?

Diğer:

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü *

Uygun olanlara (0-10) kadar işaretleyin.

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
6. Öğrenme süreci risklerinin olasılık-etki değerleri değişti mi?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
15. Öğrenme süreci iş verimliliği gözden geçirildi mi?

Diğer:

Üniversitemizi destekleyen kurumlarımıza teşekkür ederiz.

Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz. Bireysel Risk Zekası - Teknoloji Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Teknolojiyle ilgili hedeflerimiz nelerdir?
- 2. Kurumsal olarak teknolojideki ilerlemeyi takip ediyor muyuz?
- 6. Kullanılan teknoloji AU  için kullanılış mı?
- 15. Teknolojiyi kullanırken gözetmemiz gereken değerlerimiz nelerdir?*
- Diğer: _____

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojiyle ilgili hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. Teknolojide i risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Teknolojide dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 8. Teknolojik riskler hangi yöntemlerle belirlenmeli?
- 12. Teknoloji kullanımında insan kaynaklı riskler nelerdir?
- 13. Teknolojiyle ilgili güvenlik riskleri nelerdir?
- 14. Donanımsal riskler nelerdir?
- 15. Yazılımsal riskler nelerdir?*
- Diğer: _____

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojiyle ilgili riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
- 5. Teknoloji riskleri hangi tekniklerle değerlendirilmeli?
- 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
- 12. Mevcut tehditlerin gerçekleşmesi teknoloji kullanımını nasıl etkiler?
- Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Teknolojik risklerle ilgili risk stratejileri ne olmalıdır?
- 2. Teknolojik risk stratejilerini uygulamada kimler etkin rol oynamalıdır?
- 3. Risk yönetim planlarında bilgi-işlem personelinin rolü nedir?
- 4. Teknoloji kullanımı risk yönetim planını etkiler mi?
- 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
- 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
- 9. Teknolojik risklerin yönetilmesi için yeterli kaynaklara sahip miyiz?
- 11. Tehditler nasıl azaltılabilir?
- Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
- 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
- 3. Risk yanıtama planları doğru uygulandı mı?
- 4. Risk yanıtama planlarını uygularken iş yükü kimdeydi?
- 5. Risk yönetim süreci, bilgi işlem iş akışının neresindeydi?
- 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
- 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
- 10. Risk planları değiştirilmeli mi?
- 12. Risk yönetim planları zamanında uygulandı mı?
- 15. Risk yönetimi için yeterli kaynaklara sahip miydik?*
- Diğer: _____

6. 6-Bu Değişiklikler Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi

Uygun alanları ortodoku işaretleyin

2. Teknolojik risk yönetimi en verimli şekilde nasıl raporlanır?
3. Bilgi-işlem risk planlarını kimler incelemeli?
5. Bilgi-işlem risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
8. Risk iletişimi için birim içinde stratejimiz var mı?
11. Bilgi-işlem personeli için risk iletişimi hangi yöntemlerle yapılmalı?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birim içinde koordinasyon nasıl sağlanabilir?
14. Bilgi-işlem biriminde risk yönetim sürecine liderlik edecek personel var mı?

Diğer: _____

7. 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun alanları ortodoku işaretleyin

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
7. Bilgi işlem birimindeki bireysel riskler daha büyük risklere yol açar mı?
9. Risk yönetimi sonrası devam eden riskler artıyor mu? Azalıyor mu?
12. Risk kayıtlarında yeni riskler ortaya çıktı mı?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?
15. Bilgi-işlem birimi iş verimliliği gözden geçirildi mi?

Diğer: _____

Google

Google

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz. Bireysel Risk Zekası- Yönetim Boyutu

* Gerekli

1. 1-Burada Ne Yapıyoruz? Amacımız Nedir? Hedeflerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 2. Kurumsal amaçlarımız nelerdir?
- 3. Yönetimsel amaçları kimler belirlemeli?
- 4. Yönetimsel amaçlar nasıl belirlenmeli?
- 5. Bu hedefler ne zaman güncellenmeli?
- 8. Eğitimsel hedefler nelerdir?
- 10. Altyapısal hedefler nelerdir?
- 12. Bu hedeflere ulaşmak için kurumsal sürdürülebilirliği nasıl sağlayabiliriz?
- 14. Neden bu hedefler önemli?
- 15. Değerlerimiz nelerdir?*
- Diğer:

2. 2-Hedeflerimizi Neler Etkileyebilir? Risklerin Belirlenmesi *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Öncelikle hangi risklere odaklanmalıyız?
- 2. I risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 3. Dış risklerle ilgili ne yapabiliriz?
- 5. Yönetimsel riskler nelerdir?
- 12. Operasyonel riskler nelerdir?
- Diğer:

3. 3-Hangi Riskler Önemli? Risklerin Büyüklüklerine Göre Sıralanması: Risk Analizi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Yönetimsel riskleri sıralarken kriterler ne olmalıdır?
 4. Yönetimsel riskler hangi kriterlere göre önceliklendirilmelidir?
 6. Risk haritası çıkarılmalı mı?
 9. Risk derecelendirilmesi hangi ölçütlerle yapılmalı?
 11. Toplam risk puanı nasıl hesaplanmalı?
 Diğer:

4. 4-Bu Riskler Hakkında ne yapabiliriz? Risk Yönetimi Stratejileri *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

1. Yönetimsel risk stratejileri ne olmalıdır?
 3. Risk yönetim planlarında yöneticilerin rolü nedir?
 4. Kurumun büyüklüğü risk yönetim planını etkiler mi?
 5. Tehditler ve fırsatlar birlikte mi değerlendirilmelidir?
 6. Tehditlerin üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
 7. Fırsatları değerlendirmek için neler yapılabilir?
 10. Büyük tehditleri sakınabilir miyiz?
 12. Bazı tehditleri transfer etmek mümkün mü?
 13. Fırsatların yaratılması nasıl mümkün olabilir?
 Diğer:

5. 5-Uyguladığımız Planlar İşe Yaradı mı? Ne değişti? Risklerin Gözden Geçirilmesi

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

1. Risk yönetim stratejileri faydalı oldu mu?
 2. Risk planlarını uygularken ne tür zorluklarla karşılaştı?
 5. Risk yönetim süreci doğal iş akışının neresindeydi?
 7. Tehditler nasıl azaltıldı?
 8. Fırsatlar nasıl artırıldı?
 13. Risk yönetim planları beklenen sonuçları üretti mi?
 Diğer: _____

6- 6-Bu Değişiklikler Kiminle Konuşmalıyım? Risk İletişimi

Uygun olanları (örnek) işaretleyin

1. Risk yönetimi sonuçlarını kiminle paylaşmalıyız?
3. Yönetimsel risk planlarını kimler incelemeli?
4. Risk yönetiminin kurumsallaşması için neler yapmalıyız?
5. Risk yönetimi planlarının sonuçları nasıl paylaşılmalı?
7. Risk iletişimi için benimsenmesi gereken prensipler nelerdir?
9. Risk iletişimi için bilgi teknolojilerinden nasıl faydalanıyoruz?
12. Etkili bir risk iletişimi için hangi yaklaşımlar benimsenmeli?
13. Risk iletişiminde birimler arası koordinasyon nasıl sağlanabilir?

Diğer: _____

7- 7- Neler Değişti? Risk Kontrolü

Uygun olanları (örnek) işaretleyin

1. Risk yönetim planları hangi aralıklarla güncellenmeli?
2. Risk yönetimi planları hangi durumlarda değiştirilmeli?
4. Risk yönetim sürecinden neler öğrendik?
5. Yeni riskler nelerdir?
6. Yönetimsel risklerin olasılık-etki değerleri değişti mi?
8. Etkisi görülmeyen riskler gözden çıkarılmalı mı?
10. Yönetimsel varsayımlar değişti mi?
13. Farklı risk faktörleri arasında ne tür ilişkiler vardı?

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - Değerlendirme Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 3.  lme ve değerlendirme birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4.  lme ve değerlendirme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6.  lme ve değerlendirme personeli risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 9.  lme ve değerlendirme biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10.  lme ve değerlendirme uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11.  lme ve değerlendirme biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 14. Paydaşlardan sürdürülebilir risk yönetimi için destek alınıyor mu yoksa tüm sorumluluk birim yönetiminde mi?
- 15.  lme ve değerlendirme süreciyle ilgili geçerli etik kodlar var mı?*
- Diğer:

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun alanların/maddeyi işaretleyin

3. Ölçme ve değerlendirmeyle ilgili temel aritmetik bilgisine sahip miyiz?
4. Basit olasılık hesaplaması yapabiliyor muyuz?
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
10. Risklere değer biçebiliyor muyuz?
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
12. Proaktif tehdit değerlendirme yapabiliyor muyuz?
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?
15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?

Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun alanların/kültürü işaretleyin

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen değerlendirme sürecindeki davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için ölçme ve değerlendirme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için değerlendirme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
10. Ölçme ve değerlendirme sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
12. Ölçme ve değerlendirme birimi kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
15. Ölçme ve değerlendirme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - İletişim Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. İletişim süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 3. İletişim birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. İletişimle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 6. İletişim birimi risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 9. İletişim biriminde risk farkındalığının oluşması yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Medya uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Medya ve iletişim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 12. Birim içinde risk konulu tartışmalar teşvik ediliyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- 15. İletişim süreci için geçerli etik kodlar var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun ifadeleri işaretleyiniz.

1. İletişim süreciyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
 2. İletişim sürecinde risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
 15. Vaka analizi yapabiliyor muyuz?
- Diğer:

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun ifadeleri işaretleyiniz.

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen iletişimsel davranışlar nelerdir?
 2. Risk kültürünün oluşması için iletişim süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
 3. Risk kültürü için iletişim bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
 6. Risk kültürü için iletişim biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
 7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
 8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
 10. İletişim sürecindeki beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
 11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
 15. İletişim süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?
- Diğer:

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Kurumsal Risk Zekası -  ğrenme Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1.  ğrenme süreci risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 4.  ğrenme süreciyle ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 6. Öğretim elemanları risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 11. Öğretim biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 2. Öğretim elemanları risk bazlı karar alabiliyor mu?
- 5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
- 6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
- 8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
- 9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
- 11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
- 12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
- Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun alanları doldurup getiriniz.

- *1. Kurumsal risk kültürü için beklenen öğrenme sürecindeki davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için öğrenme süreciyle ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için öğrenme süreci bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
6. Risk kültürü için öğretim elemanları proaktiviteyi nasıl kullanmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
15. Öğrenme süreci için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?*

Diğer: _____

Ersoylu Google Formları ile oluşturulmuş bir formdur.

Google Formları

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.
Kurumsal Risk Zekası - Teknoloji Boyutu

* Gerekli

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- *1. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığı için hizmet içi eğitimi nasıl yapılmalıdır?
- 3. Bilgi-işlem birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. Teknoloji kullanımıyla ilgili alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 7. Bilgi-işlem birimi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 9. Bilgi-işlem biriminde risk farkındalığının oluşması için yeterli zaman veriliyor mu?
- 10. Bilişim uzmanları yasal sorumluluklarının farkında mı?
- 11. Bilgi-işlem biriminin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- 13. Birime ait esnek bir risk yönetimi erevesi var mı?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin

1. Bilgi-işlem birimiyle ilgili risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
2. Teknolojiyle ilgili risk bazlı karar alabiliyor muyuz?
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
11. Göreceli/Rölatif riskleri mutlak risklerden ayırt edebiliyor muyuz?
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
13. Zafiyet analizi yapabiliyor muyuz?
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?

Diğer: _____

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun olanların tümünü işaretleyin

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen teknolojiyle ilgili davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için bilgi-işlem biriminde ilgili kararlar nasıl alınmalıdır?
3. Risk kültürü için teknoloji bazında tartışılması gereken konular nelerdir?
4. Bilgi-işlem birimi, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
6. Risk kültürü için bilgi-işlem biriminde proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
10. Teknolojiyle ilgili beklentiler tüm çalışanlarla paylaşılıyor mu?
11. Etik değerlere öncelik veriliyor mu?
12. Bilgi-işlem elemanları Kurumsal hedefler üzerinde hemfikir mi?
13. Risk yönetimi çerçevesinde birim içi risk yöneticileri açıkça belirtilmiş mi?
14. Yetkin bilgi-işlem elemanlarını işe almak için bir politika var mı?
15. Etkili ve verimli teknoloji kullanımı için sürdürülebilirlik çalışmaları yapılıyor mu?*

Diğer: _____

Risk Zekası Küpü Oluşturma Rehberi alışması

Mega Açık ve Uzaktan  ğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması* isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki ankette Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir. Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için Diğer seçeneğini kullanabilirsiniz.

Kurumsal Risk Zekası - Yönetim Boyutu

* Gerekli

Adsız Başlık

1. 1- Risk Farkındalığı *

Uygun olanların tümünü işaretleyin.

- 1. Risk farkındalığı için hizmet içi eğitim nasıl yapılmalıdır?
- 2. Her bir yönetici farklı risklerden sorumlu olmalı mıdır?
- 3. Her bir birimin risk farkındalık seviyesi belirlenmeli midir?
- 4. Alınan her kararda riskler gözetiliyor mu?
- 5. Risk yönetiminin sadece kurum için değil tüm paydaşların faydasına olduğu tüm çalışanlar tarafından kabul ediliyor mu?
- 6. Birimler risk yönetimine katkı sağlaması için nasıl motive ediliyor?
- 7. Yönetim kademesi risk farkındalığı konusunda diğer birimlere nasıl örnek olabilir?
- 8. Yönetim birim yöneticilerinin sorumluluk almasını teşvik ediyor mu?
- 11. Yönetimin bir risk politikası var mı ve bunu paydaşlarla tartışıyor mu?
- Diğer: _____

2. 2- Risk Okur-Yazarlığı *

Uygun alanlara (Nöruv) işaretleyin

1. Risk gruplandırması yapabiliyor muyuz?
5. Risk haritası kullanabiliyor muyuz?
6. Riskleri tanımlayabiliyor muyuz?
7. Riskleri derecelendirebiliyor muyuz?
8. Riskleri analiz edebiliyor muyuz?
9. Riskleri değerlendirebiliyor muyuz?
12. Proaktif tehdit değerlendirmesi yapabiliyor muyuz?
14. Kabul edilebilir risk seviyesini hesaplayabiliyor muyuz?

Diğer:

3. 3- Risk Kültürü *

Uygun alanlara (Nöruv) işaretleyin

1. Kurumsal risk kültürü için beklenen yönetsel davranışlar nelerdir?
2. Risk kültürünün oluşması için yönetsel kararlar nasıl alınmalıdır?
4. Yönetim, risk kültürünü tabana yaymak için neler yapmalıdır?
5. Risk kültürünün oluşturulması için ayrılması gereken kaynaklar nelerdir?
6. Risk kültürü için yönetsel proaktivite nasıl kullanılmalıdır?
7. Risk değerlendirme süreci nasıl devamlı hale getirilebilir?
8. Risk yönetiminde sorumluluk alan çalışanlar nasıl ödüllendirilebilir?
13. Risk yönetimi çerçevesinde "Risk Yöneticileri" açıkça belirtilmiş mi?

Diğer:

Ek- 4 Etik Kurul Karar Belgesi

Etik Kayıt Tarihi: 15.09.2022

Protokol No: 200640

Tarih: 23.09.2022

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER BİLİMSHİ ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARAR BELGESİ

ÇALIŞMANIN TÜRÜ:	Doktora Tez Çalışması
KONU:	Sosyal Bilimler
BAŞLIK:	Mega Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması
PROJE/TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ:	Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK
TEZ YAZARI:	Emre DİNÇER
ALT KOMİSYON GÖRÜŞÜ:	-
KARAR:	Olumlu

Ek – 5 Gönüllü Katılım Formu

ARAŞTIRMA GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, “Mega Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekâsı Oluşturulması” başlıklı bir araştırma çalışması olup açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde risk zekâsının uygulamaya dönüştürülebilmesi için rehber niteliği taşıyacak bir kontrol listesi oluşturulması amacını taşımaktadır. Çalışma, Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK tarafından yürütülmekte ve sonuçları ile açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde risk zekâsının gelişimine ışık tutulacaktır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda, bilgisayar ortamında anketler yapılarak sizden veriler toplanacaktır.
- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Sizden toplanan veriler Eco-Delphi yöntemi ile toplanacak; korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.
- Veri toplama sürecinde/süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı *****Emre DİNÇER’e yönelebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Emre DİNÇER
Adres :
İş Tel :
Cep Tel :

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Katılımcı Ad ve Soyadı:
İmza:
Tarih:

Ek-6 Bilgilendirme E-Postası

Sayın Hocam,

Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı Uzaktan Eğitim Doktora Programında Prof Dr. Gülsün KURUBACAK'ın danışmanlığını yürüttüğü "Mega Açık ve Uzaktan Öğrenme Sistemlerinde Risk Zekası Oluşturulması" isimli tez çalışmamızda sizlerin desteğine ihtiyaç duymaktayız. Çalışmada Açık ve Uzaktan Eğitim Sistemlerinde kalite güvencesi ve sürdürülebilirliğin devamına katkı sağlamak amacıyla **bireysel ve kurumsal risk yönetimi birlikte ele alan bir risk yönetimi rehberi** oluşturulması hedeflenmektedir. Risk Zekası Küpü olarak isimlendirdiğimiz bu rehberde Risk Zekası oluşturulurken yanıtlanması önem arz eden soruların tespit edilmesi için siz değerli alan uzmanlarının desteğine ihtiyaç duyulmaktadır. Aşağıdaki bağlantılarda 2 anket yer almaktadır. **Anketlerde Risk zekası Küpü Rehberinde yer almasını gerekli gördüğünüz soruları işaretlemeniz yeterlidir.** Anketlerde olması gerektiğini düşündüğünüz sorular için boş bir madde yer almaktadır.

Çalışmayla ilgili etik kurul izni alınmış olup, **ankette hiçbir kişisel bilgi toplanmamaktadır**. Toplanan veriler K.V.K Kanunu kapsamında saklanacak ve üçüncü şahıslarla paylaşılmayacaktır. Aşağıdaki linkte yer alan anketi doldurarak vereceğiniz destek çalışmamız için oldukça önemlidir. Anketle ilgili bir sorunuz olursa +[redacted]olu telefondan bana ulaşabilirsiniz. Ayrıca müsait olduğunuzda ekteki onay formunu da e-posta ile tarafıma iletirseniz çok sevinirim.

Bireysel Risk Zekası

<https://forms.gle/V592X2YrELGNJDJQA>

Kurumsal Risk Zekası

<https://forms.gle/kEYWwjbZTMEYwdhd6>

Saygılarımla

Doktorant Emre DİNÇER